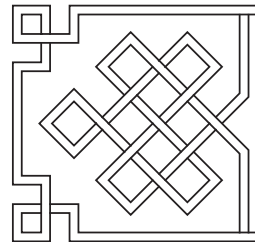
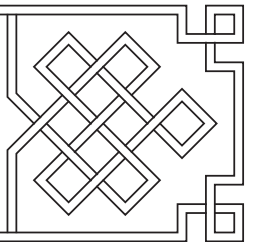

ཁོ

༡༡། འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཡམོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་
གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ལས་པོད་བཙོ་ལྷ་པ་བཞུགས་སོ།།

ཐ་མའི་ཁྱད་ག་པ། ལམ་ལུ་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ།

རྒྱ་སྦྱོར་པ། རྩེ་དཔོན་ཆོས་རྩེ་སྤྲ་མ་དབང་ལྷུག་སྦྱོར་ས་ལྟན།

སྤྱི་ཁྱབ་སྦྱོར་སྦྱོན་པ། སྤྱི་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་སྤྱ།

གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོག་ས།

ཁྱུ་ཆེན་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོག་ས།

དཔེ་སྒྲིག་པ། ལོ་ལྷ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ།

དཔེ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤེས་ལུན་ཆོག་ས།

ལྷ་ཁ་བརྩ་བིཏུ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Khajuhee P.O. Sarnath, Varanasi, UP India 221007

ཁྱད་ག་ལས་རིགས་གཙོ་བོ་གནང་མཁན། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ།

མཁན་པོ་དག་སྦྱོར་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགོ་འདུལ། མཁན་པོ་བསྐྱ་དོན་གྲུབ།

གན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། ལུ་ལྷ་ས་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཆོག་སོགས།

ཁྱད་ག་པ། བརྩ་བིཏུ་འི་གཙུག་ལག་སྦྱོར་གཉེར་ཁང་གི་མཁན་སྦྱོར་དག་བའི་བཤེས་

གཉེན་རྣམས་དང་། སྦྱོར་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཡར་བྱིན་འཛིན་གྲུ་རྣམས།

བར་ཐེངས་དང་པོ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར། གསུང་འབུམ་བོད་སོ་གཉིས་ཅན།

༡༠༠༠ བར་སྒྱུན་ཁུས།

རྒྱ་	༡༡། །ཡལྱངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ། སྒྲིགས་བམ་བཙུ་ལ། ༡༧ ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་འགྲེལ་གཙུག་པ་ལ།	
	ཐེབ་མ། ༡༧༡ 1-594 བཞུགས། ༡༧ ། དང་པོ་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ། 1 ༡༧ ། གཉིས་པ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ། 35 ༡༧ ། གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་ལེའུ། 57 ༡༧ ། བཞི་པ་བག་ཡོད་ལེའུ། 73	
ཆུ་	༡༧ ། ལྔ་པ་ཤེས་བཞིན་ལེའུ། 93 ༡༧ ། ལྔ་པ་བཞུད་པའི་ལེའུ། 162 ༡༧ ། བདུན་པ་བཙུན་འགྲུས་ལེའུ། 248 ༡༧ ། བཟུང་པ་བསམ་གཏན་ལེའུ། 298 ༡༧ ། དགྲ་པ་ཤེས་རབ་ལེའུ། 429 ༡༧ ། བཅུ་པ་བསྒྲིག་པའི་ལེའུ།	
ཡུ་	562 ༡༧ ། ལུང་མཆན། 594 བཙུག་སོ།	
ཆུ་		iii

དཔྱལ་

གཅིག་

གསལ་བཤད།

༡༡། །རི་རྒྱུད་དུ། མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གཡུ་རལ་དགུང་དུ་གཟེངས། །འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་གད་རྒྱུངས་མཐོན་པོ་ཅན། །སྤྱ་བའི་སེང་གེ་སྤྱར་ཡང་སྤྱར་འབྱོན་གསོལ། །ཞེས་རྗེ་བརྩ་བརྩན་པ་ཆེན་པོས་བྱགས་སྟོན་མཛད་པ་ལྟར། དེང་སྐབས་ས་སྟེང་འདི་ན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ངང་ཚུལ་དགུས་བརྩན་ཅིང་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བརྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ཀམ་སྟོ་གྲོ་ས་རིང་ལུགས་སྤྱ་བའི་སེང་གེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། བརྟན་པ་སྤྱ་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་དང་། བརྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་རྟོག་སྟོན་ཆོས་སྤྱ་རྟོ་རྗེ་དང་བྱགས་རྒྱུད་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྗེ་བརྩ་དུག་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྟོ་རྗེས་བསྐྱགས་བརྗོད་གྱི་མེ་ཏོག་ཐོར་བར་མཛད་ཅིང་། བརྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྤྱ་ཕྱེད་དུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྟན་དང་། བརྩན་པ་ཆོས་བྱགས་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྟོབ་ཁ་འགུ་སྤྱ་ཕྱེད་དང་པོ་ཤེས་རབ་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་དབང་སྤྱ་ཕྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་བྱགས་སྤྱས་བུ་སྟོབ་དུ་ཁ་འགུའི་སྤྱ་ཕྱེད་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པར་མཛད། ལྟག་པར་རང་ཅག་ཡོངས་གྱི་མེ་ཏོག་

ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཁྲ་འགྲུ་སྐྱེ་བྱེད་དགྲུ་པ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤངས་འཛིན་སྐྱེ་བའི་སེང་གོ་མཆོག་ནི། རྒྱལ་དབང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐུགས་སྤྲས་བྱ་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། རྗེ་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་
 འདུལ་ཕྱིན་ལས་རྡོ་རྗེས་གཙོས་པའི་ཡབ་སྤྲས་རྣམ་པ་ལྔའི་ཡེ་ཤངས་འཛིན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀམ་ཀམ་ཚང་གི་བསྟན་པ་ཉག་ཕྱ་བའི་དུས་སུ་
 བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བར་མཛད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་ཕྱིན་བསྐྱེདས་པས་སྤྲིགས་དུས་གྱི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། ད་ལམ་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ། ཡེ་ཤངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབུམ། ཞེས་བྱ་བ་སྤྲེགས་བམ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་གྱི་གྲངས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་དཔེ་
 རྒྱན་ཞུས་བྱུང་བ་ནི། སྤྱ་མའི་མཛད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་ཡེ་ཤངས་གྱི་ཕ་རོལ་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་བྱ་ཡི་ལག་ཏུ་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 སྤྱིར་འཛམ་གླིང་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་རོལ་དང་། ལྷག་པར་རང་རེ་བུ་སློབ་ཡེ་ཤངས་གྱི་སྤྱིང་དུ་བརྟག་པའི་དོན་ཆེན་དང་། བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཡེ་ཤངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུའི་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་

༡༡། །རི་ལྷ་པ་བཞེངས་པ་དང་། བྱིད་ལུང་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར། ལྷ་ཁ་བཟོ་བྱིང་འདེམ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཆེ་རིང་ནས་བྱུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་༧སྐབས་རྗེ་
 ཡོངས་འཛིན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་རིགས་རྣམས་འཆོལ་ཞིབ་དང་གཅེས་ཉར་བཀྱིས་པ་རྣམས་སྡེ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྐྱེས་ཞེས་པའི་དེབ་ཐེང་པར་སྐྱུན་
 ཞུས་ནས་ཐོག་མར་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མྱང་གཞི་ལྷ་བུ་ཞིག་ཚུགས། དེའི་ལས་མས་རྣམས་སུ་དྲིན་ཅན་སྟེ་མ་དམ་པ་༧སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྒྲོན་གདན་ས་རུམ་བཏེག་ཏུ་དཔེ་བྱིད་མཛོད་
 སྐབས་དང་། ཕྱིས་སྤྲུག་མོ་ལུས་སྤྱིན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་རྩེ་དགོན་དང་། བཟོ་བྱིང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་རྣམས་སུ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀར་ཁྲི་ག་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། རྗེ་བདུན་པ་
 ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་ངེས་རིགས་ཐིགས་གསུམ་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་བྱུར་བཀོལ་ཁ་སློང་བཅས་མཛོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་
 རྗེའི་གསུང་འདུལ་ཁྲི་ག་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། ཨར་བྱིན་ཁྲི་ག་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་དང་། དབུ་མ་དྲུགས་བརྒྱད་ཐུབ་པའི་ཤིང་རྟ་དང་། མཛོད་ཁྲི་ག་ཐུབ་བདེའི་དཔྱིད་འཛོ་དང་། རྗེ་དཔལ་པོའི་གསུང་

གློད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ་རྣམས་གཅེས་བཅུས་ཀྱིས་བྱར་བཀོལ་ཞུས་པ་དང་། འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་དེབ། བཀའ་བརྒྱད་གསེར་ཕྱེད་རྣམ་ཐར་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཕྱེད་བའི་ཁ་སྐོར་
 དང་། རང་རྣམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བརྒྱམ། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོ་བཅས་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགོ་སྟོང་ཆེ་རིང་དང་། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཆོགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པས་འགན་ཁུར་
 མཛད་ཅིང་། བཤད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་རྣམ་པས་ཞུ་དག་གི་མཐུན་འགྱུར་མཛད་དེ་བཟོ་བྱེད་པའི་མཛོད་ཁང་ནས་དཔེ་སྐྱོན་ཞུས། དེ་བཞིན་མཁན་པོ་ཀམ་དགོ་འདུན་གྱིས་འགན་ཁུར་མཛད་དེ་ཁ་འགྲུ་
 རྩམ་ཀ་ར་ཙོམ་སྐྱུར་ཁང་ནས་སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། གློད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ་དང་། ཕྱག་ཆེན་གར་མའི་འགྲེལ་བ་བཅས་དཔེ་སྐྱོན་ཞུས་ཏེ་ཁྱོན་བསྡེམས་པོད་༡༠ ཙམ་བཞུགས་ཡོད། དེ་དག་ལས་
 ཤེར་ཕྱིན་ཆོག་འགྲེལ་དང་། མདོན་པ་མཛོད་དང་། གློད་འཇུག་གི་ཆོག་འགྲེལ་དང་། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། གློད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ་སོགས་དགོ་འདུན་མང་ཆོགས་ལ་བཀའ་བྲིད་མཛད་དེ་བཤད་
 ཆུན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། གསུང་འགའ་ཞིག་ནི་ལྷགས་ལུང་ཙམ་ཡང་གནང་གྲུབ་མེད་པས། གྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལྷ་བ་༥ རང་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྐྱོན་དུ་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་གཞུང་གི་ལྷགས་ལུང་

༡༡། །གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་དང་། རྒྱའི་གསོལ་དཔོན་སྒྲ་མ་བཟླ་ཤེས་ཆོ་དབང་བུང་ནས་ལྷ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྲིད་ལུང་བསྟུལ་དགོས་པ་གསོལ་བ་ཡུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་བཞིན་རྗེ་སྒྲ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགེས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་
 ཞལ་བཞེས་མཛད། དེ་མཆོམས་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་ལྷ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ཏེ། མཁན་པོ་
 ཤེས་རབ་ཡུན་ཆོགས་གསུང་འབུམ་གྱི་གཙོ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་གསུང་འཆོལ་བསྟུ་བྱེད་པོ་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་རང་གྲོལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་
 དག་འདུན་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་གསུང་འབུམ་ཞུ་དག་གནང་རྒྱའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་དཔེ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་བཟླ་ཤེས་ཡུན་
 ཆོགས་དཔེ་སྐྱན་འགན་ཁུར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོབ་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་ལས་འགུལ་དབུ་བརྩམས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཟླ་བྱའི་བཤད་གྲུའི་དག་སྟོབ་

༡༡། །སྟོན་གནང་བ་ལྟར། གཞུང་སོ་སོའི་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དང་མཛད་བྱང་རྣམས་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཏེ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སྟོབ་དག་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་པ་ཞུས་ཏེ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་པོད་ཀྱི་ཅམ་སྟེ། བྲོན་
 བསྐྱེད་པ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བྲོན་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིག་སྟེ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་འཆར་
 གཞི་བཀོད་དེ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། ལྟག་པར་དུ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ལ་བྲོན་ཆགས་པའི་བྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། མཛད་པ་པོ་དགྲུང་གྲངས་གྲུ་དགྲུ་དང་དགྲུ་བཅུ་དང་གོ་གཅིག་ལ་ཐེབས་པའི་
 སྐབས་སུ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་འབུམ་སྐྱེད་བཞེད་པའི་ཆེ་རྩ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཆུང་དུ་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ཡི་གེ་འབུར་ནག་ཅན་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གསུང་འབུམ་དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ཆོད་གཞི་དང་། ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པ་པོ་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་མཛད་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་བྲོན་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོད་ཁ་

བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། སྦྱར་ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལ་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ནས་གནང་རྒྱུའི་རེ་འདུན་བྱས་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་འཆུན་ནས་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཏད་ཤོར་བས་དེ་བཞིན་སྐྱབ་པར་མ་རུས། འོན་ཀྱང་ད་རེས་རྗེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་ལོ་གཉིས་འཁོར་བའི་འདས་
 མཆོད་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་གོ་ལ་སྐྱེ་གདུང་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་རབ་གནས་དང་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་དུས་བབ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་དབུ་འབྱེད་གནང་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་བྱུང་
 བས་དུས་ཡུན་བྱང་དུའི་རིང་ཞུ་སྒྲིག་བགྱིས་ཏེ་པར་སྐྱུན་ཞུས་པ་ལགས་ན། འདིའི་ནང་ཡིག་ནོར་དང་ལྟག་ཆད་ཀྱི་སྒྱོན་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ངེས་ཤིང་། སྐྱུས་ཆད་ཀྱང་གུ་ལོ་མ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་མཁྱེན་
 ལྡན་ནམས་ཀྱི་སྐྱུན་སྒྲར་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འདིར་ག་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་ཤད་ཐོབ་མིན་སྒྲོར་ནི། སྒོན་རབས་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཆོག་ལྟག་སྐབས་གའི་རྗེས་སུ་ཤད་ཐོབ་པ་
 (འདུག །དང་། གཅིག །དང་། དཀར་ཆག །ཉ་ལུ)བྲིས་ཡོད། དེ་བཞིན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཐ་སྙད་བོད་ཡིག་ཏུ་འབྲི་སྐབས་འཆུང་ཐོབ་མིན་སྒྲོར་ནི། གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་དང་བསྐྱུན་ནས་(दोहा...दोहा नालन्दा...कू...)

༡༡། |ཕུ་ལྷ་རྒྱ་མཚོ། དེ་ལྟར་། ཆོག་སྐུ་འཕྲིན་ལྗོན་ལ་ལེགས་སྦྱར་དང་མཐུན་པར་(མེ་མེ་ལྟ་ལྟ་།)ལྟ་བུ་བྱས་ཡོད། ཡུལ་གྱི་མིང་གཞན་རྣམས་གཙོ་བོ་སྦྱ་གདངས་དང་མཐུན་པར་(ཐའེ་
 རན་ལྟ་བུ་དང་། མ་ལེ་གི་ཡ་ལྟ་བུ་)བྱས་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ་ཞུ་བ་ནི། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་པར་སྦྱར་གྱི་འགྲོ་གྲོན་རྣམས་སྦྱིའི་རྗེ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་སྦྱ་མ་དབང་ཕུག་སྟོབས་ལྡན་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་
 ཆེན་པོས་མཐུན་འགྱུར་མཛད་དེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་མཛད་པ་དང་། སྦྱུལ་སྦྱུང་མཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཞུ་དག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བྱི་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་རྒྱུ་སྦྱར་བ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྟག་པར་དུ་སྦྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྟ་བུ་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེན་པོས་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་སྦྱིག་དགོས་པའི་བཀོད་བྱུང་ནན་པོ་མཛད་དེ་བཀའ་སྟོབས་
 ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་། རྗེ་སྦྱ་མ་ཉིད་ལ་ལྟགས་ལུང་བསྟུལ་དགོས་པའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་ནི་གཞུང་དུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འབུམས་པས་སྦྱིང་དབུས་ནས་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེ་ལན་བརྒྱར་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྦྱ་ཆེ་བརྟན་ཅིང་མཛད་པའི་སྟོན་འདུན་ཞུ། དེ་བཞིན་སྦྱིའི་གཙོ་བོ་ཕུག་མཛོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་དང་། སྦྱིའི་གསོལ་དཔོན་སྟོ་བཟང་དོ་རྗེ་བུང་

ནས་རྗེ་སྤྱི་མ་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཤམ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་བཀའ་བྱིན་བསྟུལ་བ་དང་། གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོག་ནས་ནས་ལོ་བཞི་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་དད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཁུས་ཆེན་གནང་བ་དང་། དེ་སྐབས་སྐྱུ་ལོ་གསོལ་དཔོན་སྤྱི་མ་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་དབང་ནས་ལྷ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྟོན་སེང་འབུལ་རྒྱུ་ལོ་ཐད་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་གང་ཐུབ་གནང་བ་དང་། ལྷ་སྐབས་དབང་མཆོག་གི་གསུང་རྒྱུར་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་རི་བ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་ལམ་རྗེ་ཕྱི་ཤ་(David)ནས་སྐྱུ་ན་མཐོ་ཡང་དད་བརྩོན་དང་ལྷ་ག་བསམ་ཆེན་པོས་གསུང་འབུམ་དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྷན་ལས་ཡོངས་རྫོགས་ལག་བསྟར་མཛད་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་མཚུར་ལུ་སྤྱི་མ་ཉི་མ་མཆོག་ནས་གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པས་ཁུ་དག་གནང་སྐབས་དོགས་སེལ་གྱི་བཀའ་ལན་བསྟུལ་བ་དང་། ཁུ་དག་གི་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྟོང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཁུ་རྒྱ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོར་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཁུ་སྒྲིག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བཛ་བི་དུ་ལོ་བཤད་གྲུ་ལོ་སྒྲོབ་སྤྱི་མཁན་པོ་ཀམ་དགོ་འདུན་གཙོས་མཁན་སྒྲོབ་དགོ་ཆུན་དང་སྒྲོབ་གཉེར་བ་རྣམས་དང་། བརྩོན་དགོན་ཏུ་ར་ཨ་རྒྱེ་ལོ་སྤྱི་ཐུབ་མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་རང་གོ་ལ་གཙོས་བརྩོན་དགོན་

དུ་སྒྲིག་	<p>༡༡། །བཤད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་དག་ཀྱི་ནང་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་དག་ལ་ཕྱར་བ་གྱུ་འདེགས་གང་ཐུབ་མཛད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྒྲིག་པ་ལུ་སྒྲིག་པ་འི་གསུང་</p>	
དུ་གྲྭ་	<p>རྣམས་གསུང་འབུམ་གཙུག་སྒྲིག་པས་ལུ་དག་གནང་བའི་སྒྲིག་པས་དང་། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལུ་བཞུགས་པའི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ། བཟླ་བའི་དུའི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ཀམ་ལུ་ཆོག་མཁན། མཁན་</p>	
དུ་གྲྭ་	<p>པོ་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ། མཁན་པོ་བསྟན་པ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་བདེ་ཆེན་ལུ་ཆོག་མཁན། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་མགོན་པོ། སྟོབ་དཔོན་ལུ་ཐུག་གྱུ་བ་དོ་རྗེ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་འོད་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ཆེ་རིང་གཡུང་དུང་།</p>	
ཀམ་ལ་བཤད་	<p>སྟོབ་དཔོན་ཕྱིན་ལས་དབང་རྒྱལ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ཆོས་གྲགས། བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་དག་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་</p>	
	<p>དུ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ། མཁན་པོ་བསྟན་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། ལྷོ་ཀ་རའི་འགན་འཛིན་ལུ་ཕྱུ་ཕྱུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་</p>	
	<p>ཆོག །བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། ལུ་ལ་ཁྱིམས་ལོར་བྱ། བསྟན་ལམས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཆོད་མང་པོ་བཏང་ནས་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་ལུ་དག་གི་</p>	<p>xx</p>

དཔྱལ་བའི་རྒྱུ་	<p>༡༡། །གཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུའི་ཡང་སྤྱིད་འབྲུལ་བྲུལ་སྐྱར་དུ་བྱོན་ནས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་བཅས། ཡོངས་འཛིན་བྲ་འགྱའི་གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་འདི་ཉིད་པར་སྐྱོན་ཐེངས་དང་པོ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་གདན་ས་བཟོ་བྱིད་འི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡ ཉིན་ལ།</p>	xvii
བདུན་བྱེན།		
གསལ་བཤད།		

དུས་

གཅིག་

ཆེན་

༡༡། །ཡལྱངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་བསྐྱུས་པ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ། ཐོད། ཀ། དཀར་ཆག་རྒྱས་པ། རང་རྣམ་
 ཐོར་བུའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཁ། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ། ཐོད། ག། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་བར་ཆ། ཐོད། ང། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲིབ་།
 ཐོད། ཅ། དཀར་བརྒྱད་གསེར་ཐེང་རྣམ་ཐར་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཐེང་བའི་ཁ་སྒྲིབ་། ཐོད། ཆ། ཀར་རབས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཐར། དུས་མཁའི་རྣམ་ཐར། ཁ་ལེགས་སྐྱབས་མགོན། ཟུར་སྒྱུ་ལ། སྒོ་
 གྲོས་ཉི་མ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དང་བརྗེད་ཐོ། གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསོལ་
 འདེབས། ཞབས་བརྟན། ཟུར་བྱོན་གསོལ་འདེབས། གཟེངས་བསྒྲིབ་སོགས། རྗེ་ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་སྐྱབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བྱུགས་གསོལ་བཀའ་སྒྲོབ་བྱུགས་བསྐྱུས།
 འདུལ་བའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཇ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་མདོའི་ས་བཅད། རྣལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོའི་ས་བཅད། ཀླ་རི་ཀླ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེའི་བྲི་བ་བྲིས་ལན། འདུལ་བ་

མདོ་ཅུ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཙམ་བུ་སྟོན་ཆ། བོད། ༡༽ འདུལ་བ་མདོ་ཅུ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཙམ་བུ་སྟོན་ཆ། བོད། ༡༽ འདུལ་བ་མདོ་ཅུ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཙམ་བུ་སྟོན་ཆ།
 མཛོད་ཀྱི་སྒྲིབ། བོད། ༢༽ མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་གྲུབ་བདེའི་བཅུད་བསྐྱུས། རི་མཚོའི་བྱར་མཆན། ཆོད་མའི་སྒྲིབ། བོད། ༣༽ རྣམ་འགྲེལ་ཆོད་གྲུབ་ལེའུ་དང་། མདོན་སུམ་
 ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༤༽ རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༥༽ ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་མདོན་སུམ་དང་། རང་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་
 བཀོལ། བོད། ༦༽ ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲོང་བཅས། ཆོད་མ་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་
 བསྟན་པའི་གཞུང་འགྲེལ་སྒྲིབ། བོད། ༧༽ སྟོན་འཇུག་གི་ཚིག་འགྲེལ་གཙམ་བུ་སྟོན། བོད། ༨༽ སྟོན་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ། སྟོན་འཇུག་དང་བྱང་སྒོམ་གྱི་ས་བཅད། རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་དང་། བཤེས་
 སྒྲིངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། བོད། ༩༽ བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱུས་དོན། མི་འབྲུགས་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཟླ་བྱང་སོགས། ཆགས་མེད་བདེ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱུས་དོན།

༣༣	༡༣། །ཡར་ཕྱིན་སྒྲོར། བོད། ཚ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་བྱར་བཀོལ་དང་། རོན་བདུན་ཅུའི་བསྐྱུས་དོན། དབུ་མའི་སྒྲོར། བོད། ཇ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་	
༣༤	བདུས་དང་། དབུ་མ་དྲགས་བརྒྱད་ཟུབ་ཤིང་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དོན་ཚན་བཞི་བརྒྱ་པ། བོད། ཨ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཕ་བ་ས་བཅད་དང་སྐྱར་བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བདུས། ཟུབ་	
༣༥	མཐའ་སྟིང་བསྐྱུས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་སྒྲོར། བོད། ཉ། རྒྱད་སྒྲ་མའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།	
༣༦	དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་འགྲེལ་པ། དབུ་མ་ཚེས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། བོད། ཟ། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་དང་། སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། རྗེ་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་	xi

དར་	<p>༡༡། །ལག་ལེན་ཆོ་གའི་སྒོར་ལས། ཐུན་མིན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཅུ་སོགས། མགོན་པོའི་ཆོགས་འབུམ་བྱ་ཐབས། རྩ་ལ་སེར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། བཀའ་བསྒྲོ་བྱིན་རྒྱབས་</p>	
གསུམ་བྱིན།	<p>བྱ་ཚུལ། དག་བསྟེན་ཕྱིན་བཅོལ། བསང་མཆོད། གསེར་སྒྲེམས། ཆོགས་སྤྱ། དྲིས་ལན་སྒོར་བཅས། སྒང་དོར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། བཀའ་སྒྲོ་བསྒོར། བོད། ༸༡ སྒང་དོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཉམས་</p> <p>ཕྱོང་ཤར་པོའི་སྒྲིང་གཏམ། སྒང་དོར་གསལ་བའི་བཀའ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་གནས་བརྟན་ཤར་པོའི་ཞལ་ལུང་། བོད། ༸༢ བཅའ་ཡིག་སྒོར། ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་སྒོར། ཐོབ་ཡིག་སྒོར། ཐོར་བུ་སྒྲ་</p> <p>ཆོགས་ཀྱི་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཞབས་བརྟན་དང་། ལྷུང་བྱོན་གསོལ་འདེབས་སྒོར། བོད། ༸༣ བར་སྒྱུན་སྒྲོན་བརྩོན་སྒོར། དཀར་ཆག་བཀོད་ཡིག་སྒོར། ལུ་འཕྲིན་ཆབ་ཤོག་གི་སྒོར། རྩེ་</p> <p>ཉིད་ལ་ལུལ་བའི་སྒྲིངས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྐྱུས། རྩེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སྒྲུབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སྒྲོ་བ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཐུགས་གསོའི་ལུ་འཕྲིན་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་</p> <p>སྒོན་ཆོག་སྒོར་བཅས་བཞུགས།</p>	xxiii
ཆག་		

༢༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་འགྲེལ་གཅེས་བརྟམ་བཞུགས་སོ།།

༣༡ །ན་མོ་གུ་ར་མེ། འཐབ་རྩོད་གཡུལ་འབྲུགས་རྒྱས་པའི་གནས་འདིར་ཡང་། །བརྩེ་བའི་སྒྱུན་དང་འཇུམ་པའི་ཞལ་རས་ལས། །
 བློ་གཉེར་སྤང་མིག་ལ་སོགས་གཏན་སྤངས་པ། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལ་གུས་པས་བརྟུང་། །ཚིག་རྩུབ་ངག་འབྲུལ་གྱིས་ཁེངས་འཛིག་རྟེན་
 འདིར། །སྒྱུན་པའི་གསུང་དང་བདེན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས། །སྤྲ་མ་བསྐྱུ་ཚིག་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བའི། །བྱབ་དབང་སྤྲས་བཅས་གསུང་ལ་གུས་པས་
 བརྟུང་། །ཆགས་སྤང་སྤོངས་པས་བྱབ་པའི་འཁོར་བ་འདིར། །བྱམས་དང་བརྩེ་བའི་བྲུགས་གྱིས་དགོངས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་ས་བོན་མ་ལུས་

༣༡ །རབ་ཞི་བ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆེལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་ལ་འཇུག་པའི། །དགོངས་
འགྲེལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །དང་པོའི་ལས་ཅན་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད། །རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་བསྒྲིག་བྱ། །ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་བསྟན་བཅོས་ནམ་མཁའི་ཆོད་ཀྱིས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ནང་ནས་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་ནི་ལྷ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་མཁས་མཆོག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་
ཀྱིས་བཀྲལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ལེའུ་བཅུ་དང་། སྟོ་ཀ་སྟོང་གི་བདག་ནི་ད་ཅན་འདི་ནི་ད་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་རིམ་ལྔར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་འདི་མཛད་པ་པོ་སུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕུ་བས། ས་སྟང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་པ་ཞེས་པར་མཁས་རྣམས་བསྟོད་པ། ཞེས་དང་། བི་བྱ་ཏིས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །སྐྱེས་བུ་མང་པོ་བྱོན་མོད་ཀྱི། །ཞི་བའི་ལྷས་
མཛད་དང་འདྲ་བའི། །ཉམས་དང་དགོངས་པ་གཞན་མི་རྟོད། །ཅེས་དང་། ཤེར་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར། འདིར་འཕགས་པ་ཞི་བའི་ལྷ་དེ་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་། ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བརྟེས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞིང་མཁའ་ལ་གཤེགས། །བྱང་སེམས་བསྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ། །ཤར་དེ་མ་ཞེས་རྩོམ་གདན་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་འདུ་
བར་བསྐྱགས་པ་དེའོ། །དེའི་བྱོན་ཚུལ་ལ་ངོ་མཆར་གྱི་གཏམ་བདུན་གྱི་སྟོན་སྦྱང་འཆད་པ་ནི། ལྷག་པའི་ལྷ་མཉེས་ན་ལེའུའི། །བཀོད་པ་སུན་ཆོགས་རྩོད་པ་སྟོག། །ཡ་མཆོན་ཅན་དང་སྤང་པོ་དང་། །རྒྱལ་པོ་
ལྷ་སྟེགས་ཅན་བདུལ་བའོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རུང་རུན་སྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལ་འཇམ་དཔལ་རྩོན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་ལྷས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། ཏྲག་ཏུ་

༡༡། །གདམས་ངག་ནོད་པ་ལས་ཅི་ཞིག་ན་ཡབ་འདས་ཏེ། སང་ཉིན་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་ཅུབ་འཇམ་དཔལ་བྲི་དེ་ལ་བཞུགས་ནས། ལུ་གཅིག་འདི་ནི་ང་ཡི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། །ང་ནི་ཁྱོད་
 གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ང་དང་ཁྱོད་གཉིས་སྟོན་གཅིག་ལ་འདུག་པ། །འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན། །གསུང་བ་མྱིས་པས་རྒྱལ་བློན་སྤངས་ཏེ་བྲོས་ནས་རྒྱ་ལེའྲར་སྦྱོར་ལམ་པ་རྒྱལ་བའི་
 ལྷ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཞི་བའི་ལྷར་བཏགས་ཏེ་དོ་མཚར་གྱི་གཏམ་དང་པོའོ། །དེར་རྗེ་བཙུན་ལ་ཆོས་གསལ་ཞིང་གིན་ཏུ་སྦྱོས་མེད་གྱི་སྦྱོད་པ་མཛད་པས་གཞན་དག་གིས་འདི་ལ་ནི་ཟ་ཉལ་འདོར་བའི་
 འདུ་གེས་ལས་མེད་དོ། །ཅིས་སྐྱུ་སྐྱུ་ཀུའམ་འདུ་གེས་གསུམ་པར་བསྐྱགས་ཏེ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་བྱིར། མདོ་འདོན་པར་བསྐྱོས་པ་ཁས་མ་སྤངས་པ་ན་མཁན་པོ་ལ་ཞུས་པས་ཁྱེད་ཉིད་གྱིས་བསྐྱོས་
 གིག་གསུང་སྟེ། སྤར་བསྐྱོས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་བསྐྱུས། བྲི་ཆེན་པོ་བཤམས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་རི་ལྷར་གཤེགས་མ་མཐོང་བར་བཞུགས་ནས་སྤར་གྲགས་པའམ་མ་གྲགས་པའམ་
 གང་གདོན་ཞེས་གསུང་བ་ན་མ་གྲགས་པ་འདོན་པར་ཞུས་པས་སྦྱོད་འཇུག་ཤར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། རམ་མཁའ་ལ་རི་མཐོར་གྱུར་ནས། གང་ཆེ་དངོས་དང་གི་སྐྱབས་སུ་སྐྱུ་གཟུགས་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ།

གསུང་འབའ་ཞིག་གིས་རྫོགས་པར་མཛད་ནས་རྟེན་བཀྱར་མི་བཞེད་པའི་བྱིར། ལྷོ་ལྷོགས་མཆོད་རྟེན་དཔལ་ཡོན་ཅན་དུ་གཤེགས་ཤིང་། དེར་གཟུངས་ཐོབ་པའི་པར་ཁྲི་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་སྟོ་ཀ་
 ལྷོང་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་དང་སྟོང་མ་ལོངས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་བྱུང་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ལེའུ་དགུར་བསྐྱུས་ཤིང་། ཡུལ་དབུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་ཀ་སྟོང་ལེའུ་
 བཅུར་བསྐྱུས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། བསྐྱུས་བཅུས་མདོ་བཅུས་ཀྱང་མ་ཤེས་པས་སྐྱན་འདྲེན་དུ་བཏང་བ་ན་གཤེགས་སུ་མ་བཞེད་དེ་སྟོད་འདུག་སྟོ་ཀ་སྟོང་དེ་ཆོད་མར་གྱིས་ཤིག །བསྟན་བཅོས་
 གཉིས་ཁོ་བོའི་བྱང་ཁང་གི་གདུང་སེབ་ན་པར་ཁྲི་ཏའི་ཡི་གེ་སྤ་མོས་བྲིས་པ་ཡོད་དོ་ཅེས་གསུངས་ཏེ་གཏམ་གཉིས་པའོ། །དེ་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚུང་པ་སྟོག་པ་དང་། ཡ་མཆོན་ཅན་ཞེས་པ་དོ་ཆ་བའི་གནས་
 ཏག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛིན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་མང་པོའི་ནང་དང་། སྤང་པོ་སྟོང་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཞག་མང་པོར་ཡུལ་ངན་བྱུང་བས་དེ་དག་བྱ་བས་ཉན་ཏེ་སུ་ཟས་སྟེར་རུས་པ་དེ་དཔོན་དུ་བསྐྱོ་བར་
 བྱས་པས། ལྷོ་བ་དཔོན་གྱིས་འབྲས་ཆན་ལྷུང་བཟེད་རེ་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བར་བཀོད་པ་ནི་དོ་མཆོར་གྱི་གཏམ་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྷ་པའོ། །ཡང་རྒྱལ་

༡༡། །པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྐྱེ་སྤྱང་བ་མཛད་དེ། ཤིང་གི་རལ་གྱི་འོད་ཟེར་འགྱུད་པར་བསྟན་པས་འཁོར་བཅས་བརྟལ་བ་ནི་དུག་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤར་དེ་ལས་ཞག་བདུན་ན་ནམ་
 མཁའ་ལ་དབང་ལྷག་གི་དགྱིལ་འཁོར་འབྲི་ཡིས་དེ་བཞིག་རྒྱས་ན་སྤྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་ནང་པར་འཇུག་ཅིང་། མ་རྒྱས་ན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་རོལ་པར་འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ན། བཞིག་པར་ཁས་
 ལེན་པ་མ་བྱུང་བས་ནང་པ་རྣམས་ཉམ་ང་བ་ན་སྟོབ་དཔོན་འདི་གཅེར་བུ་བྱུད་མ་ཕོ་བའི་ཆོགས་མས་འཆོ་བའི་སྟོན་པ་མཛད་པ་ན། རྒྱལ་པོའི་བྲན་མོས་བྱུད་མ་ཕོ་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཟེར་མ་ཕོག་
 པ་ན་ལྷགས་བསྟེགས་ལ་ཕོག་པ་ལྟར་ཁོལ་བ་མཐོང་ནས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པས་རྣལ་འབྱོར་པར་ཤེས་ཏེ། གནས་བརྟན་དང་རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གཞིག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རས་བྱང་
 གཉིས་དང་། རྩའི་བུམ་པ་དང་། མེ་དང་། ཤིང་སྟོ་གོན་གྱིས་ཤིག་གསུང་། སྤྱི་ཉིན་ལུ་སྟེགས་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིག་བཏབ་སྟེ་སོང་། དེའི་སྤྱི་ཉིན་སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས། ལུ་སྟེགས་པ་དེས་ནམ་
 མཁའ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་རྟལ་ཆོན་གྱིས་བྲིས་པ་ཤར་སྟོ་ཙམ་ཟེན་པའི་ཆོ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཛད་པས་ཚུབ་མ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། དགྱིལ་འཁོར་ཆེག་མེད་པར་བྱེད། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་

༡༡། །ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་མངའ་སྤྲུལ་བཅས་དང་། །ཕྱག་འོས་ཀྱན་ལའང་གྲུས་པས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱག་འཆལ་བའི་དགོས་པ་ནི་གཞུང་འདི་བཤད་པའི་དོན་དུ་འཆལ་བས་ན་ཏེ་ཞེས་པ་
 །ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐྱ་དང་འབྲེལ་ལ། དེའི་ཆེ་བཙལ་བེན་པའི་དོན་ནོ། །ཡུལ་ནི། མངོས་པའམ་ལེགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེར་བསྐྱར་སུ་ཡིག་
 །དང་། ཡང་ན་འགྲོ་བའམ་གཤེགས་པ་དང་། ཡང་ན་སྤངས་རྟོགས་གང་རུང་ལ་འཇུག་པའི་ག་ཏ་སྐྱར་བ་སུ་ག་ཏ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྲིད་པ་ལས་འདས་པར་གཤེགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་སྲིད་
 །ཅེ་ནས་ཀྱང་སྤྲོད་ལྟེ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། །སྐྱེ་བོ་མ་རིག་གིས་ལྟོངས་པ། །སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་། །སྤྱི་བསྐྱེལ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལས་ཁྱད་
 །པར་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་ན་སྤྲོད་མི་ལྟོག་པར་གཤེགས་པ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་འདོད་པར་འཁོར་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཁམས་གོང་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་མཐར་
 །ཐུག་པར་གཤེགས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བའི་བག་ཉལ་མ་སྤངས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་ལ་སྐྱར་བ་གསུམ་དང་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་ཡང་གསུམ་སོ། །

ལྷ་འཇུག་	<p>༡༡། །དེ་ལྟར་ཐོག་མར་ཡུལ་མཆོག་ལ་གྲུས་པའི་ཕྱག་བྱས་པས་གཞན་དད་པ་ལ་སྒྱུར། ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་དམ་པར་མཆོན་ཅུས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དེས་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་</p>	
ལྷ་	<p>འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཏེ་ཞེས་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་བརྗོད་ནས་ཕྱག་བཅའ་ཏེ་ཅི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ལན་ནི། བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ལུང་བཞིན་མདོར་</p>	
ལྷ་འཇུག་	<p>བསྐྱུས་ནས་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པ་ཅེས་པས་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། །ལུང་བཞིན་ཞེས་པས་རང་གཞོ་མ་</p>	<p>11</p>

རོན་བདག་གིས་འདི་མ་བྱས། །རང་གི་ཡིད་ལ་སྒྲོམ་སྤྱིར་ངས་འདི་བརྩམས། ༢ །དགོ་བ་གོམས་སྤྱིར་བདག་གི་དད་པའི་བྱུགས། །འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕེལ་འགྱུར་ལ། །བདག་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། །ཅི་སྟེ་འདི་དག་
 མཐོང་ན་རོན་ཡོད་འགྱུར། ༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་བྱེད་ཅག་སྟོན་མ་གྲགས་པ་ཐོན་ཞིག་ཅེས་བེར་ན། སྟོན་ཆད་གཏན་མ་གྲགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གདོན་པར་ག་ལ་རྣམ་ཞེས་
 ཅུང་བད་བསྟོང་བར་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞིག་གདོན་པར་བགྱི་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྟོག་གོ་ལ་ཆགས་པའི་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་ནི་སྐྱ་དང་མངོན་བརྗོད་དང་ལྟེ་ཡང་གི་སྟེབ་
 སྦྱོར་དང་། ཆོག་དོན་གྱི་རྒྱན་སྟོན་པས་མིང་ཆོག་ཡི་གོ་སྟོན་སུམ་ཆོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་གང་དེའི་བསྟན་བྱ་དེ་བྱང་གོ་ལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་མི་བྱེད་ལ། རྟོག་གོའི་ཆོག་མཛེས་པ་ཙམ་དེ་
 དག་ནི་འཆོ་བ་དང་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ་གང་ཡང་སྒྲགས་སུ་རུང་བ་སྟོད་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་སྟེབ་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྟོང་པོ་མེད་དེ། རྒྱག་
 ཅུ་པའི་འབྲས་ཆན་བྲེའུ་ཅུང་གང་ལ་སྟེབ་སྦྱོར་སྟོན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཆོག་གིས་བྲངས་པ་དང་། བ་ལང་རྗེའི་ཆོག་གིས་བྲངས་པ་གཉིས་ཁ་དོག་དང་རོ་རྣམ་བཟང་ངན་དུ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་མང་

ལྷོ་འཕྲུག་	༡༡། །པོ་དགའ་བའི་སྒྲེབ་སྦྱར་སོགས་དེ་དག་ནི་བདག་གིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཁེངས་པ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་ལ་སྦྱིང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས། བདག་ནི་དོན་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་སངས་ རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ནོར་ཞིང་ཚང་བ་ཞིག་གོ་སྟེ་བ་ཁོ་ནའི་དག་གིས་བརྗོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་ཆོག་གི་སྦྱར་བ་ལྟར་བྱེད་པ་དག་སྒྲེབ་སྦྱར་དང་སྦྱ་བཟང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་མི་འཇུག་ཅིང་། མང་དུ་ཐོས་པ་མངོན་ པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ནི་བྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་རེའོ་ཞེས་ཁེངས་པས་མི་འདུད་པ་སྤིང་ལ། མ་དད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་མིན་པ་སྟོན་པའི་བྱིར། འཁོར་དེ་ཕལ་ཆེར་ཡང་རྩ་སུ་ཀུ་ཞེས་སྟོབ་ དཔོན་ལ་བརྟམས་པར་བྱེད་པས་བྱེད་ཅག་བདག་གི་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་སྟོན་པའི་བྱིར། དེ་བྱིར་གཞན་དོན་བདག་གིས་འདི་མ་བྱས། །ཞེས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣོད་མ་ཡིན་ པའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བའི་རྒྱུན་ཅམ་ལས་གཙོ་བོར་རང་གི་རྒྱུད་འདུལ་ཞིང་གོམས་པ་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་ལ། རྒྱ་དེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དད་པའི་ རྒྱགས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ལ། གཞན་དོན་དུ་འང་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཚོགས་འདི་ལས་ཀྱང་སེམས་ནི་སྟོ་བར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་འདིས་	13
བདུན་		
ལྷོ་འཕྲུག་		

༡༡། །ཐོབ་པ་སྤྱད་ཚུལ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་རྣམས་ཤེས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱད་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ནི་དགོས་པའོ། །དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངའ་བའི་བདེ་
 བར་གཤེགས་པ་འཐོབ་པ་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པའམ་ཉིང་དགོས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་དེ་ནི་བསམ་སྦྱོར་དག་པ་ལ་བརྟེན། དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན། དེ་ནི་བརྗོད་བྱ་བྱང་སྒྲུལ་
 ལ་བརྟེན་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་གོ་རིམ་དུ་གནས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ། དགོས་སོགས་ཆོས་ལྡན་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བས་དབྱོད་ལྡན་འཇུག་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་ལ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན།
 ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་བྱ། དེ་དག་པར་བྱེད་པ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྫོད་བྱེད། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཐོབ་པ་དགོས་པ། བསྐྱེད་བས་བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཕན་བདའི་གཞིར་འགྱུར་བ་ཉིང་དགོས་དང་། འབྲེལ་བ་བྱགས་ཀྱིས་ཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་བཤད་པ། ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ། གནས་ལ་དད་པའི་དགོ་སྒོ་བྱང་པར་དུ་རྟེན་དཀའ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་གིན་དུ་དཀའ། །སྐྱེས་བུའི་དོན་

༡༡། །སྒོ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། ཡ །དེ་ལྟས་དགོ་བ་ཉམ་ཆུང་འདི་ལ་བརྟག།¹ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་རང་འབྱོར་ལྡེའི་ནང་ཚན་གནས་ལ་དད་པའི་དགོ་བའི་སྒོ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་ལན་རེ་
 འབྱུང་པར་བཅད་དེ། རི་ལྟར་མཚན་མོ་སྒོག་གི་འོད་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་འབྱུང་ཞིང་ཡུད་ཙམ་སྒྲང་བར་བྱེད་གྱི་རིང་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱེན་ཆུང་དུ་འམ་སྟེས་དབང་ཙམ་གྱིས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་། རང་གི་ཁམས་ཀྱི་རྣམས་པ་དང་། དགོ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་མང་པོ་འདུས་པ་ལས་སྒྲེ་བ་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་ཆེན་མོར། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ཉིད་
 ཡན་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱིར་སྐལ་བ་ཅན་དང་། སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཟིགས་ཤིང་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་གང་དུ་ཐབས་གང་གིས་གང་ལ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་
 གང་ཡིན་པ་ལ་གཟིགས་ནས། དེའི་ཆོ་དེར་ཐབས་དེ་དང་དེ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་མཛད་ཅིང་། སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བཏང་སྟོམས་གྱིས་བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་་
 པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གྱིས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བརྟེན་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། འཇིག་རྟེན་ཏེ་སྒྲེ་བོའི་བསོད་ནམས་ཡན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགོ་བའི་ལས་ནམས་ལ་སྒོ་གྲོས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་

འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་དེར་མི་བརྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་མི་དགེ་བའི་སྤྱིགས་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དགེ་བའི་སྒོ་སྟེ་བར་དགའ་ཞིང་
འཛིག་པར་སྒྲ་བས་ཉམ་ཆུང་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་མུན་ནག་གི་སྒོ་ག་ལས་ཀྱང་ཆེས་བྱེ་བ་ཕྱག་མང་པོར་དགོན་པ་བདག་ཅག་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡུད་ལན་རེ་ཙམ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་
གིན་ཏུ་སྒྲོང་ཞིང་སྤྱང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཆེད་དུ་ལུས་དང་སྒོ་ག་འདོར་བར་བྱའི་ལུས་སྒོ་ག་གི་ཆེད་དུ་ནི་འདི་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་བཏང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་
བརྟག་པ་དང་། སེམས་སྤྱང་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་རྣམས་ཏེ་སྟེ་བར་དགའ་བའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ་འདིས་ནི་སྒྲོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འདི་ཚར་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལྟར་སྤང་ཆུ་ལ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་ཆུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
མ་མཐོང་བའི་ཕན་ཡོན། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། དཔེ་དྲུག་གིས་བསྟན་པ། འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྤྱི་བ་སེལ་བ། རང་ལ་ཕན་པ། གཞན་སྒྲོབ་པ།

༡༡། །སྒྲེས་བུ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་པ་སྟོབས་ཆེན་གིན་དུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། །དགོ་གཞན་གང་གིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར། ། ༥ །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བ་ཕལ་མོ་ཆེར་དེ་ལྟས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་འདྲ་འདི་ལ་སྦྱར་རོ། །འདི་ལ་རྟེན་པ་དུངས་འབྱེན་པ་ནི་དོན་དམ་བྱང་སེམས་གྱི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྟོན་པས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་
 བ་མགོ་གཞོན་ཅུས་ཏེ། སེམས་སྦྱེད་པ་ལས་གྱི་སྦྱིབ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཡང་ངན་སོང་དུ་མ་སོང་བ་མང་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་ཕན་པ་ནི། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །བྱབ་
 དབང་རྣམས་གྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་གཞན་སྦྱོབ་པ་ནི། འདིས་ནི་ཚད་མེད་སྦྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་གྱིས། །བདེ་མཆོག་བདེ་སླག་ཉིད་དུ་འཐོབ་པར་བྱེད། ། ༦ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་འབལ་བ་
 སོགས་གྱི་གདུང་བ་མེད་པར་འཇུག་པས་བདེ་མཆོག་དང་བདེ་སླག་སྟེ། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལུག་འགྱུར། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་བྱམས་པའི་སྟོབས་
 གྱི་སྦྱེས་རབས་སོགས་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། ས་རོལ་གྱི་སྒྲུག་བསྐྲལ་གྱིས་རང་སྒྲུག་བསྐྲལ་བར་གྱུར་པའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་འདྲ་བ་ལ་བདེ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དཀའ་འགྲེལ་ཆེན་མོར་རོ། །

བཞི་པ་སྒྲེས་བུ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤོང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བརྒྱ་ཕྱག་གཞོམ་འདོད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། །བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྱག་སྦྱོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་
རྟག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་འདོད་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཐམས་ཅད་བསྐླལ་བ་བྱེ་བར་སྦྱོང་ཡང་དེས་རྒྱ་ལ་བྲི་གང་དུ་མི་མངོན་པའི་
ཕྱིར། རང་ཉིད་ཞི་བ་འདོད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷུང་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཆོག་ཟུང་ལྷུང་དུ་ཐར་
བར་འདོད་པས་ཐེག་དམན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། ང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འདི་གཉིས་ཐར་བར་མ་རུས་སོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་སྐྱབས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་
དེའི་རྒྱ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲེས་གྱུར་ན་སྒྲིད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་
ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེས་མ་ཐག་དེ་ཉིད་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་གནག་རྗེས་ཙམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ལ་བའི་སྤྱས་ཀྱི་མིང་འཕྲོབ།

༡༡། |ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ས་ཕྱག་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོ། |ཞེས་བཀྱར་སྟེའི་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། འདུལ་བའི་ལུང་ལས། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་པ་ལ། རབ་
 བྱང་གི་ཕན་ཡོན་ཞུས་པས་བྱོད་ཉིད་ལ་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། བྱོད་གྱི་བྱན་གོ་རེ་ལོང་མངག་ག་ཞུག་པ་ཅི་དགོས་བྱེད་པ་ཞིག་ད་ལྟ་ངའི་ཐད་དུ་རབ་ཏུ་བྱང་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་བྱིན་ཆད་དེས་བྱོད་གྱི་རྟེན་པ་
 བཀྱ་བ་དང་གོ་རེ་ལོང་བྱེད་དམ། གསོལ་བ་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་མི་བགྱིད་དེ་ག་ཞན་དུ་ན་དེའི་ཞབས་ལ་བདག་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་བདག་གིས་དེའི་རྟེན་པ་བཀྱ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། |བཀའ་བསྟུལ་
 པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་འདིས་ཀྱང་ངས་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། |གསུམ་པ་དཔེ་དྲུག་གིས་བསྟན་གསལ་པ་ལ་དྲུག་ |དམན་པ་མཆོག་
 ཏུ་བསྐྱུར་བ་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩའི་དཔེ། རིན་དང་མཐུ་ཆེ་བ་ནོར་བུའི་དཔེ། འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་དཔེ། ཟློང་བར་ངེས་པའི་སྒྲིག་པ་འཛོམས་པ་དཔའ་བོའི་དཔེ། ཟློང་བར་
 མ་ངེས་པ་འཛོམས་པ་མེའི་དཔེ། ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ལོ། |དང་པོ་ནི། གསེར་འགྱུར་རྩེ་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུར། |མི་གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྲུ། |རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱུར་

༡༡། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་དཔེ་ནི། དགོ་བ་གཞན་ཀུན་ཚུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །
 འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །^{༡༢} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོ་བ་གཞན་རྣམས་ནི་སྤྲ་དང་། སྤྲིག་མ་དང་། ཚུ་ཤིང་ལྟར་འབྲས་བུ་ལན་གཅིག་ལྟར་ནས་ཅ་བ་སྐྱམ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཅུ་གོ་
 རྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འོ། །བཞི་པ་ཕྱོད་བར་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་འཛོམས་པ་དཔའ་བོའི་དཔེ་ནི། སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ན་འཛིགས་པ་ཆེ་ལས་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་
 རས་ཡུད་ཀྱིས་སྦྱོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །^{༡༣} ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱེ་ལྟ་བུ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ཆོ་དེ་ལ་སྦྱ་བྱུང་གི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱོད་བསལ་
 གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ལྷ་པ་ཕྱོད་བར་མ་ངེས་པ་འཛོམས་པ་མེའི་དཔེ་ནི། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེས་བཞིན་སྤྲིག་ཆེན་རྣམས། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྤྲིག་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། དུས་མཐའི་
 མེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ལྟར་ཕྱོད་བར་ངེས་མ་ངེས་སོགས་ཀྱི་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྣམས་མེད་དུ་བྱེད་པ་འོ། །འོ་ན་ལས་ཆུད་མི་འཛོལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྲིགས་ནམ་མཁའི་ཁོངས་ལྟ་བུར་ཆུད་པས་རྒྱ་མཚོར་ལན་ཚུ་སྤང་གཅིག་ལྟར་མི་མདོན་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བྲིས་གྱིས་མནན་པས་རྣམས་མེད་དུ་བྱས་པས་
 བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མ་སྤྱད་པར་ལས་མི་བྱད་པ་ཡང་གཉེན་པོས་མ་བྲིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། འདི་ནི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཅུ་བ་ནས་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིན་ལས་བཏོན་ཏེ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་བར་སེམས་ཤིང་། སྤྱར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱེན་པས་བྱད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་སོ། །དུག་པ་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག །བྱམས་མགོན་སྟོ་དང་ལྡན་པས་ནོར་བཟང་བཤད། ། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་མོད་ཀྱི་རགས་པ་
 ཞིག་སྟོང་པོས་བརྒྱན་པར་བྱམས་པས་གསུངས་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་ནིས་བརྒྱ་ལྟག་པ་ཅིག་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་གཙོད་པའི་ཡོན་ཏན། མཐུ་
 སྤྱན་ཚྲིགས་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དོན་བཞིར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་ལ། དེ་ཚྲིགས་བཅད་དུ་བསྐྱས་པ་ནི། རྗེ་དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་སྤེང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཇི་ལྟར་ས་པོན་ཞིང་དང་ས་ཆུ་རྒྱུད་། །མེ་དང་

༡༡། ཁྱེ་བ་ཉི་མ་སྒོན་མ་མིག་ ཁྱེ་ས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། བཞི་བ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། དབྱེ་བ། མཆོན་ཉིད། སྒོན་པའི་ཕན་ཡོན། འཇུག་
 པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིག་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
 བྱང་ཆུབ་སྒོན་པའི་སེམས་དང་ནི། བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན་སྒོན་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་ནི། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། བྱེ་
 བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ། ༡༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་ལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 འཕྲོབ་པར་སྒོན་ལ། སྐྱབ་པའི་བརྩོན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་སྒོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། རྣམ་སྦྱོར་བས་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་སྤངས་པ་ཕྱིན་ཆད་ནི་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་སོ། །གསུམ་པ་སྒོན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སྒོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །འཁོར་ཆོ་འབྲས་བུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། །ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། ། ༡༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

༡༡། །པ་ནི་འཇུག་སེམས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་དང་ར་འོ་བ་སོགས་བག་མེད་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། གསལ་པོར་མི་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བསོད་ནམས་
 ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་བའི་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་ལྟ་ཅི་སྦྱོས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལུང་གིས་སྦྱབ་པ་ནི། འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པར། །ལག་
 བཟང་གིས་ནི་ཞུས་པ་ལས། །དམན་མོས་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། ། ༡༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་འདུས་པ་ཉེར་དུག་པ་ལག་བཟང་ངམ་དབྱང་བཟང་གིས་
 ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མཛའ་བོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་འདི་དག་དམན་པ་ལ་མོས་པའི་གཉེན་པོར་བཀའ་བརྩལ་བའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོན་པ་ཡན་ཡོན་
 དང་ལྡན་པའི་འཐད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟགས་དང་། དགོན་པའི་རྟགས་དང་། ཡན་འདོགས་ཆེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡན་ཡོན་ཆེ་བར་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 གྲུད་ནད་ཅུམ། །བསལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ན་ཡང་། །ཡན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་འགྱུར་ན། ། ༡༡ །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་རྟུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །

༡༡། མི་ལྟོས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ། དེའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མད་དུ་བྱང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕན་བར་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་
 མཆོད་ལས་བྱུང་འཕགས་ན། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བདེ་དོན་བརྩོན་པ་སྦྱོས་ཅི་དགོས།། ༡༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོད་མེད་པ་སྒྲོམ་པ་ཙམ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱོར་བས་སྐྱབ་པ་སྦྱོས་
 ཅི་དགོས་ཏེ། དཔས་བྱིན་གྱི་མདོར། སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་བྱས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ལུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་དུ་ནི་སེམས་
 བསྐྱེད་ན། །གང་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་པའི། །མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱུང་བར་འཕགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་མང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་
 ཉིད་ལ་མདོན་བར་རྒྱག། །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཛོམས། ༡༩ །གང་ཞིག་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་མང་ལྟན་དེ་དག་ལ། །བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཆོམ་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཙོད་
 བྱེད་ཅིང་། ༢༠ །གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ། །དེ་དང་དགོ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲའང་ག་ལ་ཡོད།། ༢༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་འཕྲོབ་སྦྲོང་ལ་སེམས་ཅན་

༡༡། །དེ་ཙམ་གྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་བ་བྱེད་པར་བཀུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་དེའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མྱད་དུ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གངས་
 མཐའ་ཡས་ལ་ཡུན་རིང་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད། །ཡིད་ལ་བསམས་པ་མཐའ་དག་ཚྗགས་བྱེད་པ། །ཏྲག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྟོས་ཅི་དགོས།། ༣༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལྷ་ལས་སྒྲོག་པའི་དག་བ་བྱེད་པ་དེ་
 ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟེ། སྟོན་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས། ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ལག་པ་འདོད་པ་ལ་ལག་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་པ་
 དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བྱེད་པར་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྦྱིན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ། །ངན་སེམས་བསྦྱེད་པའི་གངས་བཞིན་བསྐྱལ་པར་ནི། །དམུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་
 ཞེས་བུབ་པས་གསུངས། ༣༤ །འོན་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིད་རབ་དང་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་བས་ལྷག་པར་འཕེལ། །རྒྱལ་སྤྱོད་ནམས་ལ་དོ་གལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། །སྟོན་པ་མི་འབྱུང་དག་བ་ངང་གིས་འཕེལ། ༣༥ །གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་བ་རིན་
 ཆེན་དེ། །སྦྱོར་པ་དེ་ཡི་སྦྱུ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་། །གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི།། ༣༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་སྦྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས།

༣༡། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ན་འདི་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྲུས་ཀྱང་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་
 པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་འདིའི་སྐྱེ་ལ་མཆོན་གྱིས་མི་ཚུགས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་མ་བསྟན་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱིར་སྐྱབས་བྱེ་སྟེ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་
 ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་བཙོམ་ཞིང་ཉེ་བར་བཙོམ་པ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཉེ་བར་བཙོམ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དད་ན་
 བསོད་ནམས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་སྐྱེ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། ལྷོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་བཏོན་པར་གྱུར་ལ།
 ཡང་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་འཇམ་དཔལ་

༣༡། །གང་གི་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆ་ལ་ལོ་ཞེས་སྟོ་བུར་དུ་འང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དེས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཏེ་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བར་འབྲེལ་པར་མཛད་པ་མདོར་ན་ཕན་གཞོད་ཅིས་འབྲེལ་ནའང་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
 པས་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཏ་ཅང་ངོ་མཚར་བས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཡང་བསྟོད་པའི་ཆོག་བརྗོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་
 ཡོན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །།གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་སྤང་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལེའུ་སྟེ་ཕྱིའི་མཚམས་སྤྱར་བ། སེམས་བབྱང་བའི་ཆོག་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀའ་འབྲེལ་ཆུང་
 ཅུར། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པས་སྟོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བབྱང་བའི་ཆོག་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ལེགས་བཤད་བསྟུས་པར། རས་སྦུམ་དང་དྲི་མས་དག་པ་ལ་ཆོན་འཛིན་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོན་
 འཛིན་པ་ལ་ཤེས་རྒྱུད་སྒྲིག་ལྷུང་དག་པ་དགོས་པས་དྲི་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐབས་འགོ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྟེ། བྱ་འོས་མ་བྱས་པ་དང་།

༡༡། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཚོས། །དགོན་མཚོག་ཏི་མ་མེད་དང་སངས་རྒྱས་སྣམ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མཆོད། ། ༡ ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། །རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 །གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །ཞེས་བསྟན་ལ། །ལེགས་པར་མཆོད་ནི་དངོས་པོའོ། །གཞན་རྣམས་ནི་ཞིང་ངམ་ཡུལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བདག་གིས་དངོས་སུ་བཤམས་པ་འདིས་མཆོད་
 །པའི་དོན་ཏོ། །དགོན་མཚོག་ཐམས་ཅད་འདིར་མཆོད་ཡུལ་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏམ་ཞེ་ན། །དེ་མ་གྱུར་གྱང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ལ་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་བྱད་མེད་དེ། །རྒྱན་ལས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
 །གོས་ལ་སོགས། །མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་གིར་མ་བཟུང་བའི་དངོས་པོས་མཆོད་པ་ནི། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །སྤྲོན་གྱི་རྣམ་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དང་། །
 །འཛིག་རྟེན་རིན་ཆེན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །ཁུ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་ཡོད་དང་། ། ༢ ། །རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ནགས་ཚལ་ས་ཕྱོགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་དང་། །ཕྱོམ་གྱིང་མེ་ཏོག་རྒྱས་སྤྱད་པ་དང་། །གིང་གང་འབྲས་
 །བཟང་ཡལ་ག་དུད་པ་དང་། ། ༣ ། །ལྷ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་ཏི་དང་ནི། །སྤྲོས་དང་དཔག་བསམ་གིང་དང་རིན་ཆེན་གིང་། །མཚོ་དང་རྗེང་བུ་པད་མས་བརྒྱན་པ་དག །ངང་པ་གིན་ཏུ་སྐྱད་སྟོན་ཡིད་འོང་ལྷན། ། ༤ ། །མ་ཚོས་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཏོག་

༡༡། །ཕན་པར་བགྱི། །སྒོན་གྱི་སྒྲིག་ལས་ཡང་དག་འདེའ་བགྱིད་ཅིང་། །སྒྲིག་པ་གཞན་ཡང་སྒྲུན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། ། ༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ལ་བདོག་པ་ནི། ལུས་ཁོ་ནར་ཟད་ལ་འདི་ལུས་ནས་ཁྱེད་གྱི་བཀའ་
 བཞིན་སྐྱབ་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པས་མཆོད་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་སྒོས་སྐྱལ་པའི་མཆོད་པ་ལ། ལུས་གསོལ་གོས་རྒྱན་དབུལ་བ་དང་། །བྱུགས་པ་དང་ནི་མེ་ཏོག་སྒྲོས། །ལྷ་
 བཤོས་སྒོན་མེ་བཞུགས་ཁང་དང་། །གདུགས་དང་སྐྱ་རོལ་སྒོན་ལམ་སྟེ། །སྒོ་སྐྱལ་མཆོད་པ་བཙུ་གཅིག་གོ། །བཙས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལུས་གསོལ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། །ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་
 གསལ་ཞིང་འཆོར་བ་བསྟར། །རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་འོང་ལྟན། །མུ་ཏིག་འོད་ཆགས་སྒྲ་རེ་བྲེས་པ་དེར། ༡༠ །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྒྲས་རྣམས་ལ། །རིན་ཆེན་བུམ་པ་མང་པོ་སྒོས་གྱི་ཆུས། །ཡིད་འོང་ལེགས་པར་བཀའ་བ་སྐྱ་དང་
 ནི། །རོལ་མོར་བཙས་པ་དུ་མས་སྐྱ་ལུས་གསོལ། ༡༡ །དེ་དག་སྐྱལ་མཆོངས་པ་མེད་པའི་གོས། །གཙང་ལ་དྲི་རབ་བསྒོས་པས་སྐྱ་ཕྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་བསྟར་བ་ནི། བརྒྱུད་ལུས་ཀྱི་ཞལ་བ་ལེགས་
 པར་བདར་ཞིང་བྱིས་པས་འོད་འཆོར་བ་སྟེ་ལྷ་བུའི་དོན་དུ་འབྱུལ་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་གོས་རྒྱན་དབུལ་བ་ནི། དེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྐྱར་བའི། །ན་བཟའ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་དམ་པ་དབུལ། ༡༢ །གོས་བཟང་

སྒྲུབ་ལ་འཇམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །རྒྱན་མཚོག་བརྒྱ་ཕྱག་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་དང་འཇམ་དབྱངས་དང་། །འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་སོགས་ལའང་བརྒྱན་པར་བགྱི། ། ༡༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་
 གྱིས་ན་བཟའ་བརྒྱད་པ་སྟོས་ལ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་གོས་དང་རྒྱན་ལྟ་ཅིག་ཏུ་སྟོས་པ་ནི་དང་པོ་མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་རྒྱན་སྒྲུངས་པ་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་ལ་དབུལ་བ་དང་། བྱི་མ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པའི་རྟགས་འཆང་བ་རྣམས་ལ་དབུལ་བའི་དོན་ཏེ། མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ལ་རྒྱན་དབུལ་བ་ནི་མི་རིགས་པའི་སྦྱོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱུགས་པའི་མཚོད་པ་ནི། རྟོང་
 གསུམ་ཀུན་ཏུ་བྲི་ངད་ལྡང་བ་ཡི། །བྲི་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་དབང་ཀུན་གྱི་སྒྲུ། །གསེར་སྒྲུངས་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར། །འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་བགྱི། ། ༢༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བྲི་ངད་ལྡང་བའི་
 སྟོས་ནི། འོག་མིན་གྱི་སྒྲུལ་གྱི་སྟོང་པོ་སོགས་ཡིན་ལ། རྟོང་གསུམ་ནི་མངོན་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། བྲིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ཉིད་བཟུང་རོ། །གསེར་བཙོ་མ་ནི་ཁ་སྒྱུར་དུ་བསྒྲོལ་བ་ལ་སོགས་པས་
 རང་གི་བྲི་མ་སྒྲུངས་པ་སྟེ། བྱི་དོར་བྱས་པ་ནི་རོ་ཙ་ན་ལ་སོགས་པའི་ནོར་བུས་བྱིས་པ་དང་། སྒྲུངས་པ་ནི་བུལ་ཏོག་དང་ལན་ལྔ་དང་སྒྲུ་རུར་ལ་སོགས་པས་བྱིའི་བྲི་མ་སྒྲུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ་

༡༡། གསེར་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པས་བརྗོད་གྱི་སྟོན་པའི་སྐུའི་མཛེས་པ་ལ་ནི་དཔེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ། །བཞི་པ་མེ་ཏྲིག་གི་མཆོད་པ་ནི། ཐུབ་
 དབང་མཆོད་གནས་མཆོག་ལ་ཡིད་འོང་བའི། མེ་ཏྲིག་མརྒྱ་ར་དང་པར་མ་དང་། བྱུང་ལ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཞིམ་ཐམས་ཅད་དང་། བྲེང་བ་སྟེལ་ལེགས་ཡིད་འོང་རྣམས་གྱིས་མཆོད། ། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ལྷ་ལི་ཀ་ནི་པར་
 གི་ཤ་འོ། །ཞེས། མེ་ཏྲིག་མརྒྱ་ར་དང་པར་གི་ཤ། ཞེས་འདོན་ནོ། །ལྷ་པ་སྟོས་གྱི་མཆོད་པ་ནི། སྟོས་མཆོག་ཡིད་འཕྲོག་ཀྱི་ངད་ཁུབ་པ་ཡི། །བདུག་པའི་སྟོན་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདུག་
 པའི་སྟོན་ནི་སྟོན་འབྲིགས་པའམ་ཡང་ན་སྟོན་གྱི་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུར་འཕྱར་བའོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་ལྷ་བཤོས་གྱི་མཆོད་པ་ནི། ཞལ་ཟས་བཟའ་བཏུང་སྒྲ་ཆོགས་བཅས་པ་ཡི། །ལྷ་བཤོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ་བར་
 བགྱི། ། ༡༦ ཞེས་སོ། །བདུན་པ་སྟོན་མའི་མཆོད་པ་ནི། གསེར་གྱི་བརྒྱ་མཚར་དུ་དངར་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསེར་གྱི་པད་མ་ནི་གསེར་གྱི་གོང་བུ་པད་མའི་དབྱིབས་
 ཅན་ཡིན་ལ། མཚར་དུ་དངར་བ་ནི་དེ་མང་དུ་སྟེངས་པའི་གལ་བྱས་པ་སྟེ་དེར་ཅམ་པ་ཀའི་མར་དང་ལི་གིའི་མར་དང་། ར་ཏིའི་མར་དང་། འབྲུ་མར་བསུང་ཅན་སྐྱར་བའི་མར་མེ་དང་། ལ་ལར་ནི་ནོར་བུ་

རིན་པོ་ཆེ་བཞག་པས་སྒྲུང་བ་བྱེད་པ་སྟེ་ནོར་བུ་མཆོག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱལ་སོགས་པར་ཐུན་པ་སེལ་བའི་བྱིར་དང་། སྟོན་མེ་པལ་པ་ནི་སྦྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་འདུ་དུ་བ་བཀྱ་མིག་ལ་གཞོད་
 ལ། རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མེ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་འབྱེར་མིག་ལ་པན་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །བརྒྱད་པ་བཞུགས་ཁང་གི་མཆོད་པ་ནི། ས་གཞི་བསྟར་བ་སྟོས་ཀྱིས་བྱགས་པ་དེར། །མེ་ཏོག་
 ཡིད་འོང་སིལ་མ་དགུམ་པར་བགྱི། ༡༧ །གཞལ་མེད་ཕོ་བྲང་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་ལྷན། །མུ་ཏིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཕྱང་མཛེས་འབར་བ། །དཔག་ཡས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་དེ་དག་ཀྱང་། །བྱགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། ༡༨
 །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་གཞི་བསྟར་བ་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་བྱེད་ཀྱིས། གང་དུ་གཞལ་མེད་ཁང་བྱ་བའི་གཞིའི་བྱེད་པར་ཡང་སྟོན་ལ། ཀྱན་ཏུ་བྱགས་པའི་མཆུ་ལ་གྱི་མཆོད་པ་ཡང་བསྟུའོ། །གཞལ་ཡས་
 །ཁང་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་པ་ལས་བྱས་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་གི་བྱོན་དང་ལྷན་ཞིང་མང་དུ་བརྩེགས་པས་ནམ་མཁའ་གང་སྟེ་སྟོན་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་འཕ་མའི་གཞོན་ནུ་
 དང་གཞོན་ནུ་མ་སྟུ་གར་དང་བསྟོད་དབྱངས་སྟོག་པས་གང་བའོ། །དགུ་པ་གདུགས་གྱི་མཆོད་པ་ནི། རིན་ཆེན་གདུགས་མཛེས་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། །ཁོར་ཡུག་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་བརྒྱན། །དབྱིབས་ལེགས་ལྟ་ན་སྟུག་

༣༡ ། ལ་བསྐྱེད་བ་སོགས། །རྟག་ཏུ་ཐུབ་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། ། ༡༩ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདུགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་ནི་རྩ་ཡབ་ལོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་དང་སེང་གའི་བྲི་རྟ་དེན་ཅན་དང་གཟིམས་ཆ་ལ་
 སོགས་པའོ། །དེས་ན། དབྱིབས་ལེགས་ལྟ་ན་སྤྱད་པ་སྐྱེད་བ་སོགས། །ཞེས་འབྲུག་ཏེར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་བུའི་ལུགས་སོ། །བཅུ་པ་སྤྱད་དང་རོལ་མོས་མཆོད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་ཆོགས། །
 རོལ་མོ་དབྱངས་སྟན་ཡིད་འོང་བ། །སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་སེམས་བྱེད་པའི། །སྤྱིན་རྣམས་སོ་སོར་གནས་གྱུར་ཅིག། ༢༠ ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། རོལ་མོ་ནི་སྤྱད་ཅུ་ལ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ལས། རོལ་མོར་གཏོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་
 སོ། །དབྱངས་ནི། སྤྱད་དབྱངས་སྤྱད་གཏོགས་པ་བདུན་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱིན་ལམ་གྱི་མཆོད་པ་ནི། དམ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་། །མཆོད་ཏེན་རྣམས་དང་སྤྱད་གཟུགས་ལ། །
 རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་ཆར། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབབ་པར་ཤོག། ༢༡ ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐད་དང་སྤྱོད་པ་བམ་དང་། ཐ་ན་དེ་
 ལས་ཤོག་བུ་རེ་རེའམ་གཅིག་གི་དུམ་བུ་ཅམ་རྒྱུད་གིས་བདས་པའི་ས་སྤྱོད་ལམ་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། མཆོད་ཏེན་ནི་རིང་སྤེལ་གྱི་གནས་ཏེ། སྤྱད་བཅས་སྤྱད་ནི་མེད་པ་ཡི། །ཞེས་ཞལ་ཐུག་དང་བཅས་པའི་

ནམ་པར་གཏོད་པ་ནི་སྐྱར་བཅས་དང་། བང་རིམ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ནི་སྐྱར་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཚིགས་བཅད་བཞི་པར་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་སྐྱར་བཅས་ལ་སྐྱ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་དུ་སྟོས་ཏེ།
 མདོར་ན་རྒྱ་དང་བཟོ་བོ་དང་ཚད་ཅི་འདྲ་ན་འང་རུང་ཐ་ན་དེ་དག་གི་དུམ་བྱར་གྱུར་པ་ཡང་བསྐྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོད་པའི་ཆར་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ལྷ་པ་སྤྱན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། ཇི་
 ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་མཛད་པ། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མགོན་པོ་སྤྱས་དང་བཅས་རྣམས་མཆོད། ། ༡༢ ཅས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བདག་ཅག་གིས་ནི་ཇི་ལྟར་མཆོད་
 པར་བྱ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་མི་ཤེས་ལ། དེ་ནི་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་བྟན་པས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྟོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན། ཇི་ལྟ་བུས་མཆོད་པར་
 མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུས་བདག་གིས་ཀྱང་མོས་པས་མཆོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བསམ་པ་སྟེ་འདི་དབང་བཅུ་རྩོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་དག་པའི་སྟོ་ཅན་
 གྱི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་སྤྱན་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །གཞན་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་སྤྱན་མེད་པའི་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། མཁས་པས་

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེམས་ན། །རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ལ། །མཚོན་པ་འདི་ནི་དམ་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་བདག་མེད་པ་ལ་བཟོན་པ་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་མཚོན་པ་
 མཚོག་ཡིན་ཏེ། །ལྷོ་ལྷོ་སྟོན་པ་ལ་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། །བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །བསྐྱེལ་བ་བྱེ་བ་གསུམ་པོ་སྟེད་དུ། །མེ་ཏོག་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་བསྐྱེལ་དག །ལྷོ་ལྷོ་
 མི་མཚོག་སངས་རྒྱས་མཚོན་པ་བས། །གང་གིས་གང་ལས་བདག་དང་སྟོན་དང་ནི། །གང་བྱུང་མ་མཆིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་འདི་དག །ཐོས་ནས་དེ་ལ་འོད་གསལ་བཟོན་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་མི་མཚོག་དམ་
 པ་མཚོན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། །སེང་གའི་སྤྱུ་ཆེན་ཀྱི་མདོ་ལས། །གང་འདྲུ་ཤེས་དང་མཚན་མ་སྟེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲང་དོར་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་
 པར་འཇུག་པ་དེ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནི། །དངོས་པོའི་འདྲུ་ཤེས་ལ་གནས་པས་མཚོན་
 པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚོན་པ་འདི་རྣམས་ནི། །དམ་ཚིག་གསུམ་བཞེད་དང་། །དགོན་མཚོག་སྟོན་དང་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོན་པའི་མཚོན་པ་བསྟན་ནས།

༡༡། །ལུས་བདུད་ནས་ནི་བདག་ཕྱག་འཆ་ལ། ༡༢ །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་དང་། །མཚོད་རྟེན་ཀུན་ལ་བདག་ཕྱག་འཆ་ལ། །མཁན་པོ་དེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆ་ལ་ལོ། ༡༥ །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། །ཞིང་རྩལ་ཀུན་གྱི་གྲངས་སྟེང་གྱི་ལུས་ནི་བདག་གི་ལུས་དེ་ཙམ་དུ་མོས་པ་སྟེ། །ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་དམ་གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །རྩལ་ནི་
 སྤྱ་རབ་སྟེ། །ཆོས་མངོན་པ་ལས། སྤྱ་རབ་རྩལ་དང་རྩལ་སྤན་དང་། །ལྷགས་ཆུ་རི་བོང་ལྷག་དང་སྤྱང་། །ཉི་ཟེར་རྩལ་དང་སྟོ་མ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་དང་དེ་བཞིན་ནས། །སོར་ཆོགས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་
 འགྱུར། །ཞེས་སྤྲུལ་བདུན་ལ་སྤྱི་མ་རེར་བཤད་པའི་རྩ་བའི་རྩལ་དེའོ། །ཞིང་དེ་ལ་རྩལ་ཇི་ཙམ་མཆིས་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་སྟེང་མོས་པས་འདུད་པ་ལོ། །གང་ལ་ན་དུས་
 གསུམ་གྱི་སྤྱོགས་བཅུའི་དགོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ་ཕྱག་གཅིག་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཆར་འདུད་པའི་སྟོའོ། །འདི་ཇི་ལྟར་རྣམ་ཤེ་ན། བསམ་པའི་དབང་གིས་ཏེ་སེམས་ཀུན་ནས་དད་པས་
 འདུད་པ་ནི་ཕྱག་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། །སེམས་ལ་ནི་རྒྱབ་མདུན་དང་ཤར་རྒྱབ་མི་དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་དད་པར་བྱར་རྣམ་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ཅི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ད་ལྟར་མེད་

༢༡། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར་ཏེ་དུས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་ངོ་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ཡུལ་ངེས་བཟུང་དུ་བྱ་བ་སྟེ་བདག་ཉིད་དང་། དགོས་པ་བྱུགས་ལ་
 འཕངས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲིག་བཤགས་ལ་བཞི། རྣམ་པར་སྦྱོར་དབྱུང་བ། ཉེན་བཟུང་བ། གཉེན་པོ་ལ་འབད་བ། སོར་ཆུད་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བརྟགས་ནས་འགྲོད་
 པ་སྟེད་པ། ལྷུང་དུ་འཆི་བར་དོགས་པས་སྦྱོར་འབྱེན་པ། དོན་མེད་པར་བརྟགས་པས་སྦྱོར་འབྱེན་པ། རྣམ་སྒྲིན་ལ་འཛིགས་པས་སྦྱོར་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་རྣམས་ཀྱི་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །རྫོགས་
 སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་རྣམས་ལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། ༢༡ །ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས། །ཆོ་རབས་འདིའམ་གཞན་དག་ཏུ། །བདག་གིས་མ་འཆལ་སྒྲིག་བགྱིས་པའམ། །བགྱིད་དུ་བསྐྱུལ་བ་
 ཉིད་དང་ནི། ༢༢ །གཏི་མུག་འབྲུལ་བས་བདག་ཅོན་ཏེ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ། །འོངས་པ་དེ་ནི་འགྲོད་བགྱིས་ནས། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་ལ་བཤགས། ༢༣ །བདག་གིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །ཕ་མའམ་བླ་མ་གཞན་དག་
 ལ། །ཉོན་མོངས་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་དང་། །ཡིད་ཀྱིས་གཞོད་བགྱིས་གང་ལགས་དང་། ༢༤ །ཉེས་པ་དུ་མའི་སྦྱོན་ཆགས་པའི། །སྒྲིག་ཅན་བདག་གིས་སྒྲིག་པ་གང་། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས་པ་དེ། །ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་བཤགས། ༢༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་མ་འཆོལ་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་གཏི་མུག་ཆེན་པོར་བསྟན་ཏོ། །བགྱིས་པ་ནི་རང་གིས་སྒོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །བགྱིད་དུ་བསྐྱེལ་བ་ནི་རག་དང་ཡིད་གྱིས་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་
 པའོ། །ཡི་རང་བ་ནི་གཞན་གྱིས་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །འགྱོད་བགྱིས་ནས་ཅེས་པ་ནི་དམུལ་བ་ལ་སོགས་པར་མི་དག་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ཐོས་པས་འཇིགས་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པའི་ཞིང་དང་། བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕན་བཏགས་པའི་ཞིང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་པས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དྲག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱད་
 པར་དག་འདུན་གྱི་རྫས་གང་ཟག་གིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི། ཆེས་ལྷི་སྟེ་གལ་ཏེ་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ཞིག་ཡིན་ན། འདི་ནི་རྣམ་སྒྲིན་མ་སྟོང་བར་མི་འདག་པར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས་སོ། །
 མི་བཟད་པ་ནི་མེ་སྟག་ལས་མེ་ཆེན་མཆེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱའི་དུས་ན་རྒྱུང་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་དུས་ན་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཟུར་དུ་འཆི་བར་དོགས་པས་སུན་འབྱིན་པ་ནི། བདག་ནི་སྒྲིག་
 པ་མ་བྱང་བའི། སྒྲོན་དུ་འགྱུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །རི་ལྟར་འདི་ལས་ངས་ཐར་བར། །ཟུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ༣༢ །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྟོད་པས། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱི་ཡང་། །སྟོ་བུར་

ལྷན་འབྲེལ་	<p>༡༡། ཆེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།། ༣༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆི་བའི་དུས་མ་ངེས་པས་སྒྲིག་པ་མ་བྱང་བར་གི་དོགས་པ་འོ། གསུམ་པ་དོན་མེད་པར་བརྟགས་པས་སུན་འབྱིན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཐོར་ཏེ་ཆས་</p>	
ལྷན་འབྲེལ་	<p>དགོས་པ། བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། སྒྲིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་བྱས། ༤༠ མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། </p>	
ལྷན་འབྲེལ་	<p>དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། ༤༡ མི་ལམ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་བཞིན། དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྤྱད་པ། དེ་དེ་བྱན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་འགྱུར། ༤༢ རེ་ཞིག་གསོན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་། མཛའ་དང་</p>	
ལྷན་འབྲེལ་	<p>མི་མཛའ་དུ་མ་འདས། དེ་དག་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིག་ མི་བཟད་གང་ཡིན་མདུན་ན་གནས། ༤༣ དེ་ལྟར་བདག་ནི་སྟོ་བྱར་ཞེས། བདག་གིས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་བས། གཏི་མུག་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གིས། སྒྲིག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས།། ༤༤</p>	
	<p>ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཐོར་ནས་རང་གཅིག་ཤུར་འགོ་དགོས་པ་མ་ཤེས་པར་མཛའ་བ་སྐྱོང་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་གཞོམ་པའི་དོན་དུ་བྱས་སོ། སྐྱའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེས་</p>	
	<p>སྐྱོང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་ནི་རང་གི་མདུན་ལྟ་བུ་ཕྱི་མའི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་གནས་སོ། བཞི་པ་རྣམ་སྒྲིན་ལ་འཛིགས་པས་སུན་དབྱུང་བ་ལ་བདུན། ལྷན་དུ་འཆི་ངེས་པ།</p>	

ལྷོ་འཕྲུག་	༡༡། །རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ། ༤༤ ཞེས་གསུངས། དུག་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱབས་ཆོལ་བ་ནི། སུ་ཞིག་འཛིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་སྒྲོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །བྲེད་ག་འཐོན་པའི་མིག་བགྱང་ནས། །	
ལྷོ་འཕྲུག་	ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་ཆོལ་བར་བྱེད། ། ༤༥ ཅེས་གསུངས། བདུན་པ་སྐྱབས་མ་རྟེན་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ནི། ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་མུག་འགྱུར། །གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་	
ལྷོ་འཕྲུག་	ཆོ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། ། ༤༦ ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་སྒྲོབས་ནི། དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །འགྲོ་བ་སྒྲོབ་པའི་དོན་བརྩོན་པ། །སྒྲོབས་ཆེན་འཛིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། ། ༤༧ །དེ་ཡི་	
ལྷོ་འཕྲུག་	བྱགས་སུ་ཁུད་པའི་ཆོས། །འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་སེལ་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་ཡང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་སྐྱབས་སུ་མཆི། ། ༤༨ །བདག་ནི་འཛིགས་པས་རྣམ་སྐྱུག་ནས། །ཀུན་ཏུ་བབང་ལ་བདག་ཉིད་འབུལ། །འཇམ་པའི་	
	དབྱངས་ལའང་བདག་ཉིད་གྱིས། །བདག་གི་ལུས་འདི་དབུལ་བར་བགྱི། ། ༤༩ །བྱགས་རྗེས་སྒྲོད་པ་མ་འབྱུལ་བ། །སྐྱུན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་། །ཉམ་ཐག་ང་རོས་འོ་དོད་འབོད། །སྒྲིག་ལྷན་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ། ༥༠ །འཕགས་པ་	
	ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་དང་། །ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་དག་དང་ནི། །བྱགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྐྱབས་ཆོལ་སྒྲིང་ནས་འོ་དོད་འབོད། ། ༥༡ །གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཤིན་རྗེ་ཡི། །ཕོ་ཉ་ལ་སོགས་སྤང་བ་རྣམས། །སྐྱུག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འབྱེད་བྱེད་པ། །	

རོ་རྩེ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ༥༢ །སྒོན་ཆད་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས། །ད་ནི་འཛིགས་པ་ཆེར་མཐོང་ནས། །ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་གྱིས། །འཛིགས་པ་ལྷུར་དུ་བསལ་དུ་གསོལ།། ༥༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་ངེས་
 པ་སྐྱེས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་དང་། སྐྱབས་གཞན་མ་རྟེན་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་བཙོས་མིན་གྱིས་ད་ལྟ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཆོགས་ལ་ཅི་བྱ་མཚང་བརྒྱག་གི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པའི་བསོད་ནམས་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བུ་ལ་གནས་ཀྱང་སྒོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
 སྒོན་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་སྒོན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཅུད་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲ་མར་གྱུར་གྱང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ལས་མི་གཡོ་བ་འཇམ་དཔལ་དང་། མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སྒྲོབ་པར་སྒོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་མཚན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
 སྐྱག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷུང་བ་སེལ་བའི་སྒོན་ལམ་ཅན་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོ་དང་། བདུད་གྱིས་མི་འབྲུགས་པ་སའི་སྟིང་པོ་དང་། གང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདུད་དང་གཤིན་

༡༡། །རྗེའི་དཔུང་མཐར་བྱེད་པ་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་དང་། ལ་སོགས་པས་བྱམས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སེལ་བ་ལ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱགས་རྗེ་ཅན་དེ་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆི་ཞིང་ལུས་སུལ་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །བདག་ཉིད་འབུལ་ཞེས་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སེམས་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་
 གསོལ་ཏེ། སྟོན་ཆད་སྒྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས་མོད་ཀྱང་། ད་ནི་ནམ་དུ་ཡང་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བས་བདག་རྗེས་སུ་བུངས་ཤིག་པའོ། །གོང་དུ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་
 པོར་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་སྐྱབས་འགོ་དངོས་བབྱང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སུ་གྲོ་བར་གྱི་འཛིགས་པས་དགོན་མཆོག་ར་མདར་སྐྱན་པ་ཡིན་པས་སྒྲོས་
 པའི་སྟོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་འབད་པ་ལ་ལྷ། ཅིའི་བྱིར་བཀའ་ལས་མི་འདའ་ཞེས་པའི་ལན། ཉན་མོངས་པའི་ནད་ནི་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་སྟོན་པ། སྐྱན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པུར་སྟོན་པ།
 གཡང་སའི་དབེས་བསྒྲོས་ཏེ་བསྐྱན་པ། སྒྲིག་པ་སྦྱོང་བ་ལས་རིངས་པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་འཛིགས་ན་ཡང་། །སྐྱན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་

ཉེས་བརྒྱལི། །ནད་ཀྱིས་རྟག་བཏབ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ། ༥༥ ཉེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ནི་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་སྟོན་པ་ནི། དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཇམ་གླིང་ན། །གནས་པའི་མི་ཀུན་རྒྱག་བྱེད་ལ། །དེ་དག་གསོ་
 བའི་སྒྲན་གཞན་ནི། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་མི་རྟེན་ན། ། ༥༦ ཉེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྒྲན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པུར་སྟོན་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྲན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པ་ཡི། །བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་སེམས་
 པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་གཏི་མུག་སྤང་བའི་གནས། ། ༥༧ ཉེས་གསུངས། བཞི་པ་གཡང་སའི་དཔེས་བསྐྱོས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། གཡང་ས་ཐ་མལ་ཆུང་དུ་ལའང་། །བག་ཡོད་གནས་པར་བྱ་དགོས་ན། །དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ལྷུང་བ་ཡི། །ཡུན་རིང་
 གཡང་སར་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ། ༥༨ ཉེས་གསུངས། ལྷ་པ་སྤྲིག་པ་སྦྱོང་བ་ལས་རིངས་པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །
 དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། ། ༥༩ །བདག་ལ་མི་འཛིགས་སུ་ཡིས་བྱིན། །འདི་ལས་རི་ལྟར་ངས་ཐར་འགྱུར། །གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་འགྱུར་ན། །ཅི་བྱིར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་འདུག། ༦༠ ཅེས་གསུངས། བཞི་པ་སོར་ཆུད་པར་བྱ་བ་
 ལ་གསུམ། འགྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསམ་པ། མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ། སྒྲན་ཆད་སྒྲོམ་པར་དམ་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲན་ཆད་སྒྲོང་སྟེ་ཞིག་པ་ལས། །བདག་ལ་ལྷག་པ་ཅི་ཡོད་ན། །བདག་ནི་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་ནས། །

༡༡། །སྤྱེ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས། ༤༠ །གསོན་ཆེ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཉིན་དང་བཤེས་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། །གཅིག་ཕུར་ག་ཤེད་འགྲོ་དགོས་ན། །མཛའ་དང་མི་མཛའ་ཀྱན་ཅི་རུང་། ༤༡ །མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱུག་བསྤྲེལ་
 འབྱུང་། །དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ངས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཆན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། ༤༢ །ཞེས་གསུངས། །གཉིས་པ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པ་ནི། །བདག་ནི་མི་ཤེས་གཏི་མུག་པས། །རང་བཞིན་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་འམ། །བཅས་པའི་སྤྲིག་པ་གང་ཡིན་ལས། །གང་ཡང་རུང་བ་བགྱིས་པ་རྣམས། ༤༣ །མགོན་པོའི་སྤྱན་རྒྱར་མཛོན་སུམ་དུ། །ཐལ་སྤྱར་སྤྱུག་བསྤྲེལ་འཛིགས་སེམས་ཀྱིས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུག་འཆལ་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་
 བགྱི། ༤༤ །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྤྲིག་ །ཞོངས་པ་ལགས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས། །གསུམ་པ་སྤྱན་ཆད་སྤོམ་པར་དམ་བཅས་པ་ནི། །འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སྤྱན་ཆད་བདག་ནི་ཡོང་མི་བགྱིད། ༤༥
 ཅས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། །སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པ་རྣམས་པར་སྤྱེ་བའོ། ། །ལེའུ་འབྲེལ་ནི། །བཤགས་པའི་འོག་ཏུ་
 ཡི་རང་སོགས་འབྱུང་བར་འབྲེལ་ལོ། །བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་དུག །རྒྱ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ལ་ཡི་རང་བ། །དེའི་འབྲས་བུ་མཛོན་མཐོའི་བདེ་བ་ལ་ཡི་རང་བ། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ལ་

༡༡། །སངས་རྒྱས་གང་ད་ལྟར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་རུས་པས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཞན་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་པ་དང་། དམ་
 པའི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་དགོན་པར་སྟོན་པ་དང་། དག་བ་སྐྱེད་པའི་བྱིར་གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་གཞུག་པའི་དུས་ལ་གཞེས་ཏེ་འོ་སྐྱོལ་གྱི་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་ཞེ་དགུར་
 ཐུན་མོང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་མ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་ང་མི་ལྟོས། །སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་ཆངས་ལ་དད་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། །ཞེས་
 བསྟན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཁ་ཅིག་དེ་བས་ཡུན་ཐུང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལོ་མང་པོ་དང་སྐྱ་ཆེ་རིང་བ་ལ་ལ་བསྐྱལ་པའི་བར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་མ་
 བསྟན་པར་མཐར་ཉིན་གཅིག་ཁོ་ན་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བར་མཛད་པ་ཡང་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དད་པས་དམིགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟོ་ག་གཅིག་གོ། །
 འདིར་རང་ཆངས་པར་བསྐྱོམས་ཏེ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐུལ་ནས་བསྐྱལ་བར་མོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གསང་སྒྲགས་དང་བསྐྱེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མོས་པའི་སྟོབས་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །

༡༡། །ལས་མི་འདེའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གཉིས་ཀ་དགའ་བའི་བྱིར། སྐྱ་ཆེའི་ཆད་ཟླ་བ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱོན་པ་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་
 ལ་དམིགས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདེའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། །བདུན་པ་བསྟོར་བ་ལ་གསུམ། བསྟོར་བ་དངོས། ལུས་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བ། སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གདབ་པའོ། །དང་
 བོ་ལ་བཞི། གཞན་དོན་དུ་སྦྱིར་བསྟོར་བ། རད་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོར་བ། བཀྲེས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོར་བ། བོངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ཏེ། །དག་བ་བདག་གིས་
 གང་བསགས་པ། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱད་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་ཤོག། ༥ ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་རད་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོར་བ་ནི། འགྲོ་བ་རད་པ་ཇི་སྟོན་དུ། །རད་སོས་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི། །སྟོན་དང་
 སྟོན་པ་ཉིད་དག་དང་། །དེ་ཡི་རད་གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག། ༦ ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་བཀྲེས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོར་བ་ནི། ཟས་དང་སྒྲོམ་གྱི་ཆར་ཤབ་སྟེ། །བཀྲེས་དང་སྒྲོམ་པའི་གནོད་པ་བསལ། །མུ་གེའི་བསྐྱེལ་པ་བར་མའི་
 ཆོ། །བདག་ནི་ཟས་དང་སྒྲོམ་དུ་གྱུར། ༧ ཅེས་གསུངས། བཞི་པ་བོངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོར་བ་ནི། སེམས་ཅན་བོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ། །བདག་ནི་མི་ཟད་གཏེར་གྱུར་ཏེ། །ཡོ་བྱད་མཁོ་རྒྱ་སྐྱ་ཆོགས་སུ། །མདུན་ན་ཉེ་བར་

གནས་གྱུར་ཅིག། ༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ནད་དང་མུ་གེ་ནི་མ་འོངས་པ་དེའི་བསྐྱལ་པའི་དུས་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནས་ལས་གྱི་ལམ་ལྷག་པས། །ཆེ་བྱང་ལོ་ནི་བཅུ་པར་འགྱུར། །བསྐྱལ་པ་
 མཚོན་དང་ནད་དང་ནི། །མུ་གེ་རྣམས་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞག་རྣམས་དང་ནི་ལྷ་བ་དང་། །ལོ་བདུན་དག་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་དེར་ཐོག་མར་མཚོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཞག་
 བདུན་གྱིས་དམུལ་ཐག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནད་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཞག་བདུན་དང་ལྷ་བ་བདུན་གྱིས་དམུལ་ཐག་གཙོད་དོ། །དེའི་ལྷག་མར་ལུས་པ་རྣམས་མུ་གེའི་བསྐྱལ་པ་ཞག་བདུན་ལྷ་བ་
 བདུན་ལོ་བདུན་གྱིས་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རྫོགས་ལྷན་གྱི་མགོ་རྩམ་པར་འགྱུར་བའོ། ༡ །དེས་ན་སྦྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ནད་སོགས་སྦྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་པར་ནད་མཚོན་མུ་གེའི་
 བསྐྱལ་པ་བར་མ་བ་དེ་རྣམས་ཁོ་ན་གིན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱལ་ཞིང་སྦྱབས་གཞན་མེད་པར་གཟིགས་པས་དེ་རྣམས་གྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བའོ། ༢ །འགོ་བ་ནད་པ་སོགས་ནི་ནད་གྱི་བསྐྱལ་པ་ལས་སྦྱབས་པའི་དོན་དུ་
 བསྟོ་བའོ། ༣ །ཟས་དང་སོགས་ནི་མུ་གེའི་བསྐྱལ་པ་ལས་སྦྱབས་པར་བསྟོ་བའོ། ༤ །སེམས་ཅན་ཕོངས་གིང་སོགས་ནི་མི་རྣམས་ཕོངས་པ་ལས་སྦྱིག་པ་ལ་འཇུག་པར་གཟིགས་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་ལྷག་

༡༡། །པར་བསྐྱོ་བའོ། །གཉིས་པ་ལུས་སོགས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བ་ནི། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཡངས་པ་མེད་པར་བཏང་
 བར་བྱ། ༡༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བར་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱར་གཏོང་བར་དམ་འཆའ་བའོ། །ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདུལ། །བདག་སྒོ་མྱ་ངན་འདས་པ་སྦྱབ། །ཐམས་ཅད་
 གཏོང་བར་ཆབས་གཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག། ༡༡ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འཐད་པ་སྟོན་ཏེ་དེ་རྣམས་མ་བཏང་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་ལ། །བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལོངས་
 སྤྱོད་སྒོས་མ་བཏང་ན་ཡང་འཆི་བའི་དུས་འཛོག་དགོས་ཀྱང་དོན་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། །དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་ན་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
 ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟེན་གྱིས། །རྟག་རྟ་གསོད་དང་སྒྲོད་པའམ། །བརྟེན་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག་ ༡༢ །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅེ་བྱེད་དམ། །ཅི་འདྲི་ག་ཞའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་། །བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ཟེན་གྱིས། །འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ། ༡༣
 །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་བྱིན་པ་གོ་བར་བྱས་ཏེ། ད་ནི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བདག་གིར་བཟུང་བའི་གཟེ་རིག་མི་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བའི། །ལས་གང་

ཡིན་པའང་བྱེད་དུ་ཆུག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལས་འཆོལ་བ་པོ་རང་ལ་མི་གཞོན་པའི་ལས་དེ་ལ་བཀོལ་ཞིག་ཅེས་འདོམས་པར་བྱེད་པའོ། །རང་དོན་དུ་བྱུང་བ་མི་སྤང་ངམ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱིར་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མི་ལེན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྤེད་མེད་གྱི་བྱའི་མདོར། གཏོང་བའི་སློ་མི་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་སྤེལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སློ་གྲོས་མི་བྱང་པའི་མདོའི་འབྱུང་བ་ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་སློ་སྤྲོ་ཆོགས་ནས་ཕན་འདོགས་ཚུལ་རྣམས་དྲངས་སོ། །གསུམ་པ་སློན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གདབ་པ་ནི། བདག་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་། །འགའ་ཡང་དོན་མེད་མ་གྱུར་ཅིག་ ༡༤ །བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས། །ཁྱོའམ་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །དེ་ཉིད་ཏྲག་ཏུ་དེ་དག་གི། །དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། ༡༥ ཅེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གིས་བདག་ཉིད་ལ་སྤྲོས་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་སློ་སྐྱེས་ཀྱང་སློ་དེ་ཉིད་གང་བླག་དེ་ལ་དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱར་འགྲུར་བར་སློན་པ་དང་། གང་དག་བདག་ལ་ཁ་བཟེར་རམ། །གཞན་དག་གཞོན་པ་བྱེད་པའམ། །དེ་བཞིན་བྱར་ཀ་གཏོང་ཡང་རུང་། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་ལྡན་གྱུར། ། ༡༦ ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་གཞོན་ལན་ཕན་

ལྷན་འབྲེལ་གྱི་འཕྲིན་ལྷན་པ་ལོ།	<p>༡༡། །བདེར་འབྲེལ་བར་སྒྲོན་པ་ལོ། །བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། །བཀལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི། །གཟིངས་དང་བམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ༡༧ །སྤྱིང་དོན་གཉེར་ལ་སྤྱིང་དང་</p>	
སྐུ་ལྷན་པ་ལོ།	<p>ནི། །གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། །བདག་ནི་ལུས་ཅན་བྲན་འདོད་པ། །ཀྱན་གྱི་བྲན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། ༡༨ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅུད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་མཁོ་བ་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་</p>	
ལྷན་པ་ལོ།	<p>སྒྲོན་པ་སྟེ། །རྟའི་རྒྱལ་པོ་བླ་ལ་ཉར་གྱུར་པས་སྤོན་མོའི་སྤྱིང་ནས་འབྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ལ་གནས་མལ་ནི་ཞག་མལ་གྱི་བསྟེན་གནས་ཏེ་མཆོན་མོའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལས་ཐུན་པར་སྦྱང་བ་</p>	

༡༡། །བཏང་བ་སོགས་བསྐྱོ་བའི་འཕྲོས་དོན་དུ་བྱས་པ་ནི་བོད་འགྲེལ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ལ། བསྐྱས་དོན་དུ། དངོས་གཞིར་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲིན་གྱི་བདེ་
 གཤེགས་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། ༡༢ །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །
 རིམ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། ༡༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དངོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བབྱང་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་འདོད་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བབྱང་བའི་དབྱེ་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་
 སྐྱོབ་དཔོན་ནམ་ཏེན་ནམ་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱོན་སྒར་ལན་གསུམ་དུ་བྱངས་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ལ་གཉིས། བདག་ཉིད་དབུགས་དབྱུང་བ། གཞན་གཟེངས་བསྐྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། རང་དོན་གྱུབ་པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ། གཞན་དོན་གྱུབ་པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚམས་སྐྱར་བ། རང་གི་དོན་གྱུབ་པར་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། རིགས་སུན་མི་འབྲིན་པར་དམ་
 བཅའ་བ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་ཡིས། །རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བབྱང་ནས། །མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་

གཟེངས་བསྟོད་དོ། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབྱགས་དབྱང་བ་དང་གཟེངས་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བ་སྟེ་སྤང་བ་དང་དག་པ་དང་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་རང་གི་དོན་གྱུ་བ་པར་ཆེད་དུ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་དུས་བདག་ཆོའའབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྤོང་བ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་སུ་ད་གུར་དོ། ། ༡༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ཐོག་
 མེད་དུ་འཁོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་ལ་དེང་ཁོ་ན་སྐྱེས་པས་དེ་དུས་བདག་ཆོའའབྲས་བུ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་སུ་ད་གུར་དོ་ཞེས་དགའ་བ་དང་དོན་བཞིན་གྱི་ང་རྒྱལ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དམན་པའི་སེམས་དོར་རོ། །གསུམ་པ་རིགས་སུ་མི་འབྱེན་
 པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཅུ་མ་སྟེ། །སྟོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། ། ༡༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་མེད་ནི་ཐོག་ཐ་བར་མར་དག་
 པའོ། །རྟོག་པ་སྟེ་སྤྲིག་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གིན་ཏུ་རྟོན་དགའ་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ཡོང་བས་བྱགས་དར་ཐུང་པོ་ལས། །རི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་ནས། །

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་བདག་ལ་སྐྱེས།། ༡༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གཅེས་སྤྲས་མང་པོས་མཛོད་བཙན་པོར་བ་མ་ཏོག་ཏུ་རྒྱ་དུ་མས་བཏབ་སྟེ་འཛིག་པའི་བྱིར། བྱི་རོལ་ལམ་པོ་ཆེར་ཕྱགས་བདར་གྱི་ཕུང་པོར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། བརྒྱ་ལ་ལྷུང་སྤིད་ཀྱང་ལོང་བས་རྟེན་མི་སྤིད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་འདྲ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་མིག་ལྡན་ལྟ་བུས་མ་རྟེན་པར་བདག་ཅག་སོ་སྐྱེ་ལོང་བ་ལྟ་བུས་རྟེན་པ་འདི་ནི་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཁོ་ནའི་སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་རྟེན་པས་ཏེ་པོར་སྟེས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྱུབ་པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། ལྷུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་རྣམས་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་སེལ་བར་རྣམས་པ་དང་། བཅན་བདེ་སྦྱབ་པར་རྣམས་པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། འཆི་བ་སེལ་བ། དབུལ་བ་སེལ་བ། རད་སེལ་བ། དུབ་པ་སེལ་བ། ངན་སོང་གི་སྦྱག་བསྐྱེད་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་བྱེད་པའི། །བདུད་རྩིའི་མཚོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཆི་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་དེ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབུལ་བ་སེལ་བ་ནི། འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། །མི་བད་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། ། ༡༨ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་

༡༡། །འབྲིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་བསྐྱབས་པ་ནི་མུན་པའམ་ནང་གི་རབ་རིབ་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བས་ན་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པར་ནུས་
 པས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཕན་པ་སྐྱབ་པ། བདེ་བ་སྐྱབ་ནུས་པར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕྱང་བ་ཡིན། ། ༣༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་
 འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས་ཕྱང་བ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་སྟེ་གཞན་གཉིས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བདེ་བ་སྐྱབ་ནུས་པར་སྟོན་པ་ནི། འགོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྱིད་པའི་ལམ་རྒྱ་
 ཞིང་། །བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པར་འདོད་པ་ལ། །འདི་ནི་བདེ་བའི་མཚོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། །སེམས་ཅན་མགོན་ཆེན་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ། ༣༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་འདི་ཕྱིའི་རང་གཞན་གྱི་
 བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་རྒྱལ་འབྱུང་འཛིག་རྟེན་ཡོད་མེད་ན། །འབྲས་བུ་བརྒྱ་བྱིན་ཆངས་པ་ཉན་ཐོས་ག་ལ་འབྱུང་། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གང་ཆེ་འོད་ཀྱི་དྲ་བ་
 འགྱེད། །དེ་ཆེ་སེམས་ཅན་ལས་བྱེད་བརྩོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །མཁས་པའི་ཤེས་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བྱུང་ན། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཆོས་དང་ལྡན། །དཔེར་ན་མ་དྲོས་གནས་

༡༡། །ན་ཁྱེད་རྣམས་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་སྒོ་སྤངས་ཤིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆར་བ་བབས་པ་ན་སྤ་ལུ་སྒྲེས་སོ་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྒྲེས་པ་ན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་བྱེ་
 བའོ། །།ལེའུའི་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྒྱུར་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་བག་ཡོད་པས་སྐྱབ་དགོས་པར་འབྲེལ་ཏེ། དཀའ་འབྲེལ་ཆུང་དུར།
 དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་ནས་ད་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཅུ་བ་བག་ཡོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ།
 ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཉམས་སུ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་དེ་ལྟ་བུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་རབ་བརྟན་བཟུང་ནས།
 །ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བག་བྱ་བ་དང་། གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཡང་། །བསྐྱབ་ལས་མི་འདའ་འབད་པར་བྱ། ། །ཞེས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་བག་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ཤད་ལ་གཉིས།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བག་བྱ་བ། བསྐྱབ་པ་ལ་བག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་དོར་བའི་འཐད་པ། དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བབ་ཅོལ་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་པའམ། །གང་ཞིག་
ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་དམ་བཅའ་བྱས་གྱུར་གྱང་། །བྱ་འམ་བཏང་ཞེས་བརྟག་པའི་རིགས། ༡ །སངས་རྒྱས་ལྷན་དང་དེ་ཡི་སྤྲུལ། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་གང་བརྟགས་ཤིང་། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྱུང་བརྟགས་བརྟགས་པ། །དེ་ལ་
བཤོལ་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྤྲུལ་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ལྷན་ལས་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ནི་ཕན་ཡོན་ཐོས་ནས་དོ་
གལ་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ངན་འགོར་འགོ་བ། གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ། ས་ཐོབ་པ་ལ་ཐོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་བསྟན་པ། དེའི་འཐད་པ་བརྗོད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ན་ཐར་པའི་སྐྱབས་མེད་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །
ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གུན་བསྐྱས་པས། །བདག་གི་འགོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར། ༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དྲན་ཉེ་ལས། བསམས་ནས་མ་བྱིན་ན་ཡི་དྲགས་དང་། དམ་བཅས་ནས་མ་བྱིན་

༡༡། །ན་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུས་སྐྱེ་བོ་ནམས་མགོན་དུ་བོས་ནས་མ་བྱིན་ན་འབྱ་བའི་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
 དེའི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཕལ་པ་ཅུང་ཟད་ལའང་། །ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བསམས་བྱས་ནས། །མི་གང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་འགྱུར་གསུངས་ན། ༥ །སྤྱོད་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་
 གཉེར་ནས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་ཇི་ག་འགྲོ་འགྱུར་རམ། ༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། བདག་གིས་དེ་རིང་སྦྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སོགས་སྐད་གསང་
 མཐོན་པོས་སྦྱས་ཤིང་མ་རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཏང་ན་བརྟུན་དུ་སྦྱ་བའི་ཐ་ཆད་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ན་ཐར་པའི་སྐྱབས་མེད་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། མི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཏང་ཡང་། །དེ་དག་ཐར་བར་བྱེད་པ་ནི། །ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། །ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན། ༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་བཏང་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་སྤིང་དམ་ཞེ་ན། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། །འོ་ན་ཤུ་རིའི་བུས་

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་བསྟེན་བཀུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྟོན་པ་ན་བདུད་ཀྱིས་ཐོ་བརྩམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ངོ་། །ཞེས་ཐོས་ན་འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་རྣམས་པ་འདི་ངེ་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་འདི་སྣང་སྟེ། ལྷ་རིའི་བྱས་ཐར་པའི་སེམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ནའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་དོན་གྱི་སྟོ་བཏང་རུང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་མ་བཏང་བས་ཉན་
 བྱང་ཐོབ་པར་འཆད་ཅིང་། དག་བའི་ལྟས་ནི། སྤར་བཏང་ཡང་ཕྱིས་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་པད་དཀར་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་ལ་བསྟེན་
 བཀུར་བྱས་པ་ཞིག་ལ། བདུད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེར་སྐྱུལ་ནས་ལག་པ་བསྐྱངས་པས་གཡས་པ་བཅད་དེ་གཡོན་པས་བྱིན་པ་ན། གཡོན་པ་མི་གཙང་བས་བྱིན་པ་མི་འདོད་ཟེར་ཏེ་ས་ལ་བསྐྱར་བས་སེམས་
 བསྐྱེད་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པར་གསུངས་པ་བྱུང་མོད་ཀྱི། དྲང་བའི་དོན་ནམ། དེས་པའི་དོན་གང་དུ་གསུངས་བརྟག་པར་དཀའ་ལ། དམ་ཚེས་པད་དཀར་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

༡༡། །པ་པརྟའི་འོད་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཞིང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལྟར་ན། མི་སྤྱེ་བའི་ཚས་ལ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་པར་བྱང་ཆུབ་དུ་ལུང་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཆེ་ང་ནི་ཕ་རོལ་བྱིན་པའི་
 མཆོག་འདི་དང་། །མཐུན་པར་སྤྲ་བྱུར་དེ་ཆེ་སྟོན་གྱི་སྤྱེས་མཆོག་གིས། །མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་འཛང་རྒྱ་འབྱུར་རོ་ཞེས། །ང་ལུང་བསྟན་པར་བྱུར་ཅེས་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་བསྟན་
 བཅོས་མཛད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་དུ་བཞག་པའི་བྱིར། བདག་ཅག་གི་ནམ་པར་རྟོག་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་བསམ་མི་རུས་པས་རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བར་བྱས་པ་ལེགས་སོ་
 ཞེས་རྗེ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྱིང་བས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་མི་རུས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་བྱས་ན་ནམ་སྟོན་མི་བཟད་
 པ། དེའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ལྷུང་བའི་ནང་ན་ཕྱི་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་བྱུར་ན། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལ་དམན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷུང་བའི་ནང་ན་ཕྱི་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྟོན་ཀྱང་དབྱ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པར་འདོད་བསྐྱེད་ན། །དེ་ཆེ་ཆུལ་བྲིམས་སྟོན་བྱང་ཆུལ་

༡༡། །གསུམ་པ་དེའི་འཐད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཡང་། །བཞིག་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་ན། །ནམ་མཁའ་མ་ལུས་མཐའ་གྲས་པའི། །ལུས་ཅན་བདེ་བཞིག་སྟོས་ཅི་དགོས།། ༡༠ །ཞེས་གསུངས། །གསུམ་
 པ་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག །འཁོར་བར་རེས་ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་འཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། ༡༡ །དེ་ལྟས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་བཞིན། །བདག་གིས་གུས་
 བར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲར་སྒྲངས་པས་སྐྱེའོ་སྒྲམ་ན་བརྩོན་འགྱུས་ཀྱི་མཐུ་ཆུང་བ་དེས་ནི་སྒྲངས་ཀྱང་ཡང་ལྟར་བས་འཛོམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རེ་མོས་ཀྱིས་སྒྲང་ཆེན་བྱས་
 ལྟར་ནམ་ཡང་གཙང་བའི་ས་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བག་ཡོད་པས་མ་ཉམས་པར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འབད་དགོས་ཏེ། གོམས་ན་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་
 ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིགས་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ནི། །ཐམས་ཅད་གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅན། །གོམས་པའང་རང་ལ་རག་ལས་པས། །དེ་བས་ཡོན་
 ཏན་གོམས་པ་མཆོག །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་བཞི། ཉེས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ལ་བག་བྱ་བ། དགོ་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བག་བྱ་བ། ཉོན་མོངས་པ་སྒྲང་བ་ལ་བག་བྱ་བ། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། ངན་འགོར་འགོ་བ། དལ་བ་མི་འཐོབ་པ། ཐོབ་ཀྱང་མི་བརྟན་པ། ངན་འགོར་དགོ་བ་བྱར་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེང་ནས་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར། ༡༢ །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་མཛད་པའི། །སངས་རྒྱས་གངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། །གསོ་བའི་སྒོད་ཡུལ་མ་གྱུར་ཏོ། ༡༣ །ད་དུང་དེ་བཞིན་བདག་བྱེད་ན། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ངན་འགོར་ནད་དང་
 འཆིང་བ་དང་། །གཙོད་དང་གཤག་སོགས་སྒྲོང་བར་འགྱུར།། ༡༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དེང་ནས་ཞེས་པ་ནི་དགོ་བའི་སྒོ་སྒྲེས་པའི་དུས་ད་ལྟ་འདི་ཉིད་ནས་སོ། །རང་ཉིད་གྱིས་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན་ཐར་པ་
 གཞན་གྱིས་སྒྲིན་དུ་མེད་དེ། ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་གྱིས་གོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་མང་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་གིས་བདག་འདུལ་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། སྒོན་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་འདས་པས་བདག་མ་བརྟུལ་བ་འདི་ཡིན་ན། ད་དུང་རང་གིས་རང་སྒོད་མ་ཡིན་པར་བྱས་ན་ངན་འགོར་ལྷུང་གི་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་དལ་བ་མི་འཐོབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །དད་དང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། །དགོ་གོམས་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ། །དགོན་ན་ནམ་ཞིག་འཐོབ་པར་འགྱུར།། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་

༡༡། །སོགས་གཞན་འབྱོར་ལྷ་དང་། དད་དང་མི་ལུས་སོགས་རང་འབྱོར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དགེ་བ་གོམས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་རྟེན་འདི་ལྷ་བྱ་ནི་ཕྱིས་འཐོབ་པར་དགའ་བས་འདི་ལྷ་བྱ་དོན་ཅུང་དུར་
 འཛད་དུ་འཕངས་སོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་ཀྱང་མི་བརྟན་པ་ནི། བད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྷ་བྱར། །ཟས་བཅས་འཆོ་བ་མེད་ཀྱང་ནི། །ཆོ་ནི་སྐད་ཅིག་བསྐྱུ་བ་སྟེ། །ལུས་ནི་ཐང་ཅིག་བརྟན་པོ་བཞིན། ། ༡༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོབ་ཟིན་
 པ་འདིས་ཆོག་མོད་སྟུམ་ན། ད་ལྷ་ནད་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལྷར་གནས་པས་ཉིན་མཚན་འདུལ་མོད་ཀྱང་། མ་ཆོར་བར་ཟུར་དུ་འཆི་སྟེ་ཆོ་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་རྟག་པར་ཞེན་པའི་སྐྱུ་བ་ཙན་
 དང་། ལུས་འདི་འབྱུང་བཞིའི་གཡར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དན་འགྲོར་དགེ་བ་བྱར་མེད་པ་ནི། བདག་གི་སྦྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་
 དགེ་བ་མེད། ། ༡༥ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལུས་ཕྱིས་ཐོབ་པའི་ཆོ་བའི་སྟུམ་ན་བདག་གི་ད་ལྷའི་སྦྱོད་པ་འདིས་ནི་དན་འགྲོར་ལྷུང་བར་ཟད་ཀྱི་མི་ལུས་མི་འཐོབ་པོ། །དན་འགྲོར་དགེ་བ་བྱའོ་ཞེ་ན། གང་ཆོ་དགེ་
 སྦྱོད་སྐལ་ལྷན་ཡང་། །དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །དན་སོང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན་ཚོངས་པ། །དེ་ཆོ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། ། ༡༦ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་སྟོ་ཙམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་

༡༡། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོའོ། །རྒྱ་མཚོ་དེ་ན་རུས་སྤལ་ཞར་བ་ཞིག་གནས་ཤིང་དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་འདས་པ་དང་མགིན་པ་བཏེགས་ནས་ལྟའོ། །ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདི་འདྲ་
 བའི་ཚྲགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་སྟེ། གཉའ་ཤིང་གང་ཡིན་པ་མིག་ཞར་བ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བར་གྱུར་པ་དང་དེ་ལ་མི་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་མགིན་པ་བུ་ག་དེར་ཆུད་པ་བཞིན་དུ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་
 བོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དགོ་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ། སྒྲོན་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་མང་བ། སྒྲིག་པ་རང་ཟད་དུ་འགྱུར་མི་སྤྲིད་པ། གཉེན་པོའི་དགོ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྒྲིག་པས་ཀྱང་། །བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྒྲིག་གིས། །བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གིས་སྒྲིག་
 པ་ཆེར་མ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ས་མ་གསོད་པ་སོགས་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡུད་ཅུ་ལ་ལྟ་བུ་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མནར་མེད་དུ་བསྐྱལ་པར་གནས་དགོས་ན་བདག་རྒྱད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 བྱས་པའི་བག་ཆགས་དཔག་མེད་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་མི་ཤེས་པའོ། །ས་མ་གསོད་པ་ལྟ་བུ་འང་རིང་དུ་འགོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་འཆི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཚྲག་པའི་བྱིར། སྤྱིར་

བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་མིག་འཇུམ་སོགས་ལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མིག་འཇུམ་ལ་ཆ་གས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་སྟེ་
 བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་རྣམ་འཛོག་གོ། །གཉིས་པ་སྟེ་ག་པ་རང་བྱུང་འགྱུར་མི་སྟོང་པ་ནི། དེ་ཙམ་ཁོ་ན་སྟོང་གྱུར་ནས། །དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་
 དེ་ནི་སྟོང་བཞིན་དུ། །སྟེ་ག་པ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་སྟེ། ༣༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོང་བ་ཁོ་ནས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་སྟེ་གཞན་གཞན་ཁྱི་སྟེ་ག་པ་དུ་མ་བརྒྱད་པས་
 སྟོང་བའི་རྒྱ་མཐུན་སྟོང་ཅིང་། ཡང་དེའི་ཆོ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པས་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་སྟོན་བྱས་ཀྱི་སྟེ་ག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མང་དུ་སྟོང་པ་ལ་ལས་དེ་རེ་རེ་ཡང་རྣམ་སྟོན་རྒྱ་མཐུན་དང་བཅས་པ་ནི་བསྐལ་པ་
 མང་པོས་ཆར་སྟོན་དགོས་པའི་བྱེད་རོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོའི་དགོ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། མི་ལུས་ཐོབ་དུས་དགོ་བ་མ་བྱས་ན་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་པར་བསྟན་པ། བྱི་དུས་སུ་འགྲོད་
 པ། དམུལ་བར་སྟེས་པའི་ཆོ་འགྲོད་པ། ལས་འབྲས་གོ་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་དམུལ་བར་བྲིད་ན་སེམས་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགོ་གོམས་མ་བྱས་ན། །

༡༡། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་མྱོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། ། ༡༣ ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཕྱི་དུས་སུ་འགྱུང་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། །མྱོངས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྦྱིད་ལུག་ན། །
 འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །ཕྱ་ངན་ཆེན་པོ་ལྷ་ང་བར་འགྱུར། ། ༡༤ ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་འགྱུང་པ་ནི། དཔྱལ་མེ་བཟོད་དགས་ཡུན་རིང་དུ། །བདག་གི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པ་གྱུར་ན། །འགྱུང་པ་མི་
 བཟད་མེ་འབར་བས། །སེམས་གདུང་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། དེ་བས་ན་ད་ལྟ་དལ་བ་རྟེན་དུས་འདི་ཁོ་ནར་མ་འབད་ན་ཕྱིས་འགྱུང་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྟེ་ཕྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ལ་
 ཁུར་ཆེན་པོ་ཕྱི་བ་འཛིག་ཏུ་ཉེ་བ་བྱེད་ནས་འགྲོ་ལ། དེ་ས་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས་ན་ཡང་ལངས་མི་རུས་པར་མཐོང་ནས་ངལ་བ་ཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལམ་གྱི་དབུས་ཞིག་ཏུ་ངལ་སྟེགས་གྲིབ་བསིལ་ཚུ་གཙང་མ་
 དང་བཅས་པ་ཕྱད་ལ་དེར་ལེ་ལོས་མ་བཅོས་པར་ཕྱིན་པས་ཡང་ཕྱ་ངམ་གྱི་ཐང་སྒྲ་མ་བས་ཆེ་བ་མཐོང་ནས་ཆེས་འགྱུང་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། དལ་བ་འདི་མེད་དུ་ཟད་ན་འཆི་ཁར་འགྱུང་པ་དང་། དཔྱལ་
 བར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བདུན་བརྒྱད་དུ་བྲན་ཞིང་། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་ཀྱང་དལ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་ནས་དོན་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་འོང་བ་ཞེས་སྦྱོས་གིང་བརྟེན་པའི་ཆོ་ཆེས་

འཕྲིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལས་འབྲས་གོ་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་དཔྱལ་བར་བྲིད་ན་སེམས་མེད་པར་བྱ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཕན་པའི་ས། ཅི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་རྟེན་གྱུར་ནས། བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་
 དུ། བྲིར་ཡང་དཔྱལ་བ་དེར་བྲིད་ན། ༡༩ །སྒྲགས་ཀྱིས་སྒྲོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་བྱད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དལ་བ་ཡང་སྟེས་དབང་གིས་རྟེན། ཚོས་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ཙམ་དང་ཡང་ལྡན་
 བཞིན་དུ་ད་དུང་བག་མེད་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ནས་རང་གིས་རང་ངན་འགྲོར་བྲིད་ན་ནི་བདག་གི་སེམས་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་ཁོ་ནར་བྱད་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤང་བ་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ། བསམ་པས་མི་མཐུན་པར་ལྟ་བ། སྦྱོར་བས་མི་སྦྱོར་བར་བྱ་བ། སྤང་བྱས་པར་སྦྱོབ་སྦྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞོད་པའི་རྣམ་པར་བརྟག་པ། མི་བཟོད་པར་བསྟན་
 པ། ང་རྒྱལ་སྦྱེད་པའོ། །དང་པོ་བཞི་ནི། རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ། སྒྲག་བསྐལ་ལ་སྦྱོར་བ། ཏྲག་ཏུ་འབྲང་བ། བསྟེན་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅེས་སྒྲོངས་བདག་གིས་མ་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་
 ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༢༠ །ཞེ་སྤང་སྤེད་སོགས་དབྱ་རྣམས་ནི། ཀླང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཇི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྲན་བཞིན་བྱས། ༢༡ །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མགུར་བདག་

༡༡། །ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ལའང་མི་ཁྱོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྤྲད་པའི་གནས། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་མོངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་རྣམ་པར་བརྟག་
 གོ། །བརྟགས་པ་ན་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་རྣམས་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་འདི་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཅུ་ལ་དང་། མི་ཁྱུ་པའི་དབའ་བ་དང་། ཆོད་རིག་པའི་མཛེངས་པ་དང་། ཚན་
 བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་དང་། ཀླང་ལག་གི་ཤེད་དང་། བསྐྱུན་པའི་མཚོན་ཆ་སོགས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་
 མ་མཐོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་འདི་ནི་ཁྱུ་ལས་ཁྱུ་བུར་ལྟར་སྤྲད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་འཇིག་ལ། གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུ་ཡང་མི་འགོ། གང་ནའང་མི་གནས་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོང་པ་གསོག་དང་། གསོབ་དང་། ཡ་མ་བརྒྱ་ཞིག་སྟེ། འོ་ན་སྟོང་བོ་མེད་པ་འདིས་བདག་བྱན་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཅིའི་ཐ་ཆོག་ཅེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ངོ་ཆ་བ་དང་བཞད་གང་གི་སྟོ་སྟེའོ། །
 ཡང་བརྟགས་པ་ན་འདི་ལ་ནི་བདག་གི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་ནི་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བཅོས་མ་གོམས་པ་

ཅམ་ཞིག་སྟེ། འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་གང་ལ་རྟེན་བཅས་པའི་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དགྲར་གྱུར་པ་འདི་ལ་ནི་བཟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གནས་མ་ཡིན་པའི་བཟོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སྤང་པའི་གནས་ཡིན་པའི་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཤར་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དགྲ་འདི་མ་ཡིན་པའི་དགྲ་ཆེན་པོ་ཤར་བ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་དགྲར་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ། སྤར་བདག་གིས་དགྲ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགྲར་བཟུང་ད་ནི་བདག་གིས་དགྲ་ཡང་དག་པ་དོས་ཟེན་ཏེ་འདི་གདུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསོལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་བྲིད་ཅིང་གཞུག་མི་རུས། །༣༠ །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་དགྲ་འདིས་ནི། །གང་དང་ཐུང་ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བར་ཡང་ནི་མི་ལུས་བ། །དེར་བདག་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །༣༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་གཞན་པས་འདི་གཞོན་པ་ཆེ་སྟེ། འདིས་ནི་ཆ་བའི་བྱད་པར་རི་རབ་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་གིས་སྟེག་རུས་པའི་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པའི་མེ་བྱེར་ཡང་བདག་ཡུད་གྱིས་འདོར་རུས་སོ། །གསུམ་པ་རྟག་ཏུ་འབྲང་བ་ནི། བདག་གི་ཉོན་མོངས་དགྲ་བོ་གང་། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དགྲ་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །

༡༡། ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །^{༣༣} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་གཞན་ནི་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ་གི་འཕོས་ནས་ལས་བཞིན་སོ་སོར་སྐྱེའོ། །ཉོན་མོངས་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་
 སེམས་དང་ཐ་མི་དད་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །བཞི་པ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི། མཐུན་པར་རིམ་གྱོ་བསྟན་བྱས་ན། ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་མོད། ཉོན་མོངས་ནམས་ནི་བསྟན་བྱས་ན། བྱིར་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 གནོད་པ་བྱེད། །^{༣༤} ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་གཞན་ནི་བསྟན་ན་ཕན་འདོགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་འདི་ནི་གང་གིས་བསྟན་པ་དེ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་མི་བཟོད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱན་ཆགས་
 དགྲར་གྱུར་པ། གནོད་པའི་ཆོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་སུ། བདག་གི་སྙིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན། འཁོར་བར་འཛིགས་མེད་དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། ^{༣༥} འཁོར་བའི་བཙོན་རའི་སྤང་མ་དཔྱལ་སོགས་སུ། གསོད་བྱེད་གཤེད་
 མར་གྱུར་པ་འདི་དག་ནི། གལ་ཏེ་སློ་གནས་ཆགས་པའི་བྲ་བ་ན། གནས་ན་བདག་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། །^{༣༥} ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་དེ་ལྟ་བུ་བདག་གི་སྙིང་ངམ་སེམས་ལ་རྟག་པར་བཞག་ནས་ཡིད་བདེར་འདུག་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། དཔྱལ་བའི་གཤེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡང་དགྲ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་འདི་ཡོད་ན་དེ་དག་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་སྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཇི་སྟོང་བདག་གིས་དགྲ་འདི་མངོན་སུམ་དུ། འཕེལ་བར་

མ་བཅོམ་དེ་སྤྲོད་བདག་འདིར་བཅུན་མི་འདོར། །རེ་ཞིག་གཞོད་བྱེད་ཆུང་རུ་ལ་ཡང་བྲོས་གྱུར་པའི། །ང་རྒྱལ་བདོ་ནམས་དེ་མ་བཅོམ་པར་གཉིད་མི་འོང་། ། ༣༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་འདི་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་
 འཛོམས་པའི་གོ་ཆ་བསྒྲོ་བའོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བས་མི་སྦྱོ་བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། མི་སྦྱར་བའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ། སྦྱར་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ། སྦྱར་བ་ལྟར་སྤང་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་
 འཆི་བས་སྤྱག་བསྐལ་གྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་དག །གཡུལ་ངོར་དངར་ཆེ་ནན་གྱིས་གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡང་། །མདའ་མདུང་མཆོན་གྱིས་ཕོག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བྱད་བསད་ནས། །དོན་མ་གྲུབ་པར་བྱིར་བྱོགས་འབྱེར་བར་མི་བྱེད་ན། ༣༥ །རྟག་
 ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་ཀུན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ། །རང་བཞིན་དགྲར་ངེས་གཞོམ་བཅུན་བདག་ལ་དེང་། །སྤྱག་བསྐལ་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱར་གྱུར་གང་གིས་ཀྱང་། །ཡི་ཆད་སྦྱིད་ལྷག་མི་འགྱུར་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ། ༣༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་
 བ་སྟེ་མ་བསད་རུང་འཆི་བའོ། །དགྲ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་འཛོམས་ན་ནང་གི་དགྲ་འདི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པས་འདི་འཛོམས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་
 པ་ལ་གསུམ། རང་དོན། གཞན་དོན། དམ་བཅའ་མཐར་འབྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མེད་དག་ཡིས་མ་སྒོལ་གཏོད་པ་ཡང་། །ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འབྲུ་བར་སྤེལ་བྱེད་ན། །དོན་ཆེན་རྒྱབ་བྱིར་ཡང་དག་བཅུན་གྱུར་པ། །བདག་ལ་

ལྷན་པ་ལྟར་།	<p>༡༡། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཅི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན།། ༣༩ །ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ནི། ཉ་པ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ། །རང་གི་འཆོ་བ་ཙམ་ཞིག་སེམས་པ་ཡང་། །བྱང་དང་ཆ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་བཟོད་ན། །འགྲོ་བའི་བདེ་ཕྱིར་བདག་ལྟས་ཅིས་མི་བཟོད།། ༤༠ །ཅེས་པ་འོ། །གསུམ་པ་དམ་བཅའ་མཐར་འབྱིན་པ་ནི། ཕྱགས་བཅུ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་ལས་སྦྱོལ་བར། །དམ་བཅས་གང་ཆོ་བདག་ཉིད་ཀྱང་། །</p>	
ཞེས་པ་ལྟར་།	<p>ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བ། ༤༡ །བདག་གི་ཆོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པར། །སྤྱོད་བ་ཇི་ལྟར་སྦྱོན་པ་མིན།། །ཞེས་པ་འོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ལྟར་སྤྲང་བའི་ཐབས་ནི། དེ་ལྟས་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བྱ། ༤༢ །འདི་ལ་ནན་གྱིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། །འཁོན་དུ་བབྱང་ནས་གཡུལ་སྤྲད་དེ། །རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་པ། །ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། ༤༣ །བདག་ནི་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱང་ཏམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་སྤྲའི། །རྣམ་པ་</p>	91
ལྷན་པ་ལྟར་།	<p>ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དབྱེལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ།། ༤༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྤྲང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ལ་འཁོན་དུ་བབྱང་ནས་འཛོམས་པའི་ཉོན་མོངས་ཏེ་སྤྲང་བྱའི་བྱས་པ་དྲན་པའི་འཁོན་འཛོན་འཛོམས་པར་རུས་པའི་ང་རྒྱལ་གཅིག་ཆར་དུ་འཛོམས་པའི་ཞེ་སྤང་རྣམས་སྦྱེད་དེ། །སྤྲང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའོ། །གསུམ་པ་སྤྲང་རུས་པར་སྦྱོ་བ་སྦྱེད་པ་ལ་གཉིས། །རྟོན་གཞན་མེད་པར་</p>	

བསྟན་པ། རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་དག་པོ་ཡུལ་ནས་སྤང་ཡང་ནི། ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཡོངས་བཟུང་ནས། རྣམ་པ་བརྟན་ནས་དེ་ནས་བྱིར་སྤྲོག་གི། ཉོན་མོངས་དག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། ༤༥ ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྤང་། །བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གཞོད་བྱ་བྱེད་འོང་། །སློ་ཞན་བདག་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་བྱ། ། ༤༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་གཞན་ལས་འདི་སྤང་བར་སྤྲོ་སྟེ་རང་གི་སེམས་ལས་བསལ་ནས་གང་དུ་འང་གནས་ས་མེད་པའི་བྱིར་འོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་དབང་ཚོགས་ལ་མིན་བར་ནའང་མིན། །དེ་ལས་གཞན་ནའང་མིན་ན་འདི་དག་གར་གནས་འགྲོ་བ་ཀུན་གཞོད་བྱེད། །འདི་ནི་སྐྱེ་འདྲ་དེ་བྱིར་སྒྲིང་ལ་འཇིགས་སྦྱངས་ཤེས་བྱིར་བརྩོན་པ་བཟློན། །དོན་མེད་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དཔུལ་སོགས་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་གཞོད་པ་བྱེད། ། ༤༧ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་མིག་གིས་ཇི་ལྟར་སྤང་ན་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སོ་སོ་རང་རིག་པས་སྟོས་ཤིག །དེའི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གང་ཞིག་ན་གནས་པ་སོགས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དུག་ལ་མི་གནས། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་དུག་ལ་མི་གནས། ཡུལ་དབང་གི་བར་ན་མི་གནས།

༡༡། །དེ་ལས་གཞན་ནའང་མི་གནས་ཏེ་དེ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་དུས་ན་བདེན་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཞིན་ཞིག་སྟེ། བརྟགས་པ་ན་བྱུང་སོང་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅི་ཡང་མ་
 ཡིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གཞོན་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། འོད་གསལ་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་སྤང་མི་རུས་སོ་ཞེས་འཛིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདིའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །བཞི་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་
 ལྟར་རྣམ་བསམས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཡི། །བསྟུ་བ་པ་སྐྱུ་བ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་བྱ། །སྒྲན་པའི་ངག་མ་མཉན་ན་སྒྲན་དག་གིས། །བཙོས་དགོས་ནད་པ་སོས་པ་ག་ལ་ཡོད། ། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མ་བརྟེན་
 པར་ཚུལ་བཞིན་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་བསྟུ་བ་པ་སྐྱུ་བ་པ་ལ་འབད་པར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་ཀྱི་གཞུང་བསྟུགས་པ་དང་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཡན་ཏེ། སྒྲན་དབྱུང་
 བསྟུགས་པས་ནད་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བག་ཡོད་བརྟན་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པ་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའོ། ། །ལེའུའི་འབྲེལ་ནི། དཀའ་འབྲེལ་ཆུང་དུར།

དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱམ་མོང་གི་རང་བཞིན་བཀའ་ཡིད་པ་བཤད་ནས་ད་ནི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་རེ་རེ་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དུག་ །
 བྱིན་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། སེམས་སྤང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་བཤད། བཅོད་པ། བཙུན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀའ་འགྲེལ་ཆུང་དུར། དེ་ཡང་
 བྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་པོར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་འདིར་མ་བཤད་དེ་གཏོང་བའི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་སྤོང་པའི་སྐབས་སུ་བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤོང་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་
 བཏང་བར་བརྗོད་པས་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱིན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤོང་པ་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་འཆད་པར་བྱང་བེད་དང་། ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བསྡུ་བའི་སྤོང་པ་བརྗོད་
 དགོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རང་བཞིན་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྤང་བ་འཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་སྤང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་འཆད་པ་ལ་ལྟ། བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་
 སེམས་སྤང་བ། དེའི་ཐབས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན། དེའི་སྤོང་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། བསྐྱབ་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་གས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ །ཤེས་བཞིན་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡༡། |སེམས་བསྐྱེད་ས་པས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ས་བར་འགྱུར་བ། ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་སེམས་སྤང་བ་ལ་འབད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོར་བསྟན་པ།
 སེམས་མ་ཐུལ་བ་ཉེས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ། སེམས་ཐུལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ། སེམས་བརྟུལ་བས་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བ་
 སྤང་བར་འདོད་པ་ཡིས། །རབ་རྟུ་བསྐྱེད་ས་ནས་སེམས་སྤང་སྟེ། |སེམས་འདི་སྤང་བར་མ་བྱས་ན། |བསྐྱེད་བ་སྤང་བར་ཡོང་མི་རུས།། ༡ ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སེམས་མ་ཐུལ་བ་ཉེས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
 སེམས་གྱི་སྤང་པོ་ཡན་བཏང་བས། |མནར་མེད་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། |སྤང་ཆེན་མ་ཐུལ་སྟོས་པ་ཡིས། |འདི་ན་དེ་འདྲའི་གནོད་མི་བྱེད།། ༢ ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་སེམས་ཐུལ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
 གྱུན་ནས་དྲན་པའི་ཐག་པ་ཡིས། |སེམས་གྱི་སྤང་པོ་དམ་བཅགས་ན། |འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། |དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་རྟུ་འོང་།། ༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དྲན་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཐག་པ་དང་འདྲ་བ་
 སྟེ། འཆིང་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། གྱུན་ནས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་ལ་འཇུག་པ་འགོགས་པའི་བྱིར་རོ། |ཞེས་སོ། |བཞི་པ་སེམས་བརྟུལ་བས་འཛིགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཐུལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ལྷག་དང་སངས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷུལ་དང་དགྲ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྤང་མ་དང་། བྱད་མ་དེ་བཞིན་སྤོང་པོ་རྣམས། ༤ སེམས་འདི་གཅིག་ཕུ་བཏགས་པ་ཡིས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར། སེམས་འདི་གཅིག་ཕུ་བཏགས་པ་ཡིས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷག་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཡང་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལ། ལས་ཀྱང་སེམས་ཡིན་ཏེ་སེམས་པ་ལས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ངག་དང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མེད་པར་དེ་དག་མི་འབྱུང་བས་བསམ་པའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གསུམ་སྟེ། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལོ། ཞེས་སོ། གཞོན་སེམས་མེད་ན་ནི་སྤང་ཡང་གཞོན་པ་མི་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྤོང་པའི་སེམས། མེད་ལ་སྤང་དང་འཇིགས་པ་མེད། གང་གིས་སེམས་ནི་དབང་བྱས་པ། དེ་ཡི་བདེ་བ་ཉམས་པ་མེད། དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ། སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། སེམས་དུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འཕྲོད། ཅེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པའོ། །

༡༡། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་དང་སྦྱར་བ། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ། རོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྦྱག་བསྟུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 ཡང་། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཡང་དག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། ། ༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུང་བའི་སྤྱིར་ཡང་དག་གསུང་བ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས།
 དགོན་མཆོག་སྦྱིན་ལས། སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་སེམས་
 ཀྱིས་བྲིད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མི་མཐོང་ངོ་། །དག་འམ་ཡང་ན་མི་དག་བའི། །ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་གསོག་པར་བྱེད། །སེམས་ནི་མགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཁོར། །སེམས་ནི་རྒྱབས་དང་འདྲ་བར་
 གཡོ། །སེམས་ནི་ནགས་ཀྱི་མེ་བཞིན་སྟེ། །སེམས་ནི་ཆུ་ཆེན་བཞིན་དུ་བསྐྱོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟགས་པས་སེམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་
 འགྲོ་འོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་དབང་དུ་སེམས་ཉིད་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་སེམས་གྱུར་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་སེམས་ཀྱི་

འབྲུལ་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སྤྲུལ་གྱིས་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྷག་ས་སྒྲུབ་ས་གཞི་སྤྲུལ་ཡིས་བྱས། །མེ་སྒྲིག་ས་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་། ༥ །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྲུལ་སེམས་བྱུང་བར་བྱབ་
 བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྤྲུལ་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི་དྲན་ཉེ་ལས། །སེམས་ནི་དག་དང་དག་ཆེན་ཏེ། །སེམས་ལས་གཞན་པའི་དག་མེད་དེ། །གཙུབ་ཤིང་རང་གིས་རང་
 སྤྲུལ་ལྟར། །སེམས་ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཅིས་དང་། །འགྲོ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས། །ལྷག་ས་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་ཞིང་ཆ། །འབར་བའི་མེ་ལྷེས་ཀྱན་ནས་བྱབ། །ལྷག་ས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལེ་རྣོན་པོ་ཡིས། །
 ལྷས་གཅིག་ཆ་ཤས་བརྒྱར་གཤེག་པ། །ལྷས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །རྡོ་རྗེ་སྤྲིང་པོའི་མདོར། །འཇམ་དཔལ། །སེམས་ཅན་དམུལ་བ་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྲུལ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱབས་ཏེ། །རང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། །ས་བརྩུ་པའི་མདོར། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་ཁམས་གསུམ་
 པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། །ཞེས་སོ། །ལྷག་ས་བསྤྲུལ་ས་གཞི་སྤྲུལ་ཡིས་བྱས། །ཞེས་སྤྲུལ་ས་ནི་རིག་ས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་བཞེད་པ་སྟེ། །སྤྲུལ་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུབ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་

༡༡། །ཞིག་ཡོད་ན་གོང་དུ་མནར་མེད་གྱི་མེ་ལ་རི་རབ་ཀྱང་བྱ་སྒྲོ་བ་སྟེགས་པའི་ཚོད་ལས་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལྟར་ས་ཆེན་པོ་འདི་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཅིས་མི་སྟེགས་ །ཡང་དེ་དང་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་
 གྲང་བའི་དབྱུལ་བའི་བྱག་རོམ་གྱི་གཞི་ཇི་ལྟར་གནས། མེ་ནི་བྱད་གིང་ལ་བལྟས་ན་དེའི་བྱད་གིང་གང་ཞིག་ཅིས་རྣམ་པར་དབྱུད་པའོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཚངས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པ་ལྟ་
 བུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་ངོར་ཡང་སྟེགས་སེམས་གྱི་སྒྲུང་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ན། །སེམས་
 ལས་འཛིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད། ༥ ཅིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ལ་དུག་ །སྦྱིན་པ། ཚུལ་བྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་རྣམས་
 སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབྱུལ་བོར་བས། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན། །ད་དུང་འགྲོ་བ་གྲོན་ཡོད་ན་སྟོན། །སྦྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དབྱུལ་
 བ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཚོད་དུ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱོད་སོ། །འོ་ན་སྟོན་བྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མ་རྫོགས་པར་ཐལ་ཏེ། ད་དུང་འགྲོ་བ་དབྱུལ་

བོ་སྣང་བའི་བྱིར། ཞེས་བཀའ་ནས་འོན་ཅི་ཞེ་ན། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཙས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གཏོང་སེམས་གྱིས། སྐྱིན་པའི་ཕ་རོལ་བྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། ། ༡༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེར་སྣ་
 དང་བྲལ་བས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆགས་མེད་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོང་བའི་སྒོ་ནི་སྐྱིན་པའི་ཕ་རོལ་བྱིན་གྱི་མིང་དུ་འཛོག་སྟེ། དགོན་མཆོག་སྐྱིན་ལས། སྐྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གང་ཞེ་
 ན། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དང་བཙས་ཏེ་གཞན་ལ་བཏང་བར་སེམས་པའོ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། གཏོང་བའི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་། གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ལན་མང་དུ་བྱེད་ན་སྐྱིན་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ། །དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱད། སྦྱོང་བའི་སེམས་ནི་
 ཐོབ་པ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཕ་རོལ་བྱིན་པར་བཤད། ། ༡༡ ཅས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གཞོད་གཞི་བཙས་མི་བྱའོ་སྣམ་པའི་སྦྱོང་སེམས་ལ་ཚུལ་བྲིམས་སུ་བཤད་དེ། ཚུལ་བྱིན་གང་ཞེ་ན། གཞན་ལ་འཆོ་བ་སྦྱོང་བའི་
 སེམས་པའོ། ཞེས་དང་། སྣ་མ་ལྟར་སྦྱོང་བའི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་གོམས་པ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཡང་རུང་རང་ཉིད་གྱིས་ཕན་པར་བསམས་

༡༡། །པའི་ཆ་ནས་དགེ་བར་འཛོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉ་གསོད་ས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། རྩ་བོ་གཞན་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ལ་སློག་ཐར་བར་བྱས་པའི་དགེ་བར་འཛོག་མོད་ཀྱང་། དེ་སྤྱར་མི་གསོད་པར་ནི་
 མ་ངེས་ཏེ་དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་དགྲ་བོ་ཁོ་ནའི་བྲོད་ན་རྟག་པར་གནས་པ་དང་། རྩ་ནང་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་སྒྲིན་དང་། སྤྱམ་དང་། ཉ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཅིག་གི་དགྲ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལའང་སློག་གཅོད་སྒྲོང་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཐོབ་པར་འཆད་ལ། འདི་ཡང་བདག་གིས་སྤྱ་ཡང་བསད་པར་མི་བྱའོ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་བཟད་དེ། ལྷ་རྣམས་དང་། །ཐམས་
 གོང་གི་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲོད་ཡུལ་མི་མཚུངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གསོད་པ་ལྟ་ཞོག་བདག་གིས་བལྟར་ཡང་མེད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཡང་བསད་པར་མི་བྱའོ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་
 བྲིམས་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་སྒྲོམ་མིན་བར་མ་ནི་བེམ་པོའི་དབྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲོམ་ན། དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་ལས་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་འདིར་དེ་དག་ལྟ་ཞོག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 སེམས་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྲོ་བ་འཛོམས་པ། དཔེ་བསྟན་པ། དགྲ་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་དང་

ལྷུང་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་མི་སྤྱན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ག་ལ་ལང་། །ཁྱོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དག་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞན་རྒྱད་
 གྱི་ཁྱོ་བ་ཞི་བ་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་མ་བརྟེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་མི་སྤྱན་པ་ད་དུང་རབ་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱད་གྱི་ཁྱོ་
 བ་ཆོམས་པ་བཟོད་ཕྱིན་ཡིན་ཏེ། བཟོད་ཕྱིན་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ས་སྟེང་འདི་དག་གོས་གཡོག་ཏུ། དེ་སྟེང་གོ་བས་ག་ལ་ལང་། །
 ལྷུམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་གོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འདྲ། ། ༡༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆེར་མ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ས་སྟེང་གོ་བས་གཡོགས་ཀྱིས་མི་ལང་མོད་ཀྱང་། ལྷུམ་ཐིལ་གྱི་གོ་བས་ཆེར་མ་
 དེ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲིབ་ཏུས་པས་ས་སྟེང་གོ་བས་གཡོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་དང་སྤྱར་ནས་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་
 ཡང་། །བདག་གིས་ཕྱིར་སྒྲོག་མི་ལང་གིས། །བདག་གི་སེམས་འདི་ཕྱིར་སྒྲོག་བྱའི། །གཞན་རྣམས་བསྒྲོག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། ། ༡༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྒྱད་གྱི་ཁྱོ་བ་མཐའ་དག་བདག་གིས་ལྷོག་མི་ཏུས་གྱི་

༡༡། །དེའི་ཆེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཁྱོ་བ་ཁོ་ན་སྒྲོག་པར་བྱ་ལ། རང་རྒྱད་ཀྱི་ཁྱོ་བ་ཞི་ན་གཞན་སྒྲོག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱུན་པ་དང་ཕྱོགས་
 བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་གཞན་གྱིར་ཤེས་པས་གང་ཡང་བདག་གི་བར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་
 ལོངས་སྤྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཟིན་པས་ཁོ་རང་དབང་བའི་རྒྱས་ལ་ཁོ་རང་བསྐྱུན་འཕྱོག་བྱེད་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་གཞོན་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་ལ་ཞེན་པས་རྟེན་
 ན་དུ་བ་ལྟར་མཐོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བཞད་གང་ཀྱི་གནས་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གིས་ཆེད་དུ་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་གིས་སྤངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོག་མའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་ལས་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་པས་ཡན་པའི་རབ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། བཟོད་པ་སྒྲོམས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་བཟོད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པས་ཀྱང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོན་པ་ནི་ཁྱོ་བ་དང་འབྲུག་པ་ཉིད་

ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདག་རྒྱད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བས་རྒྱུན་ཅིས་ཀྱང་བདག་རྒྱད་ལ་ཁྱོ་འབྲུག་གི་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་སྟེ། བདག་རྒྱད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱོ་འབྲུག་སོགས་ལ་གཞོན་པར་
 འཛོག་གི་བྱེ་རོལ་གྱི་གང་ཟག་དང་རྒྱུན་གཞན་ལ་ནི་གཞོན་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་གསལ་གཅིག་སྐྱེད་འབྲས་བྱ་གང་། ཚངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། །ལུས་
 ངག་བཅས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་། སྦྱོད་པ་ཞན་པས་དེ་ལྟ་མིན། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་འདས་ཀྱི་མདོར། མ་སྤྲད་གཉིས་ཆུས་ཁྱེར་བ་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་བྲམས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་མ་གཤིན་རུང་སྟེ་སྟམ་པའི་
 ངང་དུ་ཆེའི་དུས་བྱས་པས་གཉིས་ཀ་ཚངས་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་གསལ་བ་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་འབྲས་བྱ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་བློན་པའི་སྦྱོད་པས་ནི་འབྲས་བྱ་
 འབྱེན་དཀའ་བའོ། །དེས་ན་དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་ཞིང་བརྩོན་པའི་སྦྱོ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་སུ་བྱས་པ་སྟེ། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྦྱོ་བའོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་བསམ་གཏན་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།
 བཟླས་བཞོན་དང་ནི་དཀའ་བྱབ་ཀྱན། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྲད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། ། ༡༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ལ་བསམ་གཏན་

༡༡། །དུ་གསུངས་ཀྱི་སེམས་ཡན་པར་བཏང་བའི་ལུས་ངག་གི་སྒྱུད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་སྟེ། ཡུམ་ལས། སེམས་གཡེངས་པས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་
 སྒྲོས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་གཡེང་བའི་གོ་སྐབས་ནི་འགའ་ཙམ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་ཤེས་རབ་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་པོ་མཆོག་ །སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །
 བདེ་འཕྲོག་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །དེ་དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་འབྱུངས། ། ༡༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོའོ། །རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་
 ཞིང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་པས་མི་ཕིགས་ལ་རང་གིས་རང་རྟོགས་པ་ན་འདི་ཙམ་དུ་བྱ་བ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ནས་མི་རྟོགས་སྟམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན་སེམས་ཀྱི་གསང་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། སྐབས་དེར་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ཆོག་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །འདི་མ་ཤེས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་བྱ་བ་པས་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདའ་མི་རུས་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་མ་ཤེས་ན་དོན་མེད་དུ་གྱི་ནར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་སོགས་དགའ་སྒྱུད་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་བྱེད་མོད་དེ། ངལ་བ་འབྲས་

བྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་སེམས་སྤང་བ་ལ་འབད་བ་ལ་ལྟ། སེམས་སྤང་བ་མ་གཏོགས་བྱ་བ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ། སྤང་བའི་ཚུལ། དེའི་འཐད་པ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་
 པས་སྒྲགས་མི་རྟོན་པ། ལུས་སྒོག་དང་དགོ་བ་གཞན་སྒོས་བཏང་ནས་སེམས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟས་བདག་གི་སེམས་འདི་ནི། །ལེགས་བབྱང་ལེགས་པར་སྤང་བར་བྱ། །སེམས་སྤང་བརྟུལ་
 ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཉེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ལས་གཞན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅི་ཡང་བརྩམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྤོང་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བསྟེན་ཏོ། །ཉེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་བྲངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་སྒོ་གྲོས་གྱིས་གསོལ་པ།
 ཆོས་ཆོས་ཉེས་བགྱི་བའི་ཆོས་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་སྤྱོགས་ན་མི་གནས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་ཆོས་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གིས་རང་གི་སེམས་ཤིན་
 ཏུ་བབྱང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཏེ་མཐར་ཐུག་སེམས་ཐུལ་བ་དང་། མཉམ་པར་བརྩམས་པ་དང་། ཚར་བཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་གང་ན་མཆིས་པ་དེ་ན་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་རྣམས་

༡༡། །མཆིས་ཀྱི། སེམས་མ་མཆིས་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་རྣམས་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉེས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་སྒྲོག་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་འཇུག་
 གྱེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོས་ནི་སེམས་ལ་རག་ལས་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་ལ་རག་ལས་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟུང་རྒྱལ་ནི། མ་གྲངས་གྲོལ་བའི་བློད་གནས་པས། །བསྐྱེམས་ཏེ་མ་ཡི་བག་བྱེད་བཞིན། །སྐྱེ་བོ་ངན་བློད་
 གནས་པས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱི་མ་ནི་ཏྲག་ཏུ་སྟུང་། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་གྲངས་པ་ནི་རྒྱངས་པ་མ་ཡོལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཤེད་མ་བྱེ་བའི་དོན་གྱི་བར་རྟེན་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་ནི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བག་མེད་པར་སྦྱོད་པས་
 མི་སྟུན་པའི་དོན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་མ་ཅན་ཞིག་གིས་པ་རྩེ་བའི་བློད་ན་གནས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་འདིའི་མ་ལ་གཞོད་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མི་བསམ་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་རྩེ་བས་ན་བདག་ཉིད་རང་གིས་མའི་ཟོན་གྱི་བག་
 བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་ཐོག་མེད་ནས་མ་གྲངས་ཤིང་གྲོལ་བའི་སེམས་ཅན་བྱུང་པར་སྟོགས་མ་ལས་ཆེས་སྟོགས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་གནས་པས་སེམས་ཀྱི་མ་སྟུང་
 བའི་བརྩོན་པ་དཔེ་བས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྲུལ་གྱིས་ལྷག་པ་བྱེད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་དེའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི། མ་ཡི་སྟུག་བསྐྱལ་ཆུང་དུ་ཡིས། །སྐྱག་པའང་མ་ཡི་བག་བྱེད་ན། །བསྐྱེས་འཛོམས་རིས་འཛོམས་སྐྱག་པ་ཡིས། །

སེམས་ཀྱི་མ་ལྟ་ཅིས་མི་སྤང་། ༡༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་འཆོ་བ་དང་གིན་རྟུ་འཇིགས་པ་ཆེ་ཡང་གི་ནས་མི་གཞོད་ལ། སེམས་ཀྱི་མ་ནི་འཆོ་བར་དཀའ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འཇེན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་པས་སྤྲགས་མི་རྙེད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་གནས་བྱེད་ན། སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཁྱོད་གནས་སམ། འབྲུ་མེད་ཁྱོད་ན་གནས་
 ཀྱང་རུང་། རྗེས་བརྩོན་བརྟན་པ་ཉམས་མི་འགྱུར། ༡༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་པ་འདིས་ནི་ཞེ་སྤང་གི་ཡུལ་དགྲ་དང་། ཆགས་ཡུལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ནང་སོགས་གང་ན་གནས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་གི་ཉེས་པས་མི་གོས་
 པ་པདྨ་འདམ་ན་གནས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་ལུས་སློག་དང་དགོ་བ་གཞན་སློས་བཏང་ནས་སེམས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། བདག་གི་རྙེད་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། ལུས་དང་འཆོ་བ་མེད་སྤྱི་ཞིང་། དགོ་བ་
 གཞན་ཡང་ཉམས་སྤྱི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ལ་མི་ཡན་པའི་དགོ་བར་སྤང་བའང་དོར་ཏེ་སེམས་སྤང་ན་ལུས་སློག་དང་རྙེད་བཀྱར་ལྟ་ཅི་སློས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
 དོར་ནས་སེམས་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་འདེམས་གིག་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཐབས་དྲན་པ་དང་གེས་བཞིན་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། དྲན་གེས་མེད་པའི་སྒྱུན་ལྷ་བཤད་པ། དྲན་པ་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

༡༡། །སེམས་སྤང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག། །སློག་ལ་བབ་ཀྱང་སྤངས་ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་སྐད་འདོམས་པར་བྱེད།། ༡༣ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་སྤང་བའི་ཐབས་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། གནང་བཀག་ལས་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདའ་བའི་ཤེས་བཞིན་འདི་གཉིས་ནི་སློག་ལ་བབ་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་སྤངས་ཤིག་ཅེས་ཞེ་བའི་ལྷ་བདག་ནི་དེ་སྐད་
 འདོམས་པར་བྱེད་གྱི་འདི་ལས་གདམས་ངག་གཞན་གཉིས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་མེད་པའི་སྦྱོན་ལྷ་བཤད་པ་ལ་ལྷ། དྲན་ཤེས་མེད་པའི་སྦྱོན་བྱ་བ་ལ་མཐུ་ཆུང་བ། བྱང་
 པར་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྦྱོན་ཤེས་རབ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ། བསགས་པའི་དགོ་བ་འཛིག་བ། མ་བསགས་པའི་དགོ་བ་མི་འགྱུབ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཉད་གྱིས་དགྲུགས་པའི་མི་དག་ནི། །ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མཐུ་མེད་བ། །དེ་བཞིན་ཚྲོངས་པས་སེམས་དགྲུགས་བ། །ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མཐུ་མེད་དོ།། ༡༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲན་ཤེས་མེད་པའི་ཚྲོངས་པས་ནི་བྱ་བ་
 གང་ཡང་མི་འགྱུབ་པའོ། །གཉིས་པ་བྱང་པར་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྦྱོན་ཤེས་རབ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལྷན་པའི། །ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒྲུབ་པ་ཡང་། །སློ་བརྟོག་ལ་བུམ་

༡༡། །པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལྗེ་བཤད་པ། །བྱད་པར་གྲུས་པ་དང་འཛིགས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ། དྲན་པ་བསྐྱེད་ས་ན་ཤེས་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་འོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བས་དྲན་པ་ཡིད་སྐྱོ་
 ནས། །ཀྱུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་བཏང་ངོ། །སོང་ནའང་ངན་སོང་གཞོད་པ་དག །དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་བཞག། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ལ། ཅུང་
 ཟད་ཡེངས་ནའང་དེ་མ་ཐག་དུ་ཚོར་བས་སྒྲུབ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་དྲན་པ་སྐྱེད་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལྗེ་བཤད་པ་ནི། སྒྲ་མ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་དང་། །མཁན་པོས་རྗེས་སུ་བསྟན་
 པ་དང་། །འཛིགས་པས་སྐལ་ལྡན་གྲུས་བྱེད་ལ། །དྲན་པ་བདེ་སྒྲག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ། ༢༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་དང་། དེས་སེམས་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་གི་གནད་རྗེས་སུ་
 བསྟན་པ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པས་འཛིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་བཟང་པོ་གོམས་པ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལམ་ལ་གྲུས་པས་བརྩོན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དྲན་པ་བདེ་སྒྲག་དུ་སྐྱེ་
 ཞིང་ཤེས་བཞིན་མི་ཉམས་པའི་རྒྱའོ། །གསུམ་པ་བྱད་པར་གྲུས་པ་དང་འཛིགས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །ཀྱན་དུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྡན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་སྔ་ན། །

བདག་ནི་རྟག་པར་གནས་སོ་ཞེས། ༣༡ །དེ་ལྟར་ངོ་ཚ་ཤེས་གྲས་དང་། །འཛིགས་བཅས་དྲན་པ་རྟག་ཏུ་བཞག །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་པའང་། །དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།། ༣༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་འཛིགས་པ་དང་གྲས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། མིག་ལྟན་གྱི་མདུན་ན་ལོང་བ་འཁོད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིང་གསྒྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་ཕ་རོལ་དང་མདུན་གྱི་གཞི་འདི་ལ་གཟིགས་པ་དང་། གནམ་པ་དང་། བསམ་པ་མཆིན་པ་ལ་རྒྱང་རིང་བྱང་མི་མངའ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མ་བཞེངས་པར་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱན་སྔ་ན་བདག་རྟག་པར་གནས་ལ། བདག་གི་བསམ་སྟོན་ཐམས་ཅད་དེ་རྣམས་གྱིས་ངེ་ལྟ་བར་གཟིགས་སོ། །ཞེས་འཛིགས་ཤིང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། དེ་རྣམས་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲས་པའི་དྲན་པ་དྲག་ཏུ་སྟེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ཉིད་རྟག་པར་འབྱུང་ཞིང་དྲན་པའི་ས་གཞི་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་དྲན་པ་བསྐྱངས་ན་ཤེས་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་འོང་བར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཆེ་དྲན་པ་ཡིད་སྟོན་ནས། །སྤྱང་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་ཤེས་བཞིན་འོང་འགྱུར་ཞིང་། །སོང་བ་དག་གྱུང་ཕྱིར་འོང་འགྱུར་།། ༣༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་བཞིན་

༡༡། །ཞེས་མིང་དུ་འདོགས་པའི་བྱིར་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་ནི་ཤེས་བཞིན་དཀའ་བ་མེད་པར་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་དེའི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། །ཉེས་སྦྱོད་སྒྲིམ་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། །དགེ་བ་ཆོས་
 སྦྱོད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །ལུས་སེམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཕྱ་མོ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །ལུས་ཀྱི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བ། །སེམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བ། །མི་རྒྱས་པའི་དུས་བཏང་སྒྲིམས་སུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། །རྩ་བ་ཀུན་སྦྱོང་ལ་བརྟག་པར་བསྟན་པ། །དགོས་མེད་དུ་ལྷ་བ་སྤང་བ། །དེའི་གནང་
 བཀག་བསྟན་པ། །མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དོན་མེད་དུ་མི་བཞག་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །རེ་ཞིག་དང་པོར་འདི་འདྲའི་སེམས། །འདི་ནི་སྦྱོན་བཅས་ཤེས་བྱས་ནས། །དེ་ཆོ་བདག་གིས་ཤིང་བཞིན་དུ། །བྱངས་བྱབ་
 པར་ནི་གནས་པར་བྱ། །༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་དང་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཚུམ་ཡང་དེའི་ཐོག་མར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་བརྟག་སྟེ་བྱ་བ་དེ་ཅིའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པར་འདོད་ཅེས་
 ཁ་ནང་དུ་བྱོགས་ལ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟག་གོ། །བརྟགས་པ་ན་རྟེན་བཀུར་དང་གྲགས་པ་འདོད་པའམ་གཞན་དང་འགྲན་སེམས་སམ་ང་རྒྱལ་ལམ་གཞན་ལ་གཞོད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་

༡༡། །དལ་བུས་བརྟག་པར་བྱ་ལ། གུན་སྒྲོང་བྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ཡང་ཏཅ་ཏྲོ་བ་རྩ་མི་ཚུ་མ་པར་རེ་ཞིག་སེམས་བསྐྱུས་ཤིང་། མཉམ་པར་བཞག་པས་ཕན་སེམས་དགྲར་ལངས་གྱི་ཐེང་དུ་མི་
 ལྷང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དགོས་མེད་དུ་ལྟ་བ་སྤང་བ་ནི། རོན་མེད་གཡང་བར་ལྟ་བ་ནི། །ནམ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ། །རིས་པར་སེམས་པས་རྟག་རྩ་ནི། །མིག་ནི་ཕབ་སྟེ་བལྟ་བར་བྱ། ། ༣༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 མིག་ཕབ་སྟེ་ལྟ་བ་ནི་རྟག་པར་གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་གྱི་མདུན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་འགྲོ་བ་ན་ལམ་ན་སློག་ཆགས་ཡོད་མེད་དང་། ཆོར་མ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐོང་བས་བདག་གཞན་ལ་མི་གཞོད། སེམས་ངང་
 གིས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་གི་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་སྐྱད་བཤད་པ་དང་། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་ལྟ་ཞིང་འགྲོ་ལ་སེམས་འབྱུལ་མེད། །ཅེས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སུ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ནི་བསམ་པས་འབྱེད་དགོས་པས་ཤིན་རྩ་ཐུ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་དེར་གོ་དགོས་པའི་གུན་སྒྲོང་ཡང་ཡུད་འདུག་ན་དེ་ཡང་།
 འདི་ནི་སྒྲིན་བཅས་ཤེས་བྱས་ནས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་དུ་མས་ཆོར་བཅད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེའི་གནང་བཀག་བསྟན་པ་ནི། བལྟས་པས་ངལ་གསོའི་ཆེད་དུ་ནི། །རིས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་

བར་བྱ། །འགའ་ཞིག་མིག་ལམ་སྤང་གུར་ན། །བཏྲས་ལ་འོངས་པ་ལེགས་ཞེས་བརྗོད། ༣༩ །ལམ་སོགས་འཛིགས་པ་བརྟག་པའི་བྱིར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་བཏྲ། །ངལ་གསོ་ཁ་ནི་བྱིར་བཏྲས་ནས། །རྒྱབ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཏྲ་བར་
 བྱ། ༤༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་ཏྲ་བས་དུབ་སྟེ་རབ་རིབ་དུ་གུར་པ་སོགས་ནི་ངལ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་ཕྱོགས་སུ་དལ་བུས་བཏྲ་བར་བྱའོ། །སྦྱིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔས་གཟུགས་ལ་ཏྲ་བ་ན་སྦྱ་མ་ཏྲ་བུར་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཙན་ལ་ཏྲ་བ་ན་རུས་པའི་འཕྱལ་འཁོར་བསྐྱོད་པ་ཙམ་དང་། སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྩེ་བ་དང་། བ་མར་རམ་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་སམ། བདག་གིས་འདི་དག་བྱང་རྒྱབ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སམ། མི་ལམ་མམ། ནམ་མཁའ་ཏྲ་བུར་ཡོངས་སུ་ཏྲ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །ཏྲ་སྤངས་མི་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱང་སེམས་
 སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་རང་རྒྱད་པར་ཞེན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་ལུ་གུ་བརྒྱད་དུ་སྦྱེ་བ་ནམས་མ་ཆོར་མི་འཛོམས་པར་དང་དུ་ལེན་པས་དུས་འདའ་ན་
 ཏྲ་སྤངས་མི་གཡོ་ན་ཡང་སྦྱིང་པོ་མེད་དེ། དེས་ན་ཡང་སེམས་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཞན་མཐོང་ན་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་མི་དགའ་བ་སྤང་བའི་དོན་ཏེ།

༡༡། །ཡུལ་གྱུ་ཁ་ཅིག་ན་དེ་ལྷ་ར་མ་སྦྱས་ན་འབྲུ་བའི་བྱིར་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལམ་སོགས་སུ་འཛིགས་པ་བརྟག་པ་དང་རྒྱབ་ཏུ་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱང་དེའི་
 དགོས་པ་དང་ལྷན་ན་བྱ་སྟེ་ལུས་སྤྱང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱིགས་ཐམས་ཅད་དུ་བལྟ་དགོས་ན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་སྤྱང་བའི་བྱིར་བསྐྱད་དེ་བལྟའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་མདོར་
 ན་ལུས་གྱི་གནས་སྐབས་དོན་མེད་དུ་མི་བཞག་པ་བསྟན་པ་ནི། མདུན་དང་རྒྱབ་ཏུ་བརྟག་བྱས་ནས། །འགྲོ་འམ་ཡང་ན་འོང་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྷ་ར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགོས་པ་གཤེས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ། ༣༥ །ལུས་གྱིས་འདི་
 ལྷ་ར་གནས་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་བསྟོགས་ནས་དེ་ནས་ནི། །སྐབས་སུ་ལུས་འདི་རི་ལྷ་བྱར། །གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བལྟ་བར་བྱ། ༣༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་དེས་མཆོན་ནས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་བ་སྟེ། །དེ་ལྷ་ར་
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགོས་པ་གཤེས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་བདག་གཞན་ལ་ཡན་པར་མཐོང་ན་གཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱད་གྱི། མི་ཡན་པ་དང་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་འདོར་
 བའོ། །ལུས་གྱིས་འདི་ལྷ་ར་གནས་བྱ་ཞེས། །ཞེས་པ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། ཉིན་ཞག་འདི་དང་། བྱམ་འདི་དང་། བྱམ་བྱེད་པ་འདི་དང་། རྒྱུ་ཆོད་འདིའི་ནང་དུ་བདག་གིས་སྟོ་གསུམ་དོན་ཡོད་པ་འདི་ལྷ་བྱས་

གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅའི་གོ་བསྟོས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ། སྐབས་སུ་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་རྒྱལ་པོའི་བཀྲ་བས་པ་དང་འདྲ་བས་སྐུལ་ཞིང་། ཅི་དམ་ལས་འགལ་ལམ་འོན་ཏེ་མ་
 འགལ་ཅི་ལྟ་བུས་གནས་ཞེས་རྟོག་ཅིང་འགལ་ན་ཆར་གཙོད་པ་དང་། མ་འགལ་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་གོང་དུ་སྟེལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆེན་མྱོས་པ་ནི། །
 ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ། །རི་ལྟར་བཏགས་པ་མི་འཆོར་བར། །དེ་ལྟར་འབད་བས་ཀུན་གྱིས་བརྟག་ ༥༠ །ཅི་ནས་ཏིང་འཛིན་བརྩོན་པ་ནི། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར། །བདག་གི་ཡིད་འདི་གར་སྦྱོད་ཅེས། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་
 སོར་བརྟག། ༥༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་ཆེ་ནི་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཆང་གིས་མྱོས་པས་ནི་གཞོད་པ་སྣ་ཆོགས་པ་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་མི་
 སྐྱུན་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆང་གིས་མྱོས་པས་ནི་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་གདུལ་བའི་བྱིར་དྲན་པའི་ལྷགས་ཀུས་སྦྱི་བོ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཀུག། །ཤེས་བཞིན་གྱི་ལིང་རིའི་ཐག་པ་སྤྲ་བ་ལྟ་བུ་བརྒྱས་བརྟོད་
 དེ་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་བའམ་སྤྲོད་ཆེན་ལ་བཏགས་ཏེ་རི་ལྟར་ནམ་དུ་ཡང་མི་འཆོར་བར་དམ་དུ་ཐོགས་ཤིག་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བརྩོན་

༡༡། །པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བྱ་བའི་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ། དྲན་པའི་མེལ་ཆེ་བས་ཡང་ཡང་མུལ་ཞིང་བརྟག་པའོ། །གསུམ་པ་མི་རྣམས་པའི་དུས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ནི། འཛིགས་དང་དགའ་
 སྟོན་སོགས་འབྲེལ་བས། །གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཅི་བདེར་བྱ། །འདི་ལྟར་སྦྱོར་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཚུལ་བྲིམས་བཏང་སྟོམས་བྱ་བར་གསུངས། ། ༤༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཡང་རུང་བའི་འཛིགས་པས་གཡེངས་ཏེ་རྟབ་རྟབ་པོར་གྱུར་
 པ་དང་། དགའ་སྟོན་གྱི་འདུས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་བྲིང་བྲིང་པོར་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་དང་། དགོ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་སོགས་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ་བས་གཡེངས་ཏེ། དོན་མེད་གཡེང་བར་ལྟ་བ་ནི། །ནམ་
 ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་མི་རྣམས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ཅི་བདེ་བར་སྦྱོད་པ་སྟེ་མ་རྣམས་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། །འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་
 གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལས། ངས་བྱེད་ལ་ཕོངས་པའི་དུས་སུ་གནང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར། གནང་བ་འདི་
 ཡང་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་ཕྱ་མོ་རྣམས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་བརྟག་མི་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འོག་ནས་ནན་གྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་ལྟར་མེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་

སྤྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་བཏང་སྟོམས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར། སྤྱིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་ཉེ་བར་བསྐྱས་ཏེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱིར་ཕན་ཡོན་ཆེ་
 རུང་གི་བྱུང་ཡོད་མོད་ནའང་གཙོ་བོར་སྤྱིན་པ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཁ་ཅིག་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ནས་སྤྱིན་པ་སྐྱབ་པ་སྟེ། སྤྱིར་ལྷགས་དོར་ཏེ་གསེར་ལེན་པར་བྱེད་མོད་ཀྱང་།
 ལྷགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་གསེར་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་ནི་ལྷགས་ལ་འདམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ཚུལ་བྱིམས་དོར་ནས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིན་པ་ལྷུར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རུང་དུའི་བྱིར་
 ནི་ཆེ་མི་བཏང་། །ཞེས་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ལྷགས་སྤྱད། །ཅིས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགག་བྱ་མཉམ་ཞིང་དགོས་པ་མཚུངས་ན་ཕྱི་མ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་ཕྱི་མ་བས་སྤྲ་མ་དགོས་
 པ་ཆེ་བ་སྟེ། ཆོས་སྤྱོད་པ་མེ་ཏོག་སྒྲ་མཛེས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་པོ་དེར་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་དུ་དེ་སྤྱིད་ཆོས་བསྟན་པ་ཕན་ཡོན་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བ་ཐོབ་པ་
 དང་། བྱེད་སྐྱར་མ་ལོ་བཞི་བྱི་ཉིས་སྟོང་དུ་ཆངས་པར་སྤྱད་པས་དེ་སྤྱིད་གྱི་ཆོགས་མ་བཟུམས་ལ། ཕྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་སྟོག་སྟོབ་པའི་སྟོང་རྗེས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཆངས་སྟོད་བཏང་བས་བསྐལ་པ་འབུམ་

༡༡། །གྲི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཞིག་བསམས་ཏེ་བྱར་བརྩམས་པ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་སྟེ། །དེར་གཏད་པ་ཡིས་བསམ་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ། ། ༤༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །བྱད་པར་
 འདིར་ནི་གང་ཐོག་མར་བྱ་བར་བརྩམས་པའི་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ། །དེ་གྲུབ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་གཞན་བརྩམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཀུན་ལེགས་བྱས། །གཞན་
 དུ་གཉི་གར་མི་འགྱུར་རོ། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ཉེ་ཉོན་མོངས། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འཕེལ་མི་འགྱུར། ། ༥༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྦྱི་མ་ཡང་གདོན་མི་བྱ་བར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྦྱ་སྦྱི་ཀུན་ལེགས་པར་བྱས་པར་
 འགྱུར་གྱི། །སྦྱ་མ་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྦྱི་མ་བརྩམས་ན་སྦྱི་མ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ན་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་བརྩམས་པ་དེ་མཐར་སྦྱིན་པར་སྐྱབ་པར་བྱས་ན་ཤེས་བཞིན་
 མ་ཡིན་པའི་ཉེ་ཉོན་བརྗེད་ངས་དང་ལེ་ལོ་སོགས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཅན་ཀར་ཡང་། །སྦྱ་མ་མ་ཚར་གཞན་བསྐྱབས་ན། །གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ངལ་བའི་གནས། །རྐང་པ་ཡ་
 གཅིག་མ་ཚུགས་པར། །ཡ་གཅིག་བཏེག་ན་འགྲེལ་བའི་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཕྱ་མོ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས། །ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱང་བ། །སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

གཡེང་བ་ལ་དགའ་བ་སྤང་བ། རོན་མེད་གྱི་སྦྱོད་པ་སྤང་བ། གཙོ་བོར་སེམས་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་། །ངོ་མཚར་ལྟ་མོ་རྣམ་མང་པོ། །ཀུན་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ན། །
 དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ། ། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུ་རེ་དང་གྲུ་ལ་ཀའི་ཚིག་ནི་བྲེ་མོའི་གཏམ་མོ། །སྦྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་བར་གྲགས་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་མོ་ལ་ལྟ་བ་འདུས་པ་ནི་ལྟ་མོའོ། །རེ་ཞིག་གཞན་
 སེམས་སྤང་བ་སོགས་གྱི་དགོས་པའི་དབང་ལས་དེ་དག་ལ་འཇུག་དགོས་ནའང་ཞེན་པས་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུ་བ། ཉེ་རྒྱལ་གྱིས། ཤི་རྒྱས་ཤི་བའི་པགས་པ་དང་། །འཆི་འགྱུར་སྐྱེ་བོ་བཞད་གད་
 མཁན། །འཆི་བའི་སྐྱེ་བོ་ཚོགས་པ་ལ། །བསམ་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བང་ནས་སྐྱེས་གྱིས། རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཁུར་ཡིན་ཏེ། །གར་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཐོ་འཚམས་པ། །སྤྱུ་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བའི་སྒྲ། །དེ་ལ་བསམ་ཤེས་སུ་ཞིག་དགའ། །ཞེས་སྒྲས་པ་ལྟར། དེ་དག་ནི་སྦྱིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་གྱི་དགའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རོན་མེད་གྱི་སྦྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། རོན་
 མེད་ས་ཤིན་ཏུ་གཙོད་དང་། །ས་རིས་འབྲི་སོགས་བྱེད་གྱུར་ན། །བདེ་གཤེགས་བསྐྱབ་པ་དྲན་བྱས་ནས། །སྒྲག་པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་བཏང་། ། ༥༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་ཁུད་པར་བ་མེད་པར་ལག་དལ་གྱིས་ས་ཤིན་ཏུ་

༡༡། །གཙོད་པ་དང་ས་གནི་ལ་ས་རིས་འབྲི་བ་སོགས་ནི། སློག་ཆགས་ཕྱ་མོ་འཆི་ཞིང་དགེ་སློང་ལ་བཅས་འགལ་ཡང་ཡིན་ཞིང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲན་མ་ཐག་ནས་དེ་དག་ལ་འཇུག་པར་མི་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་བརྟག་པ་ལ་བཞི། མདོར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ། རྟོན་བག་གི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། གང་ཆེ་སློང་པར་འདོད་གྱུར་ཏམ། །སྤྱོད་པར་འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །དང་པོར་རང་གི་སེམས་བརྟགས་ནས། །བརྟན་པར་རིགས་པ་ལྟན་པར་བྱ། ། ༡ ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་
 ལ་མི་འཇུག་པ་ནི། གང་ཆེ་རང་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། །བློ་བར་མཐོང་བ་དེ་ཡི་ཆོ། །ལས་སུ་མི་བྱ་སྤྱོད་མི་བྱ། །ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་བྱ། ། ༢ ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་རྟོན་བག་གི་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི།
 རྟོན་དང་ག་ཞར་བཅས་པ་དང་། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་རྒྱགས་ལྟན་པའམ། །མཚང་འབྲུ་བ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །གལ་ཏེ་སློང་འབྲིན་སྤྱོད་སེམས་སམ། ། ༣ ། གང་ཆེ་བདག་བསྟོད་ལྟར་ལེན་པའམ། །གཞན་ལ་སློང་པ་ཉིད་དང་ནི། །ག་ཤེ་བཅས་འགྱེད་
 དང་བཅས་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ། ༤ ། རྟོན་དང་བཀུར་སྤྱི་གྲགས་འདོད་པའམ། །གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་པའམ། །བདག་སེམས་རིམ་གྱོ་འདོད་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ། ༥ ། གཞན་དོན་ཡལ་

བར་འདོར་བ་དང་། །རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དང་། །སྤྱོད་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །དེར་ནི་གིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ༥༢ །མི་བཟོད་ལེ་ལོའི་འཛིགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤྱི་ཏོལ་མུ་ཅོར་དང་། །རང་གི་ཕྱོགས་ཞེན་སེམས་བྱུང་ན། །
 དེར་ནི་གིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ༥༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་བྱ་བ་ལ་མི་འདུག་པར་མ་བཟོད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལང་ཆོ་དང་ནད་མེད་པ་སོགས་གྱིས་རྒྱགས་
 པས་དབང་པོ་གློད་བག་ཅན་དུ་གྱུར་པས་མ་ཞི་བ་དང་། ག་ཞ་སྟེ་བཞད་གད་སྒྲོག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱགས་པ་དང་། ག་ཞན་ལ་མཆོང་འབྱུ་བར་འདོད་པ་དང་། སྒྲོར་འབྱེན་པ་རྩོད་པ་ཞི་བ་ལ་སྒྲོ་
 བསྒྲོགས་བྱ་བར་འདོད་པའམ་གཡོ་སྤྱོད་ག་ཞན་སྤྱོད་པའི་བྱ་བྱ་བྱ་བར་འདོད་པའམ། བདག་བསྟོད་ག་ཞན་སྒྲོད་དམ། ལྟ་བ་ལ་རྩོད་པ་ལྟ་བུ་གཤེ་ཞིང་འབྱེད་པའི་དུས་སམ། རྟེན་སོགས་ལ་འདུན་པའི་སྒོ་
 འདུག་པ་དང་། ག་ཞན་དོན་འདོར་བ་དང་རང་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་དང་། མི་བཟོད་པ་བློ་བ་དང་། ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ལེ་ལོ་དང་། ངན་པའི་སྒྲོད་པ་བྱེད་པ་སྤྱི་ཏོལ་དང་། དོན་མེད་དུ་སྤྱོད་བ་མུ་ཅོར་གྱི་
 གཏམ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་གུན་ནས་འཛིན་པའི་སེམས་གྱི་གུན་སྒྲོང་འདུག་ན་དེའི་ཆོ་གིང་བཞིན་གནས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །དོན་མེད་བརྩོན་པའི་ཡིད་བརྟགས་

༡༡། །ནས། །དེ་ཆེ་དཔའ་བོས་གཉེན་པོ་ཡིས། །དེ་ནི་བརྟན་པོར་བཟུང་བར་བྱ། ༥༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདི་རྣམས་ནི། །རེ་ཞིག་དང་པོ་འདི་འདྲའི་སེམས། །ཞེས་པའི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་
 །པས་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྦྱོད་པ་སྤངས་པས་དོན་མེད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་སྦྱང་བ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་སྦྱང་བ་གང་ཞེ་ན། །དོན་མེད་སྦྱོང་བའོ། །དེ་
 །ཀུན་གང་གིས་འཐོབ་ཅེ་ན། །འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྦྱོད་སྤངས་ལས། །དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་དྲན་པས་འགྲུབ། །དྲན་པ་གྲུས་པ་དྲན་ལས་བྱུང་། །གྲུས་ནི་ཞི་གནས་བདག་ཉིད་ཅེས། །ཤེས་པར་གྱུར་ནས་བརྟན་
 །པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱང་བ་ནི། །ཤིན་ཏུ་ངེས་དང་རབ་དད་དང་། །བརྟན་དང་གྲུས་དང་ཞེ་སར་བཅས། །ངོ་ཆ་ཤེས་དང་འཛིགས་དང་བཅས། །ཞི་ཞིང་གཞན་དགའ་བྱེད་ལ་བརྩོན། ༥༥ །ཡན་ཚུན་མི་མཐུན་
 །བྱིས་པ་ཡི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྦྱོ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་སྦྱེས་པས་འདི་དག་གི། །སེམས་འདི་བྱུང་སྟམ་བརྩེར་ལྟན་དང་། ༥༦ །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་དངོས་ལ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་དབང་བྱས་ཤིང་། །སྦྱལ་པ་བཞིན་དུ་ང་མེད་པར། །ཡིད་འདི་
 །རྟག་ཏུ་བཟུང་བར་བྱ། ༥༧ །རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་བའི་མཆོག་ །ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ནས། །སེམས་དེ་ལྟ་བུར་རི་རབ་ལྟར། །རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བཟུང་བར་བྱ། ༥༨ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མ་འབྲུལ་བས་

༡༡། །སྒོ་སྒྲེ་དགའ་བ་བསམས་ཏེ། དེས་སོགས་ཀྱི་དགོ་བའི་སྒོ་ལ་རྒྱུན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་རི་རབ་ལྟར་སྤྲོད་ཆུགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ལ་མ་ཆགས་པར་དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་པ། དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ལུས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་བསྟན་པ། ལུས་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ། སྤྱིང་པོ་
 མེད་པར་བསྟན་པ། མཁོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པ་དེ་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་ལ་སྤྱོད་ཞིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་རྒྱུན་གྱི་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །ཕན་ཚུན་ཀུན་ནས་བཤའ་བྲིད་ཀྱང་། །ཡིད་བྲོད་མི་
 དགར་མི་བྱེད་ན། །ད་ལྟ་ཅི་བྱིར་ཁ་ཏ་བྱེད། ། ༥༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་འདི་ནི་རྟོག་པ་མེད་སེམས་པ་མེད་དེ། ཏུར་བྲོད་ཏུ་བྱ་རྒྱུན་གྱིས་ཕན་ཚུན་ཏུ་ཐེན་གཤམ་བྲིད་ཀྱང་མི་དགའ་བ་དང་སྤྱང་བ་མེད་ལ། ཅན་
 ལ་སོགས་པས་བྱུགས་གིང་མཆོད་ཀྱང་དགའ་བ་མེད་ན་ད་ལྟ་བདག་གི་ལུས་ཞེས་ཅིའི་བྱིར་སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱང་བ་མི་རིགས་པའོ། །ལུས་འདི་བདག་གིར་བཟུང་བས་ནས། །ཡིད་བྲོད་ཅི་བྱིར་སྤྱང་བར་བྱེད། །བྲོད་དང་འདི་གཉིས་
 སོ་སོ་ན། །དེས་གོ་བྲོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ༦༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་བདག་གིར་བཟུང་བས་ལུས་ལ་གཞོད་ན་སེམས་མི་དགའ་འོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བེམས་པོ་འདི་ལ་སེམས་སྤྱོད་པ་གང་ཏུ་

ཡང་མི་ཐོགས་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཁྱོད་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་བྱི་རོ་ལ་བདག་གིར་བྱ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུས་མི་གཙང་
 བར་བསྟན་པ་ནི། མྱོངས་པའི་ཡིད་ཁྱོད་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །ཤིང་གཟུགས་གཙང་མ་གཟུང་མི་བྱེད། །མི་གཙང་ཆོགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་འདི། །རུལ་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ཅི་ཞིག་རུང་། ། ༤༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཁྱོད་ཅེས་ཀྱང་བདག་གིར་
 འཛིན་ན་ཤིང་སྤོང་གཙང་མ་འདི་ལ་བདག་གིར་བྱོས་ཤིག་སྟེ་བདག་གིར་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་། བཟུང་མ་བཟུང་གང་གི་ཆོ་འང་སྐྱའི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ལུས་དང་ཤིང་གཉིས་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཤིང་འདི་མི་གཙང་བ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྟོང་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐོག་མར་པགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །རང་གི་སྒོ་ཡིས་ཐ་དད་ཟླ། །ཤ་ཡང་རུས་པའི་བྱ་བ་ལས། །ཤེས་རབ་མཆོན་
 གྱིས་གུད་དུ་ཟླ། ། ༤༢ །རུས་པ་ནམས་ཀྱང་དབྱེ་བྱས་ནས། །རྐང་གི་བར་དུ་བཏྲ་བྱ་ཞིང་། །འདི་ལ་སྟོང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། །བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་བརྟག་པར་གྱིས། ། ༤༣ །དེ་ལྟར་འབད་དེ་བཙལ་ཡང་དེར། །ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་པོ་མ་མཐོང་ན། །ད་དུང་ཅི་
 ཕྱིར་ཆགས་ཚུལ་གྱིས། །ཁྱོད་ནི་ལུས་འདི་སྐྱང་བར་བྱེད། ། ༤༤ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་འདི་ལ་སྟོང་པོ་སྒྲ་མཁྲང་ཅན་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལུས་ཞིག་པ་དཔེར་གྱིས་ལ། །རང་གི་ལུས་

༡༡། །ལ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ཚོལ་ཞིག་པའོ། །བཙལ་བས་སྒྲིང་པོ་མ་རྟེན་ན་ནི་ཅི་ཞིག་ལ་ཆགས་པར་བྱེད། བཞི་བ་མཁོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱོད་ཀྱིས་མི་གཙང་བཟར་མི་རུང་། །ཐག་ཀྱང་བརྟུང་དུ་
 མི་རུང་ལ། །རྒྱ་ཁྱོའང་གཞིབ་དུ་མི་རུང་ན། །ལུས་ཀྱིས་བྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ༥༥ །ཉིས་ན་མ་དང་བྱ་རྒྱུ་ཀྱི། །ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་སྤྱང་རིགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བྱོད་ལ་ལུས་འདི་མཁོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། བྱོད་ནི་
 བཟའ་བརྟུང་དོན་དུ་གཉེར་ལ། །འདི་ནི་བྱོད་ཀྱི་བཟའ་བརྟུང་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་གཞན་ཡང་འདིས་བྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་སྤྱང་ན་བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ལ་སོགས་པས་སྤྱང་བར་རིགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནམ་
 ཞིག་ན་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་དོགས་པ་འདི་འབྱུང་བའི་གནས་ཡོད་དེ། ལུས་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲིང་པོ་མེད་ན་སྤར་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཞེས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རྟེན་དཀའ་བ་དང་། ཡོན་
 ཏན་ཆེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་པ་ནི་གཅིག་གོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདུལ་བར་སྟོན་པས་མི་སྤྱག་པ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ན་དགོ་སྟོང་དུག་ཅུ་ལུས་ཀྱིས་སྒྲོ་བས་རང་ཉིད་གསོད་དུ་བཅུག་པ་དང་།
 མང་པོ་ཞིག་ཁྱུ་ལ་སོགས་པར་སྟེབས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་ལ་སྒྲོ་བས་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེས་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བའོ། །དང་པོའི་ལན་ནི། དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དེ། སྤར་ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་

ལུས་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཁོ་ན་སྟེ་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་ཚས་མི་གོ་ཞིང་དེ་དག་ལ་བསྟོས་ཏེ་མི་ལུས་འདི་ཡོན་ཏན་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །འདིར་ནི་ལུས་ལ་ཞེན་ཞིང་ཆགས་པའི་སྒོ་
 འཛོམས་པའི་བྱིར་ལུས་ལ་ཆགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། ལུས་ལ་ཞེན་ཞིང་ཆགས་ན་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ག་མི་འགྲུབ། དམ་པའི་ཚས་མཐའ་དག་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་
 ལན་ནི་གཞུང་གིས་འདེབས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པ་དེ་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་ལ་སྒྱུར་ཞིག་པ་ལ་གསུམ། ལུས་དགེ་བ་ལ་བགོལ་དགོས་པར་བསྟན་པ། རང་དོན་དུ་བགོལ་བར་
 བསྟན་པ། གཞན་དོན་ལ་བགོལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི། །བགོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད། ། ༤༤ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་འོ་ཅོག་གི་ཞེས་པ་ནི་བདག་ཅག་མིར་སྐྱེས་སོ་ཅོག་གི་
 ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་བགོལ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དགེ་སྤིག་ལུང་མ་བསྟན་གང་ལ་བགོལ་ཡང་ལུས་ཉིད་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཛོག་ཅིང་འཛིག་མོད་ཀྱང་། བགོལ་བ་པོའི་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྒྱན་དེ་ཉིད་གང་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བར་ལས་དེ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། སྤིག་པ་ལ་བགོལ་ན་ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་གཞོལ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བབད་པ་སྒྱུང་ལ། དགེ་བ་ལ་བགོལ་

༡༡། །ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཟེན་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་བྱ་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་
 བསྐྱེད་པ་རྫོགས་ཀྱི་འདོད་ཙམ་ཁོ་ནས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྫོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྫོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་དེ། དེ་ལས་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་གཞན་མེད་དོ། །དེས་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྦྱོང་བོ་མེད་
 པ་རྣམས་ཀྱང་དོར་ཏེ། མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་སྐྱེད་ཅིག་གི་ཡང་སྐབས་མི་འབྱེད་པར་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ལ་འཕངས་པ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་། དུབ་པ་དང་། རྒྱུ་མ་སེམས་མེད་པར་བཀོལ་ཞིག་པའོ། །གཉིས་
 པ་རང་དོན་དུ་བཀོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་ཀྱང་ནི། །འཆི་བདག་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཡིས། །འཕྲོགས་ཏེ་བྱ་དང་བྱིར་བྱིན་ན། །དེ་ཆོ་བྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད། ༥༡ །བྲན་གཡོག་བཀོལ་དུ་མི་བརྟུབ་ལའང་། །གོས་ལ་
 སོགས་པ་མི་སྦྱོར་ན། །ལུས་འདི་སྦྱོད་ཀྱང་གཞན་འགྲོ་ན། །བྱོད་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཤ་ཐང་གསོ། ༥༢ །འདི་ལ་གྲུ་རྩལ་བྱིན་ནས་ནི། །ད་ནི་རང་དོན་བྱེད་དུ་ཆུག །ཕན་པ་མེད་པ་འདི་ལ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བར་མི་བྱའོ། ༥༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཡང་ལུས་འདི་འཕངས་མེད་དུ་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དགོས་ཏེ། རྣམ་འཛིན་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོང་དུབ་མེད་པར་བཀོལ་དགོས་ཏེ། སེམས་རང་ཉིད་ལ་གཏན་དུ་ཕན་པའི་བྱ་བ་འདི་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོམ་སེམས་དང་ཡུས་མེད་པར་བཀོལ་དགོས་ཏེ། རང་གི་བགྲས་པ་སེལ་སྒྱུར་བས་བལ་ལ་གཞན་ལ་ཡུས་བྱས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་ནས་རིངས་པར་བཀོལ་དགོས་ཏེ། ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཤི་ཕན་ཆད་ལུས་དེས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པའི་སྒྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུས་འདི་ལ་སྒྲུ་རྩན་གྱི་དོན་དུ་བས་སྒྲོམ་དང་། གོས་དང་། སྤྲན་དང་། གནས་མལ་རྣམས་འདོད་པ་བསོད་སྒྲོམས་གྱི་མཐའ་སྤངས་ཤིང་། ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་སྤངས་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་བདེ་བར་འཆོ་རུས་པ་རེ་བྱིན་ལ། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གཏན་དུ་ཕན་པའི་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་གཅིག་དུ་སྒྱུར་བའི་བྲན་གྱི་ལས་ཆོལ་ཞིག་ །དེ་ལྟ་མིན་པར་འདི་ལ་བདག་གིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བསོས་ཤིང་རྒྱགས་ལ་མཆོག་བཟང་བར་བྱས་པ་ལ་ནི་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། འདི་ནི་ཇི་ཙམ་བསོས་ཀྱང་མཐར་སེམས་དང་མི་འགྲོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འགྲོ་ལ། དེའི་ཆེ་ཤི་བའི་རོ་འཆོ་བར་བཟད་ལ། དེས་སེམས་བྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན། དེས་ན་སྤྲི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་གཙང་བའི་འདུས་པ་རུས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་བསྐྱོད་པ་ཙམ་འདི་ལ་ཆགས་ཤིང་བདག་གིར་ཞེན་པས་དངོས་པོ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་བས་སྒྲོམ་དང་གོས་དང་རྒྱན་དུ་བྱས་ཏེ་འདི་ལ་བྱིན་པར་ནི་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་གཞན་དོན་ལ་བཀོལ་བར་བསྟན་པ་ནི།

༡༡། །འགྲོ་དང་འོང་བའི་རྟེན་ཅམ་དུ། །ལུས་ལ་གྲུ་ཡི་སྒོ་བཞག་སྟེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱིར། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་སྒྱུར། ། ༡༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འོན་ཀྱང་ལུས་འདི་ནི་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་བདག་གཞན་སྒོ་ལ་བ་ལ་གྲུ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ལ། །གྲུ་དེ་གིང་དང་ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་འདུས་པ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་ཚུ་བོ་ལས་སྒོ་ལ་ན་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་གཟེར་དང་པྱ་ཚིལ་ལ་སོགས་པས་དུས་དུས་སུ་གྲུ་ཚགས་མ་བྱས་ན་འཛིག་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་གྲུ་འདི་ལའང་གྲུ་ཚགས་ལྟ་བུའི་བས་གོས་སྒྲན་གྱིས་བསྒྱུངས་ཏེ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་བྱངས་ལ། །མཐར་ཚུ་བུར་མི་གཙང་བའི་ལུས་མི་རྟག་པ་བདག་མེད་པ་གསོབ་གསོག་སྟིང་པོ་མེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོ་རྩེའི་སྐྱ་གཙང་བ་དམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་རྟག་པ་གཡུང་དུང་གི་རང་བཞིན་བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དངོས་པོ་མི་གིགས་པ་སྟིང་པོར་གྱུར་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་འཕྲོག་པར་གྱིས་གིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་གཤེས་པས་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་ལ་མ་ཆགས་པས་ནི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ན་ལོངས་སྟོན་ལ་ཆགས་པས་སྦྱིན་པ་མི་འགྲུབ།

༡༡། །པོར་མི་འབྱེད་པ་དང་། སྐད་ཆེན་པོ་དགོས་མེད་དུ་མི་འབྱེན་པ་སོགས་ནི་སློག་ཆགས་ཕྱ་མོ་མང་པོ་སྐྱག་པས་འཆི་བ་སོགས་ལས་སྤྱང་བ་དང་། བ་རོལ་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ལ་བར་
 ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། བཙན་ཐབས་སུ་སྐྱག་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཁུ་སྐྱར་བྱི་ལ་ཆོམ་རྒྱན་དག །སྤྱོད་མེད་འཇབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་
 གྲུབ་པ། །བྱུང་པས་ཏྲ་ཏུ་དེ་བཞིན་སྤྱད། །^ཡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་འཇམ་ཞིང་དལ་ལ། གཞན་གྱི་ཡིད་ལ་མི་གཟན་པ་ངག་གིས་བཙོམ་བསྐྱུངས་ཤིང་མངོན་ཆོན་ཅུང་བ་
 །ཁོ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་པ་འགྱུབ་པར་བྱ་དགོས་པའོ། །ཁུ་སྐྱར་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ནི་མངོན་ཆོན་ཅུང་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་དཀའ་བྱུང་བ་
 དང་། དྲང་སྟོང་ངམ། བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་བྱང་ཅུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་དང་དུ་སྤྱང་བ་ནི། གཞན་ལ་གཞན་བསྐྱུལ་འདེབས་
 མཁས་ཤིང་། །མ་བཙོལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་ངག །གུས་པས་སྤྱི་བོས་སྤང་བྱ་སྟེ། ཏྲ་ཏུ་ཀུན་གྱི་སློབ་མར་གྱུར། །^ཡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དག་གི་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའི་གཞན་བསྐྱུལ་ཐབས་མཁས་པས་འདེབས་པར་བྱ་སྟེ།

ཁ་ཅིག་ནི་བསྟོད་ཅིང་བཀྱར་སྟེ་དང་བཅས་པས་འདུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམད་ཅིང་དཔྱོད་པ་དང་། བཞད་གད་དང་བཅས་པ་དང་། གཏམ་གཞན་སྣ་ཚོ་གས་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སྐྱེངས་པ་དང་། དམ་
 པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པས་བསྟན་པ་དང་། ཟུར་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ངག་ཉིད་ཡིན་པར་བཅོས་ཏེ་བསྟན་པས་འདུལ་བ་སྣ་ཚོ་གས་པར་ཡོད་པས་དེ་དང་དེའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་
 དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཞན་སྟུ་ཞིག་བདག་ཉིད་ལས་མཁས་ཀྱང་རུང་མི་མཁས་ཀྱང་རུང་། ཚོས་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་གཤོལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་། འོས་ཀྱང་རུང་མི་འོས་ཀྱང་
 རུང་། བཅོལ་ཡང་རུང་མ་བཅོལ་ཡང་རུང་། བསམ་པ་དག་པས་ཡིན་ཡང་རུང་བརྟོས་འདོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཐ་ན་ཚིགས་སྟུ་བཅད་པ་གཅིག་གམ། ཀྱང་པ་གཅིག་ཙམ་མམ། དོན་དང་
 ལྟན་པའི་ཚིག་གཅིག་ཙམ་སྟུ་བར་བྱེད་ནའང་བདག་གིས་དམ་པའི་ཚོས་དེ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་གུས་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ནི་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པས་འདི་ཙམ་ལ་མ་ལྟོས་སོ་ཞེ་འམ། འདི་བས་བདག་མཁས་སོ་ཞེ་
 འམ། ཁོ་བོས་ཚོས་སྟོན་པར་མ་བཅོལ་ལོ་ཞེ་འམ། འདི་ལས་མ་ཉན་ན་བདག་གི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

༡༡། །བྱན་དང་སྒོ་བ་མ་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། འདི་ནི་གང་གི་ཁྱོར་གྱུར་པའི། །བྱད་མེད་དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདས། །ཞེས་རི་དྲགས་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ན། མྱ་
 ངན་འདས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་དགེས་ནས་མྱ་ཏིག་གི་སྤོང་བ་གནང་བ་དང་། གཞོད་སྐྱེན་དང་སྒྲིན་པོའི་གཟུགས་ཅན་དུ་མ་ལས་རང་གི་ཤས་དམ་པའི་ཆོས་ཆོགས་བཅད་རེ་རེ་ཉོས་པ་དང་། ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་གི་དོན་དུ་ལུས་ལ་ལྷགས་གཟེར་སྟོང་བཏབ་པ་དང་། མར་མེའི་སྟོང་བུ་སྟོང་བཙུགས་པ་དང་། བདག་དང་བཙུན་མོ་དང་སྤྲས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་གྱིན་པ་སོགས་སྐྱེས་རབས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་
 ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩུ་འཕྱུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་སྟོང་གསུམ་མེ་ལྷེས་གང་བ་དུ་མ་བརྒྱལ་ནས་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པར་སྤྲས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །དགེ་
 བར་གསུངས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ཆོས་ལེགས་པར་སྤྲ་བ་མཐོང་ན་དེ་ལ་སེམས་ཐག་པ་དང་དངོས་སུ་ངག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་
 ཞེས་དགའ་བའི་ཆོག་སྤྲ་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ལེགས་པར་སྤྲས་པ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནའོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཞིག་ན་ནི་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་ཆར་བཅད་པར་བྱ་ལ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་རྣམས་པའམ་དགེ་འདུན་འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱུར་འབྲུར་བ་སོགས་མཐོང་ན་ཅི་ཡང་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་ལ་མཉན་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། མ་འོངས་པའི་ཆེ་ཆོས་
 མ་ཡིན་པ་སྤྲོ་བ། དངོས་པོ་དང་མཆན་མ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དག་གིས་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ན་སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སར་བུ་སྟོ་གོས་ཅན་ཁ་ཅིག་དེ་ལ་མི་དགའ་ནས་འཁོར་དེ་ནས་ལངས་ཏེ་སོང་བ་དང་།
 སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྟ་རྣམས་དགའ་སྟེ་ད་དུང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུང་བུ་དེ་དག་ལ་བསྐྲགས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་བསྟོད་པར་བྱ་
 བ་ནི། བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་གུར་ན། །བསྟོད་པས་ལེགས་པར་དགའ་བ་སྟེད། ། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཐོས་པའམ་མཐོང་ན་དེ་ལ་སེམས་ཐག་པས་ཡི་རང་བར་བྱ་ཞིང་། བ་
 རོལ་པོ་ལ་མི་གཞོད་ན་དངོས་སུ་འང་བསྟོད་ཅིང་ཡི་རང་བར་བྱ་འོ། །ལྟོག་ན་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་རྗེས་སུ་བརྗོད། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེ། །ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་རིག་པར་བྱ། ། ༡༦ ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། སྦྱིར་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་ངོར་མི་བརྗོད་པར་ལྟོག་ན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྫོམ་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་མི་སྟེ་བའི་ཆེད་དང་། ཡ་རབས་དག་ནི་ངོར་བསྟོད་ན་ངོ་ཆ་བར་བྱེད་གིས་དགའ་བར་མི་བྱེད་ལ།

ལྷོ་འཕྲུག་		
བདུན་ཏུ་	<p>༡༡། །རྡོ་རྗེ་བསྟོན་ཁ་གསལ་དེང་སང་གི་མི་ཆེན་རྣམས་ལ་ཞལ་འཛིན་དང་། དགོངས་ལེན་དང་། གཟིགས་སྐྱར་ཞེས་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པ་འདི་དག་ནི་མ་རབས་མགུ་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཡོ་སྦྱུང་གི་བྱ་གཡོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་དེས་འཆོ་བའི་སྦྱོས་བྱ་གཉིས་ཀ་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་རོལ་གྱིས་བརྗོད་པ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཕྱག་མི་དོག་པར་བསྐྱགས་པ་ཙམ་ལ་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའི་བསྟོན་པས་མགུ་བ་དང་རྫོམ་སེམས་སུ་ནི་མི་བྱའོ། །རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོན་ལང་དགོན། །དེ་ལྟར་གཞན་བྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །དགའ་བའི་བདེ་བ་སྤྱད་པར་བྱ། ་་་ ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཅི་རྩོམ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་ལ། སྟོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རིན་གྱིས་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་དུ་གཞན་ལ་མི་རྟོན་དོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་ཅན་རང་རང་གིས་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྦྱོད་ན་དགའ་བ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞན་བྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྤྱད་པ་བྱ་གཅིག་པོ་ནད་ཆེན་པོ་ལས་སོས་ཏེ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་མས་མཐོང་བ་ན་བྱ་ཉིད་ནད་ལས་སོས་</p>	139
སྐྱོ་འཕྲུག་		

པའི་དགའ་བདེ་ལས་དེ་མཐོང་བའི་མ་དགའ་བདེ་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བདག་ལ་འདིར་གོད་ཡོང་མེད་ལ། །ཕ་རོལ་དུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེ། །ཉེས་པས་མི་དགའ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཞིང་། །ཕ་རོལ་དུ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཆེ། ་༥
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞན་བདེས་བདག་དགའ་བ་འདི་ལ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་ནི་འདིར་ཀར་ཁ་པ་ཆ་གཅིག་གོད་པ་ཡང་མེད་ལ། ཕ་རོལ་དུ་ཡང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་བདེ་བ་འཕྱོང་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་གཞན་གྱི་བདེ་བ་མི་བཟོད་པ་དང་ཉེས་པར་དགའ་བའི་སྒྲོ་འདིས་ནི་འབྲལ་དུ་རང་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཞིང་བྱུག་རྩས་ཡིད་གདུངས་ལ་ཕ་རོལ་དུ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་པ་
 མྱོང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་རི་ལྟར་སྐྱ་ཚུལ་ནི། སྐྱ་ན་ཡིད་ལེབས་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྤངས་པ་དང་། །འཇམ་ཞིང་རན་པར་སྐྱ་བར་བྱ། ་༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔས་སྐྱ་བ་ན་བག་ཕབ་སྟེ་ཕ་རོལ་པོ་ཡིད་ལེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་གསལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འབབ་པ་དང་། དུག་གསུམ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། འཇམ་ཞིང་མང་ཉུང་
 སོགས་རན་ཞིང་འཚམས་པར་སྐྱ་བས་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་ཚིག་གི་འབྲེལ་པའི་སྒྲོན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་བྲལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་སྒྲོམ་ནི།

༡༡། |ཆོག་རྩུབ་རྩོག་དང་གྱོ་མོའི་སྒྲ། |ཞེས་སོགས་རྗེ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྱེང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། |དེ་ལྟར་སྒྲིན་དེ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡང་ཕྱད་པར་
 ལུང་སྒྲིན་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་དང་། བདེན་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ལ་འཇུག་པ་དང་། བསམ་པ་བཞིན་ཆོམ་པར་
 བྱེད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། |ལྷ་པ་མིག་གིས་ལྟ་ཚུལ་ནི། མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང་། |འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ |སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། |དྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ། ༥༠ ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། འདིར་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་གཞན་ལ་ལྟ་བ་སྟེ། སྦྱིར་ཆགས་པ་སྤང་བའི་སྦྱིར་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བྱམས་པའི་སྦྱིར་ས་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྦྱིང་བཅེའི་སྦྱིར་སྒྲུག་
 བསྐྱལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་གི་སྦྱིར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཞེན་པ་སྦྱོང་བའི་སྦྱིར་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྦྱིར་རྣམ་པར་དག་
 པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་སྐབས་སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་སྦྱར་རོ། |འགྲེལ་པར། དྲང་བོར་ལྟ་བ་ནི་ཡོན་པོ་དང་གྲུ་གྲུ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དགའ་བས་ཆོམ་པར་ཆགས་སྤང་སྦྱོངས་པ་མེད་པར་ལྟ་བའོ། |ཞེས་སོ། །

༡༡། །གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་སྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། མཁས་ཤིང་དགའ་དང་ལྡན་བྱས་ནས། །ལས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་བྱ། །ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་སྲུ་ལ་ཡང་། །ལྷོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༥༩ ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ལ་མཁས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་ཆེས་དགའ་བས་སྲུ་ལ་ཡང་གྲོགས་བྱ་བའི་ལྷོས་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་ཆར་བྱིན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་
 པ་དགོ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་གོང་མ་ལ་བདམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་བྱིན་ལ་སོགས། །གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་ཞུགས་སྤྱད། །ཆུང་དུའི་བྱིར་ནི་ཆེ་མི་བཏང་། །གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ། ། ༥༩ ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཙམ་ནི་སྐྱབ་པར་ཆེས་དགའ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དགོ་བའི་ཐེམ་སྐྱས་འོག་མ་ཙམ་དུ་བྱད་པའི་
 བྱིར། དེ་གྲུབ་ནས་དེ་བས་སྐྱབ་པར་དགའ་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆེས་ཆེ་བ་ཐེམ་སྐྱས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ནན་ཏན་ལྟར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་ལས་གཉིས་ནང་འདོམ་པ་ན་ཕན་ཡོན་ཆུང་བ་དེ་དོར་ནས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་དགོས་ལ། ཕན་ཡོན་ཡང་མཚུངས་ན་

༡༡། །བརྒྱམས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅི་མི་ནག་མདུང་བྱང་ཅན་བསད་པས་ངན་སོང་གི་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཞབས་ལ་སེང་ལྡོང་གི་ཆལ་པ་བྱུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་བཞི་བཅུ་གདུལ་བའི་ཆེད་དུ་དགོས་པས་བསྟན་པ་སྟེ་དྲང་དོན་དུ་རིག་པར་བྱ་ལ། འདིས་བསྐྱལ་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཆོགས་བརྒྱམས་ན་མི་དག་བའི་ལས་སུ་ལྷ་ག་ལ་འགྱུར། གཉིས་པ་
 སེམས་ཅན་བསྐྱུ་བའི་སྟོད་པ་ལ་གཉིས། ཟང་ཟིང་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཟས་གོས་ལས་བྱིན་ཚུལ། དུས་མིན་དུ་ལུས་དངོས་སུ་མི་བཏང་བའི་ཚུལ། དོན་ཆེན་པོའི་རྒྱར་བཏང་
 བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་པར་ལྷུང་དང་མགོན་མེད་དང་། །བརྟལ་ཞུགས་གནས་ལ་བགོ་བྱ་ཞིང་། །རན་པ་ཅམ་དུ་བཟའ་བྱ་སྟེ། །ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྦྱིན། ། ༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རབ་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསོད་སྟོམས་དེ་ལས་ཆ་བཞིར་བགོས་ཏེ། དང་པོ་འོག་པར་ལྷུང་བ་ནི་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་སྟེ། དཀའ་འགྲེལ་རྒྱུར་དུར། འོག་པར་ལྷུང་བ་ནི་ཡི་དྲགས་
 ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་བགོ་བ་ནི་འཕྲོག་མ་ལ་ཆང་བུ་གཉིས་བྱིན་པ་དང་། དེའི་བུ་བུ་བོ་དགའ་བྱེད་ལ་གཅིག་བྱིན་པ་དང་། །ཁམ་གྱི་དང་པོ་ལྷག་མ་མི་བ་བ་ལ་བྱིན་པ་དང་། ཐ་མ་ལྷག་མ་བ་བ་རྣམས་

ལ་བྱིན་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མགོན་མེད་ནད་པ་དང་སྤྲང་པོ། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་ནི་དགའ་ཐུབ་ཅན་ཏེ་བྱི་ནད་གཉིས་ཀའི་ལོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ཞེས་པས་ཆོས་
 འདི་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནར་བསྟན་མོད། སྦྱིར་འདུལ་བར་དགོ་སྦྱོང་གིས་སྟ་སྟེགས་ལ་བྱིན་པ་ན་དེས་བྱེད་ཅག་གི་མཆོད་གནས་ནི་མགོ་རེག་འདི་རྣམས་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གནས་ནི་དེད་ཆོ་
 ཡིན་པས་སྟུལ་ལོ་ཞེས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ངོམ་པོ་བྱས་པས་དད་པ་ཅན་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟ་སྟེགས་ལ་མི་སྦྱིན་པར་ཡང་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ཏེ་མེད་ན་
 བྱིན་དུ་རུང་ལ་ཡོད་ན་བྱིན་པར་མི་བྱའོ། །ཆ་གཅིག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱ་གསོ་བ་དང་གྲུ་ཚགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟང་ངན་དུ་མི་རྟོག་རོ་མི་མུང་ཆགས་པ་དང་སྤྲང་བ་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་
 གྱིས་བཟའོ། །འདི་རྣམས་སྟ་སྟུང་དགོན་མཆོག་ལ་དབུལ་བ་ཆོག་གིས་མ་ཐོན་ཡང་དེ་ནི་དེས་པར་དགོས་ཏེ་སྦྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཨོ་བུརྟ་ནི་སྦྱེད་ལྷ་མོ་གིས་སངས་རྒྱས་
 ལ་དབུལ་བ་སོགས་དང་ཨོ་ཏ་འི་ནི་སྦྱ་རྟུས་འཕྲོག་མ་ལ་སྟེར་བ་སོགས་སྟགས་བརྗོད་པ་ནི་བྱ་རྒྱད་སོགས་གསང་སྟགས་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། འདུལ་བ་དང་ཡར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་འདིར་སེམས་དང་

༡༡། །བས་ཡུལ་དེ་ལ་སྦྱིན་དབུལ་བྱ་ཡི་སྒྲགས་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྒྲགས་སུ་བྱག་དང་བསྐྱོར་བ་སོགས་ལའང་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་སྒྲགས་དང་ཆོ་ག་ཡོད་ཀྱང་ཕར་བྱིན་
 དུ་དེ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་གི་སྒྲམ་སྦྱར་དང་བཅས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་མམ། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་བཅུན་མོང་གི་སྤྲ་གོས་མཐང་གོས་གདིང་བ་སྟེ་ཆོས་གོས་གསུམ་ནི་ཕྱིའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རབ་
 བྱུང་ཡིན་མིན་གྱི་འབྱེད་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་མི་བཏང་ལ། ལྷག་པོ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱད་བཏང་བའོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཡང་ལ་ལ་ཞིག་
 འོངས་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སློང་ན་གལ་ཏེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཏང་ཞིང་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་གོས་
 གསུམ་ལས་མེད་ན་གང་ལ་བསྟེན་ནས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ་སོགས་དྲངས་ཏེ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཁོ་ན་ལས་མེད་པས་དེ་བཏང་ན་བཅས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཏ་
 ཅང་གཏོང་བ་ནི་འདོད་པ་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དུས་མིན་དུ་ལུས་དངོས་སུ་མི་བཏང་བའི་ཚུལ་ནི། ཡང་སྟོན་དུ་ལུས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བེན་ན་ཅི་ད་སྦྱང་ངམ་མི་སྦྱང་ཞེ་ན།

༡༡། །པར་བཏང་བར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། སྤོན་གྱི་སྒོང་བུ་མུ་གུའི་དུས་སྤྱང་ཞིང་ཕྱིས་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དུས་སྤྱད་པའི་དཔེས་བསྐྱབ་བཏུས་སུ། དཔེར་ན་སྤོན་ཤིང་སྒོན་པ་ལྟ་སྟེ། །ཅ་བ་
 ལ་སོགས་སྤྱད་འོས་ས་བོན་ནི། །བྱིན་ཡང་དུས་མིན་སྤྱོད་ལས་སྤྱང་བྱེད་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤོན་ཤིང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་ལ་གནས་པ་སྟོང་རྗེའི་དབང་
 གིས་སོ་སྟེའི་དུས་ནའང་གཏོང་བ་སྒྲ་མ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏ་ཏ་ལྟ་བུའང་ཡོད་ལ། སྤྱིར་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་སྤྱབ་པའི་དུས་སུ་ཡིན་ལ། །བྱང་པར་དུ་ནི་ལུས་དེས་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་ནས་སྤྱར་
 འཛིག་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་དང་། །ཡུལ་དུས་དེར་མི་རྣམས་སྤྱིན་པ་སྤྲ་མོས་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ཅིང་དྲེགས་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་སྤྲ་མོས་ང་རྒྱལ་བ་ཤས་ཆེར་མཐོང་བ་ན་བདག་གི་ལུས་བཏང་
 བས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དྲེགས་པ་གཞོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དང་། །ཡུལ་དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་དབང་མེད་པས་བཟོད་པར་མ་རུས་པས་གཏོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དུས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ་
 དེ་དག་ལ་ནི་ཅི་སྤྱིན་ནམ་མི་སྤྱིན་རུས་སམ་མི་རུས་ཞེས་སོམ་ཉིའི་བྱོགས་ལ་འཕྱང་བ་མེད་ལ། །སོམ་ཉི་དང་བཅས་པའི་དུས་ནི་གཏང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།

གང་ལ་མི་འཆད་པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མ་གུས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད། །མི་ན་བཞིན་དུ་མགོ་གཡོགས་དང་། །གདུགས་དང་འཁར་བ་མཆོན་ཐོགས་དང་། །མགོ་བོ་གཡོགས་པ་དག་ལའང་
 མིན། ༥༥ །དམན་ལ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །སྦྱེས་པ་མེད་པར་བུད་མེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ལ་མ་གུས་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་ན་དེ་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བས་རྒྱ་དེས་དེའི་ཆོས་ལ་སྤང་བའི་སྒོ་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་བས་ན་མི་བཤད་པའོ། །གལ་ཏེ་མ་གུས་པར་གཤེས་ནའང་ཆོས་ཐོས་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པར་མཐོང་ནས་བཤད་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མགོ་གཡོགས་པ་དང་། །གདུགས་དང་། །འཁར་བ་དང་། །མཆོན་ཆ་
 དང་། །གོ་ཆ་ཅན་དང་། །མགོ་ཐོད་ཀྱིས་བགྱིས་པ་རྣམས་ནི་མ་གུས་པ་དང་བརྒྱལ་གྱི་སྦྱོད་ལམ་ཡིན་པས་མི་བཤད་པ་སྟེ། །དེས་ཕན་པའི་ནད་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྒོ་དམན་པ་ལ་དེས་མི་གོ་བའི་
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཏམ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པའི་བྱིར་ཕོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་གོང་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྦྱེས་པ་གཞན་མེད་པར་བུད་མེད་ཉིད་ལ་
 མི་བསྟན་པ་སྟེ་གཞན་གྱིས་མ་དད་པའི་སེམས་སྦྱེ་བའི་བྱིར་ཕོ། །གལ་ཏེ་གདུལ་བའི་སྐབས་གཤེས་པས་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། མ་འགགས་པས་བྱེད་སྦྱི་ཏོལ་ཅན་གྱི་མ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པ་བཞིན་ཏེ་

༡༡། །ཐེག་ཆེན་དུ་དེ་བས་ཀྱང་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་དབང་བཅན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི། དམན་དང་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚུངས་པར་གྲས་པས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱད། ༥༩ །
 རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་གྱུར་པ། །དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་མི་བྱ། །མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱིས་འབྲིད་མི་བྱ། །སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དོར་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་སེམས་མཉམ་པས་གྲས་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ཐེག་
 དམན་སྤངས་ན་ཆོས་སྦྱོང་གི་ལས་ལྟུང་བའི་བྱིར། །འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་བྱང་དགོས་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མི་བསྤྲུགས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྤྲུགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཐེག་དམན་ནམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡང་བྱང་དོན་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ཡང་རེ་ཞིག་སྣོད་མ་གཤེས་ནས་བརྟག་
 པའི་ཆེད་དམ་དུས་ལ་སྣོད་དགོས་པར་མཐོང་བའམ་དེར་འཁོད་པ་གཞན་ཞིག་དེའི་སྣོད་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་དེ་སྤྱིད་དུ་རྣམ་པ་གཞན་སྟོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྤང་དོར་མང་པོ་མི་དགོས་
 ཀྱི་མདོ་འདི་ཁོ་ན་གྲོགས་ཤིག་ཅེའམ་གསང་སྤྲུགས་འདི་སྦྱོས་ཤིག་དང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གསང་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་འབྲིད་པར་མི་བྱ་སྟེ།

རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ན་གཞན་ལ་ཡན་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མངོན་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཆོས་དེ་ཁོ་ནའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བས་གདུལ་བའི་ཐབས་ཡིན་ན་ནི་བྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱས་བྱས་ཤིང་
 ཆོས་གོས་ལེགས་པར་བསྒྲོས་པ་སོགས་དང་ལྡན་ལ། ངག་གི་སྟོན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྤངས་ནས་གུས་ཤིང་གཙང་སྤྱོད་དང་ལྡན་པར་བྱའི་དེ་ལས་ལོག་པ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་དོར་ཏེ་ཞིག་
 པོ་སོགས་སུ་ཁས་འཆེ་བའི་ཕྱིར། ཉལ་བ་དང་། གོས་སྐྱ་རགས་མ་བཅིངས་པ་དང་། ངག་འཆལ་ཆོག་དང་། གྲོང་པའི་ཆོག་ཁོ་ན་མུ་ཅོར་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་སྟོན་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར། ལྟ་
 ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་རྣམས་མི་དགའ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ལ་གུས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ན་བ་ལ་སོགས་པས་མི་རྣམས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་འབྱོར་བའི་སང་གའི་བྱི་
 བཤམས་པ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པ་གཙང་སྤྱོད་དང་ལྡན་པས་འཛོགས་ཏེ་ལེགས་པར་འདུག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱབ་པར་བྱས་ནས་ཐོག་མར། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བདུད་ཀྱི་

༡༡། །རྒྱས་པ་གཞོམ་པའི་སྒྲགས་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཏཱ་ཤ། ཤ་མེ་ཤ་མ་མ་ཏི། ཤ་མི་ཏ་ཤ་ཏ། ཨི་ཀྱ་རེ་མི་ཀྱ་རེ། མ་ར་རྩི་ཏེ། ཀ་རོ་ཏེ། ཀེ་ཡུ་རེ། ཏེ་རྩོ་མ་ཏི། ཨོ་ལོ་ཡ་ནི། བི་བྱུར་ནི་མ་ལེ་
 མ་ལུ་པ་ན་ཡེ། སུ་སུ་རེ། ལ་ལ་ག་སེ། ག་ས་ནེ། ཨོ་མུ་ཁི། པ་རི་མུ་ཁི། ཨ་མུ་ཁི། ཤ་མི་ཏཱ་ནི། སམ་ག་ཏ་བརྒྱ་རྒྱ་ནེ། བི་གི་ཏི་ཏ། སམ་ཕུ་ར་ཕུ་སྒྲ་དི་ན། བི་མུ་ཀྱ་མུ་ར་ཕུ་ཤ། སྒྲ་བི་ཏ། བུརྒྱ་མུ་ཏ། ཨ་རུ་རྒྱ་
 ཏི་ཏ། སམ་མུ་རེ། ཕུ་ཅ་རི་ཏ་པ་རི་བྱུརྟེ། བི་གཙྪྫྱ། སམ་མུ་ར་ཀ་མ་ཏི། ཞེས་བརྗོད་པས་ཁོར་ཡུག་ཚུན་ཆད་དུ་བདུད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་ཅིང་མཐར་དགོ་བ་བསྟོ་བར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེམས་སྤང་བ་ལ་དུག །མི་མཛེས་པའི་སྦྱོད་པ་སྤང་བ། མ་དད་པའི་རྒྱ་སྤང་བ། མ་གུས་པའི་ཚུལ་སྤང་བ། མ་བསྐྱམས་པ་སྤང་བ། ཉལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་གིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག །དོར་བ་ན་ནི་དགབ་པར་བྱ། །གཅི་ལ་སོགས་པའང་ལོངས་སྦྱོད་པའི། །རྒྱ་དང་ཐང་ལ་དོར་བ་སྤང། །༡༡ །ཁ་བཀང་བ་དང་སྒྲ་བཅས་དང་། །ཁ་གདངས་ནས་ནི་
 བཟའ་མི་བྱ། །རྐང་པ་བརྐང་སྟེ་འདུག་མི་བྱ། །ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེ་འོ། །༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་གིང་ནི་གིང་བུས་སོའི་དྲི་མ་བྱུད་པ་སྟེ་དེ་དང་མཆིལ་མ་ལ་སོགས་པ་ས་གཅིང་མར་མི་དོར་ཞིང་གང་དུ་

རོར་བ་དེར་ཡང་རོར་བ་དེའི་སྟེང་སའ་དག་བ་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་སྒྱག་མི་བྱོ་བའི་བྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་ལས་ཁ་དུག་ཅན་ཡིན་ན་སྤང་མ་མི་འཆི་བའི་བྱིར་དུའང་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 འདི་དག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་འབྱ་བས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །བཤད་གཅི་ཡང་གཞན་གྱིས་ཉིན་པར་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་ལོངས་སྟོན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དོར་ན་སྐྱེ་བོས་དམད་
 བར་འབྱུར་བས་མི་དོར་རོ། །ཁ་བཀའ་བ་སོགས་ནི་མ་རབས་བགྲེས་རབས་ཅན་གྱི་ཚུལ་སྤང་བ་དང་བག་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོང་བའོ། །གཉིས་པ་མ་དད་པའི་རྒྱ་སྤང་བ་ནི། བཞོན་པ་མལ་སྟན་གནས་དག་ཏུ། །
 ལུད་མེད་གཞན་དང་གཅིག་མི་བྱ། །འཛིག་རྟེན་མ་དད་བྱུར་པ་ཀུན། །མཐོང་དང་བྲིས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ། །^{༡༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུད་མེད་དང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་མ་དད་པའི་རྒྱ་གཞན་ནམས་ཀྱང་
 ཡུལ་དུས་དེར་བརྟགས་ལ་སྤྱད་པ་ནི་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་མ་གྲུས་པའི་ཚུལ་སྤང་བ་ནི། སོར་མོས་བདེ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །གྲུས་དང་བཅས་པས་གཡས་པ་ཡི། །ལག་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །
 ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ། །^{༢༠} ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་པ་མཛུབ་ཀེར་གྱིས་བྱེད་ན་མ་གྲུས་པའམ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ཏེ་ལག་པ་གཡས་པ་ཀུན་གྱིས་གྲུས་པར་བསྟན་པའོ། །

༡༡། །བཞི་པ་མ་བསྐྱམས་པ་སྤང་བ་ནི། ལག་པ་གས་ཆེར་བསྐྱོད་མིན་ཏེ། །ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་ནས་སྤྲོ་བསྐྱགས་ལ། །སེ་གོ་ལ་ལ་སོགས་བར་བྱ་སྟེ། །གཞན་དུ་མ་བསྐྱམས་པར་འབྱུང་རོ། ། ༧༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་
 ན་ལག་པ་ཆེར་བསྐྱོགས་གིང་བསྐྱོད་པ་ལང་ཆོས་རྒྱགས་པའི་ཚུལ་སྤངས་ཏེ། །ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་པས་སེ་གོ་ལ་ལམ། །འཁར་སིལ་གྱི་སྤྲོས་མདུན་ན་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ཉལ་བའི་ཚུལ་
 བཤད་པ་ནི། མགོན་པོ་ཟུང་ན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། །ཤེས་བཞིན་ཟུར་དུ་ལྷང་སེམས་ལ། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྒྱུར། ། ༧༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཟུང་ན་ལས་འདས་
 པའམ། གཟིམས་པའི་ཚུལ་ལྟར་སང་གའི་ཉལ་སྟབས་སྟོ་གཡས་ཕབ་ལག་མཐིལ་གཡས་གྱི་སྟེང་དུ་འབྲམ་པ་བཞག །རྐང་པ་བརྩེགས་ཏེ་བརྐང་པའམ་ལུས་མོ་བརྩེགས་ཏེ་བརྐང་ནས་དེ་མན་གྱེན་དུ་
 བསྒྱུམ། ལག་པ་གཡོན་བརྒྱ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་བརྐང་སྟེ་བདེ་བ་ཅན་དུ་འོད་དཔག་མེད་ལ་མགོ་བསྟན་པ་ལྟ་བུས་གང་མོས་པར་སྤྲས་གཏད་དེ་ཟུར་དུ་ལྷང་བར་བྱའོ་སྟུམ་པ་དང་། ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིན་མོ་
 ལྟར་འོད་གྱིས་བྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ། གཉིད་གྱི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་མི་འཁྲུག་ཅིང་ལུས་བདེ་བར་འཆོ་བའི་ཟས་

ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཐུན་གཅིག་གམ་གཉིས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཏི་མུག་ལས་བསྐྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་ལངས་ཏེ་དགོ་བ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་དགོས་པར་བསྟན་
 པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དག །ཚད་མེད་པར་ནི་གསུངས་པ་ལས། །སེམས་སྦྱང་པ་ཡི་སྦྱོད་པ་ནི། །ངེས་པར་དེ་སྤྱིད་སྦྱད་པར་བྱ། །^{༡༧} ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ཁོ་ན་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་
 དེ་འཕེལ་བའི་སྦྱོད་པ་ཁོ་ན་བྱའོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་དུག །བཤགས་བསྐྱམ་གྱིས་བྱི་དོར་བྱ་བ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དངོས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། རྟེན་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས། བསྐྱབ་དོན་མདོར་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ལུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྟེན་པས། །ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ། །^{༡༨} ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ལ་ལྷུང་བས་གཏན་མ་གོས་པ་སྤྱིད་པར་དཀའ་བས་ན་ཉེས་པས་གོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉིན་མཚན་ཐུན་དུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་བྱག་བྱས་ནས་བཤགས་པའི་ལུང་པོ་
 དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ལུང་པོ་དང་། བསྐྱོ་བའི་ལུང་པོ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལུང་པོ་གསུམ་སྟོན་པ་དགོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་བྱང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་བཤགས་

༡༡། །པ་འདིས་ཉེས་པ་སྒྲ་མ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང་སྒྲར་སངས་རྒྱས་ལ་བཏེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལེན་པས་སོར་ཆུད་པར་བྱའོ། །འདིར་སྤང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་
 འདིའི་ཐད་ཀྱི་བསྐྱབ་བརྟམ་སུ་ལྟོང་བཤགས་ཉིད་དངས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དངོས་ནི། རང་ངམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རུང་། །གནས་སྐབས་གང་དུ་ཅི་སྤྱོད་ཀྱང་། །བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའི། །
 གནས་སྐབས་དེ་ལ་འབད་དེ་བསྐྱབ། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་པ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། སྤང་བྱར་གསུངས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། བསྐྱབ་
 བྱར་གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱབ་པ་ལས་མི་འདའ་བའོ། །རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པ། །དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་གང་ཡང་མེད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་
 རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་མི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་གཞན་དོན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཇུག་ཀྱང་གོས་པ་མེད་པ་པདྨ་ཆུ་ནང་
 ན་གནས་པ་ལྟ་བུར་རང་གི་ཚུལ་ལས་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་ནི་བསོད་ནམས་སུ་མི་འགྱུར་བ་གཞན་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད། །

སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོལོ། ། ༡༠༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཐོག་མ་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རྟེན་དག་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ནི། རྟག་པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ །སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། ། ༡༠༢ །དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་རྣམ་ཐར་ལས། །སྤྱི་མ་བསྟེན་པའི་
 ཆུལ་ལྟར་བསྟུབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་ལ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་དང་། རྟག་པར་གྱིས་བསྟན་པ་ཆོག་
 འབྱུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་སམ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོན་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་སྡེ་སྟོག་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པོ་གྲུབ་པའོ། །དེ་བསྟེན་པ་ནི་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་
 ཐར་ལས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་ཅོར་བཟང་ལ། བྱེད་དཔལ་འབྱུང་དང་བུ་མོ་དཔལ་གྱི་སྟོ་གྲོས་མས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཆུལ་རྗེ་དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ཐེང་བའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་མདོར་
 བསྟུས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཁུངས་ལ་བཞི། མཆོམས་སྦྱར་བ། རྣམ་སྟོང་གི་མདོ་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ།

༡༡། །སྤྱུ་སྤྱུབ་ཞབས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁུངས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དང་སངས་རྒྱས་བཀའ་བསྟུལ་གཞན། །མདོ་སྡེ་བསྟགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ། ༡༠༣ །མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་བསྟུབ་པ་སྤྲད། །དེ་བས་མདོ་སྡེ་
 བསྟགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པའི་བཤེས་གཉན་བསྟན་ཚུལ་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཚུལ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
 གྱེ། མདོ་སྡེའི་མིང་གིས་སྟོས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ལ་བསྟུབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ནམ་མཁའི་སྟོང་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ། ༡༠༤ །གང་ཕྱིར་
 ཏྲག་ཏུ་སྟུང་པ་ནི། །དེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་རབ་སྟོན་པས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཡང་ཐོག་མར་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོས་ཁུས་པའི་མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པའི་ལྷུང་བ་སྟུང་ཐབས་དང་བཅས་པ་དེ་
 ལས་སྟོན་པས་ཐོག་མར་བལྟ་ལ། དེ་ནས་གཞན་གྱི་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་བར་དུ་བལྟའོ། །སྟེར། སྤྱང་པོ་རྟེན་ནས་སྤྱང་པོའི་རྗེས་ནི་འཆོལ་བ་ལྟར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཐོས་མདོ་ཆོལ་དེ་བཞིན་
 འོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་དང་སྟགས་ཀྱིས་འབྲིད་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མདོའི་མིང་དུ་གསུངས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་

གྲེ་བྲག་གི་མདོ་སྡེ་ལ་དེར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཙམ་ལ་མདོ་སྡེའི་མིང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་སོགས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕལ་
 བོ་ཆེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོན་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་གྱི་བསྟན་བཙུངས་གཉིས་ཁུངས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
 བསྟན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ཡང་། །ངེས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟླ། ༡༠༥ །ཡང་ན་རེ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་པ། །མདོ་རྣམས་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་བཟླ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་གྱི་བསྟན་བཙུངས་ཁུངས་སུ་བསྟན་
 པ་ནི། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པའི། །གཉིས་པོའང་འབད་པས་བཟླ་བར་བྱ། ༡༠༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་གྱི་བསྟན་བཙུངས་གཉིས་དང་། འཕགས་པ་སྐྱའི་བསྟན་བཙུངས་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
 གྱི་གསུང་རབ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཏེ། བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་བཀའ་དེ་དག་གི་སྟེགས་བམ་མ་རྟེན་པའམ། དེ་ཙམ་ལྟ་བུར་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཙུངས་དེ་དག་བཟླས་པས་དོན་གྲུབ་པའོ། །
 འདིར། གཉིས་པོའང་འབད་པས་བཟླ་བར་བྱ། །ཞེས་ནི་བའི་ལྟ་ཉིད་གྱི་ཀུན་བརྟུས་གཉིས་སུ་མ་ཟད། འཕགས་པས་མཛད་པའི་ཀུན་བརྟུས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་བསྟན་དོན་

༡༡། །མདོར་བསྐྱུ་བ་ནི། གང་ལས་གང་ནི་མ་བཀག་པ། །དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་སེམས་ནི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། །བསྐྱབ་པ་མཐོང་ནས་ཡང་དག་སྤྱད། ། ༡༠༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་གང་མདོ་བསྐྱུན་
 བཅོས་དེ་རྣམས་ལས་སྤྱོད་པ་གང་མ་བཀག་པ་དང་མ་བཀག་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སྤྱབ་པ་དང་། བཀག་པ་དང་བཀག་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་སྤྱང་བ་སྟེ། །འདུལ་བ་ལས་
 མདོར་བསྐྱུས་རུང་མཐུན་སྤྱར་བའི་དོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གཉི་ག་དང་མི་འགལ་བར་སྤྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྲིལ་བའོ། །ལྷ་པ་ཤེས་བཞིན་
 སྤྱང་བའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བཟོད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཆོག་རྒྱ་མི་བཞག་པར་སྤྱབས་ཤིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །
 ཤེས་བཞིན་སྤྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། ། ༡༠༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཅི་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅི་བསམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བརྟག་ཅིང་སྤྱང་དོར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཤེས་བཞིན་
 སྤྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆོག་རྒྱ་མི་བཞག་པར་སྤྱབས་ཤིག་པ་ནི། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཆོག་ཙམ་བཟོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྤྱན་དབྱུད་བཀྲལ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། ། ༡༠༣

༡༡། །སྒྲ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ། ༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འཆགས་འཛིག་སྟོངས་གནས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་རེར་བྱས་པའི་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུ་ནི་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་
 །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་གོ། །སྟོང་ནི་དཔེར་མཆོན་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་བཟུང་མ་ཡིན་ཏེ་བརྒྱ་འམ་སྟོང་ངམ་བྲི་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟེ་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་བྲི་ལམ་དུ་གྲགས་པ་སྟེ་བུའོ། །
 །ཡུན་དེ་ལ་སོགས་པར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཁོང་སྟོང་པོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱངས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་རྟེན་གྱི་མདོ་ལས། །འཇམ་དཔལ་ཁོང་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 །བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཛོམས་པ་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོང་སྟོང་ཞེས་བུའོ། །ཞེས་དང་། །ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེའི་གཞུང་ལས། །དགེ་སྟོང་དག་དགེ་སྟོང་འདི་སྟེ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་
 །ཐམས་ཅད་གྱིས་ཕྱག་འཆལ་ནས་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོས། །བཅུན་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །དགེ་སྟོང་དག་དགེ་སྟོང་འདིས་ཇི་ཅུམ་ཞིག་ནོན་པའི་འོག་ཏུ་དཔག་ཆོད་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་ན་གསེར་
 །ལས་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱག་གི་བར་ན་བྱེ་མའི་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ་དགེ་སྟོང་འདིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བྱིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་མང་ལ་

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ནི་ཆེས་ཉུང་ན་དག་བ་དེ་གང་དུ་ཟད་པ་ལགས། ཉེ་བ་འཁོར། རི་སྒྲིད་དུ་ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་དམ་པས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་ཟད་པ་དང་ཉམས་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་དོ། ། ཉེ་བ་འཁོར། དེར་དག་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་བསྐྱབས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་མགལ་དུམ་ལ་ཡང་སེམས་གྲིས་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་ན་རྣམ་པར་གཤམ་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཞེས་སོ། །དེའི་བྱིར་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད་དེ་མི་དག་བས་བསོད་ནམས་བེལ་གྲིས་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་མེད་དོ། །བཟོད་པ་སྤྲོ་ཚུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བའི་དཀའ་བྱབ་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་གསོག་པ་ན་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དཀའ་བ་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་དུ་ཆུང་དུ་ནས་བསགས་པའི་ལེགས་པར་སྒྱུད་པ་དག་བའི་རྩ་བའི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་ཁོང་སྒྲིའི་མེ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་དུ་འཛོམས་ཏེ། དག་བ་ཁ་ཅིག་ནི་མེག་མེད་པ་ཐལ་བ་ལྟ་བུར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་ཉམ་དམས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཆུང་དུར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་བག་ལ་ཞ་སྟེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་རུས་པར་བྱེད་པས་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུར་འཛིགས་སུ་བྱང་བའི་སྤྲིག་པ་གཞན་མེད་དོ། །གང་འཛིག་ཏེན་ན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྲགས་པ་བྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་

༡༡། །ཀླང་པ་གཅིག་གིས་འགྲང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། བ་ལང་གི་མྱི་བས་འཆོ་བ་དང་། གཅེར་བུའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱགས་བདར་བློད་པ་བ་དང་གཞི་རི་
 བཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་ཡོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པས་དེ་ཙམ་དུ་དཀའ་བ་མིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོར་སྦྱང་བ་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་མཐུ་བརྟུལ་པ་འདི་རང་གིས་རང་འདུལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་ནི་གཞན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ལས། བཟོད་པ་དཀའ་ཐུབ་དམ་པ་བཟོད་པ་སྟེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུང་། །
 ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱུང་། །གཉིས་པ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་ཟུག་རྩལ་སྦྱུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ། འཁོར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ། མཛེས་བཤེས་ཀྱིས་
 འདོར་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེ་སྤང་ཟུག་རྩལ་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་སྦྱོང་། །དཀའ་དང་བདེ་བའང་མི་འཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་མདའི་

མདེའུ་ཁོང་དུ་ལུས་ན་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་སྤྲིང་ལ་ཆོར་མ་བྱག་པའམ་སྤྲིང་བཀའ་པ་ལྷ་བུའི་བྱག་རུ་སྤྲེའིང་། བཞིན་དམར་ཞིང་འཛིགས་སུ་རུང་བས་གཞན་གྱིས་ལྷ་ར་མི་
 མོས་པ་དང་། ས་གཞི་དམར་པོར་མཐོང་ཞིང་ཡིད་རང་དབང་མེད་པས་ཀུན་ནས་འབྲུགས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་གནས་བུ་ལ་སོགས་པ་གམ་དུ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱོ་ཞིང་། རང་ག་རང་གིས་གཙོད་པ་
 ཡང་ཡོད་ཅིང་ཐབས་བྱ་ད་པ་ཁ་ཅིག་རང་གི་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་རྗེབ་པ་དང་གཙོག་པ་ལ་སོགས་པས་ཆུད་གཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་དང་གཞན་དང་འདི་དང་སྤྲེམ་ཅི་ལ་ཡང་མི་ལྷ་བར་ཐམས་
 ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ཆུད་ཞེ་སྤང་གིས་ད་ཀྱགས་པ་ལྷ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ནི་གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཁོར་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བ་ནི། གང་དག་ནོར་དང་བཀྱར་སྤྲི་ཡིས། དྲིན་བྱིན་དེ་ལ་བསྟེན་
 གྱུར་བ། །དེ་དག་ཡང་ནི་སྤང་ལྡན་པའི། །རྗེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་གྲོལ། ། ༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་གིས་ནི་གང་ནོར་དང་འོངས་སྒྲོད་ཀྱི་དྲིན་ཆེན་པོས་བསྐྱུངས་པའི་འཁོར་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མི་
 ཐེག་པར་གསོད་པར་གྲོལ་བ་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་མཛོལ་བཤེས་གྱིས་འདོར་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡིས་མཛོལ་བཤེས་སྒྲོ་བར་འགྱུར། །སྤྲིན་པས་བསྐྱེས་ཀྱང་སྟེན་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་རྩུབ་མོས་མཛོལ་

༡༡། །བཤེས་བྱམས་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིལ་ཏེ་འཕོར་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། མདོར་ན་ཁྱོ་བ་བདེར་གནས་པ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་
 ཡོད་མ་ཡིན། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སྤང་གི་འབྲས་བུ་ནི་དཔྱལ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉི་གར་གང་དུ་འཛིགས་སུ་རུང་
 བའི་ཕྱིར་ཁྱོ་བ་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ལ། ཁྱོ་བའི་དགྲ་ཡིས་དེ་ལ་སོགས། །སྒྲུག་བསྐྱལ་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོ་བས་ནི་གཡུལ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་ཅིང་རང་གསོད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། གཞན་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་ཐ་ན་གྲོག་མ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་ཉམ་ཆུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་རྒྱལ་པོ་གདུག་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་
 ཞེ་སྤང་གི་ཞར་ལ་དཔྱལ་ཐག་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོ་བའི་དགྲས་ནི་དེ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུག་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་བསྐྱེམས་ཏེ་ཁྱོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། ༥
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སྤང་གི་སྒྲིན་རིག་པས་མདེའུ་ཁོང་དུ་ལུས་པ་འབྱིན་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱོ་བ་དེ་ནན་གྱིས་བཅོམ་སྟེ་སེམས་ལས་རུང་དུ་གྱུར་པ་ན་འདིར་ཡང་དུག་ནད་ལས་ཐར་བ་ལྟར་

སེམས་ལ་དགའ་བདེ་བྱད་པར་ཅན་མྱོང་ཞིང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་དོན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། ཁྱོ་བ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད། །འཕྲོབ་པར་འགྱུར་བར་སངས་
 རྒྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་བཟོད་པ་ལ་ལྟར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲིག་པ། བཟོད་
 པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དུག །མི་དགའ་བ་ཁྱོ་བའི་རྒྱར་བསྟན་པ། དེའི་ཟས་ཡིད་མི་བདེ་གཞོམ་པ། དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་དམ་བཅའ་བ། གང་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་འདོད་མི་
 འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྟན་པ། མི་འདོད་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་རྟོག་པ་གཞོམ་པ། འདོད་པའི་གོགས་བྱས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་གཞོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་འདོད་བྱས་དང་འདོད་པ་ཡི། །གོགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བྱུར་པ། །
 ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྟེན་ནས། །ཞེ་སྤང་བརྟས་ཏེ་བདག་འཛོམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྱོ་བའི་རྒྱ་ནི་བདག་འདོད་པའི་བྱ་བ་ལ་གོགས་བྱུང་བའམ་མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་བྱུང་པ་ལས་དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་
 སྒོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིད་ལ་མི་བདེ་བ་གཙང་ནད་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྟག་ཏུ་སེམས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་མཐུ་བརྟས་པ་ན་ཁོང་ཁྱོ་བྱག་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་བ་ནི་ཁོང་ཁྱོའི་

༡༡། །རྒྱ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ནི་དེའི་ཟས་ལྷ་བྱར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མ། །བདག་གི་ཕྱོགས་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མ། །བདག་དང་མི་མཛེས་བའི་དོན་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་དགུའོ། །ཡང་ན་ཉི་
 བྱ་རྩ་བཞི་སྟེ། དཀའ་འགེལ་རྒྱུད་དུར། འདི་ལ་ཁྱོ་བའི་རྒྱ་ནི་མི་དགའ་བའོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཆོས་སུ་ཞེན་པའོ། །འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཡང་ཉི་བྱ་རྩ་བཞི་སྟེ་འདོད་པ་བརྩ་གཉིས་
 དང་མི་འདོད་པ་བརྩ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་པ་ནི་བརྩ་གཉིས་ཏེ། །བདག་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་བརྟམས་པ་དང་ཆོག་རྩུབ་དང་མི་སྟོན་པ་བྱུང་བ་སྟེ་བཞི་དང་། །བདག་གི་བ་ལ་དེ་བྱུང་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་
 དང་། །བདག་གི་དགྲ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་བདེ་བ་དང་རྟོད་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་སྟོན་པ་བྱུང་བ་སྟེ་བརྩ་གཉིས་སོ། །འདོད་པ་བརྩ་གཉིས་ནི་བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་བཞི་
 བཞི་དང་བདག་གི་དགྲ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བྱུང་བ་སྟེ་བརྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་གཙོ་བོར་སེམས་ཅན་དུ་རྒྱུད་པས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མང་བས་གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་

སྒྲམ་པའི་བཟོད་པའི་ཡུལ་ནི། གཙོ་བོར་སེམས་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བེམ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཁྲོས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དག་སྒྲོང་ཚས་གོས་མགལ་དུམ་ལ་ཐོགས་པ་ལ་ཞེ་
 སྒྲང་གིས་བརྟེགས་པས་དམུལ་བར་སྐྱེས་པ་དང་། ཨེ་ལའི་ལོ་མ་ལ་ཞེ་སྒྲང་གིས་བཅད་པས་སྐུ་ཨེ་ལའི་འདབ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་དང་། ཞེ་སྒྲང་གི་མཐུས་དམུལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། སྒོག་ཅན་དང་སྒོག་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཟས་ཡིད་མི་བདེ་གཞོམ་པ་ནི། དེ་ལྟས་བདག་གི་དགའ་བོ་དེའི། །ཟས་ནི་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ། །འདི་ལྟར་བདག་
 ལ་གནོད་པ་ལས། །དགའ་འདི་ལ་ནི་ལས་གཞན་མེད། ། ༥ ཅས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་དགའ་གྱུར་པ་ནི། སྐྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱད་པར་ཁྲོ་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་ཁ་
 ཟས་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་འདི་ཡིན་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། འདི་སྟོབས་འཕེལ་བ་ན་འབྲས་བུ་ཞེ་སྒྲང་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་བྱིར། དེས་
 ན་དེའི་ཁ་ཟས་ཡིད་མི་བདེ་བ་འདི་བདག་གིས་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་དམ་བཅའ་བ་ལ་གཉིས། དམ་བཅས་པ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

༡༡། །ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། །དགའ་བའི་ཡིད་ནི་དགྲག་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །བདག་རྟེན་དལ་འབྱོར་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། །སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་ལྟ་བུ་སྤྱོད་མེད་པ་ལ་བསྟེན་
 ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ། །ད་ནི་ནམ་དུ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རྟོག་པ་འདི་ཚར་བཅད་པར་བྱའི་དང་དུ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པོ་བཅའ་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་འགལ་
 རྒྱ་ནི་སེམས་དགའ་བ་སྟེ། །ད་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་སེམས་དགའ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་ཆེན་པོ་བཅའ་འོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། །མི་དགའ་བྱས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྱུབ། །
 །དགོ་བ་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཡང་བདག་ཡིད་མི་དགའ་བ་དེས་ནི་བདག་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བཅད་ཀྱི་དེས་འདོད་པ་འགྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། །ཡིད་མི་དགའ་བ་བསམ་པ་དེ་སྤྱིད་
 གློ་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་རྒྱན་འཆད་ཅིང་། །དེས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་གྱུར་ནས་ཕྱིས་དགོ་བ་རྩོམ་པ་ན་ཡང་ལུས་ངག་གི་དགོ་བ་ལྟར་སྤང་མ་གཏོགས་སེམས་ཐག་པ་ནས་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་
 །ལས་སྐྱེས་པའི་ཁོང་ཁྲོས་སྟོན་གྱི་དགོ་བ་མང་པོ་ཐལ་བར་རྫོག་པའི་ཕྱིར་དང་། །གལ་ཏེ་བཙོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགར་བྱ་ཅི་དགོས། །གལ་ཏེ་བཙོས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཡན། །༡༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

༡༡། །པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བ། བདག་གི་དགའ་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱལ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བ། བརྟམ་པ་བྱེད་པ་ལ་
 མི་དགའ་བ་དོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ། གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲམ་པའི་བཟོད་པ་བསྟན་པའོ། །སྦྱིར་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་
 གསུམ་དུ་འདུ་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་སྒྲོམ་བདེ་བའི་བྱིར་དང་། གཞུང་འདི་གོ་རིམ་སོགས་ལ་ཆེད་དུ་མ་མཛད་པར་དོ་རྗེའི་སྤྱ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་བྱིར་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། དགོ་བའི་ལྟ་དང་། དགའ་
 འགྲེལ་ཆུང་དུའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པའོ། །དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་དུག །སྤྱག་བསྐྱལ་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱར་སྟོན་པ། ཐར་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ། གོམས་ན་སྤྱ་བར་བསྟན་པ།
 བརྟགས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་བ། དེ་ལྟར་བཟོད་ན་དཔའ་བོའི་དམ་པར་བསྟན་པ། སྤྱག་བསྐྱལ་ཕན་ཡོན་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་རེས་འགའ་འབྱུང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་ནི་གིན་ཏུ་མང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་
 མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་སེམས་བྱོད་བརྟན་པར་མཐོས། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཡོན་ལ། དེ་ནི་གསོག་པ་ལ་བསྟོས་གིང་

དེ་ཡང་དག་པའི་སློལ་རག་ལས་ལ། འཛིག་རྟེན་ན་དག་པའི་སློལ་གིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགོན་པའི་བྱིར་བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་ལན་རེ་འབྱུང་བར་ཟད་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ནི་སྤྱི་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ནི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཏྲག་ཏུ་སྦྱོད་པས་གིན་ཏུ་མང་སྟེ་དེའི་བྱིར་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་ཆེས་མང་བས་འདི་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཡང་དག་པར་ན་འཁོར་བ་པ་རྣམས་བདེ་བར་འཛིན་པ་འདི་དག་
 ཡང་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལྡན་པ་ཙམ་འདི་ཁོ་ན་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩ་ལྟ་བུའི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ཏེ་ཟག་པ་
 དང་བཅས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤང་པོ་སྦྱིད་པ་གསུམ་འདི་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། ངེས་འབྱུང་འདི་མེད་ན་ཐར་པའི་
 རྒྱ་རྒྱུབ་པའི་སློལ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཐར་པ་མེད་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་མེད་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་ངེས་འབྱུང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐར་པའི་དོན་ཏུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ནི། དཀའ་ལློག་དང་དང་ཀཾ་པ། །
 བསྐྱེད་སྤང་བཅད་སོགས་ཆོར་བ་ནི། །དོན་མེད་བཟོད་བྱེད་ཐར་པ་ཡི། །དོན་ཏུ་བདག་གོ་ཅི་བྱིར་སྤྲུང་། །^{༡༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཀའ་ལློག་ཞེས་སོགས་ལ། སྤོན་ལྟ་རྣམས་ལྟ་མ་ཡིན་ལས་ཕམ་པའི་ཆེ་དབང་ལྷག་རི་རབ་

༡༡། །ཀྱི་བྱང་ཤར་ན་དཀའ་ཐུབ་སྟོན་པ་མཐོང་ནས་འདིས་གྲོགས་བྱས་ན་བདག་ཅག་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བགྲོས་ཏེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པས་ལྷ་མོ་ཡུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེས་མངོས་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ་དེས་དབང་ཐུག་ལ་གཡོ་བསྟན་པ་ན་ཅི་ཞིག་ན་མིག་ཟུར་ཅམ་བལྟས་པ་དང་། སྤྱར་ཤ་དྲོད་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་རེག་པས་དབང་ཐུག་ཆགས་ཏེ་ཁྱོ་ཤུག་ཏུ་གྱུར་པར་བྱི་རོལ་པ་ལ་གྲགས་ལ། རང་པའི་རྒྱད་དག་ལས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལས་ནག་པོ་ཆེན་པོ་དང་དཔལ་ལྷ་མོ་སྟེས་ཏེ་ནག་པོ་ཆེན་པོས་བཅང་དྲིལ་བ་དང་ལྷ་མོའི་སྟེ་བ་ལ་ལྷ་འི་རྫོང་བཅས་པས་ལྷ་མིན་བཅོམ་མོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་དཀའ་ཐུབ་སྟོན་པའི་བྱིར་ཡུ་མ་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྟོན་མ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེ་མགུ་ན་ཐར་པ་འཐོབ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལོག་པའི་གཏན་ཆོགས་ལས་བྱི་རོལ་པ་དག་དེ་མཆོད་པའི་བྱིར་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་སྟེག་པ་ཞིག་སྟེ། དཀའ་འབྲེལ་རྒྱུད་དུ། དཀའ་སྟོན་ནི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་མ་སྟེ་ཡུ་མ་འོ། །ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུ་མ་སྤྱལ་ནས་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་དཀའ་ཐུབ་ལས་སྟོན་གོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀཏྲ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་གར་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་སྟེ་དེ་ན་སྟོན་ཀྱི་ལོག་པའི་གྲགས་པ་ཞིག་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་པ་ལས་མཐོ་རིས་སུ་སྟེ་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་དག་གིས་དེའི་མིང་

ཐོག་མར་བྲིས་ཏེ་མཆོད་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་གཟས་ཟིན་པའི་ཆོ་ཕན་ཚུན་དུ་མགོ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ལྟར་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་ན་བདག་གིས་དོན་ཆེན་པོ་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་དེ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་བསམས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་བཟོད་པའི་སྤར་མ་ཕ་སྦྱེས་ལྟ་བུའི་སློ་དོར་ཞིག་པའོ། །གསུམ་པ་གོམས་ན་སྤྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། གོམས་ན་སྤྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གཞོད་པ་ཆུང་གོམས་པས། །གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འང་བཟོད་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོམས་ན་སོགས་ལ་དགའ་འགྲེལ་ཆེན་མོར། སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆུང་དུ་བཟོད་ཀྱང་མགོ་བོ་གཙོད་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་བཟོད་ཅེ་ན། གོམས་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆུང་དུ་ལ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་དགའ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡང་གོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། གོམས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་གནས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་

༡༡། །འཛིན་འཕྲོག་སྟེ། ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆིས་ཏེ། དེ་གང་གིས་ཕྱོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཤ་སྟག་སྟོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡང་མི་སྟོང་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ལགས་པའི་ཚོར་བ་ཡང་མི་སྟོང་སྟེ། དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གཞོན་པ་ནས་ཀར་ཤ་པ་ཏ་ཙམ་དུ་བརྟུབས་སམ་འབྲས་སྟེ་ལྷར་བཙོས་སམ་གྲུང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་མཉེས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་གོ། །ཞེས་ལུང་དང་བཙུམ་ཏེ་བཤད་
 ཏོ། །འོ་ན་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བར་འཆར་བར་འགྱུར་ན་དེ་འཁོར་བའི་བདེ་བར་འཆར་རམ། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་བདེ་བར་འཆར། དང་པོ་ལྷར་ན། སྤྱི་པ་ན་བདེ་བ་མེད་པ་དང་འགལ། ལྷ་མ་ལྷར་ན།
 སོ་སྟེས་དེ་ཉམས་སུ་སྤང་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཟག་བཙུམ་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྐབས་སུ་ཡིན་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་ལྷ་བའི་སྐབས་སུ་སྟུག་བསྐྱེད་
 དང་བདེ་བ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ལ། སྒྲོམ་པའི་ཆེ་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་གང་དུ་བསྒྲོམས་པ་དེར་འཆར་ཞིང་། སྟོན་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁས་རྒྱལ་སྤྱི་ནས་ཡན་ལག་དང་

དབང་པོ་རྣམས་དང་པགས་པ་དང་ཤའི་བར་དུ་བྱིན་པས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་གྱུར་ན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡང་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ་བདེ་སྤྱད་ནི་
 འཛིན་སྤངས་ལས་སོ་སོར་འདུ་ཤེས་པར་བྱ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བའམ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་དེར་གནས་པ་ཞིག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འཁོར་བ་པ་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་དུ་འཛིན་པ་ལུས་
 ཀྱི་ན་ཆ་དང་སེམས་ཀྱི་བྱུག་རུ་འདི་དག་ལ་འང་འདི་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་ཞེན་པར་མི་བྱ་བར་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་སྟོང་པ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་པར་བལྟས་ཏེ་སྤྱངས་པས་དེ་དང་དེར་འཆར་བར་
 འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་བརྟགས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ལ་བཞི། དོན་མེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་བསམས་ཏེ་དོན་ལྡན་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བཟོད་པར་བྱ་བ། གཟེ་རེག་མི་བྱ་བ། དཔའ་བ་དང་སྤར་མའི་དཔེ་བསྟན་པ།
 དོན་བསྤྱས་ཏེ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱལ་དང་ཤ་སྤང་དག་དང་ནི། །བཀྱས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་ཆོར་བ་དང་། །གཡན་པ་ལ་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །དོན་མེད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅིས་མ་མཐོང་། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དུག་སྤྱལ་
 དང་དུག་སྤང་སོགས་དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྟོག་ཆགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་བློས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། བཀྱས་སྒྲོམ་སོགས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་མ་ཆང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། གཡན་པ་ལ་སོགས་པ་ནད་ཀྱི་

༡༡། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་ནམས་དབང་མེད་དུ་མྱོང་ཞིང་མི་བཟོད་མཐུ་མེད་པ་མཐོང་བ་ལ་བསམས་ནས་ཚས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཅི་བྱུང་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཟེ་རེག་མི་བྱ་བ་ནི། ཚ་གང་
 ཆར་དང་རྒྱང་སོགས་དང་། །ནད་དང་འཆིང་དང་བརྟེན་སོགས་ལ། །བདག་གིས་གཟེ་རེག་མི་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞོད་པ་འཕེལ། ། ༡༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་རབ་རྒྱང་གིས་མི་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་ལ་གཅེས་
 སྤྲུལ་སྤྱེལ་འཛིན་པའི་གཟེ་རེག་སྤངས་ཏེ་རྒྱུན་ཅིས་ཀྱང་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱ་ལ། གཟེ་རེག་དང་བཟོད་སྤྲུལ་གཉི་གའང་གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཏེ། དེས་ན་གཟེ་རེག་གོམས་པ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བཟོད་སྤྲུལ་
 ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དཔའ་བ་དང་སྤྲུལ་མའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ལ་ལ་བདག་གི་བྲག་མཐོང་ན། །དཔའ་བརྟན་ལྟག་པར་སྤྱེལ་འགྱུར་ཡོད། །ལ་ལ་གཞན་གྱི་བྲག་མཐོང་ན། །བོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། ། ༡༥ །
 དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངང་བརྟན་དང་། །སྤྲུལ་མའི་ཚུལ་ལས་གྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིན་རྟེན་ན་ཡང་སྤྲུལ་མ་དག་ནི་གཡུལ་ངོར་གཞན་ལ་བྲག་བྱུང་བ་མཐོང་བས་བརྒྱལ་འབོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དཔའ་བ་དག་
 ནི་བདག་ཉིད་ལ་མ་བྱུང་ན་ལྟག་པར་ཞེ་སྤང་གིས་དཔའ་བའི་བློ་སྤྱེས་ཏེ་མ་ལ་ཇི་མི་སྤྲུལ་པར་ཕ་རོལ་འཛོམས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ངང་གིས་བརྟན་པ་དང་སྤྲུལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱེལ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ནས་

༡༡། །མཚོན་འདེབས་པ་ལྟར་ཟད་གྱི་དཔའ་བོར་བརྗོད་མི་རིགས་སོ། །དུག་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཕན་ཡོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲིབས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་
 བ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ། །སྤྲིག་ལ་འཛོམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། ། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཏེ་སེམས་སྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་ང་རྒྱལ་གྱི་དྲེགས་པ་སེལ་བ་དང་གཞན་ལ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ་བ་དང་།
 དེའི་རྒྱ་སྤྲིག་པར་ཤེས་ཤིང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བར་ཤེས་ནས་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་གིས་ཕ་
 རོལ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསྟན་པ། རང་དབང་གི་གཙོ་བོ་སོགས་འགོག་པ། སྤྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཁོ་བོ་སྒྲིག་མི་རིགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པར་
 བསྟན་པ། དཔེ་དང་སྤྱར་ཏེ་བསྐྱབས་པ། གཞོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསྟན་པ། རྒྱུན་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི། །འབྱུང་གནས་ཆེ་ལ་
 མི་བློ་བར། །སེམས་ཡོད་ནམས་ལ་ཅི་སྟེ་བློ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུལ། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་ད་ཀྱགས་པ་དང་སྒྲིས་བུས་མཚོན་ཆ་བརྒྱབ་པ་གཉིས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་

༡༡། །པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱང་བདག་ཅག་གིས་ཁྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མི་སེམས་ཞིང་ཁྱོ་བ་དེ་ཡང་བདག་གིས་བདག་མི་ཤེས་མོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྤང་
 བ་ཙམ་ཞིག་སྟེ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡང་བདག་གིས་བདག་མི་རིག་ཅིང་སེམས་པ་མེད་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་གཞན་དབང་ལ་བསྟོས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་རང་དབང་གི་གཙོ་བོ་སོགས་འགོག་པ་ལ་གསུམ། གངས་
 ཅན་པའི་འདོད་པ་བཀག་པ། རིགས་པ་ཅན་པ་བཀག་པ། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་གང་འདོད་དང་། །བདག་ཅེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ནི་འབྱུང་བུ་ཞེས། །ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་
 བ་མེད། ། ༡༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་གང་འདོད་དང་། །བདག་ཅེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པ་ནི་གངས་ཅན་པས་རྩལ་མུན་སྟོང་སྟོང་བས་ཆ་མཉམ་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་ནམ་
 འགྱུར་ཉེར་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མཐོང་བའི་ཡུལ་མིན་པ་བཅའ་པོ་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནམ་འགྱུར་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་སེམས་པ་དང་བཅས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀ་རྟག་པ་དང་ནམ་
 འགྱུར་ནམས་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་ཀུན་ནས་བཏགས་པ་དེའོ། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ནམས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་གཙོ་བོ་དང་བདག་དེ་རྒྱུན་ལ་མི་སྟོས་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། །ཞེས་གངས་

ཅན་པའི་དོགས་པ་སྤྱན་བསྟུས་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ནི། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་བདག་ཉིད་འབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སམ། བདག་གིས་རྣམ་འགྱུར་བྱའོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲེས་བུ་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་ཏྲག་པ་ཡིན་ལ་ཏྲག་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་སྒྲེས་པར་ནི་དེ་མེད་ན། །དེ་ཆོ་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་བདག་དང་གཙོ་བོ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་སམ་མ་སྒྲེས་ཞེས་དྲིའོ། །སྒྲེས་ན་ནི་མི་ཏྲག་པར་འགྱུར་བས་ཏྲག་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་སྒྲེ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་སྒྲེ་དགོས་པས་གཞན་ལ་མ་སྒྲོས་པའི་རང་དབང་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །མ་སྒྲེས་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབྱད་པའི་ཆོ་གཙོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་མེད་ན་དེ་ལས་རྣམ་འགྱུར་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་དང་རྣམ་འགྱུར་དེ་བདག་གིས་སྒྲོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་ན་དེའི་ཐེམ་གཉེར་བབྱང་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་། །འགག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༣༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་བདག་དེ་གཙོ་བོས་གཏད་པའི་རྣམ་

༡༡། །འགྱུར་ལ་ལོངས་སྟོང་ན་ཡུལ་རྣམ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་ལོངས་སྟོང་པས་བདག་དེ་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་རྟག་པ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ལ་གནས་སྐབས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་པར་མི་རྣམས་ཏེ་བདག་དེ་མེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆེ་དེ་ཆུ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆེ་མེ་ལ་མི་སྟོང་པ་དང་། བདེ་བའི་ཆེ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མི་འབྱུང་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་ཆེ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་འགགས་ནས་སྒྲུའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་སྐྱེ་འགག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བས་བདག་དེ་གཟུགས་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་སོགས་རེ་རེ་ཞིང་ནམ་དུ་འང་འགག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་ཡུའྲུལ་འཛིན་པ་ན་ཁ་མ་བྱེ་བ་དང་བྱེ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་རྟིང་པ་དང་ཟེའུ་འབྱུ་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་དང་དེ་མ་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲིན་པ་རྣམས་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་པ་ན་སྤྲ་མའི་གནས་སྐབས་འགག་ཅིང་དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཤེས་རིག་ཡང་སྐྱེ་འགག་ཅན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་འོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་བཀག་པ་ནི། གངས་ཅན་ལས་གཞན་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བདག་དེ་ནི་རྟག་ཅིང་སེམས་པ་མེད་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་ལས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་

བྱ་ལོངས་སྟོད་པ་པོ་ཡིན་ལ། སེམས་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་པ་ཅན་དང་འབྲེལ་བས་སེམས་པར་བྱེད་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཁྱོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་བདག་དེ་རྟག་ན་
 རི། །མཁའ་བཞིན་བྱེད་པ་མེད་པར་མཛོན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ནི་གཞོད་པ་སོགས་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་རྒྱུན་སེམས་པ་སོགས་
 དང་ཐུད་པས་གཞོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གཞན་རྣམས་དང་ཐུད་ན་ཡང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། ། ༡༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གཞན་རྣམས་དང་ཐུད་ན་ཡང་བདག་གི་རང་བཞིན་
 འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད་དེ་རི་རབ་དང་ཐུད་པས་ནམ་མཁའ་སྤྲ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བདག་དེ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་རྟག་ཅིང་སེམས་པ་མེད་ལ་བྱབ་པའི་སྟོན་གྱི་གནས་
 སྐབས་དེ་དོར་ནས་སེམས་པ་དང་བཅས་པས་གཞོད་པ་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་མ་དོར་བར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་མི་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་སྟོན་བཞིན་ན། །བྱེད་
 པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། །འབྲེལ་བར་གྱུར་པ་གང་ཞིག་ཡོད། ། ༢༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དེ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་རྟག་ཅིང་སེམས་པ་མེད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་

༡༡། །ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཤིང་བྱར་ཡོད་དམ་སྟེ་ཐགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཚོགས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཐགས་སུ་བཏག་པར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དང་བྱེད་པ་པོ་བདག་དེ་ལ་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཐགས་མཁན་དང་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྤྱུ་ལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁོ་མི་འགྱུར། ། ༡༡ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དང་
 གཙོ་བོ་སོགས་མེད་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པས་ན་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དེ་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་
 པ་ན་ཅུ་ལས་སྤྱུ་བ་དང་མེ་ལས་དུ་བ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ཙམ་དུ་སྤྲང་བའི་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱུ་ལ་པའམ་སྤྱུ་མ་ལྟར་རིག་སྟེ་གང་ལ་ཁོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་གང་གིས་ཁོ་བར་བྱེད་པའི་བདག་
 ཀྱང་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ཚོས་གང་ལ་ཡང་ཁོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྱུ་ལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཁོ་བ་སྒྲོག་མི་རིགས་པའི་རྩོད་པ་སྤྲང་བ་ནི། གང་གིས་གང་ཞིག་བསྒྲོག་བྱ་སྟེ། །བསྒྲོག་པའང་རིགས་པ་མིན་ཞེ་ན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སྒྲོག་པ་པོ་གང་གིས་བསྒྲོག་བྱ་གང་ཞིག་བསྒྲོག་པར་བྱ་སྟེ། བསྒྲོག་བྱ་དང་སྒྲོག་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོ་བ་སྒྲོག་པའང་རིགས་པ་
 མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ནམས། རྒྱན་ཆད་འགྱུར་འདོད་མི་རིགས་མེད། ༣༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྒྲོག་བྱའི་ཁྱོ་བ་དང་། སྒྲོག་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། སྒྲོག་པ་པོའི་གང་ཟག་ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཡང་ཐག་བྱ་ལ་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་བྲོས་པ་ན་གཡང་དུ་ལྷུང་ནས་སྐྱུག་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་གྲོ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱོ་བ་འདིས་ངན་སོང་གི་གཡང་དུ་ལྷུང་བར་བྱེད་ལ། སྐྱལ་འཛིན་
 གྱི་སྒོ་ལོག་པ་ན་འཛིགས་པ་མེད་པ་ལྟར་ཁྱོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གྲོ་བུར་བ་དེ་ཉིད་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གྲོ་བུར་བས་བསྒྲོག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དང་མཐོང་ཆོས་གྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱལ་ནམས་རྒྱན་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐག་བྱ་ཡིན་གྱི་སྐྱལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལྟར་ཁྱོ་བ་བསྒྲོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བས་
 དག་འམ་མཛེའ་ཡང་རུང་། །མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་གུར་ན། །འདི་འདྲའི་རྒྱུན་ལས་གུར་ཏོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་སོམས་ཏེ་བདེ་བར་མཐོས། ༣༣ །གལ་ཏེ་རང་དགས་འགྱུབ་འགྱུར་ན། །འགའ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པས། །ལུས་ཅན་དག་ནི་

༡༡། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྱལ་འདྲུག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་མི་འགྱུར།། ༣༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་ཁྱོ་བའི་སེམས་ཅན་དག་ནི་སྣང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཁྱོ་བའི་ཡུལ་མིན་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་མ་ཆོགས་ན་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་རིགས་ཀྱང་དེ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ལ་ཁྱོ་བ་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བདག་ལ་གཞོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱི་མ་འདི་ཞར་བྱུང་གི་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །འགྲེལ་བ་དུ་མར་རྒྱ་མེད་དུ་རང་གར་འགྱུར་པར་འགྱུར་ན། །ཞེས་འབྱུང་བསྟན་མོད་ཀྱང་འགའ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པས་ཞེས་པ་དང་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རང་དགའ་བ་སྟེ་བསམས་པས་འགྱུར་ན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བསྟན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། འདི་དག་བདག་ལ་གཤེ་ཡང་བཟོད་དོ་སྟམ་པ་དེ་ནི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བཟོད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གཤེ་ཡང་སྤྱར་མི་གཤེ་བ་དང་། ལུས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་

༡༡། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། བག་མེད་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱི་རྗེས་གཞན་མ་བཟླས་པར་བས་ཞོར་རམ་བུད་མེད་སོགས་འབྲལ་གྱི་བདེ་བ་སྣ་རེའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་འདི་
 དག་མི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ན་གིན་ཏུ་གཅེས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ལ་མཆོན་བརྟེན་པ་དང་། གིན་ཏུ་སྦྱག་པའི་བུ་སོགས་ཀྱང་གསོད་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་གཞན་
 ལ་གཞོད་པ་ཅིས་མི་བྱེད། འདི་ལྟར་སྦྱོན་པ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ལ་སྲུ་ཞིག་ཁྱོ་སྟེ་གིན་ཏུ་སྦྱང་རྗེའི་ཡུལ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དབྱད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆོ་བྱེད་པ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོ་བ་ནི་བྱིས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁྱོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བློག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཞོན་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེའི་རང་བཞིན་ཆ་བའི་བྱིར་མེ་སྤར་ནས་ཆ་བ་
 ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ལྟར་བྱིས་པ་བསྟེན་ནས་དེ་ཁྱོ་བ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་སྦྱོན་དེ་སྦྱོ་བུར་ལ། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་དེས་ན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོ་བ་སྦྱོ་བུར་བ་ཡིན་ལ་སེམས་
 ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ན་ནི། འོན་འང་ཁྱོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། །མཁའ་ལ་དུད་འབྱུལ་བཞོན་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་དུད་པ་འབྱུལ་བ་ན་རྣམ་མཁའ་ཉེས་སོ། །ཞེས་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

དུ་བས་མིག་ཚ་བར་བྱེད་པ་ནི་དུ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དངོས་བཞོལ་ཏེ། །གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་ཁྱོ་ན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱུག་པ་སོགས་བསྐྱུན་པ་ལ་ཁྱོ་ན་
 དབྱུག་པ་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་སོ། །དེ་སྐྱེས་བུས་བསྐྱུན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེ་སྒྲུང་གིས་ཐད་པས། །ཉིས་ན་ཞེ་སྒྲུང་ལ་ཁྱོ་རིགས་༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུའང་ཞེ་སྒྲུང་གིས་ཐད་པས་ཞེ་སྒྲུང་ལ་ཁྱོ་བ་རིགས་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་སྐྱེས་བུའི་ཞེ་སྒྲུང་ནི་བདག་གིས་མི་མཐོང་ལ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུང་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་བའི་བྱིར་རང་གི་ཞེ་སྒྲུང་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་བསྐྱུན་པ་
 ལ་གསུམ། སྟོན་གྱི་ལེ་ལན་ཡིན་པར་བསྐྱུན་པ། གཞོད་བྱའི་ལུས་བབྱུང་བས་ཉེས་པར་བསྐྱུན་པ། རང་གི་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུར་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གིས་སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་
 གཞོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆེ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གཞོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས་༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ཡང་བདག་གིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མང་
 དུ་སྟོང་ནས་ད་ལྟ་སྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཞོད་པ་འདི་སྟོང་བ་ཡིན་ན། ཡང་ད་ལྟ་ལན་དུ་གཞོད་པ་བྱས་ནས་བྱིས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དཔུལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་སྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་དུས་འདི་བས་ཆེས་

༡༡། །སྟག་པའི་གཞོད་པ་ལན་གྲངས་བྱེ་བ་སྟག་མང་པོ་མྱོང་བར་བྱེད་དམ་ཅི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གཞོད་བྱའི་ལུས་བབུང་བས་ཉེས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་
 སྟག་བསྐལ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་བྱུང་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱ། ་༥༣ །བྱ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རིག་ཏུ་མི་བཟོད་སྟག་བསྐལ་ཅན། །མེད་ལྡོངས་བདག་གིས་བབུང་གྱུར་ན། །དེ་ལ་གཞོད་པ་སྟུ་ལ་ཁྱོ། ་༥༤ །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རང་གིས་ལུས་རགས་པ་གདོས་བཅས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་འདི་བབུང་བས་གཞན་གྱིས་མཚོན་རྟེན་པར་བཟད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ན་ནི་སྟུས་ཀྱང་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་
 པས་འབེན་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་རང་གི་སྟོག་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ནི། བྱིས་པ་སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་ཅིང་། །སྟག་བསྐལ་རྒྱ་ལ་བརྒྱུམས་པས་ན། །རང་གི་ཉེས་པས་གཞོད་གྱུར་པ། །གཞན་ལ་
 བཀོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ་༥༥ །དབེར་ན་དཔུལ་བའི་སྟངས་མ་དང་། །རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལྟར། །རང་གི་ལས་ཀྱིས་འདི་བསྐྱེད་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱ། ་༥༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆོག་པར་
 མི་འདོད་ཀྱང་མེ་ལ་ནན་གྱིས་མཚོང་བའི་བྱེ་མ་ལེབ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སྟོག་པ་ལ་ནན་གྱིས་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་པར་བཟད་པ་ངན་སོང་གི་

༡༡། །གསུངས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་ལ་བདག་གིས་བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པས་བདག་གི་སྒྲིག་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་དགེ་བ་ཆེར་འཕེལ་བའི་བྱིར་བདག་ལ་ཚུར་ཕན་ཆེར་བཏགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཅིའི་
 བྱིར་བྱོ། བཞི་པ་རང་སེམས་བསྐྱུངས་ན་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ལ་བསམ་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་དཔུལ་མི་འགྲོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་བདག་བསྐྱུངས་ན། །དེ་དག་ལས་འདིར་ཅི་ཞིག་བྱུང་། ། ༥༠
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་ངན་འགྲོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བདག་ལ་རག་ལས་པས་ན་བདག་ཡང་དེར་སྐྱེ་བས་དེའི་བྱིར་བྱོའོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་གཞན་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་མེད་ཅིང་བསམ་པའི་ཡོན་
 ཏན་བཟོད་པ་ཡོད་ན་བདག་ངན་འགྲོར་ག་ལ་འགྲོ་སྐྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བདག་གིས་བདག་བསྐྱུངས་ན་གཞོད་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་བར་མི་རུས་ཤིང་སེམས་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་
 བསྐྱེད་མི་རུས་སོ། །ལྷ་པ་ལན་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཉམས་པར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཏེ་ལན་དུ་གཞོད་བྱས་ན། །དེ་དག་བསྐྱུངས་པར་མ་གྱུར་ལ། །བདག་གི་སྨྱོད་པའང་ཉམས་པར་འགྱུར། །དེས་ན་དགའ་བྱུང་ཞིག་པར་འགྱུར། ། ༥༡
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་ལན་དུ་གཞོད་པ་བྱས་ན་བདག་གིས་བདག་མ་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ཉམས་པ་དང་དགའ་བྱུང་གི་དམ་པ་བཟོད་པ་ཞིག་པར་འགྱུར་

༡༡། །གཞན་མི་དགའ་བ་དེས་ཀྱང་བདག་ལ་ཟ་བར་མི་བྱེད་དེ་མི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྲུ་ལ་ལྷན་པ་དེ་སྲུག་བསྐྱལ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་རྙེད་པའི་གོགས་
 བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། རྙེད་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ། ལོག་འཆོས་གསོན་པ་བས་གི་ན་ལེགས་པར་བསྟན་པ། འཆི་བ་ལ་རྙེད་པས་མི་ཕན་པར་བསྟན་པ། རྙེད་པ་ལ་ཞེན་
 ན་སྒྲིག་པ་འཕེལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྙེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་བྱིར། །གལ་ཏེ་འདི་དག་མི་འདོད་ན། །བདག་གི་རྙེད་པ་འདིར་འདོར་གྱི། །སྒྲིག་པ་དག་ནི་བརྟན་པར་གནས། ། ༥༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་བདག་
 གི་རྙེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་ཁྱོའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལོངས་སྟོང་ནི་ཆོ་བྱི་མར་རྗེས་སྲུ་འབྲང་བ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བ་ན་ལུས་ཀྱང་ཤུལ་དུ་བོར་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པོར་འགྲོ་ན་རྙེད་པ་གཞན་
 རི་ལྟར་འབྱེར་དུ་ཡོད་དེ་ལས་དགོ་སྒྲིག་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་པ་སྐབས་དེར་གྲོགས་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གསོན་པའི་དུས་རྙེད་པ་སྣ་རའི་ཆེད་དུ་ཡང་དགའ་བ་དང་སྒྲིག་པ་མང་པོས་བསྐྱབས་
 མོད་ཀྱང་རྙེད་པ་དེ་འགྲུབ་པར་ཡང་མ་ངེས་ལ། གྲུབ་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དབྲོག་པ་སོགས་གྱིས་ཞག་གཅིག་ལོངས་སྟོང་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མ་ངེས་ལ། ལོངས་སྟོང་དུ་བྱུང་ཡང་འཆི་བའི་ཆོ་རྙེད་པ་དེ་ཤུལ་

དུ་བཞག་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་ཁོ་ན་དང་འགྲོགས་ནས་འགྲོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ལོག་འཛོམ་གསོན་པ་བས་གི་ན་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། བདག་ཉིད་དེ་རིང་གི་ཡང་སྒྲུའི། །ལོག་འཛོམ་
 ཡུན་རིང་གསོན་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་འཆི་བ་ལ་རྟེན་པས་མི་ཕན་པར་བསྟན་པ་ནི། བདག་ལྟ་ཡུན་རིང་གནས་གུར་ཀྱང་། །འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་དེ་ཉིད་ཡིན། ༥༩ །མི་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་མྱོང་ནས། །སང་པར་
 གུར་བ་གང་ཡིན་དང་། །གཞན་ཞིག་ཡུད་ཅམ་བདེ་མྱོང་ནས། །སང་པར་གུར་བ་གང་ཡིན་པ། ༦༠ །སང་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལའང་། །བདེ་བ་དེ་ནི་བྱིར་འོང་མེད། །ཆོ་རིང་ཆོ་བྱང་གཉིས་ཀ་ཡང་། །འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་འདྲར་ཟད། ༦༡ །རྟེན་
 པ་མང་པོ་ཐོབ་གུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། །ཆོམ་པོས་ཐོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྒྲིན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ། ། ༦༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲལ་མྱོང་ཅམ་དུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་
 མི་བདེན་པར་འགགས་ཏེ་བྱིས་དེའི་ཆོ་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་ཡུལ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་སྟེ། མི་ལམ་དུ་བདེ་སྤྲུག་ཅི་མྱོང་ཡང་སང་པ་ན་མི་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་བདེ་སྤྲུག་ཆོ་རིང་
 བྱང་རྟེན་མ་རྟེན་སོགས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བར་ཟད་དེ། ཆོང་པ་ཆོམ་པོས་བཅོམ་པ་ལྟར་འཆི་བདག་གི་ཆོམ་པོས་བཅོམ་པ་ན་མགོན་སྐྱབས་ཀྱི་གོས་མེད་ཅིང་དག་བའི་ནོར་མ་བྱེར་བའི་སྒྲིན་མོ་

༡༡། །ལག་སྟོང་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནའོ། །བཞི་པ་རྟེན་པ་ལ་ཞེན་ན་སྒྲིག་པ་འཕེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་པས་གསོན་གྱུར་ན། སྒྲིག་ཟད་བསོད་ནམས་བྱ་ཞེ་ན། རྟེན་པའི་དོན་དུ་བློས་གྱུར་ན། །བསོད་ནམས་
 ཟད་སྒྲིག་མི་འགྱུར་རམ། ༤༠ །གང་གི་དོན་དུ་བདག་གསོན་པ། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཉམས་གྱུར་ན། སྒྲིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡི། །གསོན་པོ་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ། ༤༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་སྒྲར་རྟེན་པ་བསྐྱབས་ཏེ་རྟེན་པ་དེས་
 བྱིས་དགོ་བ་བྱའོ་ཞེ་ན། རྟེན་པའི་དོན་དུ་བློ་བ་སོགས་སྒྲིག་པ་བསྐྱབས་པ་དེས་བསོད་ནམས་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། རྟེན་པ་དེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་མ་བྱས་པའི་སྒྲར་བདག་འཆི་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་
 ཡང་གཏོལ་མེད་ལ། བསོད་ནམས་སྒྲ་མ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དགོ་བ་ཆུང་དུ་དེས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་ལ། གྱུ་ནི་ཆུ་བོ་ལས་བརྒལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱང་གཞན་དོན་
 དུ་དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བབྱང་བར་ཟད་ལ། གང་གི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་གསོན་པའི་དགོ་བ་ཉམས་ན་སྒྲིག་པ་འཕེལ་བའི་གསོན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ངན་སོང་གི་རྒྱ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་བྱིར་རོ། །
 བཞི་པ་གཞན་མ་དད་པར་བྱེད་པ་ལའང་བློ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དད་མེད་པས། །མི་སྟན་སྒྲ་ལ་བློ་ཞེ་ན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་སྟན་པར་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་བདག་ལ་མ་དད་

བར་འགྱུར་བས་དེའི་བྱིར་བྱོའོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་མི་སྟན་བརྗོད་ལའང་བྱོད། །དེ་བཞིན་ཅི་སྟེ་བྱོ་མི་བྱེད།། ༤༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་མི་སྟན་བར་བརྗོད་བས་ཀྱང་གཞན་ལ་མ་དད་པ་སྟེ་
 བར་མཚུངས་བས་དེ་ལ་ཡང་བྱོ་བར་རིགས་སོ། །མ་དད་གཞན་ལ་རག་ལས་བས། །དད་པ་མེད་ལ་བྱོད་བཟོད་ན། །ཉོན་མོངས་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི། །མི་སྟན་སྟེ་ལ་ཅེས་མི་བཟོད།། ༤༣ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་
 དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མ་དད་པ་ལ་བྱོ་བར་མི་བྱེད་བས་གཞན་ལ་དད་པ་མེད་པ་ལ་བྱོད་བཟོད་ན་བདག་ལ་དད་པ་མེད་པ་ལའང་བཟོད་བར་རིགས་ལ། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་བདག་ནི་གང་ནའང་
 ཡོད་པ་མིན་བས་སུ་ལའང་མི་སྟན་བར་བརྗོད་པ་མེད་ལ། བརྗོད་པ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་བས་རང་དབང་མེད་བར་བསྐྱུལ་ཏེ་སྒྲ་དོལ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་ན་ཡང་དག་པར་སུས་ཀྱང་སུ་ལ་དམད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆིག་
 བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཅིའི་བྱིར་མི་བཟོད། ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་བཤད་ནས། གཉིས་པ་བདག་གི་བ་ལ་ཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བ་ལ་
 གཉིས། ཆོས་ལ་ངས་པར་སེམས་བས་སྒྲོམ་པ། གཞོད་པ་ལ་ངི་མི་སྟམ་བས་སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་དམ་ཆོས་ལ། །འབྲུལ་ཞིང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལའང་། །བདག་གིས་ཞེ་སྤང་མི་རིགས་ཏེ། །སངས་

༡༡། །རྒྱས་སོགས་ལ་གཞོད་མི་མངའ། ། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱའི་དབྱིབས་ལྟ་བུར་བཅོས་པ་སོགས་ནི་སྐྱ་གཟུགས་ཡིན་ལ། ལམ་དང་འབྲས་
 བུ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ་ནི་མཚོད་ཏེན་ཏེ་བེས་དང་། ཁང་བུ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་མཚོན་ལྟར་གྲགས་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ། །སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་རྣམས་
 ཡུལ་གྱ་སོ་སོའི་ཡི་གེའི་མཚོན་མ་ལ་རྩུ་ལ་སོགས་པར་བྲིས་ཏེ་སྟེགས་བམ་དུ་བྱས་པ་ནི་དམ་ཚོས་ཀྱི་ཏེན་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི་ཉམས་སུ་བྱང་བའི་དམ་ཚོས་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱ་གཟུགས་
 དང་མཚོད་ཏེན་དང་སྟེགས་བམ་དེ་དག་གཞིག་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དག་ལས་སྟོག་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་བསྟན་པ་གཞིག་པ་
 ཞེས་བྱ་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་མ་གྲུས་པས་དམད་ཅིང་ཞེ་སྤང་བར་བྱེད་པ་སོགས་དེ་དག་ལ་ཁོ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྟོང་རྗེ་དང་ལྷན་པས་དེ་ལས་ལྟོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཞེ་སྤང་བའི་གནས་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་རྗེའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོན་མཚོག་དེ་དག་ལ་ནི་གཞོད་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། བླ་མ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་། །བཤེས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་རྣམས་ལའང་། །སྤྲ་མའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་དག་ལས། །

འཇུག་པར་མཐོང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་པར་མཐོང་། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་ཕ་མ་དང་རིགས་ཀྱི་ཤུན་རབས་སོགས་སྤྱ་མའི་གནས་རྣམས་དང་གཉིན་བཤེས་སོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་ལ་ཡང་། མཁྱིས་པ་ལ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི། །འབྱུང་གནས་ཆེ་ལ་མི་ཁྱོ་བར། །སེམས་ཡོད་རྣམས་ལ་ཅེས་ཏེ་ཁྱོ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཆུང་གིས་བསྐྱེད། །སོགས་དང་། དེ་བས་དབྱེད་མ་མཛེས་ཡང་རུང་། །མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་གུར་ན། །འདི་འདྲའི་ཆུང་ལས་གུར་ཏེ་ཞེས། །དེ་ལྟར་སེམས་ཏེ་བདེ་བར་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ལས་སུ་ལྟ་བུ་སོགས་སྤྱར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་ཁྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞོན་པ་ལ་རི་མི་སྒྲུལ་པས་སྒྲོམ་པ་ལ་བཞི། །སེམས་ཡོད་ལ་བཀར་ཏེ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ། །སྒྲོན་ཅན་བྱེད་མེད་དུ་འཇུག་པ། །རང་གིས་ཉེས་པར་བརྟག་པ། །འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་དང་། །སེམས་མེད་གཉིས་ཀས་གཞོན་བྱས་ན། །སེམས་ཡོད་ཅེས་ཏེ་བཀར་ཏེ་བཀོན། །དེ་བས་གཞོན་པ་བཟོད་པར་གྱིས། ། ༥༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ལ་སེམས་ཡོད་པའི་དབྱས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་མེད་པའི་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུང་མཁྱིས་བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་གྱུར་གཞོན་པ་བྱེད་པར་བྱེད་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་

༡༡། །བེམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཁྱོ་བར་མི་བྱེད་ལ། སེམས་ལྡན་ཁོ་ན་ཟུར་དུ་བཀར་ནས་ཁྱོ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཆིག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིན་ཅན་བྱང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ལ་ལ་སྒྲོངས་པས་
 ཉེས་པ་བྱེད། །ལ་ལ་སྒྲོངས་ཏེ་བྱོས་གྱུར་ན། །དེ་ལ་སྒྲིན་མེད་གང་གིས་བྱ། །སྒྲིན་དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། ། ༤༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་རུང་བའི་དོན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་བྱོས་གིང་
 ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་ལན་བྱས་ན་དེ་གཉིས་བྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ལས་སུ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དང་སུ་སྒྲིན་མེད་པའི་བྱང་པར་འགའ་ཡང་མི་རྟེན་དོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་སྒྲིན་མེད་པ་
 དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེས་བཟོད་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རང་གིས་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། གང་གིས་གཞན་དག་གཞོད་བྱེད་པའི། །ལས་དེ་སྒྲོན་ཆད་ཅི་ཕྱིར་བྱས། །ཐམས་ཅད་ལས་ལ་
 རག་ལས་ན། །བདག་གིས་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་བཀོན། ། ༤༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉེན་བཤེས་ལ་སོགས་པ་གཞོད་བྱ་གང་དག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་ཆེ་རབས་གཞན་དང་གཞན་དག་གམ་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་གཞན་དག་ལ་རྟེག་
 པ་དང་མི་སྒྲིན་པ་བརྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུས་གཞན་དག་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་པར་ཟད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་ལས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས་ཞེས་འགྲོད་

༡༡། །དེ་ནི་ཕྱུང་སྟེ་དོར་བ་ཡིན། ༡༠ །དེ་བཞིན་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ནས། །ཞེ་སྤང་མེ་ནི་མཆེད་གྱུར་པ། །བསོད་ནམས་འཛིག་པར་དོགས་པ་ཡིས། །དེ་ནི་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །བྱིམ་མེས་ཆིག་པ་
 ན་བུད་ཤིང་བསྒྲན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཡོ་བྱད་འཛིག་པར་དོགས་པས་གང་ལ་མཆེད་པའི་རྩ་སོགས་དོར་ཞིང་ས་དང་ཆུས་དག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །རྒྱུད་ལ་ཞེ་སྤང་གི་མེ་འབར་བ་ན་ཡང་
 ང་བདེན་གྱི་ཡུས་བསྒྲན་པར་མི་བྱ་ལ། །བསོད་ནམས་འཛིག་པར་དོགས་པས་ཞེ་སྤང་སྟེས་མ་ཐག་ཏུ་རིག་པར་བྱས་ལ་དང་དུ་མི་བླང་བར་འདོར་ཞིང་བྱམས་སོགས་གྱི་སས་དག་པ་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཤེས་པའི་ཆུས་གསད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལས་ལྷོག་པ་ནི། །གསད་བྱའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས། །དཔུལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། ༡༢ །ད་ལྟའི་
 སྟུག་བསྐྱེལ་འདི་ཙམ་ལའང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་རུས་ན། །དེས་ན་དཔུལ་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་རྒྱ། །ཁྱོ་བ་ཅིས་ཏེ་བསྐྱོག་མི་བྱེད། ༡༣ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །རྒྱལ་པོའི་བྱིམ་ས་ཆེན་པོས་གསད་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལག་པ་ཙམ་
 བཅད་ནས་ཐར་བར་གྱུར་ན་ཆེས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ད་ལྟའི་མིའི་སྟུག་བསྐྱེལ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་བྱིས་ངན་སོང་གི་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡུན་རིང་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་ནམས་བྲལ་བར་གྱུར་ན་ཅིའི་བྱིར་

༡༡། །བཞོན་ཅམ་ལས་རང་གཞན་སྤྱུ་ལ་ཡང་མ་ཡན་ནོ། །འདི་ནི་དེ་ཅམ་གཞོད་མིན་ལ། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་འགྱུ་བ་འགྱུར་བས། །འགྲོ་བའི་གཞོད་སེལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ། །དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་རིགས། ། ༡༥
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་བརྟམས་སོགས་འདི་ནི་དཔྱུ་ལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཅམ་གྱི་གཞོད་པ་ཡང་མིན་པས་བཟོད་པར་ཡང་སྤྱི་ཞིང་བཟོད་པར་བྱས་ན་དོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་བར་དུ་ཡང་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར་བས་ན། བཟོད་པའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་བརྟམས་སོགས་ལ་བདག་གིས་རྟོན་པའི་མཆོག་རྟོན་པ་ལྟར་དགའ་བ་ཞོན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་
 དང་བདག་གི་བ་ལ་གཞོད་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྟན་ནས། གསུམ་པ་བདག་གི་དག་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དོར་བ་ལ་གསུམ། དག་ལ་བསྟོན་གྲགས་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ། དག་ལ་
 བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ། དག་ལ་རྟོན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གིས་གཞན་ལ་བསྟོན་ན་བདེ་བ་འཕྱོང་པར་བསྟན་པ། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོན་
 པ་མི་བཟོད་ན་བདག་ཉིད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ལྡན་བསྟོན་ནས། །གལ་ཏེ་དགའ་བའི་བདེ་འཕྱོང་ན། །ཡིད་བྱོད་ཀྱང་ནི་དེ་བསྟོན་ནས། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དགའ་མི་བྱེད། ། ༡༦

དེ་ལྟ་མོད་གྱི་གཞན་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ན་ནི་སེམས་བྱོད་དགའ་ཞིང་མགུ་བས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ་པོ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་ནས་གཞན་ལ་ཡང་བདེ་བ་འདོད་པར་
 བྱེད་ལ། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་དགྲ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ན་ནི་གཞན་ལ་བསྟོད་པ་དེ་མི་བཟོད་པས་སེམས་བྱོད་བྱོ་ཞིང་འབྲུག་པས་འཕྲལ་དུ་སྦྱག་བསྡུལ་བ་དང་། བྱི་མར་དེའི་འབྲས་
 བྱས་དཔྱལ་བར་འཕེན་པའི་བྱིར་ན་རང་ལའང་བདེ་བ་འདོད་པར་མི་བྱེད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཅེས་རང་ཉིད་ལ་བྲེལ་བའི་ཚིག་གོ། །གཉིས་པ་དགྲ་ལ་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ་ནི། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་བདེར་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་རྟེན་ན། །དེ་གོ་ཅི་སྟེ་བྱོ་བར་བྱེད། ། ༥༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་བོ་བདེ་བ་ན་སེམས་བྱོད་ཞེ་སྤང་བར་མི་རིགས་ཏེ། བྱོད་གྱིས་
 སྤར་སེམས་ཅན་བདེ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་སེམས་ཅན་དགྲ་བོ་ཁོ་རང་གིས་བདེ་བ་རྟེན་པ་ལ། སེམས་ལ་བྱོད་ཀྱི་ཞེས་བོས་ནས་ཅིའི་བྱིར་བྱོ་བར་བྱེད་དེ་དགྲ་བོ་
 དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་སམ་ཞེས་རང་ཉིད་ལ་བྱི་བའོ། །གསུམ་པ་དགྲ་ལ་རྟེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚིགས་བཅད་སྤེལ་མའི་དོན་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྟན་པ། གཞན་ལ་མ་

༡༡། བྱིན་ཀྱང་སྦྱོན་བདག་གི་བྱིམ་ན་གནས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་ཡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་སྦྱོན་པར་འདོད་ན་རྟེན་བཀྱར་ལ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་མི་རིགས་
 པར་བསྟན་པ། བདག་གིས་གསོ་བར་བྱ་དགོས་ན་རང་གིས་འཆོ་བ་རྟེན་པ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་གསུམ་མཆོད་འཚང་རྒྱ་བར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཅེ་ན། །
 རྟེན་བཀྱར་ངན་ངོན་ཙམ་མཐོང་ན། །ཅི་བྱིར་དེ་ལ་གདུང་བར་བྱེད། ། ༡༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་དགོད་པར་ཁས་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེར་བར་ཁས་སྦྱངས་ནས་འབྲལ་གྱི་རྟེན་བཀྱར་ངན་ངོན་ཙམ་ཞིག་ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ན་དེ་ལ་ཅིའི་བྱིར་ཁྱོ། ཅིའི་བྱིར་རྟེན་བཀྱར་ངན་ངོན་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། ལྷ་དང་སྤྱ་
 དང་མིའམ་ཅི་ལ་སོགས་པའི་འཆོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདུད་རྩི་རོ་བརྒྱ་པ་གཙང་ཞིང་དག་པ་དང་བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་དང་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ལས་བྱུང་བའི་གོས་རྩྱུ་ལ་བ་
 ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་སྒྲབ་ཅིང་འཇམ་པ་དུས་དང་མཐུན་པའི་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་བསྟོས་ཏེ་མིའི་འཆོ་བ་ནི་ཡ་ང་ཞིང་མི་གཙང་བ་སྟེ་མང་ཞིག་ནི་སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་

བ་ཤ་བྲག་ལ་སོགས་པ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་ཡིན་ལ། འོ་མ་དང་མར་ལ་སོགས་པ་ཡང་སློག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མའི་ཁམས་འདུས་པའི་སྒྲིང་པོར་བྱང་ལ། འབྲུ་རྒྱམས་ཀྱང་མི་གཙང་བའི་ལྷན་ལྷན་ཁོ་
 ནས་བསྐྱེད་པ་མི་རྒྱམས་ཀྱིས་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱབ་མ་དང་ཕྱལ་ཞིང་སྤྲར་རྡོད་འཐག་ཏུ་བྱས་པ་སོགས་རེ་རེའང་རྩོལ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱབས་པར་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གོས་ཀྱང་སྤང་བུ་ཕྱ་མོ་ནས་
 བཀལ་ཞིང་ཐགས་དང་ཆགས་སུ་བྱས་པ་སོགས་དཀའ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱབས་མོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་དག་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བདག་གིས་གསོ་བར་
 བྱ་དགོས་ན་རང་གིས་འཆོ་བ་རྟེན་པ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། གསོ་བྱ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གསོ་བ། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྦྱོན་བྱ་དེ། གཉིན་གྱིས་འཆོ་བ་རྟེན་གྱུར་ན། །དགར་མི་འགྱུར་བར་སྤྲར་བྲོའམ། ། ༥༢ ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོད་པར་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་མ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་
 རང་གིས་གསོ་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ན་ཁོང་རང་སོ་སོས་འཆོ་བ་རྟེན་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བྲོ། གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཅི་འགྲོ་ལ་མི་འདོད་ན། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་གང་ཡིན། །གང་ཞིག་གཞན་འབྱོར་བྲོ་དེ་ལ། །བྱང་ཆུབ་

༡༡། །སེམས་ནི་ག་ལ་ཡོད།། ༥༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བུས་རྟེན་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་ན་ཡ་མ་ཆེས་དགའ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་རྟེན་བཀྱར་དང་ལྡན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིན་ཏུ་
 དགའ་བར་རིགས་པའི་དོན་ཏེ། སེམས་ཅན་རང་གིས་རྟེན་པའི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ཙམ་ཡང་བདག་གི་སྟོས་མི་ཐོངས་ཤིང་སེར་སྒྲ་བྱེད་ན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་སྦྱིན་པར་ལྟ་ག་ལ་
 བྱེད། དེས་ན་གཞན་འབྱོར་བས་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་ཁྱོ་བ་དེ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོང་གི་ཆོས་ཀྱང་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལ་མ་བྱིན་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་
 གི་བྱིམ་ན་གནས་པའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་ཡན་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཁྱོ་ན་རང་ཉིད་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་པ། བསོད་ནམས་ལྡན་པ་ལ་འགྲན་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལས་རྟེན་དམ། །སྦྱིན་བདག་བྱིམ་དུ་གནས་སྐྱར་ཀྱང་། །ཀྱན་ཏུ་འང་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ན། །བྱིན་མ་བྱིན་རུང་དེས་ཅི་བྱ། ། ༥༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེས་བདག་གི་སྦྱིན་བདག་ལས་རྟེན་པ་སྤངས་པས་
 བདག་གི་རྟེན་པ་ཆུང་དུར་བུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱིན་ནམ་མ་བྱིན་ཡང་རུང་སྟེ་སྦྱིན་བདག་གི་བྱིམ་ན་གནས་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་དབང་བ་མ་ཡིན་ན་བྱི་ལྟར་རང་མི་དབང་བའི་བདོག་པ་བསྐྱངས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ།

༡༡། །པོ་དང་པོ་ཞེས་པ་མི་སྣང་ཡང་། འདིར་བམ་པོ་གཉིས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འཕྲོབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩའི་ཆུན་པོ་ལ་ཕོན་དང་བམ་པོར་བརྗོད་པ་ལྟར་གཞུང་ལ་ལྟག་ཆད་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་བོད་དུ་བསྐྱར་དུས་ལོ་པཎ་གྱིས་བམ་མཚམས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། བམ་པོ་ཆེ་ཆད་སྟོ་ཀ་ལྡ་བརྒྱ་དང་། འབྲིང་སྟོང་གི་སྤྱུ་ཆ་དང་། ཐ་མ་སྟོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྡ་ལ་བཞག་པ་ལས་འདིར་སྟོ་ཀ་སྟོང་ལ་
 བམ་པོ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བམ་ཆད་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ཡན་གྱི་བམ་པོ་དང་པོ་རྫོགས་ནས་འདི་ནས་བམ་པོ་གཉིས་པ་འཆད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དུག་པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་
 མི་དགའ་བ་གཞོམ་པ་ལ་གཉིས། དག་ལ་གཞོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བསྟན་པ། བདག་དང་བདག་གི་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་པ་འགྱུབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དག་ཞིག་མི་དགའ་ནའང་། །དེ་ལ་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁྱོད་གྱི་ཡིད་སྟོན་ཙམ་གྱིས་ནི། །དེ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར། ༥༧ །ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ། །གྱུབ་ནའང་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་
 འཆོངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །དེ་ལས་སྤང་བའང་གཞན་ཅི་ཡོད། ༥༨ །ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བཏབ་པ་ཡི། །མཆིལ་པ་འདི་ནི་མི་བཟད་གཟེ། །དེས་བབྱང་སེམས་དཔྱལ་བུམ་པར་ཡང་། །དཔྱལ་བའི་བསྐྱང་མས་བདག་འཆོད་ངེས། ༥༩ །ཞེས་

༡༡། །པར་གདོན་མི་བ་བས་ན་ད་ལྷ་ནས་དེའི་རྒྱ་གཞན་གཞོད་ཀྱི་བསམ་སྒྱུར་ཐོངས་ཤིག་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་ཕྱོགས་ལ་ལེགས་པ་འགྲུབ་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་
 པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གི་བསྟོད་གྲགས་འཛིག་པ་ལ་གཞོད་པར་མི་ལྷ་
 བ། བསྟོད་གྲགས་འགོག་པ་ནི་ཡན་འདོགས་ཀྱི་དམ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བསྟོད་སོགས་ནི་བདག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། བསྟོད་གྲགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་
 པ། རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་བསྟོད་གྲགས་ལ་ཆགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། རོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟོད་དང་གྲགས་དང་རིམ་གྱོ་ནི། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཆོར་མི་འགྱུར། །བདག་སྟོབས་མི་འགྱུར་ནད་མེད་
 མིན། །ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །༩༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་བསྟོད་པའམ་གྲགས་པ་བསྒྲགས་པ་ན་དེས་བདག་གི་ནད་ཞི་བའམ་ཆོ་འཕེལ་བའམ་བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན་
 སྐྱེ་བོ་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གི་ཡོ་བྱད་ཅི་བདོག་པ་བྱིན་ཏེ་བསྟོད་གྲགས་སྒྲིག་ཏུ་འཇུག་པར་འོས་མོད་ཀྱང་བསྟོད་གྲགས་དེས་ནི་བདག་ལ་ཡན་པ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་

ནི་རང་དོན་གཤམ་གྱུར་ན། དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས་བྱོད་ནི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་དུ་ཞེན་ཅིང་འདི་ཁོ་ན་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་འདོད་ན་ཅི་
 བསྟོད་གྲགས་ཚིག་ཙམ་པ་དེ་ལས་བྱོད་ཀྱི་རང་དོན་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། གལ་ཏེ་ཚིག་ཙམ་པ་དེ་ལ་ཆགས་ན་སྒྲ་ཙམ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཆགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཅུ་སྒྲ་དང་རྒྱུ་སྒྲ་ལ་ཡང་བྱོད་ཆགས་པར་གྱིས་
 ཤིག་པའོ། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་འདོད་ན་ནི། རྒྱན་སོགས་ཆང་ཡང་བསྟེན་དགོས་སོ། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་བདེ་བ་སོགས་མི་འབྱུང་ཡང་བསྟོད་གྲགས་དེས་བདག་གི་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། མཐར་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲལ་གྱི་ཡིད་བདེ་བ་ཙམ་ཁོ་ན་སྐྱབ་ན་ཚོ་ལོ་དང་མིག་མང་དུ་རྟེན་འགྲིག་སོགས་རྒྱན་པོ་འགྱེད་པ་དང་ཆང་དང་གཟུགས་ཚོང་གི་བྲིམ་དུ་རྒྱ་བ་ཡང་བསྟེན་བྱར་ཐལ་
 ལོ། །དུག་ཀྱང་ཟ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཕྲལ་དུ་མངར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟོད་གྲགས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་བར་འཇོན་པ་ནི་སེམས་བྱོད་རང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོམས་པས་སྒྲུང་བར་བད་ཀྱི་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་
 འགགས་པའི་སྒྲ་དེས་ནི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟོད་གྲགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟེན་པ་ནི། གྲགས་པའི་ཕྱིར་ནི་ནོར་གོར་ཞིང་། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་གསོད་བྱེད་ན། །ཚིག་འབྲུན་མས་ཀྱིས་ཅི་

༡༡། ཞིག་བྱ། འགྲི་ནས་དེས་གོ་སྤྱུ་ལ་བདེ། ༄༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བསྟོན་གྲགས་ནི་ཉེས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ཏེ་བསྟོན་གྲགས་སྐམ་པོ་དེ་འདོད་པས་གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་
 འོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་གནས་མིན་དུ་གོད་པར་བྱེད་པ་དང་དཔའ་ཞིང་རྩལ་ཕོད་དེ་ཞེས་པའི་མིང་འདོད་པས་གཡུལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་གཞན་བསད་དེ་གཉིས་ཀའང་ཞེ་
 སྒང་གིས་མཆོམས་སྐྱར་བས་དཔྱལ་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྟོན་གྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདིར་འོངས་སྟོན་དང་བྲལ་ནས་གི་ཞིང་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟོན་གྲགས་
 དེས་སེམས་བྱོད་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སོམས་གིག་པའོ། །བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྟེན་གྱུར་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ག་ཆད་དུ། །དེ་བཞིན་བསྟོན་དང་གྲགས་ཉམས་ན། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན། ༄༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་
 བྱེ་མའི་ཁང་བུ་རྟེན་པ་ན་བྱིས་པ་དག་ག་ཆད་པར་དུ་ཞིང་འགྲེ་ལྡོག་པ་ལྟར་བསྟོན་གྲགས་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་ལྟར་སྟོང་པོ་མེད་པར་མ་གཤམ་པས་སེམས་བྱིས་པ་ལྟ་བུའང་ག་ཆད་པར་དུ་བ་ལྟར་བྱད་དོ། །
 གསུམ་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་བསྟོན་གྲགས་ལ་ཆགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། རེ་ཞིག་སྤྱུ་ལ་སེམས་མེད་ཕྱིར། །བདག་ལ་བསྟོན་སེམས་ཡོང་མི་སྲིད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་

༡༡། ཁི་བསྟོད་པའི་སེམས་མེད་པས་བྲག་ཆ་ལྟར་བད་པའི་བྱིར་དེ་བས་ཀྱང་དགའ་བར་མི་རིགས་སོ། །བདག་ལ་གཞན་དགའ་ཞེས་གྲགས་པ། དེ་ནི་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱང་། ༧༩ །གཞན་ནམ་ཡང་
 ན་བདག་ལའང་རུང་། །གཞན་དགས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་ཡན། །དགའ་བདེ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི། །བདག་གིས་དེ་ལས་ཤས་མི་འཐོབ། ༨༠ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལ་གཞན་དག་དགའ་འོ་ཞེས་རང་
 གིས་གོ་བར་འགྱུར་བས་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་བདག་དགའ་འོ་ཞེ་ན། བདག་གཞན་སུ་ལ་ཡང་རུང་གཞན་དགའ་བ་ཙམ་དེས་ཅི་ཡན་ཏེ་དགའ་བ་དེ་ནི་དགའ་བ་པོ་ཁོ་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས་ཁོ་རང་
 བདེ་བར་བད་ཀྱི་ཁོའི་བདེ་བ་དེ་ལས་བདག་གིས་རུང་བད་ཀྱི་ཤས་ཀྱང་མི་འཐོབ་པོ། དེ་བདེ་བ་ཡིས་བདག་བདེ་ན། །ཀྱན་ལའང་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །རི་ལྟར་གཞན་ལ་དགའ་བ་ཡིས། །བདེ་བར་གྱུར་ན་བདག་མི་
 བདེ། ༨༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་བདེ་བས་བདག་གི་ཡིད་བདེ་འོ་ཞེ་ན། ལེགས་ཏེ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བྱོས་ཤིག །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བསྟོད་གྲགས་བྱུང་བས་
 དེ་དགའ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་སེམས་ཁྱོད་ཡིད་མི་བདེ་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བདེ་བ་ཡིས་བདག་བདེ་འོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེ་བརྟུན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་བས་བདག་ནི་བསྟོད་དོ་

ཞེས། རང་གིས་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། རེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པས། ཁྱིས་པའི་སྦྱོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །^{༡༦} ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན་སྦྱིང་བོ་མེད་པའི་བསྟོད་གྲགས་ལ་
ཆགས་པ་ནི་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཀྱིས་པ་ཤེད་མ་བྱེ་བའི་སྦྱོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་བདག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བསྟོད་གྲགས་འགོག་པ་ནི་ཕན་འདོགས་ཀྱི་དམ་པར་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས། ངན་སོང་ལས་སྤང་བ། ཐར་པའི་གྲོགས་སུ་བསྟན་པའོ། རང་པོ་ནི། བསྟོད་སོགས་དག་ནི་གཡང་བར་བྱེད། རེས་ནི་སྦྱོ་བའང་འཇིག་པར་བྱེད། ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་སྤྲུག་དོག་དང་། ལུན་སུམ་ཚོགས་པའང་འཇིག་
པར་བྱེད། །^{༡༧} ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟོད་གྲགས་ལ་དགའ་བ་ན་དེས་སེམས་གཡོ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཇིན་དང་བྲལ་བར་བྱེད། རྒྱད་ང་རྒྱལ་བས་དྲེགས་ཏེ་སྦྱོ་བའི་སྦྱོ་འཇིག་ རག་ཞན་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པར་མཐོང་ན་སྤྲུག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བརྟན་ཤིང་བྱད་དུ་གསོད། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐབ་ཚུད་དང་སྤྲིག་པ་འཕེལ་བས་འདི་ཕྱིའི་ལུན་ཚོགས་ཞིག་སྟེ་
ངན་སོང་དུ་འགྲོ་འོ། རེ་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་ནི། རག་ཞིག་ཕྱིར་གང་དག་ཉར་གནས་པ། རེ་དག་བདག་ནི་ངན་སོང་དུ། ལྷུང་བ་སྤང་ཕྱིར་ཞུགས་མིན་ནམ། །^{༡༨} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སུ་ཞིག་བདག་གི་བསྟོད་

༡༡། །པ་དང་གྲགས་པ་སོགས་འགོག་ཅིང་མི་སྟན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་གི་དགོ་བའི་གྲོགས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྲགས་ལ་ཞེན་པས་སྡིག་པ་བསགས་ཏེ་བདག་ངན་སོང་དུ་
 འདོད་པར་བྱོགས་པ་ལས་སྐྱང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་གཡང་དུ་ལྷུང་ལ་ཁད་པ་ན་གཞན་ཞིག་གིས་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐར་པའི་གྲོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། བདག་ནི་གྲོལ་
 བ་དོན་གཉེར་ལ། རྟེན་དང་བཀུར་སྟེས་འཆིང་མི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བདག་ནི་དང་པོར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་ཡིན་གྱི་དེ་སྐྱབ་པའི་གོགས་ནི་རྟེན་བཀུར་གྱི་འཆིང་བ་ཁོ་ན་ཆེ་སྟེ། འོད་སྐྱང་གི་མདོར། ལྟ་བུར་འཆིང་དང་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེ་དང་། །གྲགས་པའི་འཆིང་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡི། །འཆིང་བ་
 དམ་ཞེས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །དེ་དག་ཏྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྤང་། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྣམས་ལས། འདུ་འཛིའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་ན། བདག་ལ་
 རྟེན་བཀུར་གྱི་འཆིང་བས་ཅི་བྱ་སྟེ་ཐག་རིང་པོར་ལྷུང་དུ་འགོ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡན་ལག་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བསྐྱམས་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ལྟར་རོ། །གང་དག་བདག་བཅིངས་གྲོལ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་

༡༡། །འདིས་གོགས་མ་བྱས་པས་སྦྱིན་པ་ལྷ་བུའི་དགོ་བ་ཕྱ་མོ་ཞིག་འགྲུབ་པར་བྱ་ལ། །འདིའི་གཞོན་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པས་དེ་ནི་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པའི་དགོ་བ་འགྲུབ་སྟེ་བཟོད་
 པ་དང་མཚུངས་པའི་དགའ་བྱུང་ནི་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོ་བ་ཆུང་བུའི་ཆབ་རྟ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་ཆོག་པ་འདི་ལ་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གནས་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་རང་སྦྱོན་གྱིས། །
 འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ནི་ཉེར་གནས་པ། །འདི་ལ་བདག་གོགས་བྱས་པར་བྱ། ། ༡༠༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་བདག་ནི་རང་གི་སྦྱོན་ཞེ་སྤང་གི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་དགོ་བ་ཆེན་པོ་བཟོད་
 པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དགོ་བའི་གོགས་བྱས་པར་བྱ་ལ་རང་ཉིད་ལ་བྱོ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་གོགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་
 མེད་མི་འབྱུང་ལ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ན། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་གོགས་ཞེས་བྱ། ། ༡༠༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གང་ཞིག་གཞོན་བྱེད་མེད་ན་བཟོད་པ་གང་མེད་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ན་
 བཟོད་པ་གང་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞོན་བྱེད་དེ་ཉིད་ནི་བཟོད་པའི་དངོས་རྒྱུའམ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུར་པོ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་གཞོན་བྱེད་དེ་ལ་དགོ་བའི་གོགས་སོ་ཞེས་བྱར་ཅི་ཞིག་རུང་སྟེ་མི་

རུང་ངོ། །དུས་སྤྱིན་པའི་སྒྲོང་མོ་བས། །སྤྱིན་པའི་གོགས་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན། །རབ་རྩ་འབྱིན་པར་བྱེད་གྱུར་པ། །རབ་བྱུང་གོགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་། ། ༡༠༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། དུས་སྤྱིན་པའི་སྒྲོང་མོ་བས་སྤྱིན་པའི་གོགས་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རབ་རྩ་འབྱིན་པར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་མཁན་པོ་སོགས་ལ་རབ་བྱུང་གི་གོགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲུས་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བཟོད་པའི་གོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲུས་པར་བྱ་བ། སྟོན་པའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་གྲུས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡན་འདོགས་ཆེ་བར་བསྟན་པ། ཡ་རོལ་གྱི་སྤང་སེམས་མེད་ན་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་སྒྲོང་བ་མོད། །གནོད་པ་བྱེད་པ་དགོན་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཡར་གནོད་མ་བྱས་ན། །འགའ་ཡང་ཚུར་གནོད་མི་བྱེད་དོ། ། ༡༠༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་པ་རྣམས་ན་སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་དང་མི་དག་བ་སྦྱོད་པ་དང་གནོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་མེད་པས་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་བཟོད་པ་ཡང་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། མི་མཛེད་གྱི་ཁམས་འདི་ནི་རྣམ་པ་མ་དག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་རྣམས་ཡོད་པས་སྤྱིན་ཚུལ་བཟོད་གསུམ་བྱར་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་བསྐྱལ་བར་

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་སྒྱུད་པ་ལས་འདིར་སྒྲོ་གཅིག་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ་ཙམ་ཡང་ཆེས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སར་བྱིན་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྱིན་པའི་ཡུལ་སྒྲོང་མོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོད་དེ་རྒྱ་དེས་སྒྱིན་པ་ནི་ཆེས་འབྱུང་བར་སྒྲོའོ། །དེའི་བྱུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་དགེ་བའི་ཡུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་སྒྲོང་མོ་བ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཉི་བའི་བྱིར་དེ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་སྒྲོ་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟོས་ཏེ་བཟོད་པའི་ཡུལ་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཏེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ལྟག་དང་སེང་གེ་དང་དོམ་དང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིས་སར་གཞོན་པ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ལ་བྱོལ་ཞིང་འབྲོས་པར་བཟད་ཀྱི་ཚུར་གཞོན་པ་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་སར་གཞོན་པ་བྱས་ཏེ་མཆོན་ལ་སོགས་ཀྱིས་བྱུག་པའམ་འཛིན་པའི་ཐབས་ས་མདའ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པར་ཤེས་ན་ནི་སྒྲུབ་རྒྱལ་བར་བྱེད་ལ། ལམ་དོག་པོར་མི་དང་གདོང་བྱུག་ཏུ་སྤང་དེ་འབྲོས་སུ་མ་རྟེན་ན་རང་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་མ་བཟོད་དེ་བྱ་ཆོམས་སུ་རྒྱལ་བར་བཟད་དོ། །དུད་འགྲོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བསམ་ཤེས་སུ་འདོད་པའི་མི་ལྟ་གལ་སྒྲོས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཐ་ཆད་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ནི་སར་གཞོན་པ་མ་བྱས་ན་ཚུར་འགའ་ཡང་གཞོན་པ་

༡༡། །ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ་གྲུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོག་མར་གཞོད་བྱེད་གྱིས་འཕྲོབ་བམ་ཞེ་ན། ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱང་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་པོ་འཆང་རྒྱ་ཞིང་དེའི་འོག་ཏུ་བཟོད་ཡུལ་གྱིས་ཕན་བདེ་གྲུབ་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གཞོད་བྱེད་གྱི་གཞོད་སྒྲིན་ལྷ་པོ་ལྷ་སྒྲེར་གྲུར་པ་ལ་དམ་བཅའ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བདུད་ཅི་ཐོག་མར་བསྐྱུལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕ་རོལ་གྱི་སྤང་སེམས་མེད་ན་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བཟོད་སྐྱབ་བསམ་མེད་པས། །དག་འདི་མཆོད་བྱ་མིན་ཞེ་ན། །གྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱར་རུང་བ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཅིས་ཏེ་མཆོད། ། ༡༠༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དག་འདི་ནི་ཁྱོ་བས་གཞོད་པ་བྱེད་པར་བྱ་བ་ཀྱི་འདི་ལ་བཟོད་པ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་བྱའོ་བསམ་པ་མེད་པས་ན་འདི་ལ་བདག་གིས་མཆོད་པ་དང་དགའ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་གྲུར་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱང་མཆོད་བྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་བསམ་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལའང་མཆུངས་ཏེ་འདུ་གཤམ་གྱི་རྒྱ་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་རྟེན་དང་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་

ལའང་རིགས་པ་མཚུངས་པར་འཕྲོབ་བོ། །གལ་ཏེ་དག་འདི་གཞོད་བྱ་ཡི། །བསམ་ཡོད་མཚོད་བྱ་མིན་ཞེ་ན། །སྒྲན་པ་བཞིན་དུ་ཕན་བརྩོན་ན། །བདག་གི་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། ། ༡༡༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དག་འདི་ནི་བདག་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པས་མཚོད་པ་བྱ་བ་མིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བཟོད་པའི་གོགས་ཡིན་གྱི་ནད་གསོ་བའི་སྒྲན་པ་དང་མཛའ་བོའམ་ཕ་མ་ལྟར་བྱམས་གིང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་བདག་གི་བཟོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འགྲུབ། དེ་བས་རབ་རྩ་སྒྲང་སེམས་ལ། །བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བས་ན། །དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་མཚོད་པར་འོས། ། ༡༡༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་རབ་རྩ་ཞེ་སྒྲང་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་མ་སྐྱུངས་པ་དག་བདག་རྒྱུད་ལ་ཁོ་བ་སྐྱེ་ལ་དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོ་བ་དང་དུ་མི་སྤང་བར་གཉེན་པོས་བཅོམ་སྟེ་ཕ་རོལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྤང་བོ་ཆེ་ལ་ཆོར་མ་བྱུག་པའམ་རི་རབ་རྒྱུད་གིས་མི་བསྐྱུལ་བ་ལྟར་སེམས་གཡོ་བ་མེད་པར་སྒན་ཚུགས་པས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཇི་མི་སྒྲམ་པར་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། དེས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་སྒྲང་སེམས་དེ་ཁོ་ན་བདག་གི་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་གཞོད་བྱེད་དེ་ནི་དམ་

༡༡། །པའི་ཚེས་དང་དགོན་མཚོག་གཞན་ལྟར་བདག་ལ་བྱིན་ཆེ་ཞིང་མཚོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་དེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཞིང་དང་ནི། །རྒྱལ་བའི་
 ཞིང་ཞེས་བྱའུ་པས་གསུངས། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་ཏྲག་སྟེ་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏྲག་སྟེ་ལ་བའི་ཞིང་ཡང་གཉིས་སུ་ངས་ཏེ་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལས་སྟོན་པ་དང་ཆུ་ལ་བྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བྱམས་སོགས་ཀྱི་ལོ་ཏྲག་སྟེ་ལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལས་དད་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ལོ་
 ཏྲག་བསྟན་ཞིང་། མདོར་ན་གཉིས་ཀ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཏྲག་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འབྱོར་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོས་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་འདི་སྟེ་ལ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་
 ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལམ་དག་པའི་མདོ་ལས། ངས་སྟོན་སེམས་ཅན་ཞིང་རྣམས་དང་། །བྱའུ་པའི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཚེས་རྣམས་མཐའ་ཡས་པའི། །ལོ་ཏྲག་སྟོན་
 སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཚེས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་མགུ་བྱས་མང་པོ་ཞིག་ །འདི་ལྟར་སྟོན་སུམ་པ་རོལ་བྱིན། ། ༡༡༢ ཞེས་གསུངས་

ཏེ། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མགུ་བར་བྱས་པ་ལས་སྟོན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་འདི་ལྟར་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་སྦྱོར་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལས། །རྒྱལ་ལ་གུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ།། ༡༡༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱས་པ་དང་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱས་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་སྟོབ་པའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་མཆུངས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པར་བྱེད་
 ལ། སེམས་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་ཅིའི་ཐ་ཆོག་ཅེས་རང་ཉིད་ལ་བྱི་བའི་སྟོ་ནས་མི་བཟོད་པའི་སྟོ་ཆར་གཙོད་པའོ། །བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མིན། །འབྲས་བུ་ལས་ཡིན་དེ་མཆུངས་པར། །སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལའང་ཡོན་ཏན་ཡོད། །དེ་སྦྱིར་དེ་དག་མཉམ་པ་ཡིན།། ༡༢༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཆུངས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གི་
 སྟོ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་དེ་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཀྱི་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་

༡༡། །ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་སོགས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཕྲོབ་པར་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ཞིང་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་སེམས་ལྡན་ལ་མཆོད་པ་གང་། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཆེ་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་དད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆེ་བ་ཉིད། ། ༡༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལའང་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ལ་སྟོབས་སོགས་འཕྲོབ་རུང་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་གཞལ་དུ་མེད་པ་འཕྲོབ་པ་དང་།
 དེ་ལྟ་མིན་ཡང་ཕ་མ་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་མཁན་སྟོབ་སོགས་བདག་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་མཆོད་པས་ཕན་ཡོན་ཆེས་ཆེ་བ་དང་ཐ་ན་དུད་འགྲོར་གྱུར་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ཁམ་གཅིག་ཙམ་
 བསྟུ་ལ་བའི་དགེ་བའང་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་པར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེད་ཅིག་ཙམ་དད་པ་དང་ཐ་ན་བྱེ་མ་སྟེ་མ་པ་གང་
 གིས་མཆོད་པས་ཀྱང་འཇམ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་ཟུང་ན་མེད་ཀྱི་དཔལ་ཕྱོབ་པ་དང་། སྐན་མ་འབྲུ་བཞི་ལྟར་བཟེད་དུ་ལྟར་ཞིང་གཅིག་ཕྱིར་ཡར་བ་ལས་གླིང་བཞི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟན་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་

༡༡། །ཞེས་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་མཆོག་ཆོག་ས་གཅིག་ཤུ་ཡི། །ཡོན་ཏན་གས་ཙམ་འགའ་ཞིག་ལ། །སྤང་ནའང་དེ་ལ་མཆོད་དོན་དུ། །ཁམས་གསུམ་སྤུལ་ཡང་ཆུང་བར་འགྱུར། ། ༡༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
 བོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་གསྐྱེའི་སྤང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་བྱེ་མའི་འབྲུ་གཅིག་གི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་བོ་སྤུལ་ཡང་དེ་
 ཙམ་གྱིས་མཆོད་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཆུང་བར་བྱད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་མཆོག་སྐྱེ་བའི་གས། །སེམས་ཙན་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་ན། །འདི་ཙམ་དག་གི་ཆ་བསྟུན་ནས། །སེམས་ཙན་མཆོད་པར་རིགས་པར་
 འགྱུར། ། ༡༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་ནམ་མཁའ་དང་རྩ་མཆོག་གི་བྱ་གའི་བྱད་པར་ཙམ་ཡིན་དུ་བྱེན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ནི་ལམ་གྱི་བྱེད་སེམས་ཙན་ཁོ་ན་ལ་རག་
 ལས་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱེ་བའི་ཆ་གས་སེམས་ཙན་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་འདི་ཙམ་གྱི་ཆ་དང་བསྟུན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པར་རིགས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པའི་བྱགས་དགོངས་རྫོགས་པའི་བྱིར་གྲུས་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟ། །སེམས་ཙན་མགྲུ་བས་སྟོན་པའི་བྱིན་ལན་ལོན་པར་བསྟུན་པ། །སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ན་དེ་ལྟར་

བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་ལ་གཞི་དཔེ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་དགེས་པར་བསྟན་པ། དེའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་འདི་དག་གྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
སྟུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་ཅིང་། །ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ། །སེམས་ཅན་མགྱ་བྱ་མ་གཏོགས་པར། །གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར། །ཉེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒར་བསྟན་པ་དེ་དག་ཏུ་མ་བཟད་སེམས་ཅན་མགྱ་བྱ་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། བམ་དུ་ཡང་གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་པར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འདྲིས་པའི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པ་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་ཅན་མགྱ་བྱ་
མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་འཆར་ཁ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་གྱང་དགྲ་བཙུམ་ཐོབ་པ་ན་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་
ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེར་མཛད་ན། བདག་གིས་དྲིན་ལན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་བྱ་སྟོམ་པ་ན་བཙུམ་ལྡན་འདས་ནི་སེམས་ཅན་གསུལ་བ་ཁོ་ནར་བཟད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མ་གཏོགས་སྟོན་པ་

༡༡། །ལ་གཞན་གྱིས་དྲིན་ལན་སྤྲོན་པར་མི་རྒྱས་ཀྱི་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསམས་ཏེ་རྣལ་ཤིག་ལུས་ཀྱིས་མི་སྟོབ་པར་གཞན་དོན་སྦྱོང་པར་བཤད་
 ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱིར་སྐྱེ་གཏོང་མནར་མེད་འཇུག་པ་ལ། །དེ་ལ་ཕན་བཏགས་ལན་ལོན་འགྱུར་བས་ན། །དེ་བས་འདི་དག་གཞོད་ཆེན་བྱེད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་བཟང་གུ་ཞིག་ཏུ་སྦྱང་པར་
 བྱ། ། ༡༢༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་སྟོབ་པའི་ལམ་སྦྱོང་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྟོག་གི་ཆེད་དུ་ཡང་བདག་གི་སྐྱེ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ན་
 གཅིས་ཤིང་འཕངས་པ་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཙམ་གྱི་བསྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་ལུས་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཆེད་དུ་ཡང་མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་མཛད་དེ། རྣལ་མོའི་ཆེད་དུ་ལུས་བཏང་བ་དང་།
 སྤྱུག་རོན་རང་གི་ཤས་སྤྱུས་པ་དང་། དཔྱལ་བར་ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྲུ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་བླ་པོ་སྟོབས་ཆུང་བའི་སྐལ་བ་ཡང་རང་གིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་རང་གི་བདེ་བ་ཐམས་
 ཅད་བྱུང་དུ་བསད་དེ། སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པར་མཛད་པས་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་བཏགས་ན་བདག་གི་རྗེ་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་དྲིན་ལན་སྤྲོན་པ་དང་ལོན་པར་འགྱུར་

ཞིང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་མཉེས་པའི་ཐབས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདི་དག་བདག་ལ་གཞོད་པ་ཆེར་བྱེད་དུ་བེན་ཀྱང་བདག་གིས་གཞོད་ལན་བྱ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་
 ཐ་ན་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་གཞོད་སེམས་དང་ཁྲོ་བ་ཡང་མི་བྱ་བར་དེ་དག་གིས་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟང་གུ་སྟེ་ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ན་དེ་
 ལྟར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། རེ་ཞིག་བདག་གི་རྗེས་སུ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །གང་ཕྱིར་རང་གི་སྐྱུ་ལའང་མི་གཟིགས་པ། །དེ་ལ་སྒོངས་པ་བདག་གིས་ངེ་ལྟར་ན། །ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་བྱན་གྱི་དངོས་མི་བྱ། ། ༡༣༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་
 བདག་གི་རྗེ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་དེས་ཀྱང་རྗེ་བོ་ལྟར་གཟིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དགོ་བསྟོན་ནི་བའི་གོ་ཆས། རི་བོ་བོ་ཏ་ལར་ཕྱིན་པའི་ཆེ་སྒྲོལ་མ་དང་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱིས་གདམས་
 པ་ན་ཁྲོད་གྱིས་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་ངན་སེམས་མ་སྐྱེད་ཅིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོའི་ཡང་རོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གང་གྲགས་པ། །སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་
 ལ་བྱ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་བདག་གི་རྗེ་བོ་ཡང་གང་གི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྐྱུ་ལའང་མི་གཟིགས་པར་ཕན་པ་མཛད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བདག་གིས་ངེ་ལྟར་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པར་བྱ་སྟེ་བྱན་དང་

༡༡། །གོ་རེ་ལོང་མི་བྱེད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཚིག་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་དགེས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་དག་བདེ་བས་བྱབ་རྣམས་མཉེས་
 འགྱུར་ཞིང་། །གང་ལ་གནོད་ན་མི་དགེས་འབྱུང་འགྱུར་ལ། །དེ་དག་བདེ་བྱས་བྱབ་དབང་ཀུན་མཆོད་ཅིང་། །དེ་ལ་གནོད་བྱས་བྱབ་ལ་གནོད་པ་བྱས། ། ༡༢༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་བདེ་བས་བྱབ་རྣམས་
 མཉེས་པར་འགྱུར་ཞིང་གང་གིས་སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་དེ་ལ་བྱབ་རྣམས་མི་དགེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་བདགས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཉེས་མ་མཉེས་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཆགས་སྤང་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 སངས་རྒྱས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལྟ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་བ་མི་མངའ་ཞིང་བདག་དང་གཞན་དུ་གཟིགས་པ་མེད་པས་ན་མ་མཁའ་
 ལྟར་ཀུན་ནས་དག་པའི་ཕྱིར། མཉེས་པ་དང་མ་མཉེས་པ་ག་ལ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ངོར་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བདག་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་སྤྲད་པ་སོགས་ལ་སྤང་

༡༡། །པའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མི་དགེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གིན་ཏུ་མི་མཉེས་པས་མྱ་ངན་དུ་མཛད་དེ། བ་རི་ལོ་ཙྰ་བ་རྩོ་རྩེ་གདན་ན་
 བཞུགས་དུས་མི་ལམ་དུ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱོན་ཆབ་འབྲིན་པ་ལན་གཉིས་སུ་མཐོང་ནས་རྒྱ་ཞུས་པས་ངའི་བྱ་མང་འོར་ལོ་ཙྰ་བའི་གསེར་ཞོ་དོ་སྐྱལ་བ་ལོ་ཙྰ་བས་བརྒྱས་ནས་དུ་ཞིང་འདུག་པ་ལ་མ་བཟོད་
 པ་ཡིན་གསུང་ནས་བ་རི་བས་བཙལ་པས་མང་འོར་ལོ་ཙྰ་བ་དུ་ཞིང་སྤྱ་མ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞུ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོལ་དུ་བོད་ལ་བྱིན་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བཙལ་བས་གསེར་ཞོ་དོ་རྩེད་པ་
 ཉོར། ད་དབང་བསྐྱར་མི་ཐོབ་ཟེར་ནས་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆེ་བར་འདུག་པས་བ་རི་ལོ་ཙྰ་བས་གསེར་ཞོ་བཞི་བྱིན་པས་གིན་ཏུ་དགའ། ཡང་མྱ་ག་རྩེའི་རྒྱལ་པོས་བཙོན་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་བཟུང་ནས་གསོད་པར་
 འདུག་པས་མ་བཟོད་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་བ་རི་བས་གསེར་སྤང་རེ་རེས་སྤྱ་བར་བྱས་པས་རྒྱལ་པོས་མ་སྟེར། རེ་རེ་ལ་གསེར་སྤང་བཅུ་རེ་དགོས་ཟེར་ནས་དེས་སྤྱས་ནས་བཏང་ངོ་། །ཞེས་དོན་ཞགས་
 གྱི་ལོ་རྒྱས་ལས་བྱང་བའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ལུས་ལ་ཀུན་ནས་མེ་འབར་ན། །འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་བདེར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་། །བྱགས་རྩེ་ཆེ་རྣམས་དགེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། ། ༡༢༩ ཞེས་

༡༡། །ལ་ཁོ་བ་སྐད་ཅིག་ཡང་མི་སྐྱེད་པར་བཟོད་པར་བྱ་ནིང་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་བྱན་ལྟ་བུར་ཁས་སྦྱང་བར་བགྱིའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བའོ། །ལྷ་པ་སེམས་ཅན་འདི་དག་གྲང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི། འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་གྲགས་རྗེའི་བདག་ཅན་དེས། །བདག་རྩ་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སེམས་ཅན་ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད། །མགོན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཅི་ཕྱིར་གྱས་མི་བྱེད། ། ༡༢༤ ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་དག་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་བདག་གིར་མཛད་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་རང་ཅག་མ་དག་པའི་ངོར་སེམས་ཅན་དུ་སྦྱང་བ་འདི་དག་ཁོ་ན་བདག་ཅག་གིས་ཡིན་ཚུལ་མ་མཐོང་
 བར་བཟད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྲང་འདི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁམས་གྱི་
 རང་བཞིན་ལ་ཐ་དད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཉམས་སྤྱོད་པ་བཤད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་བཞི། མདོར་བསྟན་པ། དཔེས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ།
 དཔེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ། འབྲས་བུ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། །རང་དོན་ཡང་དག་སྐྱབ་པའང་འདི་ཉིད་དེ། །འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་པ་

༡༡། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་ཞིག །སྐྱེ་བོ་མང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་། །སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་དག །རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་གཞོད་མི་བྱེད་དེ། ༡༢༥ །འདི་ལྟར་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་གྱི། །རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་དེ་ཡི་དཔུང་། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་མངགས་པའི་མི་གཅིག་པོ་ཞིག་གིས་མང་པོ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཀྱང་། །སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་བ་སྤྱི་རྗེས་རིང་དུ་ལྟ་བ་དག་མི་གཅིག་པོ་དེ་ཐུབ་པར་སྒྲུ་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་གཞོད་
 པ་མི་བྱེད་དེ། རྒྱལ་པོ་དཔུང་དང་བཅས་པ་དེའི་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་གཞོད་བྱེད་ཉམ་ཆུང་བ། །འགའ་ཡང་བྱེད་དུ་བསད་མི་བྱ། ༡༢༦ །འདི་ལྟར་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ལྡན་རྣམས་དེ་ཡི་དཔུང་། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་ནས་སྤྱི་མ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱི་རྗེས་རིང་དུ་ལྟ་བའི་སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་རྣམས་གཞོད་བྱེད་ཉམ་ཆུང་ཡང་བརྟམས་པར་མི་བྱེད་དེ། །འདི་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཐམས་
 ཅད་དང་དཔུལ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་གནག་པའི་ལས་ཆུང་དུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ་སྐྱེད་པ་ནི་དགྲ་བཙེམ་པ་ལ་སྤྱེའུ་ལྟར་ཡང་རྩ་ལ་ཆེའོ་ཞེས་བྱས་
 པས་ངན་འགོ་དུ་མ་སྐྱོང་ཞིང་ཆོ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མར་སྤྱེའུར་གྱུར་པ་སོགས་མདོ་སྤེལ་ས་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་གཏུམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མགུ་བར་བྱ། ༡༢༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་གྲུ་མ་པོ་གཟུ་ལུ་མས་ཅན་ནི་ཅིས་ཀྱང་མགུ་བར་དཀའ་ཞིང་རྒྱ་མེད་དུ་གཞོད་པ་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེའི་འབངས་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་སེམས་སྤང་
 དགོས་པ་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གི་སྤྲས་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མགུ་བར་བྱའི་གཞོད་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་དཔེ་ལས་བྱུང་བར་
 དུ་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁྱོས་ན་ཡང་། །སེམས་ཅན་མི་མགུ་བྱས་པ་ཡིས། །ཁྱོད་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དཔུལ་བའི་གཞོད་པ་དེས་བྱེད་དམ། ། ༡༣༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 ཁྱོས་ཀྱང་ནོར་དབྱེག་པ་དང་གསོད་པར་བྱེད་ཀྱི་དཔུལ་བར་སྐྱར་མི་རུས་ལ། །སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་ལས་ནི་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་མགུ་ན་ཡང་། །
 སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་པ་ཡིས། །འཕྲོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱོན་མི་སྦྱིད་དོ། ། ༡༣༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་རྒྱལ་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་མགུ་ནའང་རྒྱལ་སྦྱིད་ཀྱི་བྱེད་སྦྱོན་པར་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་མའི་བདེ་བ་
 སྦྱོན་པར་མི་རུས་ལ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ལས་ནི་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་དངོས་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་

༡༡། །མགུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིས། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ལྟ་ཞོག །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེ་དང་། །གྲགས་དང་སྦྱིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་། ༡༣༩ །འཁོར་ཆོ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། །
 ཤིན་རྟ་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་འཕྱོང་། ༡༤༠ ཅིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་མགུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིས། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། ཅིས་པས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
 བྱ་དང་། ལྟ་ཞོག །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེ་དང་། །གྲགས་དང་སྦྱིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་། །ཞེས་པས་ནི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། །འཁོར་ཆོ་བཟོད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 འབྲས་བྱ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེར་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་འབྲས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ལྟ་ཞོག་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་མང་པོས་བཀྱར་བའི་
 རྒྱལ་པོས་ཞིང་ཆ་མཉམ་དུ་བགོས་ཤིང་ཞིང་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་སྦྱེ་པོ་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་བཀྱར་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མར་གྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆོ་རབས་
 གཞན་དག་ལ་ཡང་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤྲུག་པ་དང་། ནད་མེད་ཅིང་སྟན་པར་གྲགས་པ་དང་། ཆོ་རིང་ཞིང་འཁོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྦིད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་

༡༡། །ཞེས་རབ་གྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་དོ། །ཞེས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་ན་ཡོན་ཏན་
 བམས་ཅད་འཕྲོབ་སྟེ། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གང་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོ་བོ་ནི། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྟོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་
 ཚོང་སོ་ནམ་སོགས་ལ་འབད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་འམ་དམད་པའི་ལེ་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དགེ་བ་ལ་སྟོབ་པས་འཇུག་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བརྩོན་
 འགྲུས་གང་ཞེ་ན་དགེ་བ་ལ་སྟོབ་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། དགེ་ལ་ཡང་དག་སྟོབ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་གྱང་། བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ལས་
 སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོབ་པ་དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བརྗོད་དེ། མི་དགེ་བ་ལ་སྟོབ་པ་ནི་ལེ་ལོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལ་ལྷ། མདོར་བསྟན་པ།
 ལེ་ལོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བཤད་པ། སྟོམས་ལས་གྱི་ལེ་ལོ། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ། སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་བྱ། །ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལུག་བདག་ལ་བརྟན་

པའོ། ན ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བརྩོན་འགུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་དུས་ལས་ཡོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལེ་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོམས་ལས་ཀྱིས་བག་མེད་དུ་གནས་པ་དང་། བྱ་བ་
 ངན་པ་མཁས་པས་དམད་པའི་གནས་ལ་ཞེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་བརྟན་པས་ཁྲུམ་ཞིང་སྦྱིད་ལུག་པ་སྟེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལེ་ལོ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལེ་ལོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། སྟོམས་
 ལས་བདེ་བའི་རོ་མུང་དང་། །གཉིད་ལ་བསྟེན་པའི་སྤེད་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་སྦྱོ་ལས། །ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྟེ་བར་འགུར། ན ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོས་དལ་དུ་སྤོད་པ་ཙམ་ལ་དགའ་བའི་སྟོམས་ལས་ལ་བདེ་བར་
 འདུ་ཤེས་པས་དེའི་རོ་མུང་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། བསྟེས་པ་དང་། གཉིད་ལ་དགའ་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་དེའི་ཞེན་པ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་སྦྱོན་དུ་མི་ལྟ་བུ་ནི་ལེ་ལོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྟེ། དེས་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་བར་
 མི་འགུར་ལ། འཁོར་བ་ལས་མི་སྦྱོ་བ་དང་། མི་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེ་ལོ་གོང་དུ་སྟེ་བར་འགུར་ཏེ། དགའ་འགྲེལ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་གང་ལས་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་མི་སྦྱོ་བ་
 ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། འཆི་བའི་འཛིགས་པ་བསམས་ཏེ་རྒྱུད་བསྐྱལ་བ། ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལ་འཛིགས་པས་བསྐྱལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དུག །སྦྱིས་པའི་

༡༡། བྱིར་འཆི་ངེས་པར་བསྟན་པ། རང་གཞན་ཀུན་གྲང་རིམ་གྱིས་འཆི་བར་བསྟན་པ། འཆི་བ་ལས་མི་ཐར་བར་བསྟན་པ། ཟུར་དུ་འཆི་བར་བསྟན་པ། སྟོ་བུར་དུ་འཆི་བར་བསྟན་པ། དེའི་
 ཆེ་ཅིས་གྲང་མི་ཡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བཤོར་ནས་ནི། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཆུད་ཀྱུར་ནས། །འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་ཀྱུར་པ། །ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ། ། ༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་
 པ་ཉ་པ་ལྟ་བུས་འདུས་བྱས་པའི་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞིའི་རྒྱུ་བདག་ཆུད་ཟེན་ན་ལྷགས་ཀྱས་ཟེན་པའི་ཉ་ད་ལྟ་ཆུ་ནང་ན་འཕྱོ་ཡང་སྐམ་སར་ཐོན་ཟེན་པ་དང་འདྲ་བ་ལྟར་བདག་གྲང་འཆི་བདག་གི་ཁར་
 སོང་ཟེན་པ་དང་མཆུངས་པ་སྟེ། ཅིས་གྲང་འཆི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གཞན་ཀུན་གྲང་རིམ་གྱིས་འཆི་བར་བསྟན་པ་ནི། རང་སྟེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བར་མ་ཀྱུར་ཏམ། །འོན་གྲང་གཉིད་
 ལ་བསྟན་པ་གང་། །གདོལ་པ་དང་ནི་མ་ཉེ་བཞིན། ། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་ཡིད་མི་ཆེས་ན་རང་དང་སྐྱེ་གནས་གཅིག་པའི་སྟེ་ཆོན་ཡུལ་མི་ལ་སོགས་པ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་འདི་ཅིས་
 མ་མཐོང་། གལ་ཏེ་འདི་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་གཉིད་དང་སྟོམས་ལས་ལ་ཞེན་ན་ལྷག་དང་། མ་ཉེ་སོགས་ར་བར་བཅུག་སྟེ། གདོལ་པས་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་མཐོང་བ་ན། བྱི་མ་དེ་དག་སྐྱག་ཆེས་བས་

བསྟན་པ་ནི། བྱ་ངན་ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱངས་པ་ཡི། །མིག་དམར་གདོང་ལ་མཆི་མ་འཛག། །ཉེ་དུ་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉའི་བཞིན་ལ་ལྟ། ། ༩ །རང་སྤྱིག་དྲན་པས་གདུངས་པ་དང་། །དམུལ་བའི་སྐྱ་ནི་ཐོས་པ་ཡིས། །སྐྱག་པས་མི་
གཙང་ལུས་གོས་ཤིང་། །ཚྱོས་པར་གྱུར་ཆེ་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ༡༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མཛའ་བཤེས་དང་འབྲལ་བར་ཤེས་ཏེ། རེ་ཐག་ཆད་པས་བྱ་ངན་གྱིས་ཅི་བྱ་ཏོལ་མེད་པའི་ཉེ་དུ་རྣམས་མིག་ཁྲག་ལྟར་དམར་
ཞིང་། གདོང་ཆེས་སྐྱངས་པར་དུ་བས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་འཆི་བ་པོ་ཉིད་ནི་རིས་མནན་པ་དང་ཆུ་བོར་སྐབས་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་འཆར་ཞིང་དབུགས་རིང་བྱང་དུ་ཕྱེག་ལ། གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ཡང་ཡུད་
དུ་མཐོང་བའི་བཞིན་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་ལྟ་བ་དང་། རང་གི་སྤྱིག་པས་འགྱོད་ཅིང་དམུལ་བའི་སྐྱང་བ་ཤར་ཏེ་དུ་འབོད་དང་། འཆོད་པ་དང་། འཆིར་བའི་སྐྱ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཐོས་པས་
སྐྱག་ཆེས་བས་འཆི་ག་མའི་ལུས་དེ་ལས་བཤང་གཅི་དང་རྩལ་འཛག་ཅིང་། མགོན་སྐབས་མེད་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་དེའི་ཆེ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱི་མར་ངན་སོང་ལ་འཛིགས་པས་བསྐྱལ་བ་
ལ་བཞི། དམུལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ། ད་ལྟ་བཏང་སྟོམས་སུ་སྟོད་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ། བདག་གི་སྟོད་པ་ལ་ཡི་ཆད་པར་བསྟན་པ། ད་ལྟ་འབད་དེ་སྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

༡༡། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ནི་ཉ་གསོན་འགོ་བ་ལྟ་ལི། །ཆོ་འདིར་འཛིགས་དང་ལྟན་གྱུར་ན། །སྤྲིག་བྱས་དཔྱལ་བ་མི་བཟད་པ་ལི། །སྤྲིག་བསྐལ་རྣམས་ནི་སྒྲོས་ཅི་དགོས།། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྱོད་ནི་འཆི་བ་ན་ཡང་
 གནད་གཅོད་གྱི་སྤྲིག་བསྐལ་ཉ་གསོན་པོར་བྱེ་ཆོན་ལ་འགོ་སྤྲིག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེས་ཁྱོད་གྱི་སྤྲིག་པ་ལི་འབྲས་བུ་སྤྲིགས་ཙམ་ཡང་བཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྤྲི་གུ་ཙམ་
 དུ་བཟད་ལ། སྤོང་བུ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་ལྟ་བུའི་དཔྱལ་བའི་སྤྲིག་བསྐལ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ནི། ད་གདོད་འོང་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཉན་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་པར་དགའ་སྟེ། མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བའི་
 སྤྲིག་བསྐལ་ཇི་ལྟ་བར་ཐོས་ན་མི་རྣམས་ཁྲག་དྲོན་མོ་བསྐྱུགས་ཏེ། འཆི་བར་འགྱུར་བས་ན་མ་གསུངས་པར་བཤད་ལ། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ཤིང་ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པ་གཅིག་ཤོས་ན་སངས་
 རྒྱས་འཁོར་བ་འཛིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིགས་དུག་གི་དུས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཞལ་བ་ལ་འཆར་བ་ཡོད་པར་ཡང་ལྟ་རྣམས་དེ་མཐོང་ན་ཁྲག་དྲོན་མོ་བསྐྱུགས་ཏེ་འཆི་བས་ན། མནར་
 མེད་གྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དཔྱལ་བ་གཞན་བདུན་པོ་དག་ཀྱང་བྲིས་པ་མཐོང་ན་ཡང་ལྟར་མི་བཟོད་དེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། དཔྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དྲན་དང་བསྐྱུགས་

དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཛིགས་པ་སྐྱེད་པར་བགྱིད་ན་མི་བཟང་པའི། །རྣམ་སྤྱོན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་རྣམས་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ད་ལྟ་བུ་དང་སྟོམས་སུ་སྦྱོད་མི་རིགས་པར་
 བསྟན་པ་ནི། རྩ་ཆོན་གྱིས་ནི་རིག་པ་ན། །གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་རབ་ཆ་བའི། །དཔུལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། །ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། ། ༡༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོ་རིས་སུ་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ལུས་གཞོན་
 ཤ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་འཇམ་ཞིང་ཁ་དོག་བཟང་བ་ལྟ་ན་མཛེས་པས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་བྱེད་པའོ། །ངན་སོང་དུ་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ལུས་གཞོན་ཤ་ཅན་གྱི་རྩ་ཆོན་བར་འགྱུར་ཡང་མི་དགོ་བའི་
 ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྐྱུག་གྲོ་བ་དང་། མི་མཛེས་པ་དང་། འཛིགས་སུ་རུང་བ་སྐྱེད་ཅིང་རྩའི་སུ་གྱས་ཀྱང་ལུས་ལ་ཆོར་མ་ལྟར་འཇུག་པའི་བྱག་རུ་སྐྱེད་པས་གཟེ་རིག་ཆེ་ཞིང་བདག་ཉིད་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྤལ་པ་དང་ན་བུན་གྱི་འབུའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དཔུལ་བར་ནི་དེ་བས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་ཡང་སོས་ཀྱི་ལུས་རྩི་བ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་རིམ་པས་
 རྩི་ཞིང་མི་སྐྱུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དཔུལ་བ་པའི་ལུས་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྩི་ཞིང་གཞོན་ལ་མི་སྐྱུག་པ་ལ་བཟངས་ཞུན་ཁོལ་མས་སྤྲེག་ལ། ཡང་སྐྱེད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་དེ་བས་ཀྱང་རྩི་བའི་ལུས་སུ་

༡༡། །འགྱུར་ཞིང་ཡང་སྒེག་པ་སོགས་ལོ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པར་དེ་ལྟར་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་ནས་ད་ལྟ་རྫོམ་སེམས་དང་བཅས་ཏེ་བདེ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྔོན་རྣམ་པ་འདི་ཅི་ལྟ་ཞིག་ཏུ་
 རུང་། གསུམ་པ་བདག་གི་སྦྱོང་པ་ལ་ཡི་ཆད་པར་བསྟན་པ་ནི། བརྩོན་མེད་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། །གཟེ་རེག་ཅན་ལ་གནོད་མང་ཞིང་། །འཆི་བས་བཟུང་བཞིན་ལྟ་ལྟར་སྦྱོང་། །ཀྱེ་རུད་སྤྱག་བསྐྱལ་དག་གིས་བཙོམ། ། ༡༣ ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། རང་ལ་བྲེལ་གདའ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་འདོད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མི་རྩོམ་པ་ནི་འགལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ད་ལྟ་འབད་དེ་སྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། མི་ཡི་གྲུ་ལ་
 བསྟན་ནས་ནི། །སྤྱག་བསྐྱལ་རྩ་བོ་ཆེ་ལས་སྦྱོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱི་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། །མྱོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལྡོག། ༡༤ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་གྲུ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཉན་པ་འཛོམ་པའི་
 དུས་འདིར་སེམས་བྱོད་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བོ་འདི་ལས་ཀློལ་ཞིག་སྟེ། གྲུ་དང་མཉན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིས་མི་རྟེན་པས་ད་ལྟ་ཁོ་ན་རྩ་བོ་ལས་ཀླལ་དགོས་ཏེ། རུང་བད་ཀྱང་ལེ་ལོ་བྱ་བའི་དུས་ནི་འདི་མ་ཡིན་
 ནོ། །བཞི་པ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ནི། དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། །དམ་ཆོས་དགའ་བའི་མཆོག་སྤངས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་ཡི་གཡང་བ་དང་། །ཁྱོད་སོགས་ལ་བྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་

༢༡། སྦྱིད་ལུག་མེད་དང་ཞེས་པས་སྦྱིད་ལུག་པའི་གཉེན་པོ་དངོས་བསྟན་ཏོ། །དབུང་ཚྲིགས་དང་ཞེས་པས་མོས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། རོར་བའི་དབུང་ཚྲིགས་བཞི་འཆད་
 ལ། ལྷུར་སྤང་དང་། བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དང་། སྤེལ་བ་ཡང་མདོར་བསྟན་ཏོ། །བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བར་གྱིས་ཤིག་པས་ནི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་མཐའ་དག་ཡང་བསྟན་ཏེ་ཚྲིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བི་བྱུ་ཏིས། ཚྲིགས་བཅད་འདི་གཞན་གྱིས་བརྩུག་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་མ་
 ཡིན་པར་གསུངས་མོད། རྗེ་དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་སྤེང་བས་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་གསུང་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་ལ་སྦྱིད་ལུག་སྤང་བ་ནི། བདག་གིས་བྱང་རྒྱུ་ག་ལ་ཞེས། སྦྱིད་ལུག་པར་ནི་མི་
 བྱ་སྟེ། །འདི་ལྷུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །བདེན་པ་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུངས། །^{༡༧} ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་ནི་བསོད་ནམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོབ་གྱི་བདག་འདྲ་བས་མི་འཕྲོབ་བོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཞུམ་
 པ་དང་སྦྱིད་ལུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདེན་པར་གསུང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་ལས། ལག་བཟང་། གཞན་ཡང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ། འདི་ལྷུར་ཡང་དག་པར་སྦྱོབ་སྟེ། གང་དག་སེང་གེ་

དང་། ལྷག་དང་། བྱི་དང་། ཅེ་སྦྱང་ནས་སྦྱང་བུ་དང་། ཤ་སྦྱང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ན། བདག་མིར་གྱུར་བཞིན་དུ་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་འདོར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ། །ཆོད་
 མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེའི་ཕྱིར། །ཞུམ་པ་དང་དུ་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱང་བུ་ཤ་སྦྱང་བུ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སློན་བུར་གང་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་
 བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་དཀའ་སྤྱོད་མེད་འཕྲོག། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྦྱང་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་སྦྱེད་པ་ཡོད་ན་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་སེམས་
 ཅན་དུ་གྱུར་པ་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྦྱེས་ལ། །ཡན་དང་གཞོད་པ་ངོ་ཤེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པ་མ་བཏང་ན། །
 བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཕྲོག། ༡༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་ལ། །ཡན་གཞོད་ཀྱི་གནས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས། མི་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་དགོ་བའི་བཤེས་

༡༡། །གཉེན་ལ་བྲིར་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་བདག་ཉིད་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ་སྟེ། ད་ནི་གིན་ཏུ་འབད་པའི་དུས་ཡིན་གྱིས་ཞུམ་པའི་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
 རྒྱ་སྐྱོན་སོགས་ལ་སྦྱིད་ལུག་སྤང་བ་ལ་གསུམ། སྐྱོན་སོགས་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆུང་དུར་བསྟན་པ། གོམས་ན་མི་དགའ་བར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 བཞི། མཚམས་སྤྱད། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆུང་དུ་འདི་མ་སྦྱིད་ན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གཞན་ཆོད་མེད་སྟོང་དགོས་པར་བསྟན་པ། དེའི་དཔེ་བཤད་པ། དཔེ་ལས་སྤྱུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་
 པ། །གཏང་དགོས་བདག་ནི་འཛིགས་ཞེ་ན། །ཁྱི་དང་ཡང་བ་མ་དབྱུད་པར། །ཁྲོངས་པས་བདག་ནི་འཛིགས་པར་བྱེད། ། ༡༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ནི་མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་
 སྐད་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆུའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོམ་འབུད་པ་ལྟར་མ་བརྟགས་པར་གྱུ་ཆོམས་སུ་སྤྱུག་པར་བྱེད་དེ། ཐབས་མཁས་པས་མགོ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་མེད་པར་བདེ་བས་
 ལམ་བཟོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། མགོ་ལ་སོགས་གཏོང་བ་དེའི་ཆོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱ་དགའ་སྦྱོད་པ་འདི་ཁྱིའམ་འོན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གཞན་ཁྱི་ཞེས་ཁྱི་ཡང་གི་བྱུང་པར་བརྟགས་ན། འདི་ནི་

༡༡། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ཡང་ལ་དབྱད་ན་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འདི་ནི་གིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཆུང་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལྟར་སྤྲུང་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཆོ་འདི་ཁོ་ནའི་ནང་མདེའུ་དུག་ཅན་འདོན་པ་དང་།
 སྤྱིང་ཆུ་དང་། སྒོ་ནག་དང་། ཙུ་སྤྲུག་གི་ནད་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་པས་མ་གཏོང་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི། དབྱད་ཆུབ་མོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ནད་ཆུང་དུ་འབྱེན་པར་བྱེད་ན་སྤྱི་བ་གཏན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་གི་
 རྒྱར་གྱུར་པའི་ནད་ཆེན་པོ་དབྱལ་བར་དགའ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཞོམ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཆུང་དུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད། བཞི་པ་དཔེ་ལས་སྤྲུག་པར་བསྐྱར་པ་ནི། གསོ་དབྱད་ཕལ་པ་འདི་འདྲ་བའང་། །
 སྤྲུག་པ་མཆོག་གིས་མ་མཛད་དེ། །ཆོ་ག་གིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡིས། །ནད་ཆེན་དཔག་མེད་གསོ་བར་མཛད།། ༡༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གིས་ནི་གཏར་སྤྱི་ཅམ་གི་དབྱད་ཆུབ་མོའང་མ་
 གསུངས་ཏེ། སེམས་ལ་གྲོས་གདབ་པའི་ཆོ་ག་འཇམ་པོ་ཁོ་ནས་སྒོ་གསུམ་གི་ནད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ནི་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་གི་སྐྱབས་སུ་ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པ་བསྐྱུགས་པའི་ཆོའང་ངལ་
 ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་སྤང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གོམས་ན་མི་དགའ་བར་བསྐྱར་པ་ལ་གཉིས། གོམས་སུ་གཞུག་ཚུལ། གོམས་ན་སྤྱི་བར་བསྐྱར་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཆོད་མ་ལ་སོགས་སྤྱིན་པ་

ལའང་། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྒྱུར་བར་མཛད། །དེ་ལ་གོམས་ནས་སྤྲོས་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་པར་མགོ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་དགོས་སོ་ཞེས་བྱུང་འདྲུག་གི་ཆོག་ལྟ་བུས་
 བྲིམས་བཅས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རང་ག་ཞན་གྱི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དང་པོར་ཆོད་མ་ངན་ངོན་དང་། །ཁ་ཟས་གྱི་ལྟག་མ་རང་བཞིན་གྱིས་དོར་བྱ་དང་། རྩ་ཙམ་
 གྱི་སྒྱུན་པ་བྱོས་ཤིག་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་གོམས་པ་ན་དངོས་པོ་ཆེན་པོའང་མི་འཕངས་པར་གཏོང་བར་རུས་སོ། །གཉིས་པ་གོམས་ན་སྒྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཆོད་སོགས་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྒྲེས་
 པ། །དེ་ཆེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ། ༡༦ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཐར་ལུས་དང་ཆོད་མའང་མཉམ་པར་མཐོང་སྟེ། གཉི་ག་ལ་སེམས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྲི་ཡང་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བས་
 ལུས་ལ་གཅེས་སྒྲས་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་ལས་ལོག་སྟེ། ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིང་རྗེའི་ག་ཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་བདག་ཉིད་གྱིས་དགའ་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་བྱ་གཅེས་པ་ལ་ཟས་བཟང་པོ་སྟེར་བ་
 ལྟ་བུའི་སྒོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུག་དང་མི་སྒྲུག་གུན་ལ་ལྟ་བ་མེད་པ་ཡིན། །མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཏོང་ཞིང་ཁུམ་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་རྟག་ཏུ་ཞེན་པ་མེད། །ཆོས་རྣམས་

༡༡། །རང་བཞིན་བདག་མེད་ཡ་མ་རྩུང་ཤེས་ནས། །བདག་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་ལ་ཁྱུ་པའི་སེམས་མེད་ན། །དེ་ཆེ་བྱི་རོལ་དངོས་པོ་གཏོང་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་དུས་མིན་
 དུ་ཕྱེབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་མིན་ལ། དེས་ན་བྱིམ་བདག་གིན་ཏུ་སེར་སྒྲ་ཅན་ཞིག་ལ་ཁོ་རང་གི་ལག་པ་གཡས་པས་གཡོན་པ་ལ་སྟེར་བ་བསྐྱབས་པས་བྱིས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆགས་མེད་དུ་གཏོང་
 བ་ཞིག་བྱང་བར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་འཇིགས་པ་མེད་པར་
 བསྟན་པ། འཁོར་བས་མི་སྒྲོ་བར་བསྟན་པ། དེའི་བྱིར་ཉན་རང་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲིག་པ་སྤངས་བྱིར་སྤྲིག་བསྐྱལ་མེད། །མཁས་པའི་བྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། །འདི་ལྟར་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་དང་། སྤྲིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གནོད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཁོར་བར་བསྐྱལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་གནས་དགོས་སོ་ཞེས་ཐོས་ནས་འཁོར་བ་ནི་སྒྲི་གཡའ་ཞིང་
 འཇིགས་སུ་རུང་བ་ག་གིན་རྗེའི་དོང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་དུ་གནས་པའི་སྤྲིག་བསྐྱལ་ཇི་ལྟར་བཟོད། དེས་ན་སྤྲིད་པ་ལས་སྤྱར་དུ་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་གང་

ཕྱི་བ་དང་གང་ཡང་བ་མ་དབྱེད་པས་སྐྱག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཆུང་དུ་ཐོབ་པ་ཡང་འདོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་རུས་མོད་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་
 པོས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་བྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས་རེ་དོགས་ཀྱི་སྒོ་མི་མངའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 ནི་སྒོ་བཏགས་གོམས་པར་ཁོ་ནར་བད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་པས་སྤང་དོར་གྱི་དམིགས་པ་མི་མངའ་བའི་བྱིར། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལག་མཐིལ་དུ་འོངས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མངོན་དུ་མི་
 བྱེད་པར་སྙིང་རྗེའི་ཆུས་བསྐྱུན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པས་འདམ་ན་པདྨ་ལྟར་འཁོར་བར་སྦྱོད་ཀྱང་དེས་མ་གོས་པར་གནས་ཤིང་། བསྐྱེལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རིང་ཐུང་གི་མཆན་མ་མི་མངའ་བར་གཟིགས་པས་དུས་རིང་ངོ་ཞེའམ་ཐུང་ངོ་ཞེས་མི་རྟོག་པའི་བྱིར། སྐྱོ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་སྐྱེད་ཆེལ་ན་སྦྱོད་པ་ལྟར་བསམས་བཞིན་དུ་དགའ་
 བས་བཞུགས་པར་བད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཞིང་དབང་མེད་དུ་འཁོར་བར་གནས་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་མཆན་མར་ཞེན་པའི་འོག་རྟོག་གིས་ནི་ཡིད་མི་བདེ་དང་། དེས་སེམས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ་

༡༡། སྐྱེད་ལ། སྒྲིག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ལུས་ལ་ནད་མཚོན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཀུན་ཏུ་སྤངས་པའི་བྱིར། འབྲས་
 བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེད་ལ། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལ་མཁས་པའི་བྱིར། ཡིད་མི་བདེ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསྤང་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བས་མི་
 སྒྲོ་བར་བསྟན་པ་ནི། བསོད་ནམས་གྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྤྲིང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྒྲོ། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་
 སྐྱེད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པའི་གཟིགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་
 འགོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དུས་འདའ་ཞིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པའི་འཕགས་པའི་ལོངས་སྟོན་ཚུར་མཐོང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏྲག་ཏུ་དབྱེས་པར་ཅེན་པའི་སྤྲིང་
 རྗེའི་མཐུ་ཅན་འདི་དག་ །རི་ལྷར་འཁོར་བས་སྒྲོ་སྟེ་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་འདི་ནི་བརྒྱ་བྱིན་དགའ་ཚལ་ན་མི་སྒྲོ་བ་ལྟ་བུས་དཔེ་དང་ཆ་དང་རྒྱར་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །གསུམ་པ་དེའི་བྱིར་ཉན་རང་ལས་ལྷག་

བར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་གྱིས། །སྟོན་གྱི་སྒྲིག་པ་བད་བྱེད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱད་བྱེད་བྱིར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་མཚོག་ཏུ་བཤད།། ༢༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གཅིག་ཁོ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་ནས་དག་པར་མཐོང་བའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་དྲུང་འབྱེན་ཞིང་། བསོད་
 རྣམས་གྱི་ཆུ་བོ་ཇི་སྟེད་པ་སེམས་གྱི་རྒྱ་མཚོར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྤྱད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱད་མེད་འགྱུར་
 བའི་སྟོབས་པས་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་བེལ་གྱིས་མནན་པ་དང་། བུ་མོ་བླ་མཚོག་གི་སྟོབས་པས་མྱོད་ལ་གྱི་བུ་བེལ་གྱིས་མནན་ཅིང་། བྱིས་དག་བཙོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱག་བྱས་པ་ན་འཕགས་པ་ལྷ་
 རིའི་བུའི་སྟོབས་པ་ཡང་བེལ་གྱིས་འོན་ཏེ། འདི་དག་ནི་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡིན་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་དང་། མྱོད་ལ་གྱི་བུས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སྒྲས་པ་ལྟ་
 བུའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལྟ་ཞོག་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཉན་རང་ལས་ཆེས་སྤང་དུ་བྱུང་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་

༡༡། །རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རུར་རུར་པོ་ལ་གནས་པ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་མཐོང་བར་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ཕྱན་ཇི་སྟེད་པ་དང་མི་མཉམ་པར་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་བྱིར་དང་། ཀ་ལ་པིདླའི་
 བྱ་གུ་སྟོ་ང་ནས་མ་བུང་བའི་སྐད་གྱིས་བྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སེང་གའི་བྱ་གུ་བཙས་མ་ཐག་པ་ཡང་སེང་གའི་ང་རོ་ཐོས་ན་མི་སྐྱག་ཅིང་དགའ་བ་འཕེལ་ལ། བཙས་མ་ཐག་པ་
 དེའི་ང་རོ་ཡང་དུད་འགོ་གཞན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལས་དང་པོ་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོའི་སྐར་འབྱེན་ཞིང་ཟབ་རྒྱས་གྱི་སྟེ་སྟོད་ཐོས་ན་མི་སྐྱག་པར་མོས་ཤིང་།
 དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་བ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཟོད་པར་མི་རྣམས་པར་སྟོང་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སྟོན་ཁྱེའུ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་ན་དབུས་མས་སངས་རྒྱས་
 དང་གཉིས་གྱིས་ཉན་ཐོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་ཤུ་རིའི་བུ་དང་མིླལ་གྱི་བུ་འདི་གཉིས་དེའི་ཆོ་འཁོར་བས་སྐྱག་སྟེ་མུར་དུ་འཐར་པར་འདོད་པས་ཉན་ཐོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 ཡང་ང་འཆང་མ་རྒྱས་གྱི་བར་དུ་འདི་གཉིས་ཐར་བར་མ་རྣམས་ལ། ང་སངས་རྒྱས་ནས་འདི་གཉིས་ངས་བརྟལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མུར་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་བས་སྐྱོ་ངལ་ཀུན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཞོན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྐྱིད་ལུག་འགྱུར། ། ༣༠
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྐྱོ་འཛིགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྟའི་གཞལ་མེད་ཁང་བྱེ་བར་ལྟན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གིང་རྟ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་འབུམ་གྱིས་དྲངས་
 པ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ལ་ཞོན་ནས་བདེ་བ་ནས་བདེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགོ་བ་ལ་སུ་ཞིག་ངལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། །དག་འ་སྐྱིད་བདེ་
 བ་མདོན་པར་འཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་བཤད་ནས། བཞི་པ་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམ་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་བྱ་བྱིར་དཔུང་། །མོས་བརྟན་དག་འདང་དོར་བ་ཡིན། །མོས་པ་སྟུག་བསྟུལ་འཛིགས་པ་དང་། །དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསམས་པས་སྐྱེ། ། ༣༡ །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ། །མོས་དང་ར་རྒྱལ་
 དག་འདང་དོར། །རྩུར་སྤང་དབང་བསྐྱར་སྟོབས་གྱིས་ནི། །བརྩོན་འགྱུས་སྤེལ་བྱིར་འབད་པར་བྱ། ། ༣༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་དཔུང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞིས་ཕས་གྲོལ་འཛོམས་གིང་བཀར་བཏགས་

༡༡། །པའི་བྲིམས་ཀྱིས་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དགེ་བ་ལ་མོས་ཤིང་འདུན་པས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་སྒྲ་བ་ཤིང་རྟ་པའི་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། བརྟན་ཞིང་མི་སྒྲོག་པ་སྤང་བོ་ཆེ་པའི་
 ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བས་འདུག་པས་ཟོར་ཡང་བ་རྟ་པའི་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྣམས་ན་རེ་ཞིག་དོར་བ་བསྐྱེལ་བར་སྒྲ་བ་རྐང་ཐང་གི་ཚོགས་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉེན་པོའི་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་
 བཞིས་ལེ་ལོ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་སྟེལ་བའི་བྱིར། ལྟར་སྤང་བ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་བཀར་བཏགས་པའི་བྲིམས་ལྟ་བུས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་རང་
 དབང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་འཛིགས་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་པས་ནི་མོས་འདུན་ཉིད་སྟེལ་། དེ་གོམས་པས་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་སྟེ་སྤང་བྱ་འཛོམས་པ་ལ་
 དཔའ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་དགའ་བ་སྟེལ་། དོར་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ངལ་གསོ་བ་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་སྟེ་མི་དགོས་ཀྱང་དུས་ཤེས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 བཞིའི་འབྲས་བུ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལྟར་ལོངས་པ་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། མོས་པའི་དཔུང་། བརྟན་པའི་དཔུང་། དགའ་བའི་དཔུང་། དོར་བའི་

དཔུང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གང་ལ་མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་འབྲས་བུ། མོས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། མཇུག་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉེས་པ་འདོར་བ། ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ། བྱ་བའི་རྣམ་གངས་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི། །དཔག་མེད་བདག་གིས་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །གང་དུ་ཉེས་པ་རེ་རེ་ལའང་། །བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོར་བཅད་འགྱུར་པ། ༣༣ ཉེས་བཅད་རྩོམ་པ་དེ་ཡི་ནི། །ཆ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན། །སྤྱག་
 བསྐྱལ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྟོང་། །བདག་གོ་ཅི་སྟེ་སྟོང་མ་གས། ༣༤ ཉེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །མང་པོ་བདག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ལའང་། །བསྐྱལ་པ་རྒྱ་
 མཚོས་གོམས་འགྱུར་ན། ༣༥ །བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཆ་ལ་ཡང་། །གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ། །ཅི་ཞིག་ལྟར་རྟོན་སྐྱེ་བ་ནི། །བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་པ་མཚར། ༣༦ ཉེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉེས་པ་དོར་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་
 པ་དེ་གཉིས་གྱི་དོན་ནི། གང་ལ་ཡིད་མོས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བདག་གིས་བྱང་རྩལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་གིང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་དམ་
 བཅས་བཟོན་པའི་ཕྱིར། སྤང་དོར་དེ་གཉིས་ལ་མོས་པས་རྩེ་གཅིག་དུ་སྐྱབ་དགོས་མོད་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག་བདག་འཇོན་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་རེ་རེ་འཇོམས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་བཟོན་

༡༡། །པ་ལྷ་བུའི་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་བསྐྱལ་པ་ཚད་མེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་ལ། ད་ལྷར་བདག་ལ་དེ་ལྷ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་རང་གིས་རང་
 ལ་གོ་ཞེས་བོས་ཏེ་འདི་ལྷ་བུ་ལ་སྤྲིང་འགས་པ་ལྷ་བུའི་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱི་ལེ་ལོར་སྤྲོད་ཁོམ་མམ། གསུམ་པ་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ནི། བདག་གིས་བཙུམ་ལྷན་མ་མཚོད་ཅིང་། །དགའ་སྟོན་ཆེན་
 བོའི་བདེ་མ་བྱིན། །བསྟན་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་དང་། །དབུལ་བོའི་བསམ་པ་རྫོགས་མ་བྱས། ༣༧ །འཛིགས་ལ་མི་འཛིགས་མ་བྱིན་དང་། །ཉམ་ཐག་བདེ་མ་བྱིན་ན་བདག་ །མ་ཡི་མངལ་གྱི་ཟུག་རྩ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བད། ༣༨
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བཙུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཤིང་། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་ཡང་མ་གྱུར་ཅིང་། ཐ་ན་སྐྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་ཅུང་བད་
 ཕན་གདགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པ་འདིའི་ངང་དུ་བདག་ལྷ་པར་གྱུར་ན་ནི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་འདིས་དོན་ཅི་ཡང་མ་གྱུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་ལ་ཆོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་བད་དོ་ཞེས་
 རང་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་འདོམས་པའོ། །གཉིས་པ་མོས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། མོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས། མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། བདག་ནི་སྤྲོད་དང་ད་ལྷར་ཡང་། །ཆོས་ལ་

མོས་དང་བུལ་བ་ཡིས། །ཐོངས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་བྱུར་ན། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། སུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་། ༣༩ །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་བུབ་པས་གསུངས། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་མོས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མོས་པ་ནི་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དད་པ་ནི་ཐར་པའི་རྒྱ་གཅིག་པོ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་དད་པ་ལ་སྦྱར་བར་གྱིས་ཤིག་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མོས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ལ་བཞི། ལས་རྒྱ་འབྲས་བསམ་པ་མོས་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསྟན་པ། གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ། གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་རྩ་བ་ཏག་ཏུ་ནི། །རྣམ་སྤྲོད་འབྲས་བུ་བསྒྲུལ་པས་སོ། ། ༤༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དད་པའི་རྒྱ་ནི་དཀར་ནག་གི་ལས་
 འབྲས་བསམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་ལ་དེའི་ཆེ་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་དཀར་ནག་གི་སྤང་དོར་མི་གཏོང་བ་འདི་ནི། དད་པ་རྒྱད་ལ་སྟེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་རྒྱན་དུ་འང་།

༡༡། །འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་སྤང་དང་། །གཏི་མུག་དང་། །འཛིགས་པ་སྟེ་བཞིའི་བྱིར་ཚུལ་མི་གཏོང་ན་དང་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་འདོད་པ་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བྱས་ཀྱི་
 སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ཆ་བ་རྣམས་ལས་ནི། །སྟུ་གུ་ཆ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར། །ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལས་
 ནི། །འབྲས་བུ་མངར་བ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །དཀར་པོའི་རྣམ་སྒྲིན་མངར་བ་དང་། །སྒྲིག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཆ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྒྱིར་བསྟན་པ་ནི། །སྟུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་དང་། །འཛིགས་པ་རྣམ་པ་སྒྲིན་ཆགས་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་དང་བལ་བ་ནི། །སྒྲིག་པ་སྟོད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ། ༡༡ །ཡིད་ལ་བསམས་པའི་དགོ་བྱས་པས། །གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་པ། །དེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེས། །འབྲས་
 བུ་ཡོན་གྱིས་མངོན་མཆོད་འགྱུར། ། ༡༢ །སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་། །གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་པ། །དེ་དང་དེར་ནི་སྒྲིག་པ་དེས། །སྟུ་གུ་བསྐྱེད་པ་མཆོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོམས། ། ༡༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེས་ན་དགོ་བ་བྱེད་པ་ནི་
 །གང་དུ་བྱིན་ཡང་བདེ་བ་འཐོབ་པ་སྟོན་རྒྱལ་བུ་གཟུགས་སྟོབས་དང་། །གཞོ་སྟོབས་དང་། །བརྩོན་འགྱུས་སྟོབས་དང་། །ཤེས་རབ་སྟོབས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་སྟོབས་སུ་

གྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཡུལ་གཞན་དུ་ཞུགས་པ་ན་བསོད་ནམས་སྟོབས་དབུལ་པོའི་བྱིམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་དེ་ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་གྱིས་གང་བ་སོགས་སྟེ་
 བོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཀུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གང་སྒྲིག་པ་མི་བཟད་པ་བྱས་པ་ནི་གང་དུ་ཕྱིན་ཡང་སྟུག་བསྐལ་བ་ཉིད་མྱོང་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་དག་བཙམ་པ་མང་པོ་བཀོང་བ་ཞིག་དཔུལ་
 བ་ན་སྟུག་བསྐལ་མྱོང་བ་དེ་སྟོན་པས་བཀུག་ཏེ། མི་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ན་དེ་ལྟགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆར་བ་ལྟར་བབ་པས་ལུས་གཙོད་པ་དང་། གཤིན་རྗེའི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པར་མནར་བས་འབྲོས་
 པར་ཚུམ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་ལ་སོང་བ་ན་ལྟགས་ཀྱི་བྱ་སྟོད་བྱེ་བ་མང་པོས་གླུང་པ་འབྲུ་བ་དང་བར་སྒྲུང་ལ་སོང་ན་ལྟགས་ཀྱི་ཁ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་འབྱིན་པ་དང་། རྒྱ་བོར་ཞུགས་ན་རྒྱ་བོ་མེར་འབར་ཞིང་།
 ལྟགས་སྒྲིག་གི་ཉ་བོ་ཆེ་དང་སྒྲིན་བུས་འབྲང་ཞིང་། གཤིན་རྗེའི་སྒྲིས་བུས་མཐའ་ནས་ལྟགས་སྒྲིག་གི་རྒྱས་བཤོར་བ་དང་། ཐང་ལ་སོང་ན་ལྟགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྒྱང་པ་གཙོད་པ་དང་། གཤིན་རྗེ་ལྟ་
 བརྒྱས་མདས་བསྟུན་པ་སོགས་ཁོ་ན་མྱོང་ཞིང་། ད་དུང་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཅུ་ལྟ་བུའི་བར་སྟུག་བསྐལ་དེ་ཁོ་ན་མྱོང་ལ། མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མོས་པའི་དུས་ངན་

༡༡། །སོང་ལས་ཐར་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྦྱིར་ངན་སོང་བ་ཐམས་ཅད་གང་དུ་སྦྱིན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཚས་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན། ཏྲ་དང་། བོང་བུ་དང་། དེའུ་ལ་སོགས་པ་གང་
 དུ་སོང་ཡང་བྲན་དུ་བཀོལ་བ་དང་། ལུག་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་སྦྱིན་ཡང་གསོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་ལ་ཐུགས་ཆེས་པས་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཚར་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །
 གསུམ་པ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བྱི་བཟང་བསེལ་བའི་པདྨའི་སྟོང་པོར་གནས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་སྟན་ཟས་ཀྱིས་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་བྱས་པ། །ཐུབ་འོད་ཀྱིས་རྒྱས་པདྨ་ལས་བྱུང་ལུས་མཆོག་
 ཅན། །རྒྱལ་བའི་མདུན་གནས་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་སྤྱོད་བས་འགྱུར། ། ༤༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཞིང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་པདྨའི་ནང་དུ་བལྟ་བས་མི་ངོམས་
 པའི་ལུས་སུ་བརྟུག་ཏེ་སྟེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོས་པས་ཟས་སྒོམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉི་མའི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་པདྨའི་ཁ་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་ཞལ་ལ་བལྟ་བའི་

བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་སྟོང་བའི་བྱིར་དང་། བཞི་བ་གཅིག་རྒྱ་གནག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་པགས་པ་མ་ལུས་བཤུས་པས་རབ་རྒྱ་ཉམ་ཐག་ཅིང་། །རབ་རྒྱ་ཚ་བའི་མེ་ཡིས་བལྟས་པའི་བྲངས་ལྷན་ལུས་ལ་སྒྲགས་གྱུར་པ། །འབར་བའི་རལ་གྱི་མདུང་ཐུང་གིས་བསྟུན་ཤ་ཡི་དུམ་བུ་བརྒྱར་ལྷགས་ཤིང་། །ཤིན་རྒྱ་འབར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷུང་བ་མི་དགེ་མང་པོས་འགྱུར། ། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་དཔྱལ་བར་གཤིན་རྗེའི་ཚོགས་ཀྱིས་པགས་པ་བཤུས་པ་ལ་སྒྲར་བྲངས་ལྷན་གྱིས་ཤ་བརྟེལ་བ་དང་། མཚོན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟུན་ཞིང་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞིར་བསྐྱལ་བར་བསྐྱེད་ཀྱང་འཆི་བར་ཡང་མི་རྣམས་པའི་སྒྲག་བསྐྱལ་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །བཞི་བ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་བས་དགེ་ལ་མོས་བྱ་ཞིང་། །ཀུས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུལ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ལུས་སྒོག་ཙམ་ནི་འཁོར་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྟག་པར་བརྟེན་ལ་དགེ་བའི་སློ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་ད་ནི་སྒོག་ལ་ལན་སྟོང་དུ་བབ་ཀྱང་དད་པ་མི་གཏོང་བའི་ཡི་དམ་བརྟན་པོ་བཅས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་མི་འཛོག་པར་དགེ་བ་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པའི་དཔུང་ཚོགས་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། རྩོམ་པ་ལ་བརྟན་པ། ལྷགས་པ་ལ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཛོས་དང་། རྩོམ་པ་བརྟན་པའི་ཕན་ཡོན་

༡༡། །དང་མི་བརྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་ཆོ་ག་ཡིས། །བརྩམས་ནས་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ༤༩ །དང་པོར་འབྱོར་བ་བརྟགས་ནས་ནི། །ཚུམ་མམ་ཡང་ན་མི་ཚུམ་བྱ། །མ་བརྩམ་
 པ་ནི་མཚོ་ག་ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་ལྷོ་ག་པར་མི་བྱའོ། ༥༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའི་རོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྐྱོ་བ་རྣམ་པ་བརྩུ་ལས། །བསྐྱོ་བ་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་དཔེར་ན། །ལྷའི་བྱ་ཉི་
 མ་ཤར་བ་ནི་དཔུས་ལོང་གི་ཉེས་པས་མི་ལྷོ་ག་གོ། །སའི་རྩལ་དང་། རུ་བ་དང་། གྲིབ་མ་ཐ་དད་པ་དང་། རི་མི་མཉམ་པའི་ཉེས་པས་མི་ལྷོ་ག་གོ། །དེ་བཞིན་རུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་སེམས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣལ་པ་མ་ཞུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་འཁྲུ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཉེས་པས་མི་ལྷོ་ག་གོ། །དཔུ་ཁོད་གྱི་ཉེས་པས་མི་ལྷོ་ག་གོ། །སེམས་ཅན་མ་རུངས་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་གོ་ཆ་རྒྱུན་མི་
 གཙོད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་བའི་རྣོ་ག་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་སྐྱོན་ལམ་རྒྱུན་གཙོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྲིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་
 ཉེས་པ་རྣམས་གྱིས་སྐྱོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རུ་བདག་གིས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་བྲང་བར་བྱའོ། །བརྩོན་པར་བྱའོ། །སྐྱོབ་དང་། མི་ལྷོ་ག་པ་དང་། མི་སྐྱུག་པ་

དང་། མི་འཇིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱིས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བསྒྲོས་ཏེ། གང་བརྩམས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཅིས་ཀྱང་ལྷོག་པར་མི་རྣམས་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་བྱ་
 བ་གང་ཚྱོམ་ཡང་རུང་སྟེ། ཡུལ་དུས་དང་བདག་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་མོར་བརྟགས་ཏེ། ཅི་བྱ་བ་འདི་བདག་གིས་སྐྱབ་པར་རྣམས་སམ་མི་རྣམས་ཞེས་ཞིབ་མོར་བསམ་ཞིང་བྱ་བ་ཆེན་པོ་དག་ལ་
 བློ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་སོགས་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མ་བཀག་པར་མཐོང་ཞིང་འགྲུབ་པར་ཤེས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། མ་བརྟགས་པར་ཆོམ་ཆོམ་གྱིས་འཇུག་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོར་
 འབྲེལ་བ་བརྟགས་ནས་ནི། །ཚྱོམ་མམ་ཡང་ན་མི་ཚྱོམ་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དཔའ་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྡ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་ན་བཞི་འམ་གསུམ་མམ་གཉིས་སམ་
 ཐ་ན་གཅིག་ཅུ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགེ་བ་རང་གི་ཉམ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བརྩམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཕན་
 ཡོན་བྱུང་པར་ཅན་མཐོང་ནས་བྱ་བར་བརྩམས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཅིས་ཀྱང་མི་ལྷོག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་གོམས་པས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། ལེགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟག་ཏུ་

༡༡། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྩོམ་པ་བརྟན་པའི་ཡན་ཡོན་དང་མི་བརྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་དེ་གོམས་ནས། །སྒྲིག་དང་སྒྲུག་བསྐྱེལ་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །གཞན་དུ་
 འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་ནི། །དམན་འགྱུར་དེ་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། ། ༥༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐོག་མར་བྱ་བར་བརྩམས་ལ། དེ་ནས་མ་བསྐྱབས་པར་དོར་ན་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་བརྩམས་ནས་ལྷོག་པ་
 དེ་ཉིད་གོམས་པའི་བྱེད་པ་དང་སྟོང་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་བྱ་བ་གང་ཡང་ཆར་མི་བྱིན་ཞིང་། འབྲས་བུས་དབེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་ནའང་བྱི་རུད་དུ་རུར་བ་དང་། སྒྲ་མ་དོར་ཏེ་བྱི་མ་སྐྱབ་
 པར་བརྩམ་པ་དེ་ཡང་གྲུབ་པར་དགའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རུས་པ་སྟེ། །གསུམ་པོ་དག་
 ལ་ང་རྒྱལ་བ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འཇུག་པ་ནི་རྩོམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྒྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་འདོར་བ་ནི་ཞུགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞུགས་པ་ལ་བརྟན་
 པ་དེ་ཡང་གཉིན་པོའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་སྟེ། ལས་འདི་ཐམས་ཅད་གཞན་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པར་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་སྐྱབ་པར་རུས་སོ་ཞེས་སྟོང་སྟོང་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལོ། །བདུད་ཀྱི་སྟེ་

༡༡། །མི་རྣམས་པའི་བཟོད་པའི་གོ་བསྐྱོ་ཞིང་ཐོགས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་བཟུང་ལ་བརྟགས་པར་མི་རྣམས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་གཞོམ་པར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་ངེ་ལྟར་འདུག །ང་རྒྱལ་གྱིས་འདི་མི་བྱེད་དེ། །བདག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག། ༥༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་འདི་དག་ཡང་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟེན་པ་ན་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཏེ། བྱགས་བདར་པ་དང་བྱན་དུ་ཁས་སྤྲངས་པས་ཀྱང་འཆོ་བ་སྐྱབ་ན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། བདག་ནི་རིགས་རྩས་ཆེ་བས་དབུལ་པོ་ལ་ལག་གིས་སྦྱིན་པར་མི་འོས་སོ་ཞེས་བསྟེམས་པ་དང་། བསྐྱབ་པས་ཀྟན་པ་སོགས་བྱག་གི་གནས་ལ་བདག་
 རིགས་རྩས་ཀྱིས་ལྟག་གོ་ཞེས་བྱག་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཙོམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱན་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 སྟེ། བདག་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་འདི་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡོད་ན་དེས་གཉེན་པོའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱབ་པར་མི་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམས་པའི་ང་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གི་བའི་སྐུལ་དང་ཕྱད་གྱུར་ན། །ཁ་ཡང་མཁའ་མྱིང་ལྟ་བུར་སྒྲིང། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་ཆུང་ན། །ལྟང་བ་ཆུང་དུས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། རུས་པའི་ང་རྒྱལ་སྒོམ་ཚུལ་ཡང་། དཔེར་ན། བྱ་ཁ་རྣམས་སྐུལ་
 མཐོང་ན་སྒྲ་འབྲེན་ཞིང་འབྲོས་ཀྱང་སྐུལ་གྱི་རོ་མཐོང་ན་ཉམ་ང་མེད་པར་མཁའ་མྱིང་ལྟ་བུར་བ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་གཉེན་པོའི་ཉམ་ཆུང་བའི་ཆོ་ལྟང་བ་ཆུང་དུ་ཡང་སྒྲོང་མི་རུས་པས་སེམས་ལ་
 གཞོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉེན་པོའི་ཉམ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་གོ་གས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཅེས་ཀྱང་གཞོད་པར་མི་རུས་སོ། །ལུམ་བཅས་ཚུལ་བ་དོར་བ་ལ། །མོངས་ལས་ཐར་བ་
 ཡོད་དམ་ཅི། །ང་རྒྱལ་ཚུལ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་བྱབ་པར་དགའ། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་འདྲ་བས་མི་རུས་སོ་ཞེས་ལུམ་ཞིང་སྦྱིད་ལུག་པས་གནས་པས་ནི་ཅི་ཡང་ཐོབ་པར་མི་རུས་ལ།
 ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་སྟོང་སྟོབས་དང་། ཚུལ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན་མི་འགྱུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། གཞོམ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བདག་མི་བྱབ་སྟེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཛོམས་སོ། །དེ་བས་སེམས་ནི་བརྟན་
 པ་ཡིས། །ལྟང་བ་རྣམས་ནི་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །བདག་ནི་ལྟང་བས་ཡམ་བྱས་ན། །ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་འདོད་བཞད་གད་འགྱུར། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་བརྟན་ཞིང་མི་གཡོ་བས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཉེས་པ་བྱུང་ངོ་ཅོག་དང་

༣༡། །པོར་ངོས་བཟུང་བར་དུ་ཚར་བཅད་མཐར་ས་བོན་ལྡང་བ་མེད་པར་གཞོམ་དགོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཙམ་ཡང་མ་བུ་བ་ན་ཁམས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་
 རི་ལྟར་འགྱུ་བ། བདག་གིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། །བདག་ལས་སུ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ། །རྒྱལ་བ་སེང་གའི་སྤྲུལ་དག་གིས། །ང་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ། ། ༥༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཙམ་དུ་བྱང་
 པས་རྣམ་རྟོག་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ནས་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ། རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱ་ཡི་རྣམ་རྟོག་གང་གི་འང་དབང་དུ་བདག་
 མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་སུ་ཡང་བདག་ལས་རྒྱལ་དུ་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མའི་སེང་གའི་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་བརྩམ་པར་བྱ་ཡི། འགོ་གང་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཙོམ་སྟེ། །ཉོན་
 མོངས་ང་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན། །ང་རྒྱལ་ཅན་དགའི་དབང་མི་འགོ། །དེ་དག་ང་རྒྱལ་དགའ་དབང་འགྱུར། ། ༥༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་ནི། མོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་འབའ་ཞིག་དུ་བྱང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེལ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པར་དེ་ནི་ང་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དགའ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་དེ་མ་ཐག་འགོ་

བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ན་དག་འཛོམས་པར་རིགས་ཀྱི་དགའི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ན། །ངན་འགྲོར་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཁྲིད་ཅིང་། །མི་ཡི་དགའ་སྟོན་བཙུམ་པ་
 དང་། །གཞན་གྱི་ཟས་ཟའི་བྲན་དང་ནི། །སློན་པ་མི་སྤྲུག་ཉམ་ཆུང་དང་།³ ༥༧ །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་བྱའི་ང་རྒྱལ་ནི་གཞོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ང་རྒྱལ་
 གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་འཕྱེན་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་དང་། མིར་སྐྱེས་སྤིད་ཀྱང་བྲན་དང་སློན་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བ་སོགས་སྐྱེ་བོས་བརྟན་གིང་བཞད་གང་དུ་བྱེད་པ་
 རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ཞུས་ཀྱི་མདོར། མོངས་པ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ནི། །ངན་སོང་ས་དང་མི་ཁོམ་སྐྱེ་བ་དང་། །དབུལ་དང་དམན་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། །དམུས་ལོང་
 མདོག་ངན་མཐུ་ཆུང་རྣམས་སུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དེ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་སྤར་བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་
 མདོ་དང་བརྟན་བཙུམ་ལས་བཞད་དེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ངའོ་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཆེར་བསྐྱེམས་པ་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་

༣༡ ། བས་བསྐྱེམས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྒྲམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་བདུན་ནོ། ། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་དཀའ་བྱུང་ཅན། ། དེ་ཡང་ང་
 རྒྱལ་ཅན་གཏོགས་ན། ། དམན་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་སྒྲོས། ། ༥༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དག་ཅུང་དུས་ཀྱང་བྱན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ན་སུ་ཞིག་ཉམ་ཅུང་ཡིན། གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དག་ལས་རྒྱལ་བྱིར་ང་རྒྱལ་
 འཆང་། ། དེ་ནི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་རྣམ་རྒྱལ་དཔའ་དེ་ཉིད། ། གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་དག་བདོ་བ་ཡང་དེས་བཅོམ་སྟེ། ། འགོ་ལ་འདོད་བཞིན་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པར་བྱེད། ། ༥༦ ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་མི་ཚུགས་གིང་
 ལས་ཉོན་ལས་གུན་ཏུ་རྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། རྟོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ་ཡིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དག་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་
 བཅད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་སྐྱུ་ཅན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་བའི་བྱིར་རོ། ། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་འཛམས་པའི་ང་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱོད་གནས་ན། ། རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྐྱབ་
 གཟུགས་ཏེ། ། སྤ་ལ་སོགས་པས་སང་གི་བཞིན། ། ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། ། ༥༧ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་འཛམས་པའི་ང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་ཅེ་ན། བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་

བ་མཆིས་སོ་འཆ་ལ་གྱི་ས་བོན་དང་། ཀུན་ལྡང་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ཆེན་པོ་འདི་ས་བོན་དང་། ལྷ་གྲ་དང་། ལྷོང་བྱ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རྩ་བ་འང་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་གཏིང་ཇི་སྒྲིད་པར་སོན་ལ་དབྱེར་མི་རྣམས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། རིམ་པ་དང་པོ་མན་དུ་ཕལ་ཆེར་འདའ་བ་མེད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དེ་ཡང་སེམས་གྱི་ཁ་རིམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་
 ཉོག་པར་བྱ་དགོས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྦྱང་བར་ཆེར་སྤྲོ། །དེས་ན་ས་གཞི་ལ་ས་བོན་མེད་ན་ཆུ་ལུང་ཁོ་ནས་ཅི་ཡང་སྐྱེད་མི་རྣམས་པ་ལྟར་བདག་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་
 གནས་པ་དེ་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལུང་དང་འདྲ་བས་སྐྱེད་པར་སྦྱང་བར་བྱ་དགོས་པ་བོན་མེད་ན་ཅི་ཡང་སྐྱེད་མི་རྣམས་པས་ན། རང་ཅག་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་བྲོད་ན་རྟག་པར་གནས་པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་ཆོགས་གྱི་བྲོད་གནས་ན། །ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་རིང་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པ་སྟོང་དང་འབུམ་དང་བྱེ་བར་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མི་འགོ་བར་སྐྱོན་ཆུགས་
 པར་བྱ་སྟེ། བ་ལ་སོགས་པ་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སེང་གེ་ལ་གདོར་མི་ཆུགས་ཤིང་སེང་གེའི་དྲི་ཆོར་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ཅི་བྱ་ཏོལ་མེད་པར་འབྲོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བྱས་མི་ཆུགས་

༡༡། །པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་བྱང་གྱུར་གྱང་། །མི་ཡིས་མིག་ནི་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉམ་ང་བྱང་གྱུར་གྱང་། །ཉོན་མོངས་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བྱ། ༥༡ །བདག་ནི་བསྐྱེད་པའི་གསོལ་པ་འཇུག་པ། །མགོ་བོ་ལྷང་བར་བྱས་རུང་གི། །ཉོན་མོངས་དག་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། །འདུད་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱའོ། ༥༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཉམ་ང་བ་ཅི་བྱང་ཡང་ཐོག་མར་རང་གི་མིག་སྤང་བ་ལྟར། །བདག་གིས་གྱང་སྤང་བདག་མེར་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཆུར་དོར་རམ་མགོ་བོ་བཅད་གྱང་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཞེ་སྤང་གི་དགྲའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བྱའོ་ཞེས་འཇུག་པས་དམ་བཅའ་བ་སྤོར་དུ་བཏང་སྟེ། །དེ་ནས་སྤོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིམ་ཞིང་ཅིས་གྱང་མི་ལྟོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་མི་སྤྱད། ༥༣ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཞེ་སྤང་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་། །རྒྱལ་དང་། །ཕྱག་དོག་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུའང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གིན་དུ་བར་རིགས་པའི་བརྩོན་པ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་ཀྱི། །དེ་ལས་སྤང་བྱའི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དགའ་བའི་དཔུང་ནི། །ཅེད་མའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར། །འདི་ཡིས་བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན། །ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་བྱ་

ཞིང་། །ལས་དེས་མི་ངོམས་དགའ་བར་བྱ། ། ༤༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་ལྟ་རྒྱམས་ཀྱང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འཇུག་ཅིང་འདོད་ཡོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བག་མེད་པར་ཅེ་ཞིང་དགའ་མགུར་སྐྱོད་པ་དང་། མི་རྒྱམས་ཀྱང་དུས་སྟོན་དང་། བྱོ་གར་དང་། བཟང་སྒེའི་འདུས་པ་སོགས་ལ་གཉིས་ཏུ་དགའ་བས་འཇུག་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་དགོ་བའི་ལས་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་ངོམས་པའི་དགའ་བ་ཚད་མེད་པས་འཇུག་པར་རིགས་ཏེ། བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་ཀྱང་། །བདེ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་ཀྱི། །གང་གི་ལས་ཉིད་བདེར་གྱུར་པ། །དེའི་ལས་མི་བྱེད་རི་ལྟར་བདེ། ། ༤༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་རྒྱམས་ཀྱི་སྤྱ་གར་གྱི་ཁྲོམ་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ནི་བདེ་བར་འདུགེས་གིང་བདེ་བའི་རྒྱར་རྫོམ་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཙམ་དེར་ཡང་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་དེ། སྤྱ་གར་གྱི་རྒྱུན་ལས་གི་བའམ་ཁྲོམ་དེར་རྒྱལ་པོའི་ཆད་བའམ་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པས་གི་བ་དང་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེར་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་དུས་ནའང་བདེ་བར་འགྱུབ་མི་འགྱུབ་མ་ངེས་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མིན་ལ། བྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ནའང་ལུས་སེམས་དང་ཞིང་འགྱོད་པ་མེད་པ་དགའ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གཤོན་མི་ཟ་བས་འབྲས་བུ་ལྟ་ཞོག་རྒྱུའི་དུས་ཉིད་ནའང་བདེ་བ་ཡིན་ན་དེ་གོ་སུ་ཞིག་མི་སྤྱབ་ཅེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྤྱ་གྱིའི་

༡༡། །སོར་ཆགས་སྤང་ཅི་ལྟ་ལི། །འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན། །ནམ་སྒྲིན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅིས་ཏེ་ངོམས། ། ༤༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱབ་པ་ཙམ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་དག་བའི་ལས་
 དེས་ངོམས་ཤིང་ཆོག་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ནམས་ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མཐོག་ཆུང་བ་སྤྱ་གྱིའི་སོར་ཆགས་པའི་སྤང་ཅི་ལྟས་བལྟག་པ་ལྟ་བུའི་འབྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ནམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་པར་མཐོང་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀའི་དུས་བདེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་གནས་འཕྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སུ་ཞིག་ངོམས། དེ་ལྟས་ལས་ཆར་བྱིན་བུའི་
 བྱིར། །ཉི་མ་བྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི། །སྤང་ཆེན་མཆོ་ཕྱད་མཆོར་འཇུག་ལྟར། །ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། ། ༤༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བརྩམས་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆར་བྱིན་པར་བདེ་བླག་ཏུ་བྱ་བའི་
 བྱིར་སོས་ཀའི་དུས་ཉི་མའི་གྲང་ལ་ཆད་པས་ཆེས་གདུངས་ལ། སྤྱིར་སྤང་པོ་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱ་ཆུང་ཞིང་སྤྱབ་པས་མིའི་བ་སྤྱ་ལྟ་བུར་སྤང་ལ། ལུས་ཆེ་བས་བསིལ་གྱི་བ་ཀྱི་གནས་མི་རྟོག་ཅིང་ལུས་ལྟ་
 བ་ལས་སྤྱར་ཉི་མས་ཤིན་ཏུ་ཆོག་པ་དེ་མཆོ་དང་ཕྱད་ན་ལུས་ཆེ་བའི་བྱིར། གཏིང་གི་ཆོད་ལོངས་ཤིང་བསིལ་བར་འདོད་པས་ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་མཆོར་འཇུག་ཅིང་ཉལ་དང་རྒྱལ་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟར།

ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་གང་ལའང་མི་སྐྱུག་ཅིང་སྒྲོམ་སེམས་མེད་ལ། གཞན་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་འབའ་ཞིག་གིས་དགོ་བའི་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚམ་ཚམ་མེད་པར་འཇུག་པར་
 གྱུས་ཤིག་པའོ། །བཞི་པ་དོར་བའི་དབུང་ནི། སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ན། །སྤྱར་བྱའི་དོན་དུ་དོར་བར་བྱ། །ལེགས་པར་བེན་ནས་སྦྱི་མ་དང་། །སྦྱི་མ་འདོད་པས་དེ་སྤང་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཏ་ཅང་ནན་
 ཏན་གྱིས་འབད་པས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་ཏེ་དུབ་ཆེས་པ་ན་ནི་སྤྱར་སྦྱི་ནས་བྱ་བའི་སྦྱིར། དེ་ཞིག་དོར་བས་ངལ་གསོ་བར་བྱ་སྟེ། ཐོས་བསམ་དང་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་དུབ་པ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 དུ་བཞག་པས་ངལ་གསོ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་གྱི་ཏྲོག་པའི་སྒྲོས་པས་དུབ་ན་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱ་བ་མོར་ངལ་གསོ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲེ་བའི་སྦྱིར་བསྒྲོམས་པས་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་མ་ཐོབ་པར་དུབ་ན་ཁ་ཐོན་ལ་སོགས་པས་ངལ་གསོ་བ་དང་། དེས་འགའ་སྟོ་གསུམ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པས་ཀྱང་ཅུང་བད་ངལ་གསོར་རུང་སྟེ། སྦྱིར་སྦྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གིས་
 སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དྲངས་པས་དུབ་པ་ལྟར་མཛད་དེ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་པ་དང་མཚན་མས་དུབ་པ་ན་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་

༡༡། །པས་ཀྱང་ངལ་གསོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཡང་དག་མཐའ་དུས་མིན་དུ་མངོན་དུ་བྱས་དོགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞག་བདུན་ལས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་མི་འདུག་པར་སྟོན་པས་བཅའ་
 བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་བེན་ནས་བྱི་མ་དང་། །བྱི་མ་འདོད་པས་དེ་སྤང་བྱ། །ཞེས་པ་ལ་འབྲུག་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དོར་བའི་དཔུང་ཉིད་དུ་བཤད་ན་ངལ་གསོ་བའི་བྱིར། དེ་ཞིག་དོར་བ་དེ་ལེགས་
 པར་བེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དག་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ནས་ངལ་སོས་ནས་སྤྲར་དག་བ་བྱི་མ་དང་དེའི་བྱི་མ་གཞན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲར་ཡང་འབད་པར་
 བྱའོ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དཔུང་ཚོགས་བཞི་ཀའི་དོན་བསྐྱུ་ལྟ་བུར་འཆད་ན་ནི་དག་བ་དེ་དག་བེན་ནས་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཞེན་པར་སྤྲར་བྱི་མ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ལྷ་པ་བརྩོན་འགྲུས་སྟེལ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལྷར་སྤང་བ། བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། བག་ཡོད་ལྷར་བྱ་བ། དུན་ཤེས་ལྷར་བྱ་བ། རྒྱད་ལ་ཉིས་པའི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ། ཉིས་པ་བྱུང་ན་
 དེ་མ་ཐག་སྒྲོག་པ། མདོར་ན་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལྷར་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཐབ་རྩིང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །གཡུལ་ངོར་རལ་ཁ་ལྷགས་པ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་མཆོན་ལས་གཟུར་བྱ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་འཛེབས་པར་

༡༡། །ཤལ་སོགས་པ་རིམ་པས་སྐྱེད་ལ། གལ་ཏེ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་ན་དེ་ལུས་བྱངས་ཀྱི་བྲག་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཙུ་གནས་སུ་འགོ་བས་ཉེས་པ་སྐྱེད་ཅིང་། སྤྱིར་དུག་གི་ཏེན་བྲག་ཡིན་པས་སྤོན་པ་དག་དུག་ཁོང་དུ་སོང་མ་ཐག་ལ་གསོན་པོའི་བྲག་སྤྱད་པ་ལ་དུག་འདྲར་བཅུག་ནས་སྤོར་སྤོར་རྩོན་པོས་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པའི་སྐྱབས་མི་དབྱེ་བ་ནི། རི་ལྷོར་བྲག་ལ་བཏེན་བཅས་ནས། །དུག་ནི་ལུས་ལ་བྱབ་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་གྲགས་ནི་རྟེན་གྱུར་ན། །ཉེས་པས་སེམས་ལ་བྱབ་པར་འགྱུར། ༡༡ །ཡུངས་མར་བཀའ་བའི་སྟོན་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྱི་ཐོགས་པས་དུང་བསྐྱད་དེ། །པོ་ན་བསོད་བསྐྱེགས་འཛིགས་པ་ལྷོར། །བརྩལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་སྦྱིམ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དྲན་གཤེས་ཀྱིས་མ་བཟོན་པའི་གནས་སྐྱབས་བྲག་ལྷ་བྱ་ལ་བཏེན་ནས་ཉེས་པས་སེམས་རྒྱུད་འཛིན་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཤེས་ནས། རྩོན་འཕགས་པ་ཀ་རྩོན་ལ་རྒྱལ་པོ་རབ་སྒྲུང་གིས་མཆོད་པའི་བྱིར། སྤྱུ་གར་བྱས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྟན་ནམ་གར་བཟང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན་སུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་དྲིས་གིག། །རྒྱལ་པོས་སྤྱོད་པ་དབང་པོ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་སྤྱིད་ན་མ་ཐོས་པ་ལྷོ་ག་ལ་རིགས། འཕགས་པས་སྤྱོད་པ། རྒྱལ་པོ་བྱོད་ཀྱི་འོག་ན་མི་གསོད་པའི་ཆད་པ་ལ་བྲག་པ་འགའ་ཡོད་དམ། ཡོད་དོ། །

འོ་ན་དེ་ལ་ཡུངས་མར་གྱིས་ཁ་ད་ཆད་དུ་བཀང་བའི་སྟོང་ལག་ཏུ་བསྐྱར་ལ། དེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་བྱབས་ནས་ཐུང་སྟེ་ཕྱར་བ་ཐོངས་ལ་འདི་ལས་ཐིགས་པ་གཅིག་འཕོ་ན་དེའི་མོད་ལ་རལ་གྱིས་རྟེན་བཅད་དོ། །གལ་ཏེ་གཏན་མ་འཕོ་ན་ཆད་པ་ལས་ཐར་རོ་ཞེས་གྱིས་ལ། དེའི་མདུན་དུ་སྐྱ་གར་བྱེད་བཞིན་པས་གྲོང་ཁྱེར་བསྐྱོར་ཅིག་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་མི་དེ་ལ་སྐྱ་སྟན་ནམ་གར་བཟང་ངམ་དྲིས་པས་བདག་གིས་མ་མཐོང་མ་ཐོས་ཏེ་བདག་སྟོག་གིས་འཛིགས་སྐྱག་པས་ཉེན་ན་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་ཟེར་བ་ན། འཕགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་འདི་ཆོ་འདི་གཅིག་པུའི་སྟོག་གི་ཆེད་དུ་འདི་ལྟར་དབང་པོ་ནང་དུ་སྤྱད་ན། བདག་ཅག་རྣམས་འཁོར་བའི་མཐའ་ཇི་སྟེད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གཞོམ་པའི་སྤྱད་དུ་ཅིས་མི་སྤྱད། ཅིས་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་དད་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལྟར་གཤེས་བཞིན་གྱིས་སྦྱིམ་མོ། །བཞི་པ་ཉེས་པ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་སྟོག་པ་ནི། དེ་བས་པང་དུ་སྐྱལ་འོངས་ན། །དེ་ལྟར་རིངས་སུ་ལྷང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྟོམ་འོངས་ན། །ལྟར་དུ་དེ་དག་བསྐྱོག་པར་བྱ། ༥༩ །

ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་། །བདག་ལ་སྤྱད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །བདག་ལ་ཕྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ། ༥༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲན་གཤེས་གྱིས་ཏྲག་པར་བེན་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྒྱད་

༡༡། །ལ་མི་འབྱུང་ལ། གལ་ཏེ་གཉིད་དང་སྟོམས་ལས་ལྷ་བྱ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅུང་ཟད་བྱུང་ནའང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོར་བར་འགྱུར་བས་དང་དུ་མི་སྤང་བ་པང་པར་པར་སྐྱལ་ཞུགས་པ་
 འདོར་བ་ལྷ་བྱའི་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དེ་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱ་ཞིང་། འདོད་ཁམས་པ་ལ་ཟས་སུ་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་གཉིད་མཆན་མོའི་དུག་ཆའམ་བཞི་ཆ་གཅིག་གྱུང་ལ་ཉལ་བ་ཙམ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་
 བྱིས་པ་བསྟན་པ་ལྷ་ར་དགེ་བའི་གཉིད་དུ་བྱ་སྟེ། དུས་མིན་གྱི་གཉིད་སྟོམས་སོགས་ཉེས་པ་བྱུང་ངོ་ཅོག་སྐད་ཅིག་གིས་ཆོར་ནས་དང་དུ་མི་སྤང་ཞིང་སྤྲ་མ་ཆར་བཅད་པ་དང་བྱི་མ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་འབད་པར་
 བྱ་སྟེ། ལྷ་པ་མདོར་ན་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལྷ་ར་སྤང་བ་ནི། རི་ལྷ་ར་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ། དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་འགྱུར་ཞེས། །རྒྱ་འདི་ཡིས་ནི་སྤང་བའམ། །རིགས་པའི་ལས་ནི་འདོད་པར་བྱ། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་
 གནས་སྐབས་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་དྲན་པ་གོམས་པ་ལྷ་ར་བྱ་ཞིང་དེ་ལས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིགས་པའི་ལས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འབད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་གཉིས།
 ལུས་དབང་དུ་བྱ་བ། སེམས་དབང་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ནས་ལས་བྱེད་སྟོན་ལོལ་ནས། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཐུ་ཡོད་པ། །དེ་ལྷ་ར་བག་ཡོད་གཏམ་དྲན་ཏེ། །བདག་ཉིད་ལྷང་བ་ཡང་བར་བྱ། ། ༡༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་

ཡང་ལས་ནམས་ཀྱི་སྟོན་རོལ་དུ་རྩྱུ་པ་ལ་བརྟན་པས་གུ་ཚཱམས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་སྐྱབ་པའི་མཐུ་ཡོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་དང་དེ་མ་ཐག་རྟུའང་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་
 གཏམ་ནམས་མི་བརྗེད་པར་དྲན་པས་བདག་གི་སྒྲོ་གསུམ་འཇུག་ལྷང་ཡང་ཞིང་ཁ་ལོ་བདེ་བར་བྱ་སྟེ། གཉིས་པ་སེམས་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱུད་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །འོང་བས་ཤིང་བལ་དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་བཞིན་
 གྲོ་བས་དབང་བསྐྱར་བྱ། །དེ་ལྟར་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཤིང་བལ་རྒྱུད་དུ་ནི་རྒྱུད་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་ཞིང་འགྲོ་འོང་སྟོན་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཤིང་བལ་ཡང་གྲོ་བ་དང་གཉིན་
 པོའི་རྒྱུད་གིས་རང་དབང་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་སྟེ། རང་གི་སེམས་དུལ་བ་འདི་ནི་ཚཱམས་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ལ། འདི་དང་ལྟན་ན་དག་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་རྣམ་པར་སྤྲེ་བ་སྟེ་བདུན་པའོ། །༥༥ ལྟེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ་གསུམ།
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་གཡེང་སྤང་བ། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤང་བའི་གནས་མདོར་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་བ་རྒྱས་བཤད།

༡༡། རྣམ་རྟོག་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པ་ཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཡིད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས། ༡ །ལུས་དང་
 །སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་དོ། །དེ་བས་འཛིག་རྟོན་སྤྱང་བྱ་ཞིང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པའང་ཡོངས་སུ་དོར། ༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 །གྱུར་ན་སྦྱོན་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་ལས་ལྷོག་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱ་ནི་ལུས་ངག་འདུ་འཛིན་དབེན་པ་དང་། །སེམས་རྣམ་རྟོག་གིས་དབེན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། །སྤྱང་
 །བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་གཡེང་དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་སྐབས་འདིར། །འཛིག་རྟོན་སྤྱང་བ་དང་། །རྣམ་རྟོག་སྤྱང་བ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིག་རྟོན་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པ་ཤད་ལ་ལྟ། །གང་གིས་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ། །གང་
 །གིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ། །གཉིན་པོ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུ་ལ། །འདུ་འཛིན་ཉེས་པ། །དབེན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྟོན་སོགས་ལ། །སྤྱོད་པས་འཛིག་རྟོན་མི་སྤྱོདས་ཏེ། །དེ་བས་འདི་དག་ཡོངས་
 །སྤྱོདས་ལ། །མཁས་པས་འདི་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱ། ༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །ཕྱིའི་རྟོན་བཀྱར་སོགས་ལ་ཞེན་པ་ནི་འཛིག་རྟོན་མི་སྤྱོདས་པའི་རྒྱ་སྟེ།

དེས་ཁྱིམ་དུ་བུ་སྦྱད་དང་བཅས་པར་འཆིང་ལ། རྒྱ་དེས་བདག་གི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་མེད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཆགས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སྦྱིང་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་པ་འདི་དག་སེམས་པས་
 ཞེན་པ་སྦྱོངས་ལ་འདི་ལྟར་གྱིས་གིག་པའོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་སྦྱོངས་པའི་རྒྱ་ནི། ལྷག་མཐོང་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བུ་དེ་ཡང་ནི། །
 འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྱུབ། ། ༤ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དོ། །དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་སྐབས་དེའི་ཞི་གནས་ཏེ་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་སྐྱས་ཞི་ལྷག་དབྱེར་མེད་
 པར་བྱུང་དུ་ཆུད་པ་འདིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛོམས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་ཞིང་། ལྷག་མཐོང་གིས་ས་བོན་སྦྱེ་འགྱུར་གྱི་ཆ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་
 སྐྱབ་སྐྱབ་བ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་རིམ་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བར་བྱ་ལ། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རིག་པས་གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པར་སྦྱོ་
 ཞིང་ཡིད་འབྱུང་ལ། དབེན་ཞིང་ཞི་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་དགའ་བས་སེམས་ནང་དུ་སྦྱད་པ་འདིས་འགྱུབ་སྟེ། རོ་བོ་རྗེས། འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་དག་ལ་སར་བལྟས་པས། །བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་

༣༡། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ། །ཅི་ལ་བསམས་ཀྱང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བས། །རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བ་གོམས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་སྤང་བ་དང་། རྣམ་སྤྲང་མཛོན་བྱང་གི་རྒྱུད་
 ལས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། །མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན། །མཁའ་བཞེན་དྲི་མ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟོག་པ་སྤང་བ་སྟེ་གཉིས་གྱིས་འགྱུབ་
 བོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོ་ཇི་ལྟར་སྒྱུབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་མ་ཆགས་པ་སྒྱུབ་པ། རྟེན་སྟོགས་ལ་མ་ཆགས་པ་སྒྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ། བྱིས་པ་ནི་འགྲོགས་
 བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། སྦྱིར་བསྟན་པ། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྦྱེད་པ། ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་སྤར་མེད་མི་སྦྱེ་བ། ཡོན་ཏན་སྤར་ཡོད་འགག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། མི་རྟོག་སྤྱི་ཞིག་མི་རྟོག་ལ། །ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆགས་པ་པོ་རང་ཉིད་མི་རྟོག་ཅིང་ལྷུར་དུ་འཆི་ལ། མི་སྤྱུག་པ་མི་གཙང་བ་འདུས་པའི་ལུས་རུས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་
 ཅན་ཡིན་ལ། ཆགས་ཡུལ་བྱུང་མེད་སྟོགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་མི་གཙང་བའི་འདུས་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་དང་། བརྟགས་ན་རོ་ལངས་ལྟར་

༡༡། །མཐོང་ཚེས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ནི། མ་མཐོང་ན་ནི་དགར་མི་འགྱུར། །ཡིད་ཀྱང་མཉམ་འཛིག་མི་འགྱུར་ལ། །མཐོང་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བས། །སྤར་བཞིན་སྤོང་པས་གདུང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཞེན་པ་ནི་ལན་ཚུའི་ཚུ་ཇི་ཅམ་འབྱུངས་པ་ཅམ་དུ་སྒྲོམ་པ་འཕེལ་བ་ལྟར། ཇི་ཅམ་སྤྱད་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཞེན་ཞིང་སྤོང་པར་འགྱུར་གྱི་ངོམས་པ་མེད་ལ། མ་མཐོང་ན་
 སྤོང་བྱུང་བ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞིང་ཤུགས་རིང་གིས་འདེབས་ལ་ནང་གི་བྱ་ངན་མི་བཟད་པ་འཕེལ་བར་བཟད་དོ། །གསུམ་པ་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་
 རས་སྦྱིབ། །སྦྱོ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད། །ཐ་མར་བྱ་ངན་གདུང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ནི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ཅམ་སྦྱེ་བ་ལ་ཡང་གོགས་བྱེད་ན་ཚེས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། བྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་འདུ་ཤེས་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཐར་པའི་རྩ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྦྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་སྦྱེ། བཞི་བ་ཡོན་ཏན་སྤར་
 མེད་མི་སྦྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཆོ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉིན་མཆན་རྟག་ཏུ་ཡང་འདོད་པའི་ཡུལ་སེམས་པ་དེས་དུས་འདའ་བས་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལྟ་ཞོག་ཐ་ན་སོ་

༣༡། །དེང་སང་ངེས་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱིམ་པའི་དུས་ཀྱི་བསམ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པ་ལ་རྟགས་དང་ཆོ་ག་ཙམ་རེ་བྱིན་པ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་
 སུ་འདོགས་པ་འདིས་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིན་མི་སྐྱེ་བར་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་རྒྱུད་རེ་རེ་བ་ཐ་དད་ཅིང་། ལས་ཐ་དད་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་མཐོ་དམན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་
 གནས་གྲངས་མེད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འཇིན་པ་ལས་ད་ལྟ་མིའི་ལུས་རིས་མཐུན་པར་ས་ཕྱོགས་གོ་སྐབས་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ཆོགས་པ་ཙམ་འདི་ལ་མཛའ་བ་ཤེས་དང་། དག་གཉེན་སོགས་སུ་
 བཟུང་ནས་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་དུ་འདི་ཁོ་ན་བདེན་པར་ལྟ་བ་འདི་ནི་ནང་གི་ཐུན་ནག་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་ཡིན་ལ། བྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་གོ་བ་བདེན་མོད་ཀྱང་། ཆོས་སྒྲོར་ལྷགས་ཤིང་དམ་
 པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པར་རྫོམ་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། བཙུན་པ་དང་། བཟང་པོར་རྫོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དག་གཉེན་མཛའ་བ་ཤེས་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པ་སྤར་བྱིམ་པའི་དུས་ལས་ཀྱང་ཆེས་
 འཕེལ་བ་ཞིག་དེང་སང་སྤང་བ་འདི་ནི་འཇིགས་པ་དང་། ཡང་བ་དང་། བག་ཆོ་བ་དང་། ཐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་ཆོ་བར་སྤང་ངོ་། །གཉིས་པ་བྱིས་པ་ནི་འགྲོགས་བྱ་མ་

ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་དུག །ངན་འགྲོར་འབྱིད་པ། གྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་བསྟན་པ། བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ། བསྟེན་དགོས་ནའང་གཉི་ག་ལ་མི་གཞོད་པ་བར་མའི་བརྟུལ་
 ལྷགས་གྱིས་གནས་དགོས་པ། སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་གནས་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྱིས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་སྦྱོད་ན། །ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །སྐལ་མི་མཉམ་པར་འབྱིད་བྱེད་ན། །
 གྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གྱིས་པའི་གྲོགས་སམ་འཁོར་ཙམ་ཡང་ཐག་སྤིང་བར་བྱའི། བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་བྱས་པ་གཞོན་ནུ་ཤེད་མ་བྱེ་བ་
 དག་ལ་གྱིས་པར་སྒྲོག་ཅིང་། དེ་ནི་ནད་འཛོམས་པའི་སྟོན་ཅུང་ཟད་ཁ་བ་བྱིན་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་ལྟེ་ལ་རེག་མ་ཐག་དུ་ཞིང་ལྟེ་སྤར་མོས་འབྱད་པར་བྱེད་ལ། འདིས་བྱོད་ཀྱི་ནད་ཞིའོ་ཞེས་སྒྲིས་ཀྱང་ཡུས་པས་
 དུ་བར་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་མི་འབྱུང་ལ་བཙན་དུག་གི་དུམ་བུ་ལྟེ་ལ་རེག་ན་མངར་བར་མཐོང་བས་འདིས་འཆི་ཡི་བཟའ་མི་དུང་ངོ་ཞེས་སྒྲིས་ཀྱང་བརྟུས་ནས་ཀྱང་བ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་
 ཀྱང་དགོ་བའི་བསམ་པའི་ཤེད་མ་བྱེ་ཡན་གཞོད་ཀྱི་མིག་རྒྱང་ཐུང་བས་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྟོན་ཁ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟུག་ན་ལྟོག་ཅིང་འདོར་ལ། མི་དགོ་བ་བཙན་དུག་ལྟ་བུ་རོ་མངར་བ་དང་འདྲ་བའི་འཕྲལ་གྱི་

༡༡། །རྟེན་བཀྱར་རམ་མིང་དང་གྲགས་པ་སྣ་རེའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་མི་བྱབ་པར་ནན་གྱིས་འཇུག་ལ། ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་སོགས་བསྟན་ཡང་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པ་བ་ལང་གི་མདུན་དུ་རིག་བྱེད་བཏོན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱིས་བྱས་པ་ལུས་ཚུང་དུ་དེ་དག་ནི་ལོ་འགའ་བྱང་ཁོ་ནར་ལུས་རྫོགས་ཤིང་སྟན་དང་དུག་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ཤེད་མུར་དུ་བྱེ་བར་འགྱུར་ཡང་། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་བསྐྱལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་ཀྱང་སྤང་དོར་ཇི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་ཤེད་བྱེ་བའི་དུས་མི་སྣང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ནི་བྱིས་པ་དང་སྦྱོད་པའམ་སྐྱལ་བ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་ན་ནི་བྱིས་པ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་འགྲོ་དེར་བདག་ཀྱང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས་ད་ལྟའི་མི་ལུས་འདི་དང་སྐྱལ་བ་མི་མཉམ་ཞིང་ངན་པའི་ངན་སོང་དུ་འབྱིད་པའི་གྲོགས་དེས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་པ་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྱུར་ལ། །ཡུད་ཙམ་གཅིག་གིས་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །དགའ་བའི་གནས་ལའང་ཁྲོ་བྱེད་པས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མགུ་བར་དགའ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་བྱིས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཅ་ཅོ་དང་། ག་ཞར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཅག་མཛའ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

༡༡། །ངན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚེས་ལུགས་ཀྱི་གྲོས་བཏབ་ན་གིན་ཏུ་ཁྱོས་པས་ཆད་པ་བྱེད་པ་དང་། གྲོས་འདེབས་པ་པོ་དེ་དུས་མིན་གྱི་དབྱ་བྲལ་དང་། གནས་མིན་གྱི་རྩལ་བྲལ་བྱེད་པ་
 པོར་བསྐྱོ་ཞིང་སུན་འབྱེན་པ་དང་སྒྲོན་པོ་ལས་འབྱེན་པ་སོགས་བྱེད་ལ། གཡོ་སྒྱུའི་གཅི་སག་སྒྲས་ན་མགུ་ཞིང་རངས་པས་སྒྲོན་པོའི་དམ་པར་བཀྱར་བ་རྒྱལ་པོ་ཅུ་ཏུ་ཡ་ནའི་བུ་གཙུག་མུད་ཅན་གྱིས་ཚེས་
 བཞིན་གྱི་སྒྲོན་པོ་ཉེ་རུ་ཀ་དང་རྟེ་རུ་ཀ་གཉིས་ལེགས་པའི་གྲོས་བཏབ་པས་སྒྲོན་པོ་ལས་མུང་ཞིང་། སྒྲིག་སྒྲོན་དབྱུག་པ་དང་ཐོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པ་ལྟར་སྒྲན་པར་སྒྲས་པས་སྒྲོན་པོའི་དམ་
 པར་བཙུག་པ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཡ་དག་བཙོམ་པ་གསོད་དུ་བཙུག། །འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ན་བྱགས་དར་གྱི་མུང་པོས་གཡོགས་པས་སའི་ཆར་གྱིས་གྲོང་བྱེར་སྒྲ་སྒྲོགས་མི་མངོན་པར་མནན་ཏེ་
 ལུས་འདིས་དམུལ་བར་ལྷུང་བ་བཞིན་ནོ། །མཐོ་ལ་ཐུག་དོག་མཉམ་དང་འགྲན། །དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྟོད་ན་དྲིགས། །མི་སྒྲན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྱོ་སྒྱེ། །ནམ་ཞིག་བྱིས་ལས་ཕན་པ་འཐོབ། ། ༡༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་མཐོ་
 བ་དང་། དམའ་བ་དང་། བར་མར་རྟོག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོ་དམན་དུ་རྟོག་པ་ལྟར་གིན་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་དུས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བདེན་ལ། སྒྲོ་བཏགས་གོམས་

༡༡། །ལྷན་ནམ་མི་ལྷན་ཞེས་ཏྲིག་པ་ཡང་མེད་དེ། ད་རྒྱལ་ཞིང་སེམས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བས་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་ནས་བརྗོད་པའམ་མེད་པའི་སྒྲིན་ནས་བརྗོད་ནའང་རུང་སྟེ། བདག་ཉིད་ལ་མི་སྒྲིན་པའམ་སྒྲིན་ཞིག་བརྗོད་ན་ནི་བདག་ཉིད་ལ་སྒྲིན་དེ་འདུག་ན་སྒྲིན་པས་ནད་ངོས་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདོར་ཞིང་མི་འདུག་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོག་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྲོས་འབྲུགས་རྩམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཅིས་ཀྱང་མགུ་བར་མི་རུས་ཤིང་ངེས་འགའ་རྒྱ་མེད་དང་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀྱང་མགུ་བར་བྱེད་ལ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། བྱིས་དང་འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་ལས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །འཁོར་བར་དགའ་བའི་གཏམ་ལ་སོགས། །མི་དགེ་ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་། ༡༣ །དེ་འདྲ་བདག་དང་གཞན་བརྟེན་པ། །དེ་ནི་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཟད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། མགུ་བ་དང་ཁྲོ་བ་གང་སྤང་ཡང་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་རུས་པ་ཡན་བཏགས་པ་ལ་དགུར་འཛིན་ཞིང་། ཡན་གཞོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་བདག་གིས་ཡན་གདགས་པར་མི་རུས་ཏེ་འདི་དག་དང་འགྲོགས་ན་གནག་རྗེ་ལས་གནག་གི་གཏམ་དང་། ཚོང་པ་ལས་ཚོང་གི་གཏམ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། བྱིས་པ་ལས་ནི་

བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཆགས་སྤང་སྟོངས་གསུམ། ང་རྒྱལ། དུག་དོག་ཆོང་སོ་ནམ། དམག་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཁོ་ནའི་གཏམ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང་ལ།
 དེ་དག་གི་ངོ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར། བདག་ཀྱང་གཏམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། དེའི་རིང་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་ངག་གི་དགོ་བ་རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་བྱིས་པའི་གོགས་བསྟེན་པ་ནི་འདི་ཕྱིར་
 སྤང་བར་བཅད་དོ། །བཞི་པ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། ༡༥ །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཀྱང་ད་ལྟ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 མཐུ་མ་རྫོགས་ཏེ་མར་མེ་རྒྱང་ནང་ན་གནས་པ་ལྟར་མཐོང་ནས་བྱིས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་བདག་གིས་ཕན་མི་ཐོགས་པར་ཡང་ཤེས། དེ་ལ་བྱོ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་བྱེད། བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་པས་
 བྱས་པ་ལ་རྒྱན་པོས་སྦྱིང་བརྩེ་བ་ལྟར་སྦྱིང་བརྩེའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། རེ་ཞིག་བྱིས་པའི་གོགས་ལས་བྱོལ་ནས་ལུས་འདུ་འཛིན་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་གཡེང་གིས་དབེན་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་
 དང་། དཔའ་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འཕྱུལ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ་རུས་པ་ཐོབ་པ་ན་འདི་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་གདོད་གྱིས་དགོད་པར་བྱ་ལ། ད་ལྟ་ནི་

༡༡། །འདི་དག་གིས་ཀྱང་བདག་གི་དོན་མི་བྱེད་ལ་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་དག་ལ་ཕན་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཤེས་པས་གཅིག་ཕུར་བསམ་གཏན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་བསྟེན་དགོས་ནའང་གཉི་
 ག་ལ་མི་གཞོད་པ་བར་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་གྱིས་གནས་དགོས་པ་ནི། སྤང་ན་དགའ་བས་མགུ་བྱ་སྟེ། །འདྲིས་ཆེན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར། །ཐ་མལ་པ་ཙམ་ལེགས་པར་བྱ། །ལྷ་པ་གསུངས་ཏེ། ག་ལ་ཏེ་བྱིས་པ་འགའ་
 ཞིག་སྟེས་དབང་གིས་འགྲོགས་དགོས་བྱུང་བའམ། དབེན་པར་བདག་གི་གན་དུ་འོངས་པ་ན་དེ་ལ་གཏམ་བདེན་པ་དང་གསོང་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བ་ཁ་གསལ་དང་གཙམ་བུ་ཡང་
 མ་ཡིན་པ་ཉ་ཅང་མི་མང་བ་ཙམ་གྱིས་མགུ་བར་བྱས་ཏེ། མ་འདྲིས་ཆེས་པས་དེ་བདག་ལ་བརྟན་སོ་ཞེས་བྲོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འདྲིས་ཆེས་པས་བདག་གི་ཆོད་འོངས་པར་རྫོམ་ཏེ་བདག་གི་དགོ་བ་
 ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཐ་མལ་པ་བར་མ་ཙམ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། ཉ་ཅང་མ་བསྟེན་པས་མ་འདྲིས་ཆེས་པ་དང་། ཉ་ཅང་བསྟེན་པས་འདྲིས་ཆེས་པ་དང་། ཅི་འདོད་འོངས་ཤིག་ཅིས་ཟེར་བ་
 ན་ཉ་ཅང་བསྐྱངས་པ་དང་། དང་པོར་བསྟེན་ཆེས་ལ་བྱིས་མ་བསྟེན་ཆེས་པ་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གིན་ཏུ་འཁོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །དུག་པ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་གནས་དགོས་

བར་བསྟན་པ་ནི། བུང་བས་མེ་ཏྲོག་སྤང་ཅི་བཞིན། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་སྤངས་ནས་ནི། །ཀུན་ལ་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན། །འདྲིས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སྤྱེའི་སྟོང་པ་ཅན་གྱི་པརྟེ་ཏ་ལ་སོགས་
 ལས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལེན་དགོས་པའམ་གྲོང་ན་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་བསོད་སྟོམས་ཙམ་ལེན་པ་ན་ཡང་བུང་བ་ནི་མེ་ཏྲོག་ལ་ཡང་མ་གཞོད་ཡུན་རིང་ཆེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྤང་ཅི་ཆོས་པར་སྤངས་ཏེ་ཆགས་
 པ་མེད་པར་འཕུར་ཏེ་འགོ་བ་ལྟར། ས་རོལ་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་བདག་གི་དོན་གྲུབ་པ་དུས་རིང་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་། ཇོ་བོའི་སྟོབ་མ་ནལ་འབྱོར་པ་ཕྱག་བྲི་མཆོག་ཁོ་བོ་
 མཆོམས་ཆེན་པོ་བགྱི་གསུང་ནས་སུ་ལ་ཡང་ངོ་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་མི་མཛད་པར་བཞུགས་པ་ལྟར་འདྲིས་མ་འདྲིས་དང་བར་མར་འཛིན་པའི་ཏྲོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་དེ་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ཁོ་
 ནས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཡང་དག་པར་ན་གང་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལི་ཙྗ་མི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་འཇམ་དཔལ་ལ་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །སྟོན་མ་
 མཐོང་བ་མཐོང་ངོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། བྲིམ་བདག་ །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སྟོན་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྲིས་མི་མཐོང་ངོ། །གང་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་བཤད་

醫學

ਮੁਖਿ
ਮੁਖਿ

॥ २ ॥

༡༡། །པ་ལྟར་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཁོ་ནར་ཟད་ལ། སྤྲ་མ་ཡང་གཞན་ཕྱི་མ་ཡང་གཞན་ལ་སྤྲ་མ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་ཕྱི་མ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་ཏེ་ཚེས་ཐམས་
 ཅད་སོ་མར་ཤེས་ན་སྤྲར་འདྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་ལ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་སོགས་ལ་མ་ཆགས་པ་སྦྱབ་པ་ལ་ལྟ། རྟེན་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་མར་སྤྲལ་བསྤེལ་
 བར་བསྟན་པ། རྟེན་གྲང་ངོམས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ། རྟེན་སོགས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ། རྟེན་སོགས་བདག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་བསྟན་པ། བསྟོད་སྦྱད་ལ་སྦྱིང་བོ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི།
 བདག་ནི་རྟེན་མང་བཀུར་སྟེ་བྱས། །བདག་ལ་མང་བོ་དག་འཁོལ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་བསྟེམས་པ་འཆང་གྱུར་ན། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་སྟེ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་གྱུན་ནས་ཞེན་པའི་གནས་ནི་ཚེས་བརྒྱད་
 དེ། ཟས་ནོར་དང་ལོངས་སྟོང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་རྟེན་པའོ། །མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་རྟེན་པའོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་བདེན་པའམ་བརྟུན་པ་ཡང་རུང་སྟེ་སྟེ་བོ་གཞན་གྱིས་སྟོག་ཅིང་དེ་གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པས་མང་བོས་སྟོག་པ་ནི་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའམ་ཡང་ན་བདེན་མི་བདེན་གང་རུང་གི་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ནི་མ་གྲགས་པའམ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

༡༡། །དང་སྟན་མཐོན་པོ་སྟོབ་པའི་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་ལ། སྟན་པར་བསྟོད་པ་དང་དེ་འཛམ་གླིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཆེར་གྲགས་སུ་ཟིན་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཅི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་བདག་མཆོག་
 དུ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱ་དེས་གཞན་བྱང་དུ་གསོད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དང་། དབུལ་པོ་དང་། དྲན་གྱི་བྲིམ་སོགས་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་ང་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་བྱང་
 དུ་བསད་པའི་རྒྱལ་ས་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟམ་གྱིང་དམད་པ་དང་། ག་ཞའི་གནས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་ལན་ཚུའི་ཆུ་ལྟར་ངོམས་པ་མེད་
 དེ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལྷོ་གླིང་བཞི་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྟན་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ངོམས་པ་དང་། རི་བོ་གསེར་དུ་གྱུར་ན་ཡང་། །གཅིག་གི་ནོར་དུ་འང་མི་ཆོག་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར།
 རྟོད་བཀྱར་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་ཙམ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་ཞེན་དང་། དེས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཁོ་ན་འཕེལ་བ་སྟེ། སྟོན་མ་སྐྱེས་གཅིག་གིས་གྲང་པོ་ཆེའི་རོ་དང་། མི་སྟོང་གི་རོ་རྟོད་པ་ན་ད་ལྟ་
 གཞོན་པའི་དུས་སྤྱི་བ་ནས་བཟུང་ལ་རྒྱས་ནས་རྟེན་བ་རྣམས་བཟུང་བར་སེམས་ཏེ་གཞུ་རྒྱ་ལ་ཕོག་ནས་གི་ཞིང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་བཅད་སྤྲས་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་བྱིར།

༡༡། །པ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་ཡང་དག་པར་ཅུ་སྒྲ་དང་རྒྱུ་གི་སྒྲ་སོགས་ལ་བསྟོད་སྦྲད་དུ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིར་འཛིག་རྟེན་ནི་མཛའ་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་དང་། བར་མར་གནས་
 ལ། སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གཅིག་ཆར་བསྟོད་པའམ་སྦྲད་པ་ནི་མི་སྦྱིད་ལ། མཛའ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བསྟོད་པ་དང་། མི་མཛའ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སྦྲད་པ་ཙམ་ལ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ཅི་
 ཡང་བྱར་ཅི་ཡོད་དེ། བདག་གི་སྦུང་པོ་ལྷ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་བསྟོད་སྦྲད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛའ་མི་མཛའ་བར་མ་གསུམ་ཡང་རྒྱེན་ཅུང་ཟད་རེ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱེས་བུ་ཞིག་ན་བ་ན་བྱོད་ཀྱི་ནད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོད་པ་དང་། བྱོད་ཀྱི་ནད་ལྕེའོ་ཞེས་སྦྲོད་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ནད་འཕེལ་འགྲིབ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟར། བསྟོད་སྦྲད་ཀྱིས་བདག་
 ལ་ཕན་གཞོད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་གིས་བདག་ལ་བསྟོད་པའི་ཆོ་དགའ་བར་བྱེད་ན་དེའི་དུས་ཁོ་ན་ན་གཞན་བདག་ལ་སྦྲད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་མི་དགའ་བ་སྦྱེད་པར་ཡང་རིགས་
 ཤིང་། གཅིག་གིས་སྦྲད་པའི་ཆོ་མི་དགའ་བ་སྦྱེད་ན་དེའི་དུས་ཁོ་ན་ན་བདག་ལ་བསྟོད་མཁན་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་དགའ་བར་ཡང་རིགས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དགའ་མི་དགའ་གཉི་ག་གཅིག་ཆར་དུས་

༡༡། །དུག་མཚན་ཅིང་བཀུར་བ་དང་སྟོན་པ་དུག་ལ་སོགས་པས་དག་སྦྱོང་གོ་ཏ་མ་ནི་བྱས་པ་མི་གཙོ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་
 ནི་རྒྱ་མ་སྟེ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་རྒྱ་མས་འཛིག་རྟེན་སྤྲུམ་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྒྲིག་པར་བྱེད་ན་བདག་ཅག་གིས་པའི་སྐྱེ་བོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་མགུ་བར་ལྷ་ག་ལ་རུས།
 ཅུང་ཟད་མགུ་ནའང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཡང་དེ་མ་ཐག་ཁྱོ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་བྱིར། མགུ་བ་ཙམ་དེ་ཡུན་རིང་དུ་རྟག་སྤིང་ཀྱང་སྟོང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མའི་ཚོགས་པ་བཞིན་
 རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྟེན་པ་མེད་ལ་སྟོང་། རྟེན་པ་ཅན་ལའང་མི་སྟོན་བརྗོད་། །རང་བཞིན་འགྲོགས་དགའ་དེ་དག་གིས། །དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་རྟེན་
 བཀུར་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བརྟན་པར་བྱེད་དེ། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་དང་། ལུ་ཏོ་བའོ། །ཞེས་སོགས་གྲིས་བརྟན་གིང་སྤང་བ་དང་ལྷར་མི་འདོད་པར་བྱེད་ལ། རྟེན་བཀུར་གྲིས་
 འབྱོར་བ་དག་ལ་ཡང་མིག་སྤྲོ་བོ་ཞེས་སོགས་གྲིས་སྟོང་དེ། བོད་གྱི་ཞ་ལུ་པརྟེ་ཏས། ཐམས་ཅད་མགུ་བའི་སྦྱོད་པ་ངས་མ་གཤམ། །བདག་གི་སྦྱོད་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་། །ངན་པའི་སྟངས་མ་བཏགས་པ་

མ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཚོར་མ་དང་ཟླ་ཚོད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོགས་པར་དགའ་ཞིང་གིན་ཏུ་ཉེ་ན་འཇུག་པར་གདོན་མི་ཟ་བ་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་གྲོགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ལ། གསུམ་པ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་རང་དོན་ནི། །མེད་པར་དགའ་བ་མི་འབྱུང་བས། །བྱིས་དང་བཤེས་ལ་དགའ་མེད་ཅེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ། ༣༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིས་པ་དེ་དག་
 གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་མཚོག་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་དོན་ཚུང་དུར་མངོན་པ་བྱུང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་འབྲལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་
 སྒྲུང་བ་དགོན་པའི་ཟས་ལ་དུག་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་སྤིག་པའི་ལས་སོགས་རང་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་དབྱེ་བའང་མི་ཤེས་པས་རང་སྦྱུག་པར་འདོད་ནས་གཞན་ནོར་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་པ་དང་། རང་ཆེ་
 རིང་བར་འདོད་ནས་རིམ་གྱོར་གཞན་གསོད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འདོད་ལ། དེའི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་སྦྱབ་ཅིང་། དོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་གིན་ཏུ་བརྟམས་པས་འདོར་ཏེ་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྲུབ་
 པ་ལ་རང་དོན་དུ་ཞེན་ནས་དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་ན་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་དེའི་གྲོགས་སུ་མ་གྱུར་ན་ཁྱོ་ཞིང་སྒྲུང་བར་བྱེད་པས་ན་བྱིས་པ་དང་བཤེས་པ་ལ་ནི་སྦྱང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། སྦྱང་གི་དང་། ལྟག་

༡༡། །གཟིག་དང་། བ་ལང་དང་། ར་ལུག་སོགས་མི་མཐུན་པའི་སློག་ཆགས་རྣམས་བསགས་ནས་མཛའ་བོར་བཟུང་སྟེ། བདག་ཉིད་དང་གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་རྟག་པར་འདུག་ན་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་འཆེ་བ་དང་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་འཆེ་བས་བདེ་བའི་སྐབས་མི་རྟེན་པ་བཞིན་ཏེ། ཟླ་བ་སྟོན་མར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མཛའ་བ་མེད། །ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་གིས་སྦྲས་གུར་གྱང་། །ཁྱོ་དང་ཞེ་སྒང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དག །རབ་ཏུ་སྦྲ་སྟེ་འདི་ནི་བྱིས་པའི་ཆོས། །དོན་དེ་རྣམ་པར་རིག་ནས་ཡིད་མི་རྟོན། །ཞེས་དང་། བྱིས་པ་ཇི་ལྟར་ཡུན་རིང་ལེགས་བསྟེན་ཡང་། །དེ་དག་བྱིར་ཞིང་མི་མཛའ་དགར་འགུར་ཞེས། །བྱིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་ཤེས་ནས། །མཁས་པ་བྱིས་པ་དག་དང་བསྟེན་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། འདི་དག་བདག་ལ་གཞོད་སེམས་ལྡན་པའོ་ཞེས། །མཁས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་དང་ཚུད་མི་བྱེད། །བསྟེ་བསྟེང་བྱས་ཏེ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་དབེན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྒྲགས་པ་ལ་ལྷ། གྲོགས་འགྲོགས་བདེ་བ། གནས་རང་དབང་ཐོབ་པ། ཡོ་བྱད་རྟེན་སྒྱུང་སྦྲ་བ། རྟེན་གྱིས་བརྩོན་འགུས་འཕྲལ་དུ་སྦྱེ་བ། མ་ཆགས་ཤིང་གཡེང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བགས་ན་རི་དྲགས་བྱ་རྣམས་དང་། །ཤིང་རྣམས་མི་སྟན་བརྗོད་མི་བྱེད། །འགྲོགས་ན་བདེ་

༣༡ །མེད་ལ། སེམས་གཡོ་བར་མི་བྱེད་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་ཚོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་པའི་ཚོས་ཡིན་གྱི་བེམ་པོ་ལ་མེད་དོ། །གཉིས་
 པ་གནས་རང་དབང་ཐོབ་པ་ནི། སྤྱག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟོང་པའམ། །ལྷོན་གིང་དུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། །ནམ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་མི་ལྟ་ཞིང་། །ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱ། ༣༢ །ས་སྤྱོགས་བདག་གིར་བབུང་མེད་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་
 ཡངས་རྣམས་སུ། །རང་དབང་སྟོང་ཅིང་ཆགས་མེད་པར། །ནམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་འགྱུར། ༣༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་བྲག་གི་སྤྱག་གམ་བྱ་སྦྱིབས་སོགས་དང་། ལྷོན་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་བྱས་ཏེ་མཚོན་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་ཁང་ཡིན་པ་ལས་སྤྱིས་སྤྱོགས་དེ་སྦྱེ་བོས་དབེན་པས་སྟོང་པར་གྱུར་བའམ། ལྷོན་གིང་ཆེན་པོ་ལོ་མའི་སྦྱིབས་ཆེ་ཞིང་གཡུར་བ་བས་ཆར་དང་། ཉི་མའི་གདུང་
 བ་དང་། རླུང་ལས་སྦྱོབ་པས་ཁང་བབུང་གི་མཚོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྟོན་པར་སྤྱ་ཞིང་འཚོས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མེད་པ་སུས་ཀྱང་བདག་གིར་མ་བབུང་བས་ཚུད་པ་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཅི་ལྟར་བདེ་བས་
 གནས་ཏེ་གཞན་དབང་གི་ཁོལ་པོ་མ་ཡིན་པས་རང་དབང་དུ་སྟོང་ལ། རྒྱབ་ལྟ་བུ་འདས་པ་དང་དེས་མཚོན་པ་མདུན་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་སྟེ་ཆོ་འདིའི་བསམ་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་ལྟ་ཞིང་མི་སེམས་པའོ། །གསུམ་

བ་ཡོ་བྱད་རྟེད་སྤྱང་སྤྱ་བ་ནི། ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་ཉི་ཆོ་དང་། །ཀུན་ལ་མི་མཁོའི་གོས་འཆང་ཞིང་། །ལུས་འདི་སྤྱ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་། །འཛིགས་མེད་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནང་པའི་རབ་བྱུང་ལ་
 ལྷུང་བཟེད་དང་། དཀའ་བྱབ་པ་གཞན་ལ་སྤྱོད་ཕོར་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ངན་ངོན་དང་། རྒྱུ་བོ་རྣམས་ཆོས་གོས་ངན་པ་ལ་ངོ་ཆ་བར་བྱེད་པས་དེ་དག་ལ་མི་མཁོ་བའི་བྱིར། འཕྲོག་པར་མི་
 བྱེད་པའི་ཆོས་གོས་སམ། ཇི་ལྟར་རྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་གོས་ངན་ངོན་ཙམ་དང་རྩ་དང་གིང་འཇམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་གིང་ཉི་བའི་གྲོང་དག་ནས་བསོད་སྟོམས་ཙམ་བྲངས་པས་འཆོ་
 བའམ། ཡང་ན་རྟེད་པར་སྤྱ་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཕ་བ་དང་། ལོ་མ་དང་། ས་རྩོ་བལྟན་པ་དང་། རྩ་གཙང་མ་སོགས་གྱིས་འཆོ་བ་སྟེ། རྒྱེས་རབས་ལས། ཆོག་
 ཤེས་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འཆོ་བ་གང་ནའང་བཙལ་མི་དཀའ། །རྩ་དང་ལོ་མ་རྩ་ནི་གནས། །གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་། དབེན་པའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ན་ནི་
 རང་ཉིད་གཅིག་ཤུར་བཟད་པའི་བྱིར། གང་ལ་འཛིགས་པ་དང་ངོ་ཆ་བའི་ཡུལ་གཞན་མེད་པས་འཛིགས་པའམ་ངོ་ཆའི་གནས་སྤྱང་བའི་བྱིར་ལུས་སྤྱ་བའི་སྤྱོད་ལམ་གྲོང་དུ་འཆོས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དགོས་པ་མ་

紫雲

பி. பி. பி.

४५५

༣༡ ། ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་གནས་སུའི་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་བས་གོས་གང་བྱུང་གིས་ཚོག་ཤེས་པས་གཡེང་བ་མེད་པར་གཅིག་པུར་སེམས་རྣལ་དུ་ཐེབས་པས་རང་དབང་དུ་གནས་པ་ནི་བདེ་
 བའི་མཚོག་སྟེ། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ། ། གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡིན། ། ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར། བདག་ཀྱང་གནས་དེ་ལྟ་བུར་ནམ་ཞིག་ན་སྦྱོང་བ་
 དེས་གནས་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཚོག་སྟེ། སྐབས་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། ། བཞི་བ་རྒྱུན་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་འཕྲལ་དུ་སྦྱེ་བ་ནི། དུར་བྱོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི། ། རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །
 འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། ། ནམ་ཞིག་མགོ་སྟོམ་བྱེད་པར་འགྱུར། ། ༣༠ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོན་པའི་གནས་དེ་དག་ནི་དུར་བྱོད་དང་ཡང་མི་རིང་བ་ཡིན་ལ། གང་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་རོ་འདོར་བའི་གནས་ནི་དུར་
 བྱོད་དུ་གྲགས་ལ། འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་། དགོ་སྦྱོང་གིས་དུར་བྱོད་དུ་ཡང་ཡང་འགོ་ཞིང་སྟོམ་པར་གསུངས་ལ། དེར་སྦྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དང་མཚོག་དམན་དུ་མ་གྱི་བའི་རོ་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་འབྱུང་བའི་
 བྱིར། དེ་མཐོང་བའི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། བདག་གི་ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་། ། གང་གི་ངོ་ཡིས་སྦ་དག་ཀྱང་། ། ཡུང་དུ་ཉར་འགོ་མི་འགྱུར་བ། ། དེ་ལྟ་བུར་ནི་འགྱུར་བར་འོང་། ། ༣༡ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་མཛེས་ཤིང་བྱི་

རྟོག་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིར་བྱུང་ཕྱུང་བ་ན་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། བམ་པ་དང་། སྒོས་པ་དང་། རུལ་ཞིང་ཐུགས་པ་དང་། རུས་གོང་གི་བར་དུ་མཐོང་བས་མི་སྤྲུག་པའི་འདུ་ཤེས་
 དང་། ལུས་འདི་གཅིག་ཕུ་བྱུང་བ་ཡང་། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་དག །ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྲེས་འགྱུར་ན། །མཛེས་བ་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྒོས་། ༣༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤ་རུས་ཀྱང་འགྲེས་ཤིང་
 རུས་ཚིགས་རེ་ཡང་རུལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་འཐོར་བ་འདི་ལྟ་ན་གྲོགས་ཙམ་གྱི་མཛེས་བ་ལྟ་ག་ལ་རྟག་ཅིས་འབྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྐྱེ་ནའང་གཅིག་ཕུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་
 གཞན་མི་ལེན་ན། །གོགས་བྱེད་མཛེས་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ༣༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཕྱ་ངན་དང་རུད་མོ་ཆེར་བྱེད་ཀྱང་ཤི་བ་པོའི་སེམས་དེ་ནི་སྤྲུས་ཀྱང་མ་དམིགས། ལུས་
 དེ་ནི་དེ་ལྟར་དོར་བ་ན་ཕྱ་ངན་དེས་སུ་ལའང་མ་ཕན་ཏེ། སྒོན་ཡང་རང་གཅིག་ཕུར་སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་གཅིག་པོར་ཤི་སྟེ། བདེ་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུས་སྐྱོང་གི་སྤྲུས་ཀྱང་སྐྱེད་པའི་
 ཤས་མི་ལེན་ཞིང་བགོ་བཤའ་བྱར་མེད་པར་ཤེས་པས་གྲོགས་ལ་མ་ཆགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལམ་དག་ཏུ་ནི་ཞུགས་པ་རྣམས། །ཇི་ལྟར་གནས་ནི་འཛིན་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤོང་བའི་ལམ་ཞུགས་པ། །སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་

༣༡། །ཡོངས་སུ་འཛིན། ། ༣༢ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མགོན་པོ་རྣམས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ཞག་སའི་གནས་སྡེ་མ་སྡེ་མ་འདོར་ཞིང་བྱི་མ་བྱི་མ་འཛིན་པ་ལྟར། །ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་བའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡང་ཡང་དུ་འཛིན་པས་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མགོན་པོ་ཙམ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞག་མལ་ཙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གིས་སྐྱེའོ། །ལྷ་པ་མ་
 ཆགས་ཤིང་གཡེང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། འཛིན་ཏེན་ཀུན་ནས་གདུང་བཞིན་དུ། །ཇི་སྲིད་སྐྱེས་བུ་བཞི་ཡིས་ནི། །དེ་ལས་དེ་ནི་མ་བཏེག་པ། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་། ། ༣༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ལུས་སྦྱིང་པོ་མེད་
 པ་དང་། ཆོ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་བ་བསམས་ན་སྡོན་མ་གྱི་བ་ཁར་རྗེ་ཆེ་ལ། ད་ལྟ་མི་འཆི་བའི་ངེས་པའང་མེད་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གཞན་བྱར་ཅི་ཁོམ་སྟེ། ད་ནི་བྱི་མའི་དོན་སྐྱབ་
 པ་རན་པས་མི་ཆོག་འབྱིས་པར་ཡང་ཟད་པས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། བདག་མི་འདོད་བཞིན་སྟོ་བུར་དུ་གི་ནས་ཤུལ་ན་གནས་པ་དག་གིས་བདག་གི་འོ། །བྱོགས་ཀྱིས་དུར་བྱོད་དུ་མ་
 བྱེར་བ་དེའི་སྡེ་རོལ་དུ་ད་ལྟ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བུའ་གྱི་ནགས་སུ་བྱིན་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་བརྩམ་དགོས་སོ་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་འདོམས་པའོ། །བཤེས་མེད་འཁོན་པའང་མེད་བྱས་

ནས། །ལུས་འདི་གཅིག་ཕུ་དབེན་གནས་ཏེ། །སྤྲོ་ནས་གི་དང་འདྲར་བརྩིས་ན། །གི་ཡང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་མེད། ༣༩ །དུང་ན་འཁོད་པ་སྤྲོ་དག་གྱང་། །མྱ་ངན་གཞོད་པ་བྱེད་མེད་པས། །འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་སོགས། །སྤྲོས་གྱང་གཡེངས་
 པར་འགྱུར་བ་མེད། ༤༠ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ནགས་སྤྱ་འཆི་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། གང་དུ་སྤྱོན་ཡང་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་སྤྱོགས་དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མིན་ཏེ། །ནམ་མཁའ་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་
 གཏིང་ནའང་མེད། །རི་བོ་དག་གི་སྤྱག་རྩ་ཞུགས་ནའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་བ་ནི་གར་ཡང་འབྱུང་མོད་གྱང་འཆི་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཆེ་སྟེ། གྲོང་ལ་སོགས་པར་གི་ན་གཉེན་གྱིས་མྱ་ངན་བྱེད།
 དབྱ་རྣམས་དགའ་བའི་ཅ་ཅོ་འདོན། འཆི་བ་པོ་ཡང་ཉེ་དུ་མྱ་ངན་ཅན་མཐོང་བས་ཆགས་གིང་སྤྱག་བསྐྱེལ། དག་བའི་དམིགས་པ་བརྗེད་ཅིང་མི་དྲན་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་མྱ་ངན་གྱི་ངང་དུ་འཆི་ལ། རྒྱ་དེས་
 ངན་སོང་གི་གནས་སྤྱ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་རོ། །དབེན་པར་གི་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་དབྱ་གཉེན་སྤྱ་ཡང་མེད་པས་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་མེད། གཙུག་སྤྱད་འདོར་བ་ནི་རྒྱ་གར་ན་ཉེ་དུའི་གལ་ནས་སྤྱང་
 བའི་ཐ་ཆིག་ཡིན་ལ། གི་བ་དང་རབ་རྩ་བྱུང་བ་ནི་བྱད་པར་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པར་བྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཉེ་དུའི་གལ་ནས་སྤྱང་སྟེ་གི་བ་དང་འདྲ་བར་བརྩིས་ཟེན་པས་ན་མྱ་

༣༡། །ངན་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཡེང་བ་མེད་པར་བརྟན་ཅིང་ཅེ་གཅིག་པའི་ངང་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་དག་པ་རྣམས་སུ་པདྨའི་སྐྱབས་ལས་སྐྱེ་བའི་ལུས་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པ་འཐོབ་ཅིང་ཐ་ན་འང་མཐོ་རིས་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། །ནགས་ཚལ་ཆོགས་ཆུང་བདེ་སྦྱིད་ཅིང་། །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུར་གནས་པར་བྱ། ། ༣༢ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་དོར་ཏེ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱན་ལུགས་ཀྱིས་དབེན་པར་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། ཅེ་གཅིག་པས་དུས་འདའ་བ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་འདིར་ཡང་སྐྱབས་ནམ་མཁའི་སྦྱིང་པོ་དང་། ར་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་མི་ལ་
 དང་། རྗེས་སྐྱོད་པ་དང་། སྦྱར་སྒྲུང་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་ལ། གཙོ་བོར་གནས་ཡོངས་སྦྱོད་སོགས་གང་བྱུང་གིས་ཆོག་
 ཤེས་པ་ཁོ་ན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྦྱེས་རབས་ལས། མང་དུ་ཐོས་ལ་ང་རྒྱལ་མེད། །དགའ་བྱུང་ཅན་ལ་གཏོང་བར་ལྟན། །དབེན་པར་གནས་ལ་ཆོག་ཤེས་པ། །འདི་རྣམས་རྒྱན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

༣༡ །གནས་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་བྱེད་བྱང་ཆུབ་བརྩོན་པ་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ན་དགྲ་བཙུམ་རང་རྒྱལ་འདོད་པ་གཞན་མི་སྦྱེད། །འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་གྱི་དབེན་པར་
 གསུངས། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་སེམས་གྱི་དབེན་པར་གསུངས་ནས་དེ་བསྐྱུགས་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། །འདི་ནི་སེམས་གྱི་དབེན་པ་དེ་དང་ལྡན་པས་དེ་བརྟན་ཞིང་འཕེལ་བའི་བྱིར།
 གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གཞན་དོན་གྱི་ནུས་པ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་ལུས་ངག་གི་དབེན་པ་བསྟེན་པ་མཉན་པ་གྲུ་འཆོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་སྒྲོན་མར། གྲོང་དང་གྲོང་བྱིར་དག་ལ་དགའ་སྦྱོངས་ལ། །རྟག་
 ཏུ་དབེན་པའི་ནགས་བྱོད་བསྟེན་པར་གྱིས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་གཅིག་པོར་བྱོས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་འཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཤེར་བྱིན་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་
 གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོམ་པར་འདོད་པས་དགོན་པར་གནས་པར་བྱ། བས་མཐའི་གནས་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་ཏེན་སྦྱོང་བ་བཤད་ནས། གསུམ་པ་རྣམ་
 ཏོག་སྦྱོང་བ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། །འདོད་པ་ལ་སྦྱོབ་སྦྱེད་པ། དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་སྦྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ། བྱི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ། གཉི་གའི་ཉེས་

དམིགས་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་འཛིགས་སུ་རུང་བར་བསྟན་པ། རང་བཞིན་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ། སྐྱབ་པའི་རྒྱ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་པ་
 གཞན་ནི་ཀུན་བཏང་སྟེ། །བདག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་པུ་ཡིས། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིར་དང་། །དུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱ། །^{༣༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་རིག་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་
 བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱོག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ནས་བརྒྱགས་པའི་དོན་གཅིག་པུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་སྦྱོལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནུས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་ལྷང་བ་
 མེད་པར་དུལ་ཞིང་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་འང་། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྤང་ཁྲོལ་སྦྱེད། །འདིར་ནི་བསད་དང་བཅིང་དང་གཅོད། །ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་དཔྱལ་སོགས་འགྲུབ། །^{༤༠}
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལས་སྟོ་ཕྱོག་ཅེ་ན། རང་སེམས་ཅན་དང་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཞེན་པའི་སྟོ་འདིས་ནི་ཆོ་འདིར་ཡང་དེའི་དོན་དུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པ་དང་། བརྩོན་དུ་

༡༡། །འཆིང་བ་དང་། ལུས་མཆོན་གྱིས་གཙོད་ཅིང་མ་འབྱེན་པ་སོགས་སྤང་བྱོལ་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱེད་ལ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་རྩ་ནི་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ངན་
 །འགྲོ་གཞན་དུ་ཡང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་བཟད་པ་སྦྱོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དུར་བྱོད་གྱི་ཆོས་གྱིས་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ། གསོན་པ་ཉིད་ན་མི་
 གཙང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀའ་རུས་སུ་ལྟ་བ། བྱ་གཙན་གྱི་ཁ་བས་སུ་ལྟ་བ། རོ་ལངས་ལྟ་བུར་ལྟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་ཉ་སོ་ཉ་མོ་ལས་སྒྲོན། །གང་སྤྱིར་དུ་མར་གསོལ་བ་ཏུ་བ་ཅིང་། །སྤྱིག་པ་རྣམས་
 སམ་གྲགས་མིན་ལའང་། །གང་གི་དོན་དུ་མ་འཛོམས་པར། ༤༡ །འཛིགས་པ་ལ་ཡང་བདག་ཞུགས་ཤིང་། །རྩལ་གྱང་བཟད་པར་བྱས་གྱུར་ཏེ། །གང་ལ་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པ་ན། །མཆོག་རྩ་དགའ་འཁྱུར་དེ་དག་ཉིད། ༤༢ །ཀའ་རུས་ཉིད་ཡིན་
 གཞན་མིན་ན། །རང་དབང་དང་ནི་བདག་མིན་ལ། །རབ་རྩ་འདོད་ཅིང་ཡོངས་ཞེན་ནས། །ཅི་སྤྱིར་སྤྱ་ངན་འདས་མི་འགོ། ༤༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བའི་མཆོག་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 རེག་པའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་གོམས་པར་བཟད་གྱི་སྦྱིས་པ་དང་བུད་མེད་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྤང་པོ་

དང་ཀེང་རུས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉེན་ནམ་མཛའ་ན་མོར་བྱ་བའི་བྱིར་ཕོ་ཉལ་ཕོ་ཉ་མོ་ལས་བརྒྱད་དེ། དེ་དང་ཕྱད་པའི་དོན་དུ་དགའ་བ་དུ་མ་བྱས་ཤིང་ཡོ་བྱད་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱད་
 པར་བྱས་ནས་སྒྲིག་པ་དང་མི་སྟན་པ་གཉི་ག་ལ་མ་འཛེམས་པར་ཕྱད་ཅིང་ཞུགས་པས་དགའ་བ་ཆེར་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་རིེ་ལྟར་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་ཀེང་རུས་ལས་བྱད་མེད་དུ་སྐྱུལ་ཏེ། དེ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་
 འབྱུད་ཅིང་དགའ་བར་བབྱང་བ་ལས་མོད་ལ་སྐྱུ་མ་བཞིག་པ་ན་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ཀེང་རུས་ལ་འབྱུད་པར་མཐོང་ནས་ལ་གོར་དུ་ལངས་ཏེ་འབྲོས་པ་ལྟར་བྱད་དེ། སྐྱུ་མ་ཞིག་པ་ལྟར་སྐྱེས་པའམ་བྱད་
 མེད་དེ་ཤི་བའི་ཆོ་ལུས་དུར་བྲོད་དུ་བོར་བ་དེ་ལྟོས་ཤིག་དང་བྲོད་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་ཞིང་ཆགས་པར་ནི་མཐོང་མོད་ཀྱང་གང་ལ་ཆགས་
 པའི་ཡུལ་བྱད་མེད་ལྟ་བུ་འདི་ནི་བདག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་དབང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འདོད་ཅིང་ཞེན་ནས་ཐར་པ་མི་སྐྱབ་པར་སྡོད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཆོག་ཅེས་སྒྲུང་བའོ། །གཉིས་པ་བྱ་གཙན་
 གྱི་ཁ་བས་སུ་ལྟ་བ་ནི། གང་ཞིག་དང་ཕོ་འབད་དེ་བཏེག་ །དངས་ཀྱང་ངོ་ཚས་འོག་ཏུ་བཟླ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ཆགས་པས་གཟིར་བའི་སྐྱེས་པ་དག་ཆགས་ཡུལ་དེའི་གདོང་ལྟ་བར་འདོད་པས་སྟེང་དུ་

༣༡ །གཏེག་ཅིང་བྲངས་ཀྱང་དེ་ངོ་ཚ་བའམ་གཡོ་སྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ཙམ་གྱིས་འོག་ཏུ་ལྷ་ཞིང་འབྱོལ་བ་ལྷ་ར་བྱེད་པ་དང་། སྒོན་ནི་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཡང་། །གོས་གྱིས་གདོང་ནི་གཡོགས་པར་གྱུར། ། ༤
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་གར་ན་ཡུལ་བཙོམ་བརྒྱག་པ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་གདོང་རྟག་ཏུ་སེང་རས་གྱིས་འགོབས་ཤིང་། ཡུལ་དབུས་ན་རྟག་ཏུ་བས་འགོབས་པས་སྒྱེས་པས་བྱད་མེད་ཀྱི་བཞིན་
 གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྱོད་སྒོན་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་གདོང་ལྷ་བར་འདོད་ཀྱང་གཡོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཆོམ་པར་མ་མཐོང་ལ། ཁྱོད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོང་དེ་ནི། །ད་ལྷ་མའོན་སུམ་
 གྱུར་བ་བཞིན། །བྱ་གློད་གྱིས་བསལ་བྱས་མཐོང་ནས། །ད་ལྷ་ཅི་ཕྱིར་འབྱེར་བར་བྱེད། ། ༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་དག་ནི་ཚུ་ཚུ་འབྱུངས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་བར་འདོད་པ་འཕེལ་བ་ཡིན་ན་ད་ལྷ་
 བྱད་མེད་དེའི་ལུས་དུར་ཁྱོད་དུ་བོར་བའི་ཆོ་བཞིན་ལ་གཡོགས་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སྐབས་འདི་དང་། དེ་བས་ཀྱང་བྱ་གློད་གྱིས་པགས་པ་དང་ཤས་གཡོགས་པ་ཡང་བཤུས་ཏེ་རུས་པ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་སྒྱེན་མོར་བྱས་པ་འདི་ལྷ་བར་རིགས་ཀྱི་འཛིགས་པས་འབྱོས་པར་མི་རིགས་ཏེ། སྒོན་ཁྱོད་ཉིད་ཆེས་ཆགས་པའི་ལུས་དེ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོན་གཡོགས་པའི་ཆོ་དེ་ཙམ་དུ་ཆགས་ན་

བྱིས་མ་གཡོགས་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་བས་ཆེས་ཆགས་པར་རིགས་ལ། མ་གཡོགས་པའི་ལུས་འདི་ལ་མི་ཆགས་ན་ནི་སྒོན་གཡོགས་པའི་སྐབས་ལ་འང་ཆགས་པར་མི་རིགས་ཏེ་གང་ལ་གཡོགས་པའི་
 ལུས་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཡོགས་པའི་གོས་དེ་ཡང་ཆགས་བྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་རྣམས་མིག་གིས་བཟླ་ན་ཡང་། །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་སྐྱར་པ། །རི་མིད་དེ་ནི་དེ་བ་ན། །སེར་སྒྲ་ཅན་བྱོད་ཅིས་
 མི་སྐྱང་། ། ༤༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོན་ནི་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱིས་མིག་བྱར་ཙམ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་མིག་སེར་གྱིས་བྱོ་ཞིང་ནན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་བྱ་ཁྲོད་དང་གཙན་གཟན་རྣམས་གྱིས་དེའི་མིག་འབྱ་
 ཞིང་ལྟེ་འབྱིན་ལ། རྒྱ་ལྟོ་དང་ནང་རོལ་ཐམས་ཅད་གཞིབ་ཅིང་རུས་པའི་བར་དུ་ཉལ་ཐོབ་ཏུ་བ་ན་སེར་སྒྲ་ཅན་བྱོད་ཅིའི་བྱིར་འདི་མི་སྐྱང་། གཡོ་སྐྱང་པོ་འདི་མཐོང་ནས། །བྱ་ཁྲོད་དང་གཞན་བ་བྱེད་ན། །གཞན་གྱི་
 ཟས་ལ་མེ་ཏོག་གི། །ཐེང་བ་ཙན་རྒྱན་གྱིས་མཆོད་། ། ༤༦ ། ཅིས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤི་བའི་རོ་ནི་བྱ་གཙན་གྱིས་བ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་སྐྱང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒོན་ནི་བྱོད་གྱིས་འདི་ལ་ཙན་རྒྱན་གྱི་
 བྱག་པས་བསྐྱུ་ཞིང་མིག་སྒྲན་དང་སྐྱག་ཅིའི་ཐིག་ལེ་འབྱི་ལ། མེ་ཏོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཐེང་བས་བརྒྱན་ཞིང་གོས་སྒབ་མོ་ཁ་དོག་སྐྱག་གུ་དག་གིས་གཡོགས་པས་མཆོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ནི་

༡༡། །འདི་བྱ་གཅན་གྱི་ཟས་སུ་སྒྲུང་ན་ཅི་ཁྱོད་གཞན་གྱི་ཁ་ཟས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་རོ་ལངས་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་ནི། རུས་གོང་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི། །མི་
 འབྲུལ་ཡང་ནི་ཁྱོད་སྐྱག་ན། །རོ་ལངས་བཞིན་དུ་འགའ་ཡིས་ཀྱང་། །བསྐྱོད་པར་གྱུར་ན་ཅིས་མི་འཛིགས། ལ། །གང་ལ་གཡོགས་ཀྱང་འདི་ཆགས་ན། །དེ་མ་གཡོགས་ཆེ་ཅིས་མི་འདོད། །དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་ན་ནི། །གཡོགས་པ་ལ་ནི་ཅི་ཕྱིར་
 འབྱུང་། ལ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུན་ཆགས་པའི་གནས་ཡིན་ཡང་རོའི་གནས་སྐབས་སུ་འཛིགས་པར་ལྟ་བ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་འཛིག་ཏེན་ན་རོ་ལ་ཅུང་བད་སྐྱག་ཅིང་རོ་ལངས་ལ་གིན་
 ཏུ་སྐྱག་པ་ལྟར་འདི་རྒྱུན་གཡོ་ཞིང་བསྐྱོད་པ་དེའི་ཆེ་གིན་ཏུ་སྐྱག་པར་རིགས་ཏེ་རོ་ལངས་ནི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་གདོན་གྱི་མཐུས་བསྐྱོད་པ་ཙམ་དུ་བད་གྱི་གཡོ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ལ།
 འདི་རྒྱུན་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་མཛོད་ཡིན་ཞིང་། གཡོ་སྐྱེ་དང་། སྤུ་མ་དང་། བརྟུན་དང་། ཆོག་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་ལངས་འབུམ་ལས་ཀྱང་
 འདི་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གསོན་པ་ཉིད་ན་མི་གཙང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལུས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ། གཞན་གྱི་

རྒྱལ་གཞན་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟས་ནི་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལས་ནི། །བཤང་དང་ཁ་ཆུ་འབྱུང་གུར་ན། །དེ་ལས་བཤང་ལ་མི་དགའ་ཞིང་། །ཁ་ཆུ་ལ་བྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། ། ༥༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་
 ཆགས་པས་གིན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་བྱོད་ནི་ཆགས་ཡུལ་སྐྱེས་པའམ། བུད་མེད་དེའི་བཤང་ལམ་འཛིབ་པ་དང་། བཤང་གཅི་ལ་གིན་ཏུ་སྐྱེས་གཞིབ་པར་རིགས་ཏེ། དེའི་ཁ་དང་བཤང་ལམ་དག་ནི་ལུས་གཅིག་
 གི་ཆ་གས་སུ་བྱུང་མེད་ཅིང་བཤང་གཅི་དང་ཁ་ཆུ་ཡང་ཟས་གཅིག་ལས་མངོན་པར་སྐྱེད་པར་བྱུང་མེད་ལ། ཁ་དང་མཆུ་དང་ཁ་ཆུ་ལ་བྱོད་དེ་ཙམ་དུ་རོ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ཡི། །
 སྤྲས་ལའང་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར། གྲིང་འཇག་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །འདོད་ལྡན་མི་གཙང་བ་ལ་སྒྲོངས། ། ༥༡ །འདོད་ལྡན་ངན་པ་སྒྲོངས་པ་རྣམས། །ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ལའང་། །ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་རུས་ཞེས། །དེ་ལ་བྲོ་བ་དག་ཏུ་བྱེད། །
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་རྟེན་བ་ཙམ་འདི་ལ་དགའ་འོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཨ་རྒྱ་ན་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་བལ་འཇམ་ཞིང་འཕོལ་བ་ལྷ་ལས་ཆགས་སུ་བཅགས་པའི་སྤྲས་དང་། རྟན་འཇམ་པོས་
 དགའ་བར་རིགས་ཀྱང་འདི་ནི་འཇམ་མོད་གྱི་འདིས་ཉལ་པོ་བྱ་མི་རུས་སོ་ཞེས་བྲོ་བར་བྱེད་པས་བྱོད་ནི་བཤང་གཅིའི་སྤང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཆགས་མེད་ན། །རུས་གཞེབ་རྒྱས་

༡༡། །པས་སྒྲེལ་བ་ལ། །ཤ་ཡི་འདམ་གྱིས་ཞལ་ཞལ་བྱས། །གཞན་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་པར་དུ་འབྱུང་། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བཤང་གཅི་ནི་མི་གཙང་ཞིང་དྲི་ང་བས་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སོ་ཡང་བཙོག་པའི་དྲི་
 མ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཕྱེ་ནི་བད་ཀན་གྱི་ལྡན་ལྡན་དྲི་ང་བས་རྟག་ཏུ་གཡོགས་པས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་དེ། ཁྱོད་མི་གཙང་བ་མི་འདོད་པ་གལ་ཏེ་བདེན་ན་ལྟ་བ་སོབ་སོབ་པོ་རྣམས་ཁྲག་
 གིས་གང་ཞིང་རྒྱང་གི་ནང་ན་རྒྱང་མར་དང་སྒྲུབས་ལྡན་ལྡན་གྱིས་གང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རུས་པ་དབྱུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རླུ་པོ་དང་། ལེབ་མོ་དང་། སྒྲུབ་མོ་དང་། རླུག་པོ་དང་། ཆེ་བ་དང་། རུང་བ་སྣ་ཆོགས་
 པའི་དུམ་བུ་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་མའི་དབྱིབས་སུ་བསྒྲིགས་པ་ལ་ཙུ་རྒྱས་གྱི་སྤང་བུས་སྒྲེལ་ཕྱི་རོལ་ཤ་རྣག་མའི་འདམ་གྱིས་ཞལ་བ་ལྟར་བྱགས་ཤིང་། མགོ་བོར་གླུང་པ། རྒྱབ་ཏུ་གཞུངས་པ། བྱང་བྱང་
 གི་ནང་དུ་སྒྲུབས། རོ་སྟོད་དུ་ཁྲག་བར་དུ་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་གྱི་ལྡན་ལྡན། སྤང་དུ་བཤང་གཅི་སྒྲུགས་ཤིང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲིས་མི་གཙང་བ་འབུས་གཞིགས་པ་ལྟར་
 འོང་འོང་པོར་བྱས་ཤིང་། ཁྲག་དང་། རུ་སེར་དང་། རྣག་དང་། ཞག་དང་། རུལ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བྱབ་པའི་ཕྱི་པགས་པའི་སྒྲིབ་ཀྱན་གྱིས་བརྟམས། བུ་ག་རགས་པ་དབྱུ་དང་ཕྱ་བ་བ་སྒྲུའི་སྒྲིབ་ཇི་སྟེད་པ་གཏོད་

བ་ཐམས་ཅད་ནང་ནས་མི་གཙང་བའི་དྲི་ངད་ལྡན་པའི་རྒྱང་དང་རྒྱངས་པ་ཀུན་ནས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ཞིང་། སྒོ་དགུ་པོ་ལས་རང་རང་གི་དྲི་མ་རྟག་ཏུ་འཇག་ཅིང་བ་སྟུ་ཐམས་ཅད་ལས་རྩལ་འབྱུང་
 བ། མགོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐུགས་ཀྱི་སྟུ་ལྟ་བུ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རིང་པོ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱང་དུར་སྐྱེས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིན་བུའི་སྟུ་ལྟ་བུའི་བ་སྟུས་བྱབ་པ་སྐྱེན་མོར་འགོ་ཞིང་འཕྱན་པ་མཐོང་
 ན་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྟོ་སྟེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཅིའི་བྱིར་པར་དུ་འབྱུང་། ཁྱོད་ཉིད་མི་གཙང་མང་ཡོད་པ། །དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་བརྟན་སྟོད་ཅིང་། །མི་གཙང་རྒྱལ་བ་གཞན་དག་ལའང་། །མི་གཙང་བརྟམ་པས་འདོད་པར་བྱེད། ༥༣
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་སྟེ་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་དེས་མི་སྟོོ་བར་སྒྲུར་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་
 རྒྱལ་བ་གཞན་ལ་བརྟམ་ཞིང་ཆགས་པས་འདོད་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཆོག་ཅེས་དམད་པའོ། །བདག་ནི་ཤ་འདི་ལ་དགའ་ཞེས། །རིག་དང་ལྟ་བར་འདོད་ན་གོ། །སེམས་མེད་པ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི། །ཤ་ནི་ཁྱོད་གོ་ཅིས་མི་འདོད། ༥༤
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ཤའི་རིག་བྱ་འཇམ་པ་འདོད་ཀྱི་ཤིང་བལ་གྱི་འཇམ་པོ་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གི་བའི་རོ་བསྟོས་པ་དང་། བརྟགས་པ་དང་། བམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིག་བྱ་ཡང་ཅིས་མི་འདོད་དེ། ཁྱོད་

༡༡། འི་ཤའི་རེག་པ་འདོད་ན་གི་མ་གི་གང་གི་ཆོ་ཡང་ཤ་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བྱི་མཚུངས་པའི་བྱིར། འདོད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ། འེག་དང་བཟླ་བར་མི་རུས་ལ། གང་ཞིག་རུས་དེ་
 ཤེས་པ་མིན། འདོད་མེད་འབྱུང་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཤ་ལ་རེག་པར་འདོད་གྱི་སེམས་མེད་པའི་ཤ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་སེམས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ལ་
 བ་རོལ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་ནམ་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་བཟླ་བ་དང་རེག་པར་མི་རུས་ལ། གང་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་ལུས་གྱིས་རེག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བ་རོལ་དོའི་སེམས་དེ་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱི་རེག་པའི་ཡུལ་དེ་སྒྲ་ཞིག་
 ཅེས་བརྟག་པའོ། མི་གཙང་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས། མི་རྟོགས་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི། རང་ཉིད་མི་གཙང་ཉིད་ཡིན་པར། རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ངོ་མཚར་ཆེ། ༥༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་གཞན་གྱི་ལུས་གྱི་མི་གཙང་བ་
 མི་ཤེས་པ་སྲིད་མོད་ཀྱང་རང་གི་ལུས་སྒྲ་བས་དང་། ངར་སྒྲ་བས་དང་། སྒྲ་གས་པ་དང་། སྒྲ་གས་པ་དང་། བཤང་གཅི་སོགས་ཡང་ཡང་དུ་རང་རང་གིས་མཐོང་བཞིན་པར་འབྱུང་བའི་གནས་འདི་མི་གཙང་
 བར་མི་ཤེས་པ་ནི་གིན་ཏུ་དམད་པའི་གནས་ཏེ་ཨ་རྟོ་ཞེས་པ་ངོ་མཚར་གྱི་སྒྲ་ཡ་མཚན་པའི་མུད་དུ་བྱུང་བ་དང་། གིན་ཏུ་དམད་པའི་གནས་ལ་བྲེལ་བ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་བྲེལ་བའི་

༡༡། །ཁུ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་མའི་ལྷན་ལྷན་མི་གཙང་བས་བསྐྱེད་པ། ད་ལྷ་མི་གཙང་བ་འབའ་ཞིག་འདུས་པའི་ལུས་མངོན་སུམ་དུའང་མི་གཙང་བ་འབྱུང་བ་ཞིན་པ་འདི་ལ་འདོད་
 ཅིང་ཞིན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །ཁྱོད་ནི་རང་ཉིད་མི་གཙང་ལ། །སྟོན་མི་བྱེད་པར་མ་བཟད་གྱི། །མི་གཙང་རྒྱལ་པ་མི་གཙང་ལ། །བརྒྱུ་པས་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད། ། ༤༡ ཅེས་དང་། ག་ཤུར་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་
 དང་། །འབྲས་ཆན་དག་གམ་ཆོད་མའང་རུང་། །ཁར་བཅུག་ཕྱིར་བྱུང་བོར་བ་ཡི། །ས་ཡང་མི་གཙང་བཙོག་པར་འགྱུར། ། ༤༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་གཞན་ཡང་ག་ཤུར་དང་ཅན་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་པ་དང་འབྲས་
 ཆན་སོགས་རོ་བཟང་པོ་དག་ཀྱང་ཁར་བཅུག་ནས་བོར་ན་སྐྱག་བྲོ་བས་དེའི་ས་ཡང་བཙོག་པར་ལྷ་ན་ལུས་མི་གཙང་བའི་འབྱུང་གནས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས། གལ་ཏེ་མི་གཙང་འདི་འདྲ་བ། །མངོན་སུམ་གྱུར་གྱང་
 ཐེ་ཆོམ་ན། །དུར་ཁྱོད་དག་ཏུ་བོར་བའི་ལུས། །མི་གཙང་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་གྱིས། ། ༤༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་ད་དུང་ཡིད་མི་ཆེས་ན་དུར་ཁྱོད་དུ་སོང་ལ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གྱི་ཆོགས་ཤི་བའི་རོ་ལ་ལྷོས་ཤིག་
 དང་། གང་ཞིག་པགས་པའི་ཁ་སྤེན། །འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །ཤེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ། །ཕྱིར་ཞིང་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ། ༤༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་བོར་པགས་པའི་ཁ་སྤེན་སྤེད་བུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དམར་

བ་དང་ཁྱག་དང་ཁྱ་སེར་འཛག་པ་སོགས་མཐོང་བས་འཛིགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟོས་ཤིག་དང་། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
 གཞན་གྱི་རྒྱས་གཞན་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་ནི། ལུས་ལ་བསྐྱས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་། འཛུན་སོགས་ཡིན་གཞན་མིན་ན། གཞན་གྱི་དྲི་དེས་གཞན་དག་ལ། ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། ། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དྲི་
 བྱགས་ཤིང་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་ཆགས་སོ་ཞེ་ན། དྲི་དེ་ནི་འཛུན་དང་། ག་ཤུར་དང་། ཨེ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡིན་གྱི་ལུས་དེའི་དྲི་མ་ཡིན་ལ་གཞན་འཛུན་དང་ག་ཤུར་སོགས་དྲི་ཞིམ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
 ནས་གཞན་གྱི་ལུས་དྲི་ར་བ་དེ་ལ་ཆགས་པར་རིགས་ན་མི་གཙང་བའི་སྤང་པོ་ལ་ཡང་ག་ཤུར་གྱི་རྒྱས་གཏོར་ཏེ་ཆགས་པར་ཡང་རིགས་ལ། གཡས་སུ་ག་ཤུར་གྱི་གོང་བུ་བཞག་པ་དྲི་ཞིམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ལས་གཡོན་དུ་བྱིའི་རོ་རུལ་པ་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དྲི་ར་བས། འཛི་ལ་མ་ཆགས་ལེགས་མིན་ནམ། འཛིག་རྟེན་དོན་མེད་སྤེད་པ་དག་ ཅི་སྟེ་དེ་ལ་དྲི་ཞིམ་སྤྱད། ། ༥༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ།
 དེས་ན་ནང་བཤང་གཅིའི་གོང་བུ་ལ་སྤྱི་དྲི་ཞིམ་པོས་བསྐྱས་ཀྱང་དྲི་རྒྱད་ཐོས་པར་བྱད་གྱི་བཤང་གཅིའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དྲི་ལས་ཀྱང་ཆགས་པར་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་དྲི་ཞིམ་འཛུན་ན། །

༡༡། །ལུས་ལས་འདིར་ནི་ཅི་ཞིག་བྱུང་། །གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་དག་ལ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། ། ༥༡ ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་རྒྱན་དེ་ཡང་། །རིན་ཆེན་སོགས་ཡིན་གཞན་
 མིན་ན། །གཞན་གྱིས་མདོག་གིས་གཞན་དག་ལ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། །ཅེས་ཀྱང་དགོངས་པ་སྟེ། གསེར་དང་། བེཊུ་དང་། ཟུ་ཏིག་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྱེང་བ་
 སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའང་ཆགས་བྱའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཁ་དོག་གསལ་བ་དང་། མདངས་བཟང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལུས་ལ་ཆགས་རིགས་ན་པདྨ་ཁ་དོག་ལེགས་པས་དེའི་འདམ་ལ་
 ཆགས་པར་བྱ་རིགས་པ་དང་། སོལ་བའི་ལུང་པོ་དང་ཟུ་ཏིག་གི་ཕྱེང་བ་ཁད་ཉེ་བར་བཞག་པ་ན་སོལ་བའི་ལུང་པོ་དེ་ཆགས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་སེན་རིང་བ་དང་། །སོ་སྐྱ་
 དྲི་མར་བཅས་པ་དང་། །འདམ་གྱི་དྲིས་བསྐྱོས་གཅེར་བུ་སྟེ། །ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འཛིགས་བཅས་ན། ། ༥༢ །རང་ལ་གནོད་པའི་མཚོན་འདྲ་བ། །དེ་འབད་ཅི་ཕྱིར་བྱི་དོར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་དང་གོས་དང་དྲི་དང་རྒྱན་
 དང་བཅས་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་བྱུང་ལ། དེ་དག་མེད་པའི་ཆེ་ནི་སྐྱ་མ་བཀྱས་པས་བྱིང་བྱིང་པོ་དང་། སེན་མོ་རིང་ཞིང་མདོག་མི་ལེགས་པ་དང་། སོ་དྲི་མ་སེར་སྟོན་གྱིས་གཡོགས་པ་དང་། ལུས་ཐམས་

༣༡། །ཐང་དང་། །དམུལ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པར་འགྱུར། ། ༡ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་མི་གཙང་བའི་བྱད་མེད་དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་ན་རིན་མེད་པར་མི་རྟེན་དེ།
 བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱོན་གྱི་བུ་ཐ་ཆུང་གི་ཆུང་མ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་དགུག་པ་ན་རིན་དུ་གངས་གྱི་སྤང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་དང་། ཀ་གིའི་བུ་མོ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཕབ་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་
 ལུས་ངག་གི་ངལ་བ་དུ་མ་སྦྱབ་དགོས་ཤིང་བྱི་མར་ངན་སོང་གི་སྦྱག་བསྐྱལ་སྦྱེད་པའི་བྱིར། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ལྟོག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བྱི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཆོགས་ཆེན་པོས་སྦྱབ་དགོས་པ། སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་ནོར་སྤེལ་མི་རུས་པས། །དར་ལ་
 བབ་ན་འདི་ཅིས་བདེ། །ནོར་གསོག་པ་ཡིས་ཆོ་གཏུགས་ནས། །རྒྱས་ནས་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ༢ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྦྱོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་སྟེ་ལོངས་སྦྱོད་མེད་ན་དབུལ་པོ་ཞེས་མི་རྣམས་གྱིས་བརྟོས་
 པར་བྱེད་དེ། མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྦྱོད་མེད་མིན་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལོངས་སྦྱོད་ཡོད་ཀྱང་བྱིས་པའི་ཆོ་ན་ནི་ཤེད་མ་བྱེ་བས་གསོག་པ་དང་སྤང་བ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐ་ན་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་

ཟས་གོས་ཙམ་ལ་ཡང་བགྲས་སམ་འབྲགས་ན་དུ་བར་བྱེད་ཀྱང་འདི་བདག་ལ་དགོས་སོ་ཞེས་མི་ཤེས་ན་ལོངས་སྟོང་གོང་དུ་སྟེལ་ནུས་པ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག། བྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེད་བྱེ་ཞིང་དར་ལ་བབ་པ་
 ན་ནི་ལོངས་སྟོང་དགོས་པར་གོ་ནས་ཡོད་པ་སྤྱང་བ་དང་། ཆོང་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པས་སྟེལ་བ་དང་། མེད་པ་ཆོལ་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞིང་ག་ཐང་ཆད་དེ། ཇི་ལྟར་བྱིམ་བདག་འབྱོར་པའི་བྲ། འབྱོར་
 དགའ། འབྱོར་སྟོབ། འབྱོར་ལེན་གསུམ་སྟེས་པ་མེད་པར་རོལ་མོ་ཁོ་ནས་སྟེང་ཁང་ན་ཅེ་ཞིང་གང་པོས་མཛོད་པ་བྱེད་ཅིང་། བྱིམ་བདག་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་དལ་བར་ནོར་སྟེལ་བའི་ཆོ་བུ་སྤྲ་མ་
 གསུམ་གྱིས་ཡབ་འདི་ལྟ་བུར་འོ་བརྒྱལ་བ་ཅི་མཛོད་ཅེས་དྲིས་པས་དེས་བདག་གིས་ཀྱང་བྱེད་ནམས་ལྟར་ཅེ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱས་ན་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་བཟའ་བ་དང་བསྟོན་བ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་
 འོ་ཞེས་སྒྲས་པས་དེ་གསུམ་གནད་དུ་ཕོག་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། དོན་གྱིས་ཕས་བདག་ཅག་ལ་བསྐྱལ་ལོ་སྤྲུམ་ནས་སོ་སོར་བདག་ཅག་གསེར་སྤང་འབུམ་རེ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་རིན་པོ་ཆའི་རྩ་ཆ་མི་འདོགས་སོ་
 ཞེས་དམ་བཅས་ནས་རེ་རེ་ཞིང་ཤིང་དང་། རྒྱ་སྟེགས་དང་། ཞ་ཉེའི་རྩ་ཆ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཆོང་ལ་སོང་བས་རྩ་ཆའི་མིང་གིས་ཐོགས་ཤིང་གང་པོས་ཀྱང་གཞིར་ཆོང་བྱས་ཏེ་རེ་རེ་ཞིང་གསེར་འབུམ་

༡༡། །རེ་རྟེན་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་ར་ཚོང་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པ་དལ་བ་མེད་པས་ནོར་སྟེལ་དགོས་ལ། དེས་ཀྱང་ནོར་འགྲུབ་པར་ཡང་མ་ངེས་ལ་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱན་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
 པས་དབྱོག་པ་དང་། མེ་ཆུས་ཆུད་འཛའ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱད་དུ་འབྱུང་བར་མ་ངེས་ཤིང་འཕེལ་ཞིང་ཆུད་མ་ཟོས་པར་བདོག་ཀྱང་སེར་སྒྲས་སྤྱད་པར་ཡང་མི་རུས་ལ་དེའི་ངང་དུ་ཆེ་གཏུགས་ཏེ་རྒན་
 པོར་གྱུར་པ་ན་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་དག་བྱ་དང་མནའ་མས་བདག་གིར་བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་དབང་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་རང་གིས་ཡོངས་སྤྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མིག་གིས་དེ་དག་གི་གཟུགས་མི་མཐོང་། སོས་མི་
 བེད། བོ་བར་མི་འཇུ། ཕྱེའི་དབང་པོ་ཉམས་པས་རོ་ཡང་སྤར་ལྷ་ར་མི་ཕྱོད་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྤར་ལྷ་ར་འབད་པས་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟིང་པོ་མེད་པར་རང་གིས་ཀྱང་གོ་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ལྷན་ངན་པ་ཁ་
 ཅིག་ནི། །ཉིན་རངས་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་དུབ་སྟེ། །ཁྱིམ་དུ་ཡོངས་ནས་ཆད་པའི་ལུས། །རོ་དང་འབྲ་བར་ཉལ་བར་བྱེད། ། ༡༣ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཚོ་ལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྤྲ་མི་བྱས་ཏེ་དུབ་པར་ལས་བྱེད་
 ཅིང་། ཉིན་ངེས་ཀ་ཀ་ནི་རེ་ཅམ་རྟེན་པ་ལ་ངོ་མཆར་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་བྱས་བགྲོད་ཉོན་མོངས་དང་། །རིང་དུ་སོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅན། །བུ་སྤྱད་འདོད་བཞིན་བུ་སྤྱད་རྣམས། །བྱུང་ཁོར་ལོས་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར། ། ༡༤

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཚོང་དང་ནོར་བུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་གི་བ་དང་། མ་གི་ཡང་བྱས་སུ་བགྱོད་པས་བུ་སྐྱད་དང་ལོ་ཆེས་མང་པོར་མི་འབྲད་དེ། ཤ་ནའི་གོས་ཅན་སྟོན་པ་
 བཞུགས་དུས་ལོ་ལྔ་པའི་དུས་སྟོན་བྱེད་འདོད་པས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ཀྱང་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་འང་འདས་ནས་འཕགས་པ་ཀྱན་དགའ་བོ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཛད་པའི་ཆོ་འཁོར་
 བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞོན་ནུ་གསེར་མདོག་གི་ཕ་སྟོན་པ་རྒྱ་ལ་པོའི་ཁབ་རྩ་ཐ་མ་ཐེབས་དུས་ཁྱིམ་བདག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་པ་མཐོང་བས་འགྲན་པའི་སྒོས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་
 རྩ་བྱུང་བའི་འོག་རོལ་རྩ་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་སུམ་ཅུ་ལ་སོགས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྱམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆོལ་བ་དང་། བདག་ལ་ཕན་འདོད་རྣམ་སྤོངས་པས། རང་དོན་ཉིད་དུ་བཙོངས་པ་ཡང་། ཉི་
 མ་ཐོབ་པར་དོན་མེད་པའི། གཞན་གྱི་ལས་གྱི་རྒྱུད་གིས་བདས། ༡༥ ལལ་ལ་རང་གི་ལུས་བཙོངས་གིང་། རབང་མེད་གཞན་གྱིས་བཀོལ་གྱུར་ཏེ། རྩུང་མ་དག་གྱུང་བུ་བྱུང་ན། ཤིང་རྩུང་དགོན་པར་བབ་བབ་འབྱུང་། ༡༦ ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། བྱན་ཁ་ཅིག་རང་གི་ལུས་བཙོངས་པས་འཆོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་བདེ་བར་རེ་ཡང་སྤྲར་བྱན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཕྱགས་བདར་ཁུང་ལ་སོགས་པར་ཉལ། བཙའ་བ་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་དམན་པ་དག་

༡༡། །ཏུ་འབྱེན། ཟས་གོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཆད་ཆོགས་ཆེན་པོས་རྟེན་ཅིང་ཆོག་རྩལ་དང་དེག་ཐབས་ཀྱིས་སྟེར་བ་ཙམ་གྱིས་འཆོ་ལ། འདོད་པས་བསྐྱས་པའི་སྒོན་པ་དག །འཆོ་འདོད་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས། །
 སྟོག་སྟོར་དོགས་བཞིན་གཡུལ་དུ་འཇུག །ཁེ་སྟེར་བྱན་དུ་འགོ་བར་བྱེད། །^{༡༡} ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོའི་ངོ་སྤྱང་ཞིང་དེས་འཆོ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་གི་བར་དོགས་བཞིན་དུ་གཡུལ་ངོར་འཇུག་ཅིང་
 དེར་ཡང་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཙམ་ཡིན་ལ། འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ལུས་ཀྱང་བཅད། །ཁ་ཅིག་གསལ་གིང་ཅེ་ལ་བཙུགས། །ཁ་ཅིག་མདུང་ཐུང་དག་གིས་བསྐྱན། །ཁ་ཅིག་བསྐྱེགས་པ་དག་ཀྱང་སྤང་། །^{༡༢} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་དུ་ནོར་གྱི་སྟེར་ཆོམ་རྒྱན་སོགས་བྱས་པས་ཆད་པས་བཅད་དེ་ལུས་གཅོད་པ་དང་། འབྲིགས་པ་དང་། གསལ་གིང་ལ་འཇུགས་པ་དང་། མེར་སྐྱོག་པ་དང་། རུར་འཕེན་པ་སོགས་སྤྲོ་ཆོགས་པ་སྤྱང་
 བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི། བསགས་དང་བསྐྱུང་དང་བརྒྱག་པའི་གདུང་བ་ཡིས། །ནོར་ནི་སྤྱང་ཁོལ་མཐའ་ཡས་གེས་པར་བྱ། །ནོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་བྱུར་བ་རྣམས། །སྤྱིད་པའི་
 སྟུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་སྐབས་མེད་དོ། །^{༡༣} ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ལོངས་སྟོན་རྣམས་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་ལ་ཡང་དང་པོར་བསགས་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ། བར་དུ་སྤྱང་བས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ། ཐ་མར་བརྒྱག་

༡༡། །ཟེ་བཀམ་པ་ཞིག་གིས་རྒྱའི་མངར་བ་དེ་ལ་ལྷེས་བལྟགས་པས་ལྷ་བ་བཞིའི་འཆོ་བ་དང་རྟེན་པ་ལས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནའང་མི་དགོན་པའི། །མཐོག་ཆུང་གང་
 ཡིན་དེའི་དོན་དུ། །དལ་འབྱོར་ཐུན་སུམ་རྟེན་དགའ་འདི། །ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ། ༥༡ །འདོད་པས་ངས་པར་འཛིག་འགྱུར་ཞིང་། །དམུལ་ལ་སོགས་པར་ལྷུང་བྱེད་པ། །ཆེན་པོ་མིན་ཕྱིར་དུས་ཀྱན་ཏུ། །དུབ་པའི་ཆོགས་བྱུང་གང་
 ཡིན་པ། ༥༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་བས་གོས་གནས་མལ་འབྲིག་པ་སོགས་ནི་ངན་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆེས་བཟང་བར་ཡོད་དེ་གྲུབ་པའི་དདུལ་ཆུ་ལ་སོགས་བཅུད་ཀྱི་ལེན་བྱུང་
 པར་ཅན་ཆོ་བསྐྱལ་པར་འཆོ་བུས་པ་དང་། ཤི་བ་ལས་སྟོང་བའི་བདུད་ཅི་སོགས་ནི་གཞོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་པོ་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ཡི་དྲགས་མཐུ་བོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ལག་ན་ཡོད་ལ། དེན་པོ་ཆེ་མཆོག་
 རྣམས་ཀྱང་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བས་སྟོང་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་མཆོས་ཁོར་ཡུག་ཆུང་དུའི་བར་དང་། མ་དྲོས་པས་འཇམ་གླིང་
 དང་། དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགས་རི་རབ་སོགས་དབང་བྱེད་པས་དེ་དག་གི་འཁོར་ཆོགས་ལ་ལྷོས་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་དུར་བད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་དང་།

མི་འམ་ཅི་འི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཆུང་མའི་འཁོར་ཡང་ལྷ་དང་ཧྲུ་དང་མི་འམ་ཅི་འི་བུ་མོ་བྱེ་བ་ཕྱག་མང་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་དག་གི་མཛེས་པ་ལ་བསྟོས་ན་མི་འི་བུ་མེད་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་བདུད་ཅི་འི་
 མདུན་དུ་མི་གཙང་བ་བཞག་པ་ལྟར་བཟད་པའི་བྱིར་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་དམུལ་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ལྷ་འི་བདེ་བ་ཕལ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་སྐྱབས་འགར་དམུལ་བའི་སྒྲུག་བསྐྲལ་མྱོང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
 མཐོག་ཆུང་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པའི་འདོད་པ་སྣ་རེའི་དོན་དུ་ག་ཐང་དུ་འབད་འབད་པས་དལ་འབྱོར་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་འདི་ལྷ་བུ་དོན་མེད་དུ་བྱས་པར་མ་བཟད། སྤྲུལ་འདི་ལ་བརྟེན་
 ནས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་ཐར་པ་མེད་པའི་དོང་ཆེན་པོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཆོང་བ་འདི་ལྷ་བུ་གྱེ་མ་གྱི་རྟུང་ཅེས་སྟོང་རྗེའི་བྱགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པའོ། །དེ་ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་གྱི། །ཆོགས་ཀྱིས་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་ན། །འདོད་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་བས། །སྒྲུག་བསྐྲལ་ཆེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མི་འི་རྟེན་ལ་སྐྱབ་པར་རུས་གིང་ལྷ་དང་ཧྲུ་དང་གཞོད་སྦྱིན་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་
 དང་དམུལ་བ་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་སྟེ། སྟོབ་སྟོང་ལས། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པའི། །ལམ་འདི་ལྷ་དང་ཧྲུ་ཡིས་མི་

༡༡། རྟེན་ལྷ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྷིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྷོ་འབྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །ལྷ་བས་ལྷག་པའི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་གནས་
 སྐབས་སུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིང་འབྲས་བུ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ནོར་དང་བུད་མེད་སོགས་འདོད་པ་སྣ་རེའི་དོན་དུ་དུབ་པར་འབད་པའི་དཀའ་བ་གཅིག་ཁོ་ནའི་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་བྱིར་སྤྲུད་ན་དེ་ཙམ་
 གྱིས་འཆང་རྒྱ་བའམ་མཐོང་བའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམས་མོད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ་དོན་མེད་པ་འདི་ལྷ་བུ་སྤྲོད་པར་སྤྲོད་ཆེ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །དཔྱལ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམས་བྱས་ན། །
 འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཆོན་དང་ནི། །དུག་དང་མེ་དང་གཡང་ས་དང་། །དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་ཐོད། ། ༥ ཅས་གསུངས་ཏེ། འཆི་བ་དང་ལུས་འཛིགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲོས་པ་ལ་བསམས་ན་འབྲལ་དུ་དུག་ཆུང་
 དུ་སྒན་མའི་འབྲུ་ཙམ་པ་དེ་ཡང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་ཡིན་པ་ལྷར་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲོས་པ་དང་། རྣམ་སྤྲོད་ངན་འགྲོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམས་ན་ནོར་དང་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་
 འདོད་པ་འདི་ནི་གིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཀུན་ཏུ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། དུག་དང་། མེ་ཆུ་དང་། དག་དང་། མཆོན་ཆ་སོགས་ཀྱིས་ནི་འཆི་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ཕན་ཆད་དུ་གཞོད་པར་མི་རྣམས་ལ་

བས་ཁོ་ཐག་ཚད་དེ་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་པ་ལྟར། འདོད་པ་ལ་རེ་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། རེ་བ་མེད་པ་ནི་བདེ་བའི་དམ་པའོ། ༡ །ཁུ་སྐྱར་ཞིག་གིས་ཉ་ཆེན་པོ་མགུལ་བར་མི་ཁུད་པ་ཞིག་བྱེར་
 བས་ཁུ་སྐྱར་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེད་པས་དེས་མ་ཐར་ནས་ཉ་བོར་བས་འདེད་མཁན་མེད་ལ་ཁུ་སྐྱར་གཞན་ཞིག་གིས་ཉ་དེ་སྤངས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེད་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་རིམ་པར་བྱུང་བ་ལྟར།
 ཟང་ཟིང་སྤྲུལ་བ་བྱུང་བ་དེ་ལ་རྩོད་པར་འབྱུང་གི་ཟང་ཟིང་སྤངས་ན་རྩོད་པའི་གཞི་མེད། ༢ །སྤྲུལ་ཞིག་ཚང་དུ་ཉལ་བར་རང་གི་སྤྲུ་གུ་མང་པོས་གཙོས་པས་ཚང་ནས་བྱུང་སྟེ་ཁུང་གཞན་དུ་གཙོག་པུར་
 ཉལ་བས་བདེ་བ་ལྟར། བྱིམ་དུ་བུ་སྤྲད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་གཙོག་པུར་བསྐྱད་པ་ལ་དེའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མེད། ༣ །རྩོན་པ་ཞིག་རྟག་དུ་རྩོན་གྱི་བྱེར་ནགས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་བསམ་གཏན་པ་དག་མཐོང་ཞིང་
 རང་ཉིད་ཀྱང་ནགས་སུ་གོམས་པས་བསམ་གཏན་པར་གྱུར་པ་ལྟར། དབེན་པར་གོམས་སུ་གཞུགས། ༤ །མདའ་མཁན་མདའ་བྱེད་པའི་མདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་དབུང་བཅས་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བ་ལྟར། རྩེ་གཙོག་
 དུ་མ་ཡེངས་པར་འབད། ༥ །གཞོན་ནུ་མ་སྤྲོས་བདར་བ་ན་གདུབ་བུ་མང་པོ་འབྲོལ་བས་མ་བདེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤུད་མཐར་གཉིས་ཀྱང་འབྲོལ་བ་ན་གཙོག་གོས་ཀྱང་སྤུད་པས་མི་འབྲོལ་བར་བདེ་བ་ལྟར།

༣༡། །གྲོགས་སྤངས་ནས་གཅིག་ཕུ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དཔེ་འདི་དུག་མཐོང་བས་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱང་པར་ཅན་སྒྲེས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གཡུལ་ལས་བྱོས་
 པས་ཚུ་སྐྱར་གྱི་དཔེ་དེ་མཐོང་སྟེ་བདག་ཀྱང་རྒྱལ་མིང་སྤངས་ན་ཅོད་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་ནས་ནགས་སུ་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཅིག་གིས་གཞོན་ནུ་མའི་གདུབ་བུའི་དཔེ་དེ་མཐོང་བས་འདི་ལྟར་
 བདག་ཀྱང་གཅིག་ཕུ་བདེའོ་སྟེ་མ་ནས་ནགས་སུ་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། འདོད་པའི་སྒྲོན་རྣམས་མཐའ་ཡས་བདག་གིས་རིག། །འཐབ་མོ་འཁོན་བཅས་མུ་ངན་སྒྲུག་
 བསྐྱལ་ཙུ། །འཛིགས་བྱེད་དུག་གི་ལོ་མ་འདྲ་བ་སྟེ། །མེ་དང་འདྲ་ཞིང་རལ་གྱིའི་སོ་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་། འདོད་པའི་ཁོལ་པོ་རྣམས་ནི་གཤེག་ཅིང་གཏུབ། །མགོ་དང་མིག་དང་རྐང་ལག་གཅོད་པར་
 འགྱུར། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་ལྷུང་། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཁོང་དུ་ཆུད། སེམས་དང་འདྲེས། ཤིན་
 ཏུ་སྒྲོ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ཡང་བཙོན་ར་ལྟར་གཤེས་པས་དཔེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་མེད་ལ་དེར་སྒྲོབ་པས་ཀྱང་སེམས་ནི་ཞིང་དང་བར་འགྱུར་བའི་དཀའ་ཐུབ་གྱི་

ནགས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་ལས་བདེ་བ་ལྷག་པ། བརྒྱ་བྱིན་ལས་བདེ་བ་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུང་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་
 བར་དག་ཏུ། ༥༥ །སྐལ་ལྷན་ལྷ་འོད་ཅན་གྱིས་བསིལ་བའི། །ཡངས་པའི་རྫོ་ལེབ་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། །སྤྱེམ་མེད་ཞི་བའི་ནགས་གྲུང་གཡོབ་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་ཤིང་འཆག་པར་བྱེད། ༥༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་
 ལྟར་གནས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་སྟོན་པའི་བདེ་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་ཁང་བཟང་དང་ཁ་བས་སོགས་བཟང་མོད་ཀྱང་བྱ་རོག་ལྟར་ཁུ་འཕྲིག་བ་བས་སུ་ལའང་བག་ཏོན་
 མི་རྒྱས་པ་དང་། དག་པོ་ལ་འཛིགས་པ་དང་ཁ་བས་ལའང་དུག་ཅན་དུ་དོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའ་ལ་དབེན་པར་སྟོན་པ་འདི་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་དབེན་པ་དང་ཞི་བའི་
 བདེ་བས་སེམས་དང་ཞིང་གསལ་ལ་ལས་སུ་རུང་བར་རྣལ་དུ་སྤེབས་ཤིང་། ག་ལུར་གྱིས་བྱུག་པ་དང་། རྩ་ཡབ་ཀྱིས་གཡབས་པའི་སེར་བུ་ལས་ཆེས་བསིལ་བ་མཆན་མོ་ལྷ་བའི་འོད་དང་། རྒྱུང་སེར་
 བུ་དྲི་ཞིམ་པོ་ལྷང་བ་ཅན་ནའི་ངད་ལྟ་བུས་ཆ་གསུང་དང་སྤྱང་བུ་ལས་སྟོབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྲག་ལུག་གམ། རྫོ་ལེབ་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་སྤྱིལ་བུ་འཆམ་ཞིང་རན་པས་རྒྱལ་པོའི་ཁང་

༡༡། །བཟང་ལས་བདེ་བ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ལོ་འདབ་ཏུ་ལྷན་པའི་གིང་སྤྱག་པོའི་ཚལ་དང་མེ་ཏོག་དང་སྤྲོན་དང་རྩ་དང་ལྷུ་མ་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བས་ཁེབས་གིང་། དེ་དག་སྐྱ་མེད་པའི་
 རྒྱང་འཇམ་པོས་བསྐྱོད་པ་ན་བྲོ་གར་ལས་ཆེས་ལྷ་ན་མཛེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཚུ་སྐྱ་སྤྲོན་པ་ལྷུང་ལྷུང་པོར་སྐྱོག་པ་དང་བྱ་སྤྱ་མདོག་སྤྱག་ཅིང་སྐྱ་སྤྲོན་པ་དག་སྐྱད་དུ་མར་བསྐྱར་བས་སྤྱ་དང་རོལ་མོ་བེལ་
 གྱིས་གཞོན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོད་ཚལ་ལས་ཆེས་སྤྲོད་དུ་བྱུང་བའི་ནགས་ཚལ་དག་ན་སྟོང་རྗེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཆག་པ་དང་། སྐྱེལ་མོ་ཤུང་དུ་བྱེད་པས་དུས་འདའ་
 ཞིང་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བས་སྤྱང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མེད་ལ། གང་ལ་ཡང་རེ་བ་དང་སྟོས་པ་མེད་ཅིང་གནས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པར་གང་དུ་འདོད་པར་འགྲོ་ཞིང་། ཇི་ཙམ་འདོད་པར་
 གནས་པས་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་བདེ་བ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་ཤུའི་སྐྱོད་ཚལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཆུ་དེའི་རྒྱན་གྱི་མགོ་ན་ཅུ་གྲོ་རྟའི་སྟོང་པོ་འབྲས་བུ་ལྷན་སུམ་
 ཆོགས་པ་ཡོད་པ་ལས་ངན་ཤོས་གཅིག་ཆུས་ཁྱེར་བ་དེའི་དྲིས་བྱུག་པའི་དྲི་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་མནན་ཞིང་ཁ་དོག་བཟང་ལ་འཇམ་པ་དེ་རྒྱལ་པོས་བོས་བོས་པས་རང་གི་ཁ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བྱུང་

༣༡། །རྒྱལ་པ་དེས་བདག་གིར་བྱེད་པར་བྱས་ནས་སོ་སོས་གཡུལ་གྱི་རྩ་སྐྱུས་ཀྱང་སེམས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་འདོད་དོ་ཞེས་སོགས་རེ་རེ་སྒྲུབ་ཤིང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། །བྱེད་ཅག་
 ཆོགས་བཅད་སྒྲུབ་ས་ན། །བྱེད་ཅག་རབ་རྩ་བ་དེ་བ་ཡིན། །བདག་ནི་ཉ་ཅང་འདོད་ཆེས་པས། །ཤིའམ་གསོན་པའི་གཏོལ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་པས་སེམས་ཆོག་མི་
 ཤེས་པ་དང་རང་དབང་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ལ། བསམ་གཏན་པ་ནི་རང་གི་སེམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་བ་དང་། སུ་དང་ཡང་ཚུད་པ་མེད་པ་དང་། ཉེ་དུ་དང་འཁོར་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ཡང་སེམས་
 གྱི་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པས་གང་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། གང་བྱུང་དེས་ཆོག་ཤེས་པས་ཅི་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་པ་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་ལས་ལྟག་པའི་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་སྤོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། གཉིས་པ་ནི་གནས་གྱི་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒྲོམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་
 པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། སྒྲོམ་ཆུལ་རྒྱས་བཤད། དེ་བསྒྲོམས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས། །དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་ནས། །རྣམ་ཏོག་ཉེ་

༡༡། །བདེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་ཉིད་མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱལ་ལ་འདུག་ཀྱང་བསལ་བར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོ་ཅི་གཅིག་ཏུ་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་
 བཅོས་མིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ཁོང་ནས་བཟོད་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུན་ཅིས་ཀྱང་མི་འཕྲོགས་ཤིང་ཡེངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱོངས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་
 པ་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྒྲོམ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྒྲོམ་ཚུལ་དངོས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་གཞན་བདེ་འདོད་དུ་མཉམ་པར་བསྟན་
 པ། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམ་མང་ཡང་། །ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བྱའི་ལུས་སུ་གཅིག་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་བདག་
 བཞིན་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་གཅིག། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པར་བདག་གཞན་མཚུངས་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཕ་ལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་དང་
 སྦྱོད་ཡུལ་མཚུངས་པས་མཐོང་བའི་མི་ནས་སྤོང་བའི་བར་འདི་དག་བདེ་བ་ལ་སྤོང་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འབྱོས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་རིགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུར་ངེས་པའི་

༡༡། །བསྐྱེད་པ་ལ་ན་དེ་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འཕྲོབ་ཅིང་རྒྱ་དེས་དག་བ་ཆེར་སྐྱེད་པར་གཤོན་མི་བ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་མི་བཟོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་དེ་སྤྱིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་པས་
 དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་ལ་བརྒྱད། རི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་བཤད་པ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོད་པས་སེལ་མི་དགོས་པ་
 བཀག་པ། དེའི་ལན་གྱིས་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་སེལ་མི་རིགས་པ་བཀག་པ། བདག་འཛིན་སྤང་བྱར་བསྟན་པ། རྒྱན་དང་ཆོགས་པ་བརྟུན་པར་བསྟན་པ། དེ་དག་
 གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསལ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཕྱིར་བདག་སྤྱུག་བཞིན། །བདག་གིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་བདག་ལུས་བཞིན། །༧༥ །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་གི་ཆེར་
 མ་བྱུག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཞིན་ནོ། །ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདག་ལུས་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་ནས་དེའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ། །བདེ་བ་འདོད་དུ་མཆུངས་པ་ལ། །བདག་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །གང་བྱིར་བདག་གཅིག་བདེ་བར་བརྩོན། ༥༥ །གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་མཆུངས་པ་ལ། །བདག་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །གང་བྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྤྱང་བྱེད། ༥༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་རང་ལ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པར་མཆུངས་པར་ནི་དེས་སྒྲ་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་གཞན་བདེ་འདོད་དུ་མཆུངས་པར་གཤེས་ནས་གཞན་ལ་བདེ་བ་མི་སྐྱབ་པ་འགལ་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པར་མཆུངས་པར་གཤེས་ནས་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་སེལ་བ་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གཞོད་པས་སེལ་མི་དགོས་པ་བཀག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བས། །བདག་ལ་མི་གཞོད་བྱིར་མི་བསྤྱང་། །མ་འོངས་པ་ཡི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡང་། །གཞོད་མི་བྱེད་ན་དེ་ཅིས་བསྤྱང་། ༥༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སེལ་མི་དགོས་ཏེ་བདག་ལ་ད་ལྟ་མི་གཞོད་པའི་བྱིར་སྒྲམ་ན། འོ་ན་བདག་གི་མ་འོངས་པའི་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤྱང་བའི་བྱིར་སྤྲིག་པ་སྤྲོང་བ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་བདག་ལ་ད་ལྟར་མི་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེའི་ལན་གྱིས་བདག་མེད་པར་

༣༡། ཞིག་དབང་བར་འགྱུར། ༡༠༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ལུས་སོ་སོ་བ་སོགས་ལ་དབྱད་ན་མེད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱན་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། རྒྱན་ཉིད་མི་འགྱུར་སྟེ་གོག་
 མ་མང་པོ་འགོ་བ་ལ་གོག་མའི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་དེ་རྣམས་གོག་མའི་རྒྱན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོག་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་ལ་གོག་གི་རྒྱན་དང་ཕྱིང་བར་བཏགས་ཀྱང་དེ་ནི་བར་ཟུན་ནག་
 གིས་ཚོད་ཅིང་ཕྱི་མ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱན་དུ་གནས་པ་མེད་ལ། འདུས་བྱས་གཞན་ལ་རྒྱན་དུ་རྟོག་པ་ཡང་སྔ་ཕྱི་མཚམས་མ་ཕྱིད་འཇུག་པ་ཟུར་བས་འབྲེལ་བ་འབྲུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་སྐད་
 ཅིག་སྐད་ཅིག་དུ་ཟད་དེ་སྔ་ཕྱི་རེག་ཅིང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཀྱང་གང་དུ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། ཚོགས་པ་ཡང་རྒྱན་པ་ཁོ་ན་སྟེ་གོ་སྐབས་ཉེ་བ་ལས་བཏགས་པར་ཟད་གྱི་རེ་རེ་བཞིན་
 དབྱད་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆས་དབྱད་ན་རྩལ་དུ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་བདག་སྟེ་ཡང་མེད་ན་འདིར་སྟེ་ཞིག་མ་འོངས་པ་ན་སྟུག་བསྔལ་བར་འགྱུར། བརྒྱད་པ་དེ་དག་གི་
 རོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྟུག་བསྔལ་བདག་པོ་མེད་པར་ནི། བམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད། སྟུག་བསྔལ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་བསལ་བྱ། དེས་པས་དེར་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། ༡༠༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཡང་དག་པར་ན་བདག་མི་

དམིགས་པས་ལྟོས་ཟླ་གཞན་ཡང་མི་དམིགས་གིང་སྟོས་མཚན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བར་ཚས་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པས་བྱུང་གཞི་བདག་གཞན་དང་བྱུང་ཚས་བདེ་སྟུག་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་ལ། དེ་
 ལྟར་གཤམ་པ་ན་དེ་མ་གཤམ་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་ཙམ་པ་འདི་ལ་སྟིང་རྩེ་བྱུང་པར་དུ་འཇུག་པས་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཞེན་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་བརྩོན་པར་འགྱུར་བས་
 བདག་གི་སྟུག་བསྐྱལ་སེལ་ལ་གཞན་གྱི་མི་སེལ་ལོ་སྟམ་པའི་གཏི་མུག་ནི་དེར་འཇིག་གོ། །གལ་ཏེ་བདག་གཞན་ཡང་དག་པར་མེད་ན་སྒྲུབ་སྐྱབ་དག་བཀོད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་མ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གྱུ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལུ་སྟིན་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཏེ་འབྲས་གྱི་མུ་གུ་སྟེད་པ་འགལ་ཏེ་སྐ་ལུ་སྟིན་པ་དང་མི་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟོག་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ལ་གསུམ། ཐམས་ཅད་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་སྟོག་མི་དགོས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྟིང་རྩེ་སྟུག་བསྐྱལ་ཡིན་པས་སྟོམ་མི་རིགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་
 བ། སྟུག་བསྐྱལ་ཡིན་ཀྱང་རང་གཞན་ལ་ཡན་ན་བསྟེན་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ནི། །བསྟོག་པར་བྱ་ཞེས་བརྩོད་དུ་མེད། །གལ་ཏེ་བསྟོག་ནའང་ཐམས་ཅད་བསྟོག་ །དེ་མིན་བདག་ཀྱང་

༡༡། །སེམས་ཅན་བཞིན། ༡༠༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲོག་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱར་མེད་དེ། བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲོག་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲོག་རིགས་ལ། གཞན་གྱི་མི་སྒྲོག་ན་བདག་གི་ཡང་མི་སྒྲོག་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོང་རྗེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་པས་སྒྲོམ་མི་རིགས་པའི་ཚུངས་མི། སྟོང་རྗེ་སྤྱད་བསྐྱེད་མང་གུར་པས། །
 ཅི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། །འགྲོ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམས་བྱས་ན། །ཇི་ལྟར་སྟོང་རྗེ་སྤྱད་བསྐྱེད་མང་། ༡༠༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲོག་ན་སྟོང་རྗེ་སྒྲོམ་མི་རིགས་ཏེ་སྟོང་རྗེ་མི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བསམས་ན་ཇི་ལྟར་སྟོང་རྗེ་སྤྱད་བསྐྱེད་མང་སྟེ་སྟོང་རྗེ་སྤྱད་བསྐྱེད་གལ་ལ་ཡིན་ཏེ་བདེ་བར་ཡང་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་ཀྱང་རང་གཞན་ལ་ཕན་ན་བསྟོན་རིགས་པར་བསྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱད་བསྐྱེད་གཅིག་གིས་ནི། །སྤྱད་བསྐྱེད་མང་པོ་མེད་འགྱུར་ན། །བཙེ་དང་ལྷན་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ། །རང་དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད། ༡༠༨ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་རང་གི་ད་ལྟའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅམ་ཞིག་གིས་མ་འོངས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །རང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་གཞན་མང་པོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བདེ་

༡༡། །གི་བར་དུ་གྲོང་དང་སྒྲོང་ས་དང་ཕོ་བྲང་འཁོར་དུ་ཚོས་བསྟན་པས་སློག་ཆགས་མཐའ་ཡས་པ་ཕྱིར་མི་སློག་པར་བཀོད་ཅིང་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་པར་མཆན་མོ་ནི་དབུ་སྒྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་
 རྟེན་གྱི་དུང་དུ་འབྲེང་བས་དུས་འདའ་འོ། །ཉིན་བདུན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དེ་བུ་དང་བུ་མོ་ལྷ་བརྒྱ་རེ་དང་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་དབུང་ཚོགས་སུ་བཅས་ཏེ་སྐྱེད་ཚལ་དུ་འགོ་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་དུང་དུ་འཁོད་པ་ལ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཚོས་ཉན་པ་མཐོང་མ་ཐག་དད་པའི་དབང་པོ་བརྟམ་ཤིང་ཕལ་ཆེར་ཕྱིར་མི་སློག་པར་ཡང་གྱུར་ཏེ་བཞོན་པ་ལས་བབས་ནས་ཚོས་ཉན་པ་
 མཐོང་བས་རྒྱལ་པོས་དེ་ཤིན་ཏུ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མར་བྱས་པ་མཐོང་བས་འདིས་བདག་གི་རྒྱལ་སྤིང་འཕྲོག་གོ་སྟམ་ནས་གསོད་པར་
 བསྐྱོས་པ་རང་གི་བུ་དག་གིས་སློག་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཁུ་འཕྲིག་ཟོས་ཏེ་གཤེད་མ་དགའ་བྱེད་ལ་བསྐྱོས་ཏེ། དེས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བརྟབས་པ་ན་འོ་མའི་རྒྱན་བབ། བཅད་མཆོམས་ནས་འོད་ཟེར་
 མཐའ་ཡས་པས་འཛིག་རྟེན་སྒྲུང་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲར་དེ་ཉིད་དུ་རུབ། རྒྱལ་པོ་ཞག་བདུན་སྐྱེད་ཚལ་དུ་གནས་ཀྱང་སྤིག་པའི་ལས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དགའ་བ་མ་ཐོབ་ནས་སྒྲར་ལོག་པ་ན་དེའི་ས་གཞི་མེ་ཏྲག་གི་

༣༡། །འཇུག་པར་འགྱུར།། ༡༠༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་དོན་དམ་དུ་བདག་གཞན་མི་དམིགས་པ་འདི་གོམས་ན་རང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཇི་མི་སྦྲུམ་པར་
 སྦྲིང་རྗེས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་མནར་མེད་པར་ཡང་དགའ་བས་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་རང་དོན་འབའ་ཞིག་པའི་ཐར་པ་ལ་སྦྱད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གྲོལ་བ་ན། །དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཆོག་མིན་ནམ། །ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༠༨ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྲོལ་བ་དང་བདེ་བ་དེའི་དགའ་བས་བདག་ཉིད་ཆོམ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་སྦྱབ་གྱི་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ལག་མཐིལ་དུ་
 འོངས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཉན་ཏུ་ཡང་རིགས་ཏེ་སུ་ཡང་སྦྱོལ་བར་མི་བྱེད་པའི་གྲུ་ལ་སྦྲིང་བོ་མེད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་ཐར་པ་ནི་སྦྲིང་རྗེ་ཅན་གྱི་མདུན་ན་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྫོམ་སེམས་དང་རེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་། །རྫོམ་སེམས་དང་ནི་ངོ་མཚར་མེད། །གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས། །རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུར་རེ་བ་མེད།། ༡༠༩ ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉིན་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བ་དང་གོམས་པས་འཇུག་པར་བྟེན་གྱི་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེའམ་བྱས་སོ་ཞེས་རྫོམ་སེམས་དང་ངོ་

༡༡། །སྤེད་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ལ། སོ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ངོ་། །མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱེ་བའི་མི་གཙང་ལུད། །དེ་ནི་བྱ་རམ་གིང་པའི་ཞིང་ལ་ཡན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུད། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་ལ་ཡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞན་པའི་ཁུ་བ་དང་མའི་བྲག་གི་ཐིགས་པ་འདྲེས་པའི་གོང་བུ་སྒྲིན་ནས་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་དང་། དབང་པོ་དང་བཙས་པར་སྤང་བ་འདི་ལ་བདག་གམ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་གོ་ཞེས་འདུ་གེས་པ་གོམས་པ་དེ་ལྟར་དུ། དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་། །བདག་ཅེས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་བཟུང་། །བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ་འང་། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད། ། ༡༡༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་ཅིས་མི་བཟུང་སྟེ། བཟུང་བའི་བདག་མེད་པར་ཡང་མཚུངས་གིང་སྟོས་འཛིན་ན་གང་ལ་ཡང་བཟུང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་ན་གཞན་ལུས་ལ་བདག་གི་འདུ་གེས་སྐྱེ་ཞིང་བདག་ལུས་ལ་

གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དགའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་ནི། བདག་ཉིད་སྒྲིན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། །གཞན་སྤང་བ་ནི་
 བསྐྱེམ་པར་བྱ། །^{༡༡༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་འབའ་ཞིག་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གཞན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་པས་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དོར་ཏེ་ད་ནི་གཞན་ཁོ་ན་གཅེས་པར་བབྱང་བར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། བརྗེ་རིགས་པའི་འཐད་པ། བདག་དོར་ཞིང་གཞན་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་པས་བརྗེ་ཚུལ། བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས། བརྗེ་
 ཚུལ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག །གོམས་ན་གཞན་ལ་ཡང་བདག་གི་སྒོ་སྐྱེ་བྱས་པར་བསྟན་པ། དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། གོམས་སུ་གཞུག་ཚུལ་བཤད་པ། དེའི་དཔེ་བསྟན་པ། གོམས་
 ན་སྤྲོ་བས་འཛིགས་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྐྱེམ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ། །ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་བའི་ཡན་ལག་དྲུ། ཅི་
 བྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་མི་འདོད། །^{༡༢༠} ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་མང་པོ་ཡིན་ན་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཕུ་རྗེ་བར་ག་ལ་བྱས་སྒྲམ་ན་ལུས་འདི་ཡང་བྱེ་ན། རུས་ཆིགས་སུ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། སྒྲ་ཉི་བྲི་ཆིག་སྟོང་།

༡༡། །ཙ་སྟོང་ཕྱག་དོན་གཉིས། བ་སྤྱུ་བྱེ་བ་ཕྱག་མང་པོ། དོན་ལྔ། སྟོང་དྲུག་སོགས་ཡན་ལག་མང་པོ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཀྱིས་བདག་ལུས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་མང་པོ་འདི་རྣམས་
 ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱེ་འགྲོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གཅིག་གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་རུས་སོ། །དཔེ་འདི་གོང་དུ། ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམ་མང་ཡང་། །ཞེས་པ་དང་སྒྲོས་སོ་ཞེ་
 བ། མི་སྒྲོས་ཏེ་སྤྲུལ་སྤྱང་བྱར་གཅིག་པ་དང་འདི་ལུས་སུ་གཅིག་པའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་ལུས་འདི་ལ། །གོམས་པས་བདག་གི་སྟོ་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་། །གོམས་པས་
 བདག་སྟོ་ཅིས་མི་སྐྱེ། ༡༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལན་གཅིག་སྐྱེས་པས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གོམས་པ་ན་བདག་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་བདག་གི་སྟོ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གཞན་ལ་བདག་འཛིན་
 གོམས་ནའང་དེ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞན་གྱི་དོན། །བྱས་ཀྱང་ངོ་མཚར་སྒྲོམ་མི་འབྱུང་། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཟན་ཟོས་ནས། །ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ༡༡༦ །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་གཞན་དུ་བབྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཅིས་པར་འཛིན་པ་སྐྱེས་ཏེ་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པས་དེའི་དོན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་ཡང་དོན་སྐྱབ་ཡུལ་དེ་ལས་ཕན་བདགས་པའི་ལན་

འདོད་པ་དང་ཚིག་གི་གཏང་རག་རེ་བའམ་འདིའི་དོན་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་རྫོམ་སེམས་གང་ཡང་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་དེ། དཔེར་ན། འཛིག་རྟེན་པ་དག་རང་གི་ཟས་ཟོས་ནས་རང་ལ་ལན་མི་རེ་བ་བཞིན་
 རོ། །གསུམ་པ་གོམས་སུ་གཞུག་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དེ་བས་ཇི་ལྟར་ཆུང་དུ་ན། །མི་སྟན་ལས་ཀྱང་བདག་སྤང་བ། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་སྤང་སེམས་དང་། །སྟོང་རྗེའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ། །^{༡༡༥} ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོམས་པ་དེ་
 ཡང་དང་པོར་མེ་ཆུང་དུ་ནས་གསོ་བ་ལྟར་ཆུང་དུ་ནས་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་མི་འདོད་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་སྤང་བ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཐ་ན་ཀྱ་རེ་དང་ཀྱལ་ཀ་ཙམ་
 དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་དང་མི་སྟན་པ་ཆུང་དུ་ཙམ་འདུག་པའང་བསལ་ཞིང་སྤང་བར་བྱ་ལ། ཏྲག་ཏུ་གཞན་ཕན་དང་སྟོང་རྗེའི་སེམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གོམས་ཤིང་ལག་ལེན་དུ་གདབ་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་
 དེའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་བས་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །ཕུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཡི། །འཁོར་གྱི་འཛིགས་པའང་བསལ་བའི་བྱིར། །རང་གི་མཚན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །^{༡༡༦} ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ཆུང་དུ་ནས་བསལ་དགོས་ཤིང་སེལ་བྱས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་རྩིབས་ཀྱི་མུ་བྱུད་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་མིག་མི་འཇུམས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་

༣༡། །ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐའ་ཡས་པར་མཐོང་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་ཉིད་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱ་སྟེ་བདག་གིས་མིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །བདག་གི་མིང་གང་གིས་ཐོས་པ་ལ་ངན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། མི་ཁོམ་པར་མི་ལྟོང་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོན་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོས་ལེགས་སོ་བྱིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ནི་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ལྷག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་མཆོན་བཏགས་ཅིང་སྟོང་པོ་བཀོད་པར། བདག་གི་མིང་ལན་གསུམ་དྲན་པས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། སེམས་ཅན་
 འགའ་ཞིག་སེམས་སྟོས་པས་ཀྱང་བདག་གི་མིང་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཐ་ན་འཁོར་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པ་ཙམ་ཡང་མི་
 འབྱུང་བར་ངས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བཙོན་དུ་བཅིངས་པས་དེའི་མཆོན་དྲན་ན་སྒྲོག་དང་རྩོས་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ཆད་ཅིང་བདེ་བར་ཐར་བ་དང་།

གཡུལ་ངོར་དྲན་ན་མཚོན་གྱིས་མི་འཇུག་ཅིང་རྒྱལ་བ་འཕྱོང་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །དེས་ན་འཁོར་གྱིས་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་ཙམ་ལས་ཀྱང་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་ལམ་མཛད་ཅིང་དེའི་མཚན་དྲན་པས་
 ཀྱང་སྒྲོབ་རྒྱས་པ་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སྒྲོན་ལམ་དང་ཐབས་མཁས་པའི་མཐུས་སྒྲོབ་པར་རྒྱས་གིང་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་གོམས་ན་སྤྲ་བས་འཇིགས་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།
 དཀའ་ལས་སྤྱིར་ལྟོག་མི་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་མིང་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང་། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། ། ༡༡༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་གཙུག་པར་འཇིན་པ་ནི་དཀའོ་སྟམ་ན་མི་དཀའ་
 སྟེ། སྤྱིར་ཕ་མ་དག་ཀྱང་རང་གི་བུའོ་སྟམ་དུ་འདུགས་པ་དེ་ལ་རང་ལས་གཙུག་པར་འཇིན་པ་དང་ཁྱ་དང་སྤྱང་གི་ཡང་རང་གི་སྤྱ་གུ་ལ་གཙུག་པར་བལྟ་བ་སོགས་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
 བའི་བདག་པས་གཞན་གཙུག་གི་སྒོ་འབྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡང་བདག་པས་གཞན་གཙུག་གི་རིགས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འདིའི་རིགས་དང་ས་བོན་ཙམ་ཡོད་དེ། མ་བུ་ལ་བྱམས་པ་
 སོགས་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེའི་རིགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་དེ་གསལ་གདབ་པར་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཉིས་དབྱར་གྱུར་ཏེ་

༡༡། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཐོས་སུ་མི་བཟོད་པའི་ཞེ་སྤང་ཡོད་པ་ལས་ཅི་ཞིག་ན་མཛའ་བོར་བྱས་པ་ན་ཆེས་ཕན་ཚུན་བྱམས་པས་སྐད་ཅིག་ཙམ་བྲལ་ན་ཡང་མི་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བས་
 འབྲལ་མི་ཐོད་པའི་མཛའ་བོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དུག་པ་དེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲོམ་པར་གདམས་པ་ནི། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། ཟུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་
 བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། ། ༡༢༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་ཉིད་སྒྲོ་བ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་དོན་དོར་ནས་གཞན་ཕན་ཁོ་ན་ལྟར་བྱ་སྟེ། བྱིས་པས་རང་དོན་བྱས་པ་དང་། །བྱབ་
 པས་གཞན་དོན་མཛད་པ་སྟེ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱད་པར་སྟོས། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་རྗེའི་སྟོ་ཙན་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ།
 གླུའི་ཞབས་ཀྱིས། བདག་ལ་དེ་དག་སྒྲིག་སྒྲིན་ཞིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྒྲིན་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲིས་པའི་རབས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་བདེ་དགེ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 བརྗེ་བ་དུག་བཞེས་སུ་བཏབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་ལམ་སྟེ་སྟེ་རོལ་པ་ལྟ་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་གྲགས་པ་ཞིག་སྟེ། མདོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ས་བོན་ཙམ་ངོ་རྗེའི་ཆོག་ཏུ་བསྟན་ཞིང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དཔལ་མགོན་གྱའི་ཞབས་དང་། བཙུམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྗེས་སུ་བབྱང་ནས་མདོའི་དོན་མན་ངག་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་དོར་ཞིང་གཞན་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་བསམ་པས་བརྗེ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ལུས་ཆགས་བྱ་མིན་པར་བསྟན་པ། ལུས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ། སྤྱད་པ་སྒྲིན་དང་བྱིན་པ་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཛིགས་གནས་ཆུང་ལའང་འཛིགས་སྟེ་བ། །འཛིགས་པ་སྟེ་བའི་ལུས་དེ་ལ། །སུ་ཞིག་དག་བཞིན་སྤང་མི་བྱེད། ། ༡༢༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒོ་ཆུང་དུ་ཁ་ཅིག་བདག་གི་ལུས་ནི་གིན་ཏུ་གཅེས་པས་བརྗེ་བར་མི་རུས་སོ་སྟོམ་ན་སྤར་ཡང་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཁོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་སྟེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིགས་པའི་གནས་ཆུང་དུ་སྒོམ་དང་སྒྲིགས་པ་དང་ཤ་སྤང་ཙམ་ལ་ཡང་སྤྱག་པ་དང་། འཛིགས་པར་ལྟ་བུ་ནི་དེས་ལུས་ལ་གཞོད་གྱིས་དོགས་པ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལུས་འདི་ལ་ཆགས་ན་ནི་འཛིགས་པའི་གནས་སུ་མི་མཐོང་བ་འགའ་

༡༡། །ཡང་མེད་དེ་གྲིབ་མ་ལ་འདྲེར་མཐོང་བ་དང་། མཚན་མོ་བྱུང་བ་ན་འདྲེས་འཇིགས་པ་དང་མུན་པ་ར་རིའི་ཆེ་གིང་མུང་ལྟ་བུ་ནག་ཡོར་བ་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་སྒྲག་པ་སོགས་སྦྱེ་བའི་བྱིར་
 སེམས་ལ་སྤྲས་ཀྱང་གཞོད་པར་མི་རྣམས་གིང་ལུས་ཉིད་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་མོད་ཀྱང་ལུས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་སེམས་རྒྱུང་ལྟ་བུ་འདིས་བདག་གིར་བབྱང་བས་བདུད་སྒྲིག་ཅན་གྱི་མགུལ་པར་བྱི་རོ་རུལ་
 བ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲག་བསྐྱེད་མེད་ལྟོང་བ་ཡིན་ན་བྱི་རོ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ལ་སྤྲ་ཞིག་ཆགས་པར་བྱེད། གཉིས་པ་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ་ནི། ལུས་གང་བཀྱས་དང་སྒྲོམ་སོགས་ནད། །གསོ་བའི་ཆོ་ག་
 བྱེད་འདོད་པས། །བྱ་དང་ཉ་དང་རི་དྲགས་དག །གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྒྲགས་བྱེད། ༡༢༢ །གང་ཞིག་ཁེ་དང་རིམ་གྱོའི་བྱིར། །ཕ་དང་མ་ཡང་གསོད་བྱེད་ཅིང་། །དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་དགོར་བརྟུས་ནས། །དེས་ན་མནར་མེད་སྒྲིག་འགྱུར་
 ན། ༡༢༣ །མཁས་པ་སྤྲ་ཞིག་ལུས་དེ་ལ། །འདོད་ཅིང་སྤྱང་དང་མཚོད་བྱེད་གྱི། །འདི་ལ་སྤྲ་ཞིག་དག་བཞིན་དུ། །ལྟ་བར་མི་བྱེད་བརྟུས་མི་བྱེད། ༡༢༤ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་གསོ་བའི་ལྟོ་གོས་ཙམ་གྱི་བྱིར་སྒྲིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་
 བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བྱ་བ་དང་། རྟོན་བ་དང་། ཉ་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བྱེད་པ་དང་། དགོན་མཚོག་གི་དགོར་རྟུ་ཞིང་འཕྲོག་པ་སོགས་སྦྱེ་བའི་སྒྲིག་པ་བྱེད་ལ་གང་གི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ལུས་

དེ་ནི་ཤུལ་དུ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཡང་། བྱེད་པ་པོའི་སེམས་རྒྱན་དེས་ནི་དཔུལ་བ་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྟུག་བསྐྱེད་མི་བཟང་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། འདི་ལྟར་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་ནི་
 དགས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་རྣམས་ཏེ་དགས་ནི་གསོན་པ་དང་ནོར་འཕྲོག་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་ཀྱི་དཔུལ་བར་སྐྱུར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤར་བསྟན་པ་ལྟར་ལུས་འདི་ནི་ག་ཐང་ཆད་ཆད་དུ་དག་བ་ལ་བཀོལ་
 བར་རིགས་ཀྱི་ཞེན་ཞིང་ཆགས་པས་འདི་ཁོ་ན་མཚག་བཟང་བར་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་སྟུང་པ་སྟོན་དང་བྱིན་པ་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱིན་ན་ཅི་སྟུང་ཅེས། །བདག་དོན་སེམས་པ་འདྲེ་ཡི་ཚུལ། །
 གལ་ཏེ་སྟུང་ན་ཅི་སྟོན་ཞེས། །གཞན་དོན་སེམས་པ་ལྟ་ཡི་ཆོས། ། ༡༣༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཞན་ལ་བྱིན་ན་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ཅི་བཟེས་དང་། འདི་གཞན་ལ་བྱིན་ན་བདག་ཅི་ལོངས་སྟོང་སྟུང་སྟུང་པ་དེ་
 ནི་ངན་པ་འདྲེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་སྟེ་དཔུལ་བའི་རྒྱ་ཡང་སེར་སྒྲ་ཁོ་ན་ཡོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྟུང་ན་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་སྟོན་ཞེས་སེམས་པས་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་གིས་རང་
 གི་བཟའ་བ་འབྲས་བེའུ་ཆུང་གང་ཁོ་ན་བདོག་པའི་ཆོ་འདི་ནི་བོས་སམ་མ་བོས་ཀྱང་འཆི་ཡི་དྲང་སྟོང་འདི་བདག་ལས་བསོད་སྟོམས་མ་ཐོབ་པར་བྱོན་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུང་ནས་དེ་རང་རྒྱལ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་

༡༡། ཁི་ལྷ་འི་ཚུ་ལ་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་ལ། སྦྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ངས་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ན་ཁམ་གྱི་སྤྱེད་ཀྱང་
 སྦྱིན་པར་བྱེད་གྱི་ཟ་བར་མི་སྒྲོའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་ན་སེར་སྒྲ་ནི་ཡི་དྲགས་གྱི་རྒྱ་དང་སྦྱིན་པ་ནི་ལྷ་ར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་འོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ལ་ལྷ། བདག་གཞན་མ་བརྗེས་པའི་སྦྱོན་དང་བརྗེས་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱེལ་ཞིང་བཤད་པ། མ་བརྗེས་ན་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་བཤད་པ། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་
 འབྲས་བུ་བསྟན་པ། ཅུ་བ་བདག་འཛིན་དོར་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྦྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་ན། །དམུལ་ལ་སོགས་པར་གདུང་བར་འགྱུར། །གཞན་སྦྱིར་བདག་ལ་གཞོད་བྱས་ན། །སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 འཕྱོང་། །ཉེ་ཅས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་བསྦྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་ཡང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
 པའི་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གམ་བདག་གི་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་བྱེད་པའི་སྦྱིར། གཞན་སྦྱིར་བདག་ལ་གཞོད་བྱས་ན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྱོང་སྟེ། མགོ་ལ་སོགས་

བ་བཏང་དཀའ་བ་གཞན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཅད་ཀྱང་མི་འབྲུགས་པའི་བཟོད་པ་སོགས་གྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཅིང་གནས་སྐབས་སུ་
 ལྷ་མིའི་མཆོག་ཟད་མི་ཤེས་པ་འཕྱོང་བའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེས། །ངན་འགྲོ་ངན་དང་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྟོན་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་རིམ་གྱོ་འཕྱོང་བར་འགྱུར། ། ༡༢༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་
 ཉིད་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཐོ་བར་བསྟེམས་པ་དང་བདག་ཁོ་ན་མཐོ་ལ་གཞན་ཐམས་ཅད་དམའ་བར་བྱ་འདོད་པ་དང་། བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བཀོལ་ན། །བྲན་ལ་སོགས་པ་ཕྱོང་བར་འགྱུར། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་སྤྱད་ན། །
 རྗེ་དཔོན་ཉིད་སོགས་ཕྱོང་བར་འགྱུར། ། ༡༢༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བྲན་དུ་བཀོལ་བ་སོགས་ནི་ད་ལྟ་མཐོ་བ་ཕྱོང་བ་དེ་སྟོན་གཞན་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱས་ཤིང་བྱད་དུ་མ་བསད་པའི་ཕྱོང་བ་རྒྱ་
 མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་དེས་ཕྱི་མར་རྣམ་འབྲས་ངན་སོང་གི་སྟེ་བ་མང་པོ་དང་། ཕྱོང་འབྲས་མཐོ་རིས་སུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྟན་པའི་གནས་དང་། བྲན་གྱི་ཐ་ཆད་དུ་བཀོལ་
 བ་ཕྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་བདག་ལ་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་ཅིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་དུ་བཀྱར་ལ། ང་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་བདག་ལུས་བཀོལ་བ་དེ་ནི་ལྷ་མིའི་མཆོག་

༡༡། །འཁོར་བསྐྱར་དང་། བརྒྱ་གྲིན་སོགས་འཐོབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕ་ལྷ་བུར་བྱ་བ་དང་འདྲད་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མཐོང་ཚེས་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཞིང་དཔོན་མང་བཀུར་གྱི་རྒྱལ་པོས་རང་ཉིད་ལ་མ་བསམས་པར་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བགོས། ཉིན་མཚན་གཡེལ་མེད་དུ་ཞིང་རྣམས་བསྐྱུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུག་ཆའི་དབྱ་བྲལ་བྱིན་ཞིང་འདིས་བདག་ཅག་བདེ་བར་བསྐྱུངས་སོ་ཞེས་དཔོན་དུ་བཀུར་བས་སྤྱིང་འདིར་མིའི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མར་གྱུར་པ་ལྷ་བུའོ། །འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཛིག་རྟེན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། ། ༡༢། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ནི་གཞན་བདེ་བར་འདོད་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། གྲོང་བྱེར་གཅིག་ན་མི་གཅིག་གིས་གྲོང་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདེ་བའི་ཕྱིར་འབད་ན་དེ་སྐྱེ་ཚེས་ཆེ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་བར་མཐོང་ལ། ཕྱི་མར་ཡང་རྒྱ་དེས་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་ལ་གཞན་བདེ་བར་འདོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདི་སྐྱེས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སད་པར་ཉི་བའི་རྟགས་དུ་བའི་སྟོན་དུ་བྱོ་བ་འབྱུང་བ་ལྷ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་བདེ་བར་

༣༡། །ཡོད་དོ་སྙམ་ན། གནས་སྐབས་ཐེག་གསུམ་དུ་འཛིག་པའི་ཆོ་ནི་དག་བཙུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ན་བདག་ཉིད་ཐེག་
 དམན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འགྲོད་ཅིང་གདུང་བའི་བྱ་ངན་སྦྱེད་དེ་སྟོན་པས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་འདི་སྟོན་དུ་གསུངས་ན་བདག་ཅག་ཐེག་དམན་དུ་མི་འཇུག་པ་ཞིག་ན་ད་ནི་གིང་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་
 དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་ལི་ཙྰ་སྒྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་བདག་གིས་དེ་བྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་སྤྱུ་ཡང་ཐེག་དམན་ལ་མ་བཙུང་དོ་ཞེས་ཞུས་པའི་བྱིར་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 ཀྱང་བྱིས་འགྲོད་གནས་སྤྱུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འཛིག་པའི་ཆོ་ནི་དམན་མོས་ཁ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཐ་དད་མེད་པས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དག་བཙུམ་
 པ་མི་འཐོབ་པའི་བྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་བཤད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཕར་ཞོག་གི། །བྱན་གཡོག་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། །རྗེ་དཔོན་རྒན་པ་མི་སྟེར་བའི། །ཆོ་འདིར་དོན་ཡང་འགྱུབ་མི་འགྱུར། ། ༡༣༢
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལྟ་ཞོག་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡང་ལུས་ལ་འཕངས་པས་ལས་མི་རུས་པའི་བྱན་གཡོག་གིས་བས་གོས་མི་སྟོང་བ་དང་ནོར་ལ་འཕངས་པས་རྒན་པ་མི་སྟེར་བའི་

རྗེ་དཔོན་གྱིས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་མི་འཕྲོ་བ་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བདེ་འགྲུབ་པའི། །ཡུན་སུམ་བདེ་སྦྱིད་ཡོངས་
 བོར་ཞིང་། །གཞན་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་བྱས་པའི་རྒྱས། །མྱོངས་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེལ་མི་བཟང་ལེན། ། ༡༣༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་བདེ་ཞིང་གཞན་སྟུག་བསྐྱེལ་བར་འདོད་པ་འདིས་ནི་འདི་ཕྱིའི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་ཏེ་སྟུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དོར་བྱར་བསྟན་པ་ནི། འཛིན་རྟེན་དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཛིན་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་ངེ་སྟེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀྱན་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་ལས་གྱུར་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ༡༣༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་ལ་དེ་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བས་ན། འདྲེ་ཆེན་པོ་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་ལྷས་སེམས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་གོ་ཞེས་སེམས་ལ་བོས་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་གྱིས་གདམས་པའོ། །བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན། །སྟུག་བསྐྱེལ་སྟོང་བར་མི་
 ལུས་ཏེ། །རི་ལྷར་མི་ནི་མ་བཏང་ན། །སྟེག་པ་སྟོང་བར་མི་ལུས་བཞིན། ། ༡༣༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་བདེ་བར་འདོད་ན་ཡང་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་དགོས་ཏེ་དེ་མ་བཏང་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་སྟོང་མི་ལུས་པ་མི་མ་

༣༡། །དོར་ན་སྒྲིག་པ་འདོར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་བརྗེ་ཚུལ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྦྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བསམ་པས་བརྗེ་ཚུལ། སྦྱིར་བས་སྦྱབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟས་བདག་གཞོན་ནི་བ་དང་། །གཞན་གྱི་སྦྱག་བསྐལ་ནི་བྱའི་བྱིར། །བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བྱ་དང་། །གཞན་རྣམས་བདག་ཏུ་བབྱང་བར་
 བྱ། །^{༡༣༤} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉེས་པ་དང་སྦྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ནི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྦྱར་བདག་ཏུ་བབྱང་བ་འདི་གཞན་ལ་བཏང་ནས་བྱིན་ཆད་གཅེས་སྦྱས་
 མི་བྱ་ཞིང་སྦྱར་གཞན་ཏུ་བབྱང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བྱིན་ཆད་བདག་ཉིད་ཏུ་བབྱང་སྟེ་གཅེས་སྦྱས་དང་བཀྱར་སྟེ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བྱའོ་ཞེས་རང་དམ་རང་གིས་འཆའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བསམ་པས་བརྗེ་ཚུལ་ནི། བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་ཞེས། །ཡིད་ཚྱོད་ངེས་པར་ཤེས་གྱིས་ལ། །སེམས་ཅན་དོན་ཏུ་མ་གཏོགས་པ། །ད་ནི་ཚྱོད་གྱིས་གཞན་མི་བསམ། །^{༡༣༥} ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཚྱོད་ད་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཟེན་གྱིས་བྱིན་ཆད་བདག་ནི་གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་སྦྱ་ལ་བྱིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་སེམས་ཤིག །གསུམ་པ་

སྒྲོར་བས་སྒྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །རང་དོན་སྒྲུབ་པ་རིགས་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་མི་རིགས།། ༡༣༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲར་གྱི་བདག་
 འཛིན་ངན་པ་གོམས་པས་སེམས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་བྱའོ་སྒྲམ་ན་གཞན་སེམས་ཅན་དབང་བའི་མིག་སོགས་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གིས་མི་དབང་བའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ལ་སེམས་ཅན་དེའི་
 དོན་དུ་བསྐྱོས་ཤིང་བྱིན་ལ་དེ་དབང་བའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་མིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་དེ་དབང་བའི་ངག་དང་ལྟེས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོད་པ་དང་དེ་དབང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་སེམས་
 སུ་ལྟ་བ་སོགས་ལོག་པར་བྱེད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་པོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གཙོར་བྱས་ཏེ། །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་མཐོང་བ། །དེ་དང་དེ་ནི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་། །གཞན་དག་ལ་ནི་ཕན་པར་སྒྲོད།། ༡༣༦ ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྒྲར་བདག་ཏུ་བབྱུང་བའི་ལུས་སེམས་གང་ལ་བྱིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱིས་ལ། ལུས་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་བ་དང་བསམ་ནོར་སོགས་ཅི་མཐོང་ཡང་བདོག་
 པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལུས་སེམས་ཉིད་ལོངས་སྒྲོད་དུ་མ་གཞུག་པར་ཕྱོགས་ལ་སྒྲར་གཞན་དུ་བབྱུང་ཞིང་བྱིས་བདག་དང་རྗེ་བོར་བབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིན་ལ་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་

༣༡། །གྲིས་ཤིག་གོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སེམས་ཅན་གཞན་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་ལུས་སེམས་ལ་ཕྱག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་དང་ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་པ། བདག་འཛིན་རང་སོར་
 བཞག་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ། གཉིན་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་སེམས་ཚར་བཅད་པ། ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཉིས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམན་སོགས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། །གཞན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་བྱས་ནས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །ཕྱག་དོག་དང་ནི་ང་རྒྱལ་སྒྲོམ། ། ༡༢༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་དེ་ལག་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱིར་
 རྒྱར་ཐོག་མེད་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་ཕྱག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་དང་འགྲན་སེམས་སྒྲོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྒྱར་གྱི་ལུས་སེམས་བདག་
 དང་བདག་གི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་ལས་ཕྱོག་སྟེ། ད་ནི་སེམས་ཅན་དམན་འབྲིང་མཐོ་གསུམ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་བྱས་ཏེ་རྒྱར་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ལུས་སེམས་
 དེ་གཞན་དུ་བཟུང་ནས་བདག་སེམས་ཅན་རྟེན་གྲགས་སོགས་མེད་པས་དམའ་ལ། གཞན་ལུས་སེམས་དེ་དེས་མཐོ་ན་དེ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པའི་ཕྱག་དོག་སྒྲོམ་པ་དང་། བདག་སེམས་

ཅན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་མཆོག་ཡིན་གྱི་ལུས་སེམས་ཙམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངར་བ་བྱུང་བ་དཔྱད་མ་བཟོད་པ་འདི་ནི་དམད་པའི་གནས་སོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཙམ་ལ་
 ཀྱན་ཏུ་ཞེན་པར་བྱ་སྟེང་པོ་མེད་པ་འདི་ནི་བདག་སེམས་ཅན་ལས་ལྷག་ཏུ་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་འགྲན་སེམས་སྒྲོམ་པ་སྟེ་བདག་འཛིན་ལྟར་བཅོས་པའི་གཉེན་པོས་སྤང་བའི་བདག་འཛིན་འཛོམས་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་ལྟར་བཅོས་པའི་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་དངོས་འཛོམས་པ་ཇི་ལྟར་མེས་ཆོག་པའི་མ་མེས་གདུངས་པས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གཉེན་པོའི་དམ་པ་གསང་བའི་ཐེག་པ་འདི་ཐེ་ཆོམ་དང་
 སོམ་ཉིའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལུས་སེམས་ལ་ཐུག་དོག་སྒྲོམ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་
 བྱས་ནས་གཞན་ལུས་སེམས་ལ་འགྲན་སེམས་སྒྲོམ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལུས་སེམས་ལ་ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུས་སེམས་ལ་རྟེན་བཀྱར་དང་གྲགས་
 པ་བྱུང་བ་ལ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ། ལུས་སེམས་གྱིས་བརྟན་པ་བྱས་པ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པ། ལུས་སེམས་གྱིས་བརྟོན་པ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་

༡༡། །སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་བཀྱར་བྱས་བདག་ནི་མིན། །འདི་བཞིན་བདག་གིས་མ་རྟེན་ཅིང་། །འདི་ནི་བསྟོད་བྱས་བདག་ལ་སྟོད། །འདི་བདེ་བདག་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ། ༡༤༡ །བདག་ནི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་དང་། །
 འདི་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཆེ་དང་། །བདག་དམན་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གྲགས། ༡༤༢ །ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །བདག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་ལུས་སེམས་ཙམ་དེ་
 ལ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་སོགས་བྱུང་ཞིང་བདེ་བར་སྦྱང་བ་དང་རྩུལ་བྲིམས་དང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་སྦྱང་ལ་སེམས་ཙན་གཞན་དག་དེ་ལས་དམན་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བར་མཐོང་ནས་
 དམན་པ་ལ་བརྟམས་སེམས་དང་བདག་ལ་ང་རྒྱལ་སྦྱེས་པ་ན་སེམས་ཙན་དམན་པར་སྦྱང་བ་དེ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་ལུས་སེམས་ཙམ་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བཀྱར་སྟེ་བྱས་ལ་བདག་སེམས་
 ཙན་ལ་ནི་བཀྱར་སྟེ་མི་བྱེད་དོ། །འདིས་ལོངས་སྟོང་རྟེན་པ་ལྟར་བདག་སེམས་ཙན་གྱིས་མ་རྟེན་དོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་ལ་བདག་སེམས་ཙན་ལ་ནི་དམད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་བདེ་
 ཞིང་སྦྱིད་པར་གནས་ལ་བདག་སེམས་ཙན་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་ཉམ་ཆུང་དོ། །འདི་ནི་སྦྱིད་པར་སོས་དལ་དུ་གནས་ལ་བདག་སེམས་ཙན་ནི་ལས་རྣམས་བྱེད་པས་ངལ་ཞིང་དུ་བ་བོ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་

ཆེ་བར་གྲགས་ཤིང་བདག་སེམས་ཅན་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གྲགས་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གྲགས་པ་དེས་བདག་སེམས་ཅན་ལ་ཅི་བྱ་སྟེ་དམད་པ་ནི་མི་མཁོ་ལ་བདག་སེམས་ཅན་ཀྱན་ནི་དམད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐུག་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་བསྐྱར་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བ་མང་པོས་བསྐྱར་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གདུང་རིགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལུས་སེམས་གྱིས་བརྟན་པ་བྱས་པ་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་ནི། གང་བས་དེ་དམན་དེ་ཡོད་ཅིང་། །གང་བས་བདག་མཆོག་དེ་ཡང་ཡོད།། ༡༥༩ ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཅམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་ཁོ་རང་ཆེན་པོར་རྫོམ་པ་འདིས་བདག་སེམས་ཅན་ལ་བརྟན་པར་མི་རིགས་ཏེ་མཐོ་དམན་ནི་
 རེས་འགའ་བ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་མི་ལ་བཟློས་ན་བརྒྱ་བྱིན་མཆོག་ཡིན་ཡང་ཆངས་པ་ལ་བཟློས་ན་བརྒྱ་བྱིན་དམན་པ་ཡིན་པ་ལྟར་བཟློས་ནས་བཞག་པར་བྱད་ལ། གང་བྱག་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ལར་
 བཀུར་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་བཀུར་བར་མ་རེས་ཤིང་ཡུལ་ལ་ལར་བརྟན་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པར་ཡང་མ་རེས་ལ་ཆོ་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུའི་བཀུར་སྟེ་མྱོང་ཡང་དེའི་བྱི་མ་ལ་བྱན་ཁོལ་གྱི་

༣༡། །ཐ་ཆད་དུ་སྒྲེ་བ་ཡང་ཡོད་པས་རྟེན་སོགས་ནི་མི་རྟག་པའི་བྱིར། སྐབས་རེ་འགའ་ན་གང་བས་ཏེ་སྤྱ་ལས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཏགས་པ་འདི་དམན་པའི་སྐབས་
 ཀྱང་ཡོད་ཅིང་རེས་འགའ་ན་སྤྱ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་བདག་མཆོག་ཏུ་བཀྱར་བའི་སྐབས་དེ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཚུལ་བྲིམས་ལྟ་བུས་རྒྱད་སོགས་ནི། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་དབང་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་
 ཀྱང་ད་ལྟ་ལུས་སེམས་ཅམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཏགས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ཅུང་ཟད་སྒྲུབ་ཞིང་བདག་སེམས་ཅན་ལ་དེ་དག་མི་སྒྲུབ་མོད་ཀྱི་འདི་ཡང་བདག་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྒྲུབ་བར་ཟད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཡང་གནས་སྐབས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་ཞུགས་པ་མིན་པས་འདིའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོན་
 ཏན་ཕྱ་མོ་འདི་ཅམ་ནི་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་དོ། །ཅི་རུས་བདག་གིས་གསོ་དགོས་ཏེ། །གནོད་པའང་བདག་གིས་དང་དུ་སྤྱང་། ། ༡༣ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
 །ཁས་འཆེ་ཞིང་བཟང་པོར་སྦྱོམ་ན་ནི་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་དང་བཟང་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྟམས་པ་མི་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཅི་རུས་པས་ཁོ་རང་གིས་

༣༡། རྟེན་ཀྱན་ལ་གྲགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གང་། སྤྱུང་གྲང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བྱ། ༡༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ནས་བདག་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གྲགས་པར་བྱ་
 ལ་གཞན་ལུས་སེམས་ཅམ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྤྱུང་གྲང་མི་ཐོས་པར་བྱའོ། གསུམ་པ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལུས་སེམས་འདི་ལ་བསྐྱར་ཞིང་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྦྱོང་པར་
 བསྟན་པ་ནི། བདག་གི་སྦྱོན་ཡང་སྤྱ་བྱ་ཞིང་། བདག་ནི་མཆོད་འགྱུར་འདི་ལ་མིན། བདག་དང་རྟེན་པ་ལེགས་བརྟེན་ཅིང་། བདག་ནི་བཀྱར་འགྱུར་འདི་ལ་མིན། ༡༥༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོན་ནི་གིན་ཏུ་ཆེ་
 ན་ཡང་རུང་ཆུང་ན་ཡང་རུང་སྟེ་གསང་ཞིང་སྤྱ་ལ་ལུས་སེམས་ཅམ་འདིའི་སྦྱོན་ནི་གིན་ཏུ་ཆུང་དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་བསྐྱུག་པ་དང་བདག་སེམས་ཅན་ནི་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་པ་དང་འདི་ལ་སྤྱུང་གྲང་ཅིར་ཡང་
 མི་རྩི་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། བདག་སེམས་ཅན་ནི་དེང་དུས་དང་ཕྱིས་ནས་གྲང་རྟེན་པ་རྟེན་ཅིང་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་དང་འདིས་ནི་ཅི་ཡང་མི་རྟེན་ཅིང་སྤྱུང་གྲང་མི་བཀྱར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། འདི་ནི་
 མ་རུངས་བྱས་པ་ལ། ཡུན་རིང་བདག་ནི་དགའ་བས་ལྟ། འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱིས་བཞད་གད་དང་། ཡན་ཚུན་སྦོད་པ་དག་ཏུ་བྱ། ༡༥༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཅམ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ངར་གཅེས་པས་ཞེན་པ་འདི་ནི་

གིན་ཏུ་མི་རུང་བ་སྟེ་ཉམ་ང་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བདག་སེམས་ཅན་ནི་ཡུན་གིན་ཏུ་རིང་བས་དགའ་བས་བལྟ་ཞིང་ཁྱེལ་གད་ཀྱིས་གདབ་པར་བྱ་ལ་སེམས་ཅན་བདག་གཅིག་ཤུར་མ་
 ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཉམ་ཉེས་པ་ལ་བལྟས་ནས་བཞད་གད་དང་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་གཞན་ལུས་སེམས་
 ལ་ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་པ་ལ་གཉིས། ལུས་སེམས་ལས་བདག་སེམས་ཅན་ལྟག་པར་བསྟན་པ། དེ་བདག་གི་བྱན་ཏུ་བཀོལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་འདི་ཡང་བདག་དང་ནི། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་ནི་འགྲན་ཞེས་
 གྲག། །འདི་བདག་ཐོས་དང་ཤེས་རབ་བཟ། །གཟུགས་རིགས་ནོར་གྱིས་མཉམ་མམ་ཅི། ། ༡༥༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་རྒྱལ་སྒྲོམ་པ་ནི་དེ་ཙམ་ཏུ་འཁོན་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་
 ངར་ཞེན་པ་འདི་ནི་ཁོ་རང་ཉོན་མོངས་ཤིང་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏུ་ཟེན་ཡང་སྟར་བདག་སེམས་ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲན་སྐད་ན་ཉམ་ཆུང་ཏུ་འདི་དང་བདག་སེམས་ཅན་ཇི་ལྟར་མཉམ། ཅི་ཐོས་པ་དང་
 ཤེས་རབ་དང་གཟུགས་དང་རིགས་དང་ལོངས་སྟོད་གང་གིས་ན་འདི་དང་བདག་མཉམ་མམ་ཅི་སྟེ་དེ་དག་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདིས་བདག་སེམས་ཅན་ཐོས་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པ་འདི་ལ་འགྲན་པར་

༣༡། །མི་འོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ཡི། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་ནི། །སྤྱ་ལྡང་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བའི། །བདེ་སྦྱིད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་། ། ༡༥༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་
 ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། ལུས་སེམས་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདི་ཐོས་པས་ཁྱོད་བ་སྤྱ་ལྡང་བའི་དགའ་བ་སྐྱེས་སམ་ཞེས་ཁྱོད་ལ་ཅི་འདྲས་བྱུང་ཞེས་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོང་ཆོག་ཏུ་འདྲི་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་བདག་གི་བྲན་དུ་བཀོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འདི་ལ་རྟོག་ཡོད་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་ང་ཡི་ལས་བྱེད་ན། །འདི་ལ་འཆོ་བ་ཙམ་བྱིན་ནས། །བདག་གི་སྟོབས་གྱིས་དེ་གྲང་
 བྱ། ༡༥༩ །འདི་ནི་བདེ་ལས་ཉམས་བྱ་ཞིང་། །བདག་གི་སྟོན་དང་རྟག་སྦྱར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཅི་སྟེ་ལུས་སེམས་ཁྱོད་ལ་རྟོག་པ་དང་ལོངས་སྦྱོང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལོངས་སྦྱང་བར་མི་
 དབང་སྟེ། ལུས་སེམས་ཁྱོད་ནི་ངེད་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་ནས་བྱིན་ཟེན་བའི་བྱིར། །གལ་ཏེ་ལུས་སེམས་ཁྱོད་ངེད་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་ན་ཁྱོད་ལ་ཟས་གོས་འཆོ་ཙམ་རེ་བྱིན་ནས་ཁྱོད་ལ་
 མཐུ་ཚུལ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྟོབས་གྱིས་གྲང་བར་བྱ་ལ། ལུས་སེམས་འདི་ནི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་བདག་སེམས་ཅན་གྱིས་སྟོན་དང་སྦྱར་ཏེ་ཅི་དགོས་པར་བྲན་དུ་

༡༡། །ལ་གཞོན་པ་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ། སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འདོད་པ་འདིས་དུས་འདས་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་མྱོང་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་བྱིན་ཆད་དེ་
 ལས་ལྟོག་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་པས་གཞན་དག་གི། འོན་ལ་རབ་རྩ་འཇུག་གིས་དང་། རྩལ་པའི་བཀའ་ནི་མི་སྟུ་བས། འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་བྱིས་མཐོང་འགྱུར། ། ༡༥༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་བདག་གཅེས་འཛིན་དེ་
 ཐོངས་ལ་གཞན་དོན་ལ་རབ་རྩ་འཇུག་པར་གྱིས་དང་། རང་དོན་གྱི་མཆོག་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མི་སྟུ་བས་འདིའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཡས་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་
 འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་སྟུ་དུས་སྟུ། །ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་ལུན་སུམ་བདེ་མིན་པ། །འདི་འདྲའི་གནས་སྐབས་སྤྱིད་མི་འགྱུར། ། ༡༦༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ནས་སེམས་ཁྱོད་གྱིས་འདི་ལྟར་བྱས་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་འཕྱོང་གྱི་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ན་གཞན་པ་མའི་ཁུ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ཙམ་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་བཟུང་ནས་གཅེས་སྟུས་བྱས་པས་
 སྤྱིད་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་འདི་མྱོང་རོ། །གསུམ་པ་བདེ་དགོ་རྣམས་གཞན་ལ་བྱིན་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་བདག་གིས་ལོང་ཞིག་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་བས་འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི། །ཁུ་བ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །ཁྱོད་གྱིས་

བདག་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་འང་གོམས་པར་གྱིས།། ༡༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་སྤར་ཁུ་བྲག་ལ་བདག་ཏུ་བབུང་བ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་བདག་འཛིན་གོམས་པར་གྱིས་
 ཤིག། །གཞན་གྱི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་ནི། །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྤང་བ། །དེ་དང་དེ་ཉིད་ཐོགས་བྱས་ནས། །ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྦྱོར།། ༡༥༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ད་ནི་གཞན་ཁོ་ན་གཅེས་པར་བབུང་ནས་
 གཞན་གྱི་རྟོག་ཆེན་པ་སྟེ་མཚང་ལེན་པའི་བྱ་ར་བ་གྱིས་ལ་བདག་ལ་བདོག་པ་ཅི་མཐོང་ཡང་དེ་ཐོགས་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་ལ་ཕན་བདེར་གྱིས་ཤིག། །བདག་སྦྱིད་གཞན་ནི་མི་སྦྱིད་ལ། །བདག་མཐོ་
 གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་། །བདག་ནི་ཕན་བྱེད་གཞན་མིན་ཞེས། །བདག་ལ་ཕྲག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད།། ༡༥༧ ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བདག་འཛིན་འདིས་གཞོད་པ་བྱས་པས་ད་ནི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་སོགས་
 ལ་ཕྲག་དོག་པར་རིགས་གྱི་གཞན་བདེ་བ་ལ་ཕྲག་དོག་པར་མི་རིགས་སོ། །བདག་ནི་བདེ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་དགོ་གཞན་སེམས་
 ཅན་ལ་ཐོངས་ལ་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་སྤིག་སྤྱག་བདག་ཉིད་ལ་ལོང་ཞིག། །གང་ཆེ་འདི་ན་ཅི་བྱེད་ཅེས། །བདག་གི་སྦྱོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས།། ༡༥༨ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་གཞན་སྦྱོན་ལ་བརྟག་པའི་དུས་མ་ཡིན་གྱི་

༡༡། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་ཉིད་གི་སྒྲོན་ལ་བརྟག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡང་། །རང་གི་སྒྲོན་དུ་བསྐྱར་བྱོས་ལ། །བདག་གིས་ཉེས་པ་ཆུང་བྱས་ཀྱང་། །སྐྱེ་བོ་མང་ལ་རབ་ཏུ་ཤོད། ། ༡༤༩ ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། བཟོད་སྤྲིའི་སྐྱེས་རབས་སུ་རྒྱལ་པོས་ཉེས་མེད་དུ་ཡན་ལག་བརྟབས་ཀྱང་གེ་མ་བདག་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་ཆུང་བས་རྒྱལ་པོ་འདིའི་བློ་བ་གཞིལ་མ་རྣམས་སོ་ཞེས་རང་ཉིད་གི་སྒྲོན་དུ་རྟོག་པ་ལྟར་གཞན་
 ལ་སྒྲོན་མཐོང་ནའང་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་རང་ཉིད་གི་སྒྲོན་དུ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདག་གི་ལས་གྱིས་ཉེས་སོ་ཞེས་རང་ཉིད་གི་སྒྲོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རང་གིས་ཉེས་པ་ཆུང་
 ཏུ་ཙམ་བྱུང་ནའང་མང་པོའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ཏེ་ས་བོན་ཙམ་ཡང་རྒྱད་ལ་མ་ལུས་པར་བྱོས་ཤིག །གཞན་གི་བྲགས་པ་ལྟག་བརྗོད་པས། །རང་གི་བྲགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །བདག་ནི་བྲན་གི་བ་མ་ལྟར། །
 རོན་རྣམས་ཀུན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས། ། ༡༥༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་སྤྲ་ཞིང་གཞན་གི་ཡོན་ཏན་དང་བྲགས་པ་སྒྲོགས་ཤིང་གཞན་རྣམས་ལ་རྗེ་བོའི་འདུ་ཤེས་
 བཞག་སྟེ་རང་ཉིད་བྲན་ལྟར་བཀོལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྒྲོན་ཙན་རང་བཞིན་ཏེ། །སྒོ་བུར་ཡོན་ཏན་ཆས་མི་བསྟོད། །འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་ནས་ཀྱང་། །འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དེ་ལྟར་གྱིས། ། ༡༥༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་པ་སྒྲོན་གི་

༡༡། །དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་བསྟན་པ། སེམས་གྱི་དབང་དུ་གཏོང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བྱ་དེ་ལྷ་ར་གནས་བྱ་ཞིང་། །དེ་ལྷ་ར་ཁྱོད་གྱིས་མི་བྱ་བ། །དེ་ལྷ་ར་འདི་ནི་དབང་བྱ་སྟེ། །དེ་ལས་
 འདས་ན་ཆར་བཅད་བྱ། །༡༢༥། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ལེགས་པར་འདོམས་པ་འཆད་དེ། དེ་ལྷ་ར་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་བྱ་ཞིང་སྒོ་གསུམ་སྐད་ཅིག་གྱང་དོན་མེད་དུ་
 མི་གནས་པར་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྷ་བྱ་ཁོ་ནས་གནས་པར་བྱ་ཡི་སྒྲར་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་གཅེས་འཛིན་ཁོ་ན་བྱས་པ་དེ་ལྷ་ར་ནི་སེམས་ཁྱོད་གྱིས་ད་ཕྱིན་ཆད་སྐད་ཅིག་གྱང་
 མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་བྱའི་ཚུལ་ལ་རང་གི་སེམས་འདི་ནི་རང་གི་དབང་དུ་འདུས་ཤིང་དགའ་མགུར་བྱར་ཡོད་པ་རྟ་ཅང་ཤེས་དུལ་བ་ལྷ་བྱར་བྱོས་ཤིག། །གལ་ཏེ་སྤང་དོར་དེ་ལས་འདས་ནས་ད་དུང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་སྒྱོད་ན་ནི་སེམས་ཁྱོད་ཆར་བཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཅུང་ཟད་བསྒྲིགས་པ་དང་། འོན་ཏེ་དེ་ལྷ་ར་གདམས་གྱང་ནི། །སེམས་ཁྱོད་དེ་ལྷ་ར་མི་བྱེད་ན། །ཁྱོད་ལ་ཉེས་ཀྱན་བརྟེན་པས་ན། །ཁྱོད་ཉིད་ཆར་བཅད་བྱ་བར་བད། །༡༢༦།
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷ་ར་གདམས་པས་གྱང་སེམས་ཁྱོད་མ་དུལ་བའི་ངན་ལང་བྱེད་ན་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྒྱོན་དང་ཉེས་ཅུ་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལ་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་

༡༡། །ནས་བདག་བདེ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྒོ་སྒོན་ནས་ཡོད་པ་དེ་དོར་ཞིག །ལུས་སེམས་ཙམ་ཁྱོད་ནི་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་མཐུ་བརྟས་པ་ང་ཡིས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉི་
 བའི་རིན་དུ་བཙོངས་ཟིན་གྱིས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་ཀྱི་བྱན་དུ་གྱུར་པ་ཁྱོད་སྒྱོ་ངལ་དུ་མ་སེམས་པར་ཇོ་བོ་སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་རང་གི་རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཞོ་ག་སྟེ་མཁོ་བེད་གང་ཡོད་ཐུལ་ཞིག །
 གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གཏོང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བག་མེད་གྱུར་ནས་ཁྱོད། །སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དཔྱལ་བ་ཡི། །སྤང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ངས། ༡༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་གདོལ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བདག་འཛིན་ཙན་ཁྱོད་གལ་ཏེ་སེམས་ཙན་ལ་མ་བྱིན་པར་མཐོ་ཞིང་གཅེས་པར་བཟུང་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་ཙན་ཀྱི་སེམས་རྒྱན་
 ཁོ་བོ་དཔྱལ་སྤང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ལ་སྟེར་བར་གདོན་མི་ཟེའོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་རེ་ལྟ་ཞིག །ཁོ་བོ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་སྟུག། །དེ་ནི་འཁོན་རྣམས་བྱན་བྱས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོམ། ༡༡༢ །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། སྤར་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤང་བོ་ལ་བདག་འཛིན་ཁྱོད་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཁོ་བོ་ངས་འགའ་དཔྱལ་སྤང་རྣམས་ལ་བྱིན་ཏེ་སྟན་མ་ལྟར་བཙོངས། ཡུངས་ཀར་ལྟར་བཙོངས།

གིང་ལྟར་བཤགས། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་མ་མྱོང་བ་མེད་པ་ལ་གཏད། རེས་འགའ་ཡི་དྲགས་སུ་འཕངས་ཏེ་བཀའ་སྒྲོམ་གྱིས་མནར། རེས་འགའ་དུད་འགྲོར་འཕངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་དུས་མེད། དེ་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཁོ་ནས་བཙོལ་བ་ཡིན་ལ། ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོན་རྣམས་ཁོ་བོས་ཀྱང་དྲན་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་དེ་བདེ་བར་
 འདོད་པའི་སེམས་ཁྱོད་མི་ལམ་ན་ཡང་མི་རྒྱ་བ་དེ་ལྟར་གཞོམ་པར་བྱ་ཞིང་རྩད་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དུག་མཛོད་བསྟན་པ། བསྐྱངས་
 ན་གཟེ་རིག་འཕེལ་བ། བདག་ཏུ་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ། ལུས་ལ་སྦྱིང་པོ་མེད་པ། ལུས་ལ་བསྟོད་དམད་བྱས་པ་ལ་ཆགས་སྤང་སྦྱིང་མི་རིགས་པ། ལུས་སྦྱིང་པོ་མེད་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མི་དོར་ཞིང་དུས་སུ་ཕྱིན་
 ན་བཏང་བྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ཏེ་བདག་ནི་དགའ་འདོད་ན། །རང་ལ་བདག་གིས་དགར་མི་བྱ། །དེས་ཏེ་བདག་ནི་སྤང་འདོད་ན། །གཞན་དག་ཏྱག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ། །^{༡༣} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཉེན་པོའི་ཤེས་
 པ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་གིང་སྤང་པོ་ངར་འཛིན་ལ་གཞན་དུ་བཞག་ནས་ཚར་བཅད་པ་བསྟན་ཟིན་ནས། ད་ནི་བདག་གཞན་གྱི་ཐ་སྟོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟར་སོར་བཞག་སྟེ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དང་

༡༡། །ལུས་ལ་ཆགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྲུ་ཞིག་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་འདོར་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་མེད་ན་སྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་མཐོང་སྟེ་ཇི་ལྟར་བེམ་པོ་རྣམས་ལ་སྲུག་བསྐྱེད་ལ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཉིད་སྲུང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྲུང་བར་བྱ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཞར་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཁམས་དེ་བསྲུངས་ན་རང་བྱིམ་ཞར་ལ་བསྲུངས་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུངས་ན་གཟེ་རེག་འཕེལ་བ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལུས་འདི་ནི། །ཡོངས་སྲ་སྦྱོང་བར་བྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་ནི། །གཟེ་རེག་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ལྷུང་། ། ༡༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ་སེམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཅམ་དུ་ཡང་བྱར་མེད་པ་ཡིན་པས་བདག་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཆགས་པར་མི་རུས་ལ། ལུས་འདི་ནི་ཆུ་བྱར་ཅམ་སྟེ་བདག་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སྲུའི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་འདི་ནི་ཅི་ཅམ་བསྐྱུངས་པ་དེ་ཅམ་དུ་གཟེ་རེག་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་དེ་ཡི་ཡང་། །འདོད་པ་ས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རྫོགས་པར་རུས་པ་ཡོད་མིན་ན། །

དེ་ཡི་འདོད་པ་སྤྲོད་ཅུས། ༡༣༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་འདོད་པ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་པ་དེའི་བསམ་པ་ནི་ས་འདི་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་གྱུར་གྱང་མི་ཚྗོགས་ཤིང་མི་ཆོམ་སྟེ་ད་དུང་འདི་ཐམས་
 ཅད་བེད་ཀྱིས་གྱུར་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་གྱང་གསེར་དུ་གྱུར་ནས་བདག་ལ་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲམ་པ་སོགས་ཐུག་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུས་མེད་འདོད་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །བསམ་པ་
 ཉམས་པའང་སྟེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོངས་སྟོན་དང་བདེ་བ་ཅི་ཐོབ་གྱང་ཆོམ་པ་མེད་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྲོད་ཡང་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་འདོད་སྟེང་དང་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་ལུས་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བསམ་ངན་སོགས་བསམ་པ་ཉམས་པ་སྟེ་ཞིང་དེ་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་སྟོར་ངན་ལ་འཇུག་ཅིང་བསམ་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་ཚྗོགས་པར་གི་ནས་ཕྱི་མར་མི་བཟད་པའི་སྤྲོད་
 བསྤུལ་མཐའ་མེད་དུ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ཀུན་ལ་སྟོས་མེད་པ། །དེ་ཡི་སྤྲོད་ཆོགས་ཟད་མི་ཤེས། ༡༣༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྤྲོད་ཞིག་གང་ལ་ཡང་བསྟོས་པ་དང་རེ་བ་དང་ཆགས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་
 གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྤྲོད་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟད་མི་ཤེས་པར་འདུ་བ་རྒྱ་མཚོར་རྩ་བོ་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ་ནམ་མཁའི་མཛོད་དང་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ལྷན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་།

༡༡། །བསགས་ནས། །རྒྱུ་ལྷན་ཁྲིམས་དང་ཁོང་ཁྲིམས། །ཤིང་མཚུངས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །༡༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེས་ན་སྤྱོད་ཆད་ལུས་འདིའི་འཆོ་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ཏ་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་བས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་
 བ་མང་དུ་བསགས་ཤིང་སོག་རུམ་དང་སྤྱང་ཆོལ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པར་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་པོ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབས་མོད་ཀྱང་ལུས་འདི་ནི་ཤིང་སྤྱོད་ལ་
 ཅིག་པས་བསྐྱོར་ཞིང་ཆུས་བྱན་ཡང་དགའ་བ་དང་ཆགས་པ་མེད་ལ་སྤྱོད་པས་བཅད་ཅིང་དུམ་བུར་བྱས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲིམས་ཀྱི་མེད་པ་ལྟར་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་བཅད་ན་ཡན་གཞོད་ཅི་ཡང་བྱས་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱོད་། །བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱངས་པ་འཇམ། །བྱ་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་ཀྱང་རུང་། །ཆགས་མེད་ཞེ་སྤང་ཡོད་མིན་ན། །ཅི་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པར་བྱེད། །༡༡ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །སེམས་བདག་གིས་བསྐྱངས་པ་དང་ཕྱིས་
 བྱ་ཆོད་ཀྱིས་ཐོས་པ་གཉི་གའི་ཆོ་ཡང་སྤྱོད་བ་པོ་ལ་དགའ་བ་དང་བ་པོ་ལ་སྤང་བ་མི་འདུག་ན་འདི་ལ་སེམས་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས། །ལྷ་པ་ལུས་ལ་བསྤྱོད་དམད་བྱས་པ་ལ་ཆགས་སྤང་སྤྱོད་མི་རིགས་
 པ་ནི། །གང་ཞིག་སྤྱོད་པས་ཁོ་བ་དང་། །གང་ཞིག་བསྤྱོད་པས་མཁུ་གུར་བ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཤེས་མེད་ན། །བདག་གིས་གང་གི་ངལ་བ་བྱས། །༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །བསྤྱོད་དམ་དམད་ཀྱང་བདག་ལ་བསྤྱོད་དོ་ཞེ་འཇམ་དམད་

དེ་ཞེས་ཁོ་རང་གིས་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་ལུས་ལ་བསྟོན་དམད་བྱུང་བ་ལ་སེམས་བདག་གིས་ཆགས་སྒྲུང་བྱེད་པ་འདི་ནི་བོང་བ་ལ་བསྟོན་དམད་བྱུང་བ་ན་ནམ་མཁས་ཆགས་སྒྲུང་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་
 ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པ་ལོ། །གང་ཞིག་ལུས་འདི་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་དང་བདག་བཤེས་ཡིན་ཞེ་ན། །ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་འདོད་པས། །དེ་ལ་བདག་གོ་ཅིས་མི་དགའ། །^{༡༥} ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ལུས་འདི་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་
 དེ་སེམས་བདག་གི་བཤེས་སམ་མཛའ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུས་ལ་ཕན་པར་འདོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དགའ། དུག་པ་ལུས་སྟོང་པོ་མེད་ཀྱང་དུས་
 མིན་དུ་མི་དོར་ཞིང་དུས་སུ་ཕྱིན་ན་བཏང་བྱར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བས་བདག་གིས་ཆགས་མེད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ལུས་བཏང་བ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་ཡས་པས་ན་སེམས་
 བདག་གིས་ལུས་འདི་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་མི་བྱ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་འདི་དགོན་མཆོག་ལ་དབུལ་ཞིང་བསམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་བཏང་བར་བྱ་ལ། སྦྱོར་
 བས་ནི་ཆོ་དེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཟིན་ཞིང་ཕ་རོལ་ལ་ཕན་བདེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་སྐབས་མཐོང་ན་ལུས་དེ་དོན་མེད་དུ་ཞིག་མི་འཇུག་པར་སྟོང་པོ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་ཡང་བཏང་

༡༡། །བར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལྷོ་འོད་ཀྱི་སྒྲིམ་རབས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཉེས་མང་ཡང་། །ལས་ཀྱི་སྤྱད་བཞིན་བཟུང་བར་བྱ། །༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་མི་སྤྲུག་པ་གོམས་ ། པ་དག་ཕྱི་བ་པ་དང་གསོད་དུ་འཇུག་པར་བཅུན་པ་ལྟར་ལུས་འདོར་རམ་ཞེ་ན། །ལུས་འདི་ཉེས་པ་མང་པོ་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མི་འདོར་ཏེ་རང་གི་ལས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འཕངས་པའི་ཆོ་ཆད་དང་ ། བདེ་སྤྲུག་སོགས་འབད་ཚུ་ལ་མ་བྱས་པར་རི་ལྟར་བྱང་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་སྤང་བར་བསྟན་ཀྱི་ལུས་ཉིད་སྤང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་ལུས་སྤང་བར་ ། བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བསམ་པ་བསྟན་པ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་བས་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པས་ཆོག །བདག་གིས་མཁས་པའི་རྗེས་སྟོན་སྟེ། །བག་ཡོད་གཏམ་ནི་བྱན་བྱས་ནས། །གཉིད་དང་མྱགས་པ་བསྐྱོག་པར་བྱ། །༡༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཡང་འདུ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་དང་། །ཕྱི་ཡོ་བྱད་དང་ ། རང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སོགས་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། །ལུས་སེམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བས་ཞེན་ཞིང་། །དེའི་དོན་དུ་ག་ཐང་དུ་འབད་པ་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་མ་རབས་

གྱི་སྟོང་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྟུང་པ་དེས་ཚོག་གེས་གྱི། ད་ནི་བྱིས་པའི་སྟོང་པ་དེས་སྟོ་ཞིང་སྒར་སྟུང་པ་དེ་ཡང་མཁས་པའི་མདུན་ན་ངོ་ཚ་ཞིང་འགྱོད་ལ། ད་
 ནི་ནམ་དུ་ཡང་དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་སྟོང་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་བཟང་པོར་སྟོང་པ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་གིས་དམ་
 བཅས་ཏེ་བག་ཡོད་གྱི་ལེའུར་བཤད་པའི་གཏམ་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བསྐྱོག་ཅིང་ཅེ་གཅིག་པས་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལྟ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། གོད་
 ཅིང་འགྱོད་དང་གཞོད་སེམས་སྒྲུགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །ལྟ་པོ་འདི་དག་བསམ་གཏན་དགོ་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལགས་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་
 པ་ལྟར་གོད་འགྱོད་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། གཉིད་སྒྲུགས་དང་། འདོད་འདུན་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་པོ། །གཉིས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐས་བྱགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ལྟར། །རིགས་པའི་
 སྐར་ནི་གཟུགས་བྱས་ཏེ། །ཉིན་མཚན་སྟུང་པར་མ་འབད་ན། །བདག་གིས་སྟུག་བསྐྱལ་ནམ་མཐར་ཕྱིན། ། ༡༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མཁས་པ་རྒྱལ་བའི་སྐས་བྱགས་རྗེའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ལུས་སྟོག་དང་

༡༡། །རང་གི་ཞི་བ་ལ་མི་གཟིགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་རང་གིས་རང་ལ་རིགས་པའི་སྤྲན་བཙུགས་ཏེ་ཉིན་མཚན་སྤྱད་པར་མ་འབད་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 གྱི་མཆོ་ལས་རང་གཞན་སྦྱོལ་མི་རྣམས་པས་ད་ནི་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབད་དོ་ཞེས་ཡི་དམ་བཅའ་བའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་བཞི། དེ་བས་སྦྱིབ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ལོག་པའི་ལམ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཏེ། །ཡང་དག་དམིགས་
 ལ་རྟག་པར་ཡང་། །བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་ད་ནི་ལེའུ་འདི་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྷན་
 པ་དེས་འདུ་འཛི་དང་རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་དབེན་པར་སོང་སྟེ། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལས་རིང་དུ་སྦྱོགས་ནས་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་འདུག་སྟེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བརྗེ་བའི་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་ནས་དག་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡེང་བར་མཉམ་
 པར་བཞག་པར་བྱ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱིབ་པ་དག་བྱང་ན་སྦྱོག་ཅིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་འདོད་པའི་ཞི་གནས་སྦྱིལ་སྤྱར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་

མི་སྤྱོད་ཞིང་ཚོག་མི་ཤེས་ལ་མཚན་མར་མི་འཛིན་པར་བཞག་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་རྫོབ་བམ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔན་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
 པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་གོང་ལྟར་བསྐྱུངས་པས་རྟོག་དབྱེད་དགའ་བདེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་རྟོག་རྒྱབ་ནས་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་འཕྲོབ་ཅིང་།
 དེ་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་དམིགས་ཏེ་བཞག་པས་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། སྤྱོན་དང་། བྱི་མའི་གནས་ལ་དམིགས་ཏེ་བཞག་པས་སྤྱོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་མངོན་
 ཤེས་ལྔ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཚེ་གཞན་དོན་གྱི་རུས་པ་གྲུབ་པས་གང་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་འདུལ་བ་དང་། ཚེས་བསྟན་པས་འདུལ་བ་དང་། ཚར་བཅད་པས་འདུལ་བ་དང་། སྦྱོ་བས་འདུལ་བ་དང་། སྦྱོ་བས་འདུལ་བ་
 དང་། དོར་བས་འདུལ་བ་སོགས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པས་སྦྱོར་བའི་གཞན་དོན་མཚན་ཉིད་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དེ་བས་སྦྱིབ་
 པ་བསམ་ལ་བའི་བྱིར། །ལོག་པའི་ལམ་ལས་སེམས་བསྐྱོན་ཏེ། །ཞེས་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིང་། ཡང་དག་དམིགས་ལ། ཞེས་པས་ཡུལ་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་

༡༡། །པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཏྲག་པར་ཡང་། བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པས་ཞི་གནས་ལ་ངེ་ལྟར་བཞག་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསམ་གཏན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་འབད་པས་བད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་
བར་གྱི་ཤེས་རབ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཤད་པར་འབྲེལ་ཏོ། །དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ་ལྷ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཤེས་
རབ་ངོས་བབྱང་བ། སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ། དངོས་འཛིན་དགག་པ། སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ལྷ་པ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྲུག་
བསྐྱེལ་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་སྐྱེད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷ་པ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལུས་སམ། འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱིན་སོགས་ལྷ་ལས་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མ་བསལས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

བྱིན་པ་རྣམས་དུ་ཡང་གྲག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་སྦྱོན་སོགས་ལྷ་པོ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གེས་པར་མི་བྱ་བར་སྦྱར་རང་གཞན་གྱི་སྦྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་དག་ནི་བར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་
 གེས་རབ་སྦྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ། བྱིན་པ་སྦྱོན་པའི་སྦྱོན་དུ་འགོ་བ་གེས་རབ་སྟེ། །ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་དང་བརྩོན་འགྱུས་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱིན་སོགས་ལྷ་པོ་སྦྱོན་དུ་
 གེས་རབ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱིན་སོགས་ཙམ་ལྷ་པོ་དཔུས་ལོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གེས་རབ་གྱི་དམིགས་བུས་བྲིད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཕ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པར་འཛོག་པ་ལ། གེས་རབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གེས་རབ་དེ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པར་མི་སྦྱོ་བའི་བྱིར་འདིར་ནི་བྱིན་སོགས་ལྷ་ཙམ་པོ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་
 སྤེང་བར། བསོད་ནམས་ཆུང་བས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མི་སྦྱོ་སྟེ། །འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱོས་པས་ཀྱང་། །བྲིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གེས་རབ་ངོས་
 བཟུང་བ་ལ་གཉིས། གེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པ། དེ་གེས་པ་ལམ་དུ་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། དེ་སྦྱབ་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

༡༡། །ཀུན་རྫོག་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །འདིར་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཀུན་རྫོག་གི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་
 ཞིག་ཤེས་བྱ་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་འདོད་དོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནི་མང་པོའི་སྐྱ་སྟེ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པར་སྒྲུང་བའི་དོན་དོ། །རྫོག་
 ནི་བརྒྱན་པའི་དོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེར་མི་བདེན་པས་གསོབ་དང་གསོག་དང་ཡ་མ་རྩ་ཙམ་དུ་བྱད་པའི་དོན་དོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོག་དེ་བདེན་པར་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་
 ཐ་སྙད་གི་དོན་དུ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་པའི་རིགས་ངོར་ཡང་རྒྱ་འབྲས་མི་འབྲུལ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཞིག་པའི་
 བདེན་པར་བཞག་གོ། །འདི་ཡང་གཏན་དུ་བའི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དབྱེད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་འཕགས་པ་རྣམས་གི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དུ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ཀུན་རྫོག་ལ་བསྟོས་ན་དངོས་
 པོའི་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཞེས་བྱ་ལ། ཐར་འདོད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྤྱུ་བའི་ཕྱིར་དམ་པ་སྟེ་གཞི་མཐུན་པའི་སྐྱའོ། །

༡༡། །ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་དེ་ནི་སྒྲོ་ཡི་སྒྲིད་ཡུལ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཟད་པས་སྒྲོའི་སྒྲིད་ཡུལ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་གསུངས་ལ། བདེན་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤང་
བའི་ཕྱིར། དེ་ཞིག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་འཛོག་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་རང་སོར་བཞག་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་དཀྱི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དོན་
དམ་སྒྲོ་ཡི་སྒྲིད་ཡུལ་མིན་ཞེ་ན། སྒྲོ་འམ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་མིན་པར་གང་གིས་ངས་ན་འདི་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ངས་ཏེ་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡང་ཇི་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་གྱུར་
ཏེ་མཉམ་པར་གཞག་བྱ་འཛོག་བྱེད་ཉིད་ནི་བར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོད་གསུང་བར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་འབབ་ཅིང་ཆོས་བཞིན་གྱི་ལན་ལྡོན་པར་མི་རྣམས་པ་སྟེ། བྱེ་སྤྱའི་དོན་ཤེས་བྱུག་ཕྱད་དུ་འདོད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་རྣམ་མེད་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་ཅིང་། བྱེ་མདོ་གཉི་གའི་དོན་ཤེས་ཀྱི་རང་མཆོན་རྫས་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་སེམས་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་མ་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་མུ་བཞི་སྟེ་འགོག་གིས་གཞོད་ལ། དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་ཆེད་དུ་མི་འབབ་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་མོས་པས་སྟོད་པ་དྲོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་གི་སྐབས་དང་། མདོན་སུམ་དུ་སྟོད་པ་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྤྲུམ་པའི་མཐོང་བ་ཡང་དག་དུ་རྫོམ་པ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པའི་ཆོ་བས་པའི་ཅེད་མོ་ལྟར་འགྱུར་ལ། ས་བཅུ་པ་བས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྟོའི་ཡུལ་མིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མུང་པོ་ལྷ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོའི་ཡུལ་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་ལ་སྟོ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་བརྟེས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་

༡༡། །གཞན་མཆོད་བྱ་ཞིག་ཤུལ་དུ་མ་ལུས་ལ། མཆོད་བྱ་མེད་པའི་མཆོད་པའང་མི་འཐད་པས་ཡང་དག་པར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དང་མ་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་མངའོ། །བཞི་
 པ་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་འདོད་པའི་དཔེས། །འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་དབྱེད་ཕྱིར། ༤ །འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་དངོས་མཐོང་བཞིན། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་རྟོག་བྱེད་
 གྱི། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མིན་པས་འདིར། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཅོད། ༥ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏྲོ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་འབྲུལ་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྒྱུ་སོགས་སྤང་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྒྱུ་སོགས་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྟོར་བཅས་པ་ཡོད་ནས་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་རྩོད་སྤང་
 གིས་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སལ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉི་གའམ། རྟོལ་བ་སྤྲེལ་བྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མཐུན་པར་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བར་འདོད་པའི་དཔེ་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པས་
 མཚོན་ཀུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་གཏོང་གི་སྟོ་ལ་སོགས་པ་ཕར་སྤྱོད་ལྡོ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྲས་

༡༡། །གཙང་ལ་སོགས་ལ། །གཙང་སོགས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡང་དག་པར་ཡོད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་སྒྲམ་ན། གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སོགས་ཉིད་ཀྱང་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྟུན་པ་ལ་ཞེན་ནས་གོམས་པས་དེའི་སྟོ་སྟེ་བར་བཟད་གྱི་ཚད་མས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ་ཆུར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་གོམས་པས་སྒྱུ་མའི་ཆུ་ཀྱང་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཆུར་ཞེན་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཏིང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ལྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །སུ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འཛིན་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་བཤང་གཅིའི་འབྱུང་གནས་གྱི་ལུས་ལ་གཙང་བ་དང་། སོགས་གྱི་སྒྲས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཆུ་དྲག་དུ་འབབ་པ་ལ་ཆུའི་རྒྱན་རྟག་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ་མི་བདེན་པ་བརྟུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི། །མགོན་པོས་དངོས་བསྟན་དེ་ཉིད་དུ། །དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མིན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་སྡེ་བྱེ་མདོ་དག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་མེད་ན་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་གསུངས་པ་དང་

༡༡། །ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བ་དེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་
 འཛིག་ཏེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བཟློས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་བརྗོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཛིག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འཐད་དེ། དེ་མ་བཞག་ན་མི་སྤྲུག་པ་གོམས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པས་བྱད་མེད་ལ་ཀའ་རུས་དང་མི་གཙང་བར་ངེས་པར་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་བ་དེ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། འཛིག་ཏེན་ནི་བྱད་མེད་བྱས་བྱས་པ་ལ་གཙང་མཛེས་སུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྒྱ་འདྲའི་རྒྱལ་ལས་བསོད་ནམས་ནི། །
 རི་ལྟར་དངོས་ཡོད་ལ་རི་བཞིན། །ཉེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་བསོད་ནམས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་ལ་མཆོད་
 པ་བྱས་པས་རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་འཕྱོང་སྟེ། རི་ལྟར་བྱེད་དོན་སྤྲོ་བ་རྣམས་དངོས་པོར་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་དངོས་པོར་བདེན་པའི་བསོད་ནམས་འཕྱོང་བར་

འདོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སེམས་ཅན་གི་ནས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འདྲ་ན། །གི་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། ༥ །ཇི་སྤྱིད་རྒྱུ་ནམས་ཚོགས་གུར་པ། །དེ་སྤྱིད་སྐྱེ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཡུན་
 རིང་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན། །སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡང་སྐྱེ་མ་འདྲ་བ་ཡིན་ན་དེ་གི་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཇི་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་མའི་རྒྱུ་སྤྲུགས་དང་སྐྱོར་
 བ་ནམས་ཚོགས་པར་གུར་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ནི་སྐྱེ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་མ་ནི་
 སྐྱོ་བུར་བ་ཡིན་པས་མི་བདེན་ལ་སེམས་ཅན་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འོངས་པས་བདེན་ནོ་སྟུམ་ན་ཡུན་རིང་བར་སྤྱང་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་གྱི་ཡུན་
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཁྲི་སོགས་སྤྱང་བ་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་དུ་སྤྱང་བ་ལ་བདེན་བརྟུན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟ་བ་བསད་པའི་སྤྲིག་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་སོགས་
 ལ། །སེམས་མེད་བྱིར་ན་སྤྲིག་མེད་དེ། །སྐྱེ་མའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་ལ། །བསོད་ནམས་དང་ནི་སྤྲིག་པ་འབྱུང་།། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་སེམས་ཅན་བསད་ཀྱང་སྤྲིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། སེམས་ཅན་སྐྱེ་མ་ལྟ་

༡༡། །བྱ་ཡིན་ལ། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པ་ལ་སྤྲིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་འབྱུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་སྐྱུ་ལ་པ་བསད་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པའི་བྱིར། བསད་ཀྱང་སྤྲིག་པར་འགྱུར་བ་མེད་མོད། སེམས་ཅན་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐྱུ་མའི་སེམས་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལས་ནི་སྤྲིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲིགས་སོགས་ནམས་ལ་རྣམ་མེད་བྱིར། །སྐྱུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སྐྱུ་མའི་སེམས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱུ་མའི་སྤྲིགས་སོགས་དེ་ནམས་ལ་རྟ་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་མའི་དབྱིབས་སྦྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ཀྱི་སྐྱུ་མའི་སེམས་སྦྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་སྐྱུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །སྤྲི་ཆོགས་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྐྱུ་མ་དེ་ཡང་སྤྲི་ཆོགས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱུ་མའི་མི་སྐྱུ་ལ་རྣམས་ན་དེའི་སེམས་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་རྣམས་སོ་ཞེ་ན། སྤྲི་ཆོགས་པའི་རྒྱུན་སོ་སོ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱུ་མ་དེ་ཡང་སྤྲི་ཆོགས་པ་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ་རྟ་སྤྱང་སྦྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁང་བཟང་སོགས་མ་ཡིན་ལ། ཁང་བཟང་སྦྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྟ་སྤྱང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུན་གཅིག་གིས་ནི་རྒྱུན་

༡༡། འཛིག་པ་དང་སྤེད་ལེན་སོགས་རྒྱན་ཆད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དེ་རྣམས་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱན་ནི་མ་ཆད་ན་སྐྱུ་མའང་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ནམ་སྐྱུ་
མའི་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱན་ནི་ཆད་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱུ་མ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྐྱུ་མ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། སྐྱུ་བའི་རྟེན་མེད་པར་
ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། འབྲུལ་པ་མེད་ན་སྐྱུ་མ་མི་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་བཀོད་པ། དེ་ལ་མཚུངས་པ་བརྫོད་པ། རྣམ་བཤེན་པའི་འདོད་པ་བཀོད་པ། རང་རིག་སྦྱིར་བཀག་པ། རང་
གསལ་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ། རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་བཀག་པ། བཤེན་འཛིན་ཁོ་ན་དགག་བྱར་བསྟན་པ། རྣམ་མེད་པའི་འདོད་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཆེ་འབྲུལ་པའང་ཡོད་མིན་ན། སྐྱུ་མ་གང་གིས་
དམིགས་པར་འགྱུར། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་རིག་སྐྱུ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་བཤེན་མོད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་སོགས་སྟོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་
བཤད་པ་འདི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་མ་གྱུབ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་འབྲུལ་པའང་ཡོད་པ་མིན་པར་ཁས་སྐྱབས་ན་སྐྱུ་མ་ཉིད་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲུལ་པ་མེད་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་

༡༡། །ན་དེ་ཡང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་གི་ཆོ་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་མཐོང་བྱ་གང་ཞིག་མཐོང་བྱེད་གང་གིས་མཐོང་སྟེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་
 མཐོང་རྒྱ་མེད་ལ་སེམས་རང་གིས་རང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་རང་ཉིད་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་ནང་དུ་བརྟགས་པ་ན་
 མཐོང་བྱ་དང་མཐོང་བ་པོ་དུས་མཉམ་དུ་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་ཞིང་ཇི་ཙམ་བརྟགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་ལ། མཐར་མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་གྱི་སྒྲོས་པ་ཉིད་ཞི་བ་སྤང་བུས་མར་མེའི་ཞིང་དང་སྒྲོམས་
 གྱི་ཆོད་གཞལ་བ་ན། ཆོད་མ་ལོངས་པར་སྤང་བུ་ཉིད་འཆོག་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་སེམས་གྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་
 མདོ་ལས་གསུངས་ལ། རལ་གྱིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་ཇི་ལྟར་མི་གཙོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་མཐོང་ཡུལ་མཐོང་མཁན་མཐོང་བ་གསུམ་གར་དུ་ཅིག་ཆར་འགྱུར་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་སོ་དང་། །ཇི་ལྟར་སོར་སོ་རང་ཕྱེ་ལ། །མི་གཙོད་རིག་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་སེམས་གྱིས་སེམས་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་

༡༡། ཞིག་གཞན་ལ་ནི། བཟློས་དང་ཟློས་མེད་པ་ཡང་མཐོང་། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། སྒྲིན་དེ་མེད་དེ་ཤེལ་དྲངས་པ་སྒྲིན་པོ་མ་ཡིན་ཡང་དང་སྒྲིན་པོ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲིན་པོར་
 སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བཟློས་པའི་གསལ་བ་དང་ཟུངས་སྒྲིན་པོ་ཉིད་སོགས་ལ་ནི་རྒྱུན་གཞན་ལ་བཟློས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིན་པོར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འགའ་ཞིག་
 རྒྱུན་གཞན་ལ་ནི་བཟློས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བཟློས་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་མཐོང་བས་ན་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུན་གཞན་ལ་མ་བཟློས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་
 ཉིད་མིན་ལ་སྒྲིན་པོར་དེ། བདག་གིས་བདག་ཉིད་བྱས་པ་མེད་། ། ༢༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ག་པ་ནི་སྒྲིན་པོ་དང་རང་རིག་དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ་ཟུངས་ལའི་སྒྲིན་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞོན་ནས་སྒྲིན་པོར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་མོད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་དྲངས་མའི་རྒྱུ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་སྒྲིན་པོར་བསྐྱེད་ཟེན་པ་ཡིན་ལ། རང་རིག་རང་གསལ་དུ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་མ་ཟེན་ཅིང་རིག་པ་ནི་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ལ་བཟློས་ཤིང་གསལ་
 བ་ནི་མི་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཟློས་པས་བཟློས་ལྷ་ཡོད་པ་ན་རྟོག་པ་ཡན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་གྱིས་རང་རིག་རང་གསལ་མི་འགྲུབ་ལ་བཟློས་ལྷ་མེད་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེལ་

དར་དང་འཆིང་བུའི་སྒོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒོན་པོར་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཤེལ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱབས་པར་དར་རམ་འཆིང་བུའི་སྒོད་དེའི་ཁ་དོག་མཐོང་བར་བད་གྱི་ཤེལ་སྒོན་པོར་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེལ་སྒོན་པོ་ཉིད་མིན་པ་ལ་རྒྱུན་དེས་ཀྱང་སྒོན་པོར་ཤེལ་དེ་བྱས་པ་མེད་ལ། ཤེལ་བདག་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་སྒོན་པོར་བྱས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྱིས་མར་མེ་རང་
གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་ཅིས་འདྲིའོ། །མར་མེ་གསལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས། ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་ཅི་ན། སྒོ་ནི་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད། ༡༡ གང་ཆོ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མིན་
ན། གསལ་བ་འམ་ནི་མི་གསལ་བ། མོ་གཤམ་བུ་ཡི་འགྱིང་བག་བཞིན། །དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། དེ་ནི་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒོ་ནི་རང་གསལ་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད། རང་རིག་གིས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ་རང་རིག་ཉིད་སྐྱབས་ཤིག །དུག་པ་རང་རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་བཀག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་
ན། རྣམ་ཤེས་དྲན་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན་སྒོན་མྱོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱིས་དྲན་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་

༡༡། །བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་གནས་སོགས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གསལ་ཡིན་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ལས་གསལ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་དེ་ཡང་མིག་སྔོན་དང་ལྡན་པའི་མིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། མིག་གི་རྒྱུན་ལས་གསལ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རིག་བྱ་རང་དང་རིག་བྱེད་ཤེས་པ་དང་རིག་ཚུལ་གསལ་བར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཅིག་ཆར་དེ་གསུམ་གར་དུ་ལྡང་བའི་གནས་མེད་དོ། །བདུན་པ་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་དགག་བྱར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདིར་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱར་གྱུར་པ། །བདེན་པར་རྟོག་པ་བསྟོག་བྱ་ཡིན། ། ༢༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་རང་རིག་མེད་པ་དེའི་ཆོ་གཞན་རིག་ཀྱང་མི་འཐད་པས་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཤེས་པ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་མཐོང་ཐོས་གྱི་ཤེས་སོགས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཁོ་ན་སྟོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱི་དོན་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ཡང་ལོང་བ་

༡༡། །འདིར་འབྲུར་རོ་ཞེ་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་བྱོད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པར་འབྲུར་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་སྐྱུ་མ་དེ་དངོས་པོར་འདོད་ན་ནི་ཇི་ལྟར་
 སེམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ་སེམས་ལས་གཞན་ཡིན་དགོས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་ན་སྐྱུ་མ་ནི་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྩ་ས་སྤྲུགས་གྱིས་སྐྱུ་ལ་པ་ལ་རག་ལས་ལ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱུ་མ་མཁན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱུ་
 མ་དེ་སེམས་ལས་གཞན་མིན་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ཐ་མི་དད་པས་སེམས་དངོས་པོར་མེད་དེ། སྐྱུ་མ་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་བདེན་མིན་ཡང་། །བཟླ་བྱ་དེ་བཞིན་ལྟ་བུད་ཡིད། །ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚུད་པ་སྤྲོད་བར་འདོད་ནས་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱུ་མ་བདེན་པ་མིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟླ་བྱ་ཙམ་དུ་གྲགས་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལེགས་ཏེ་ལྟ་བུད་གྱི་ཡིད་ཀྱང་རང་རིག་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་
 བདེན་པ་ལྟ་བུད་དུ་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་རྟེན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་བཀོད་པ། དེ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དངོས་རྟེན་ཅན། །གཞན་དུ་དེ་ནི་
 མཁའ་འབྲུར་འབྲུར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། བྱི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་འཁོར་བ་འདི་དངོས་མེད་ཡིན་མོད་ཀྱང་རང་རིག་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྤང་གི་དེ་ནི་

༡༡། །མཐའ་མེད་པར་གོ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཞེན་པས་ཚད་འཇལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཤེས་པ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱུ་མར་མཐོང་བ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ། སྟོང་
 ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ། དེ་གཉི་གའི་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ རྩོད་པ་སྤང་བ། དངོས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྐྱེན་པ། མཐར་འཛིན་དང་བྲལ་བས་རང་དོན་ཆོས་སྐྱུ་འཕྲོག་
 པ། དེ་ལས་འབད་མེད་དུ་གཟུགས་སྐྱུ་འབྱུང་ཚུལ། སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ། སེམས་ལྷན་མིན་ཡང་མཚོད་པས་བསོད་ནམས་འཕྲོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱུར་ཤེས་
 ན་ཡང་། རི་ལྷར་ཉོན་མོངས་ལྷོག་འགྱུར་ཏེ། །གང་ཆེ་སྐྱུ་མའི་བྱད་མེད་ལ། །དེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སྐྱེ་འགྱུར། ། ༣༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། དབྱུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱུར། ཤེས་ན་ཡང་
 རི་ལྷར་ཉོན་མོངས་ལྷོག་འགྱུར་ཏེ་གང་ཆེ་སྐྱུ་མའི་བྱད་མེད་ལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་སྐྱུ་མ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས། །སྟོང་ཉིད་
 བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་ཉིད། །དེས་ན་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ། ། ༣༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བྱེད་པ་པོ་སྐྱུ་མ་མཁན་ནི་སྐྱུ་མའི་སྤྲལས་བསྐྱབས་པར་བཟད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་མ་མནན་ཞིང་བག་ཆགས་མ་སྤངས་

༡༡། །བཀྲ་སྐྱོན་འདི་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་གང་ཡང་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་། གྲོལ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྟོས་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་མཐོང་བ་འདི་ཉིད་གོང་དུ་འབྲིས་ཤིང་གོམས་པས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཆོ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །དེ་ཆོ་དངོས་མེད་
 རྟེན་བྲལ་བ། །སྟོ་ཡི་མདུན་དུ་ཇི་ལྟར་གནས།། ^{༣༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟར་མཐོང་བས་བདེན་རྟོག་གི་དངོས་འཛིན་ལོག་ཅིང་གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
 ཡང་དངོས་མེད་རྟེན་བྲལ་ཙམ་གྱི་བྱད་ཤིང་གི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཏྲི་མ་མེད་པ་དུས་མཐའི་མེ་ཕྱེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་ཇི་ལྟར་གནས་ལ། བྱད་ཤིང་ཟད་པ་ན་མེ་ཡང་རང་ཞི་བ་ལྟར་
 ཤེས་རབ་ཏྲི་མ་མེད་པའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞོན་མ་ནས་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟག་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དབྱིངས་སུ་དེ་ལྟར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐར་འཛིན་དང་བྲལ་བས་རང་

དོན་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག། སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པ། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། ། ༣༧ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཅིང་འདུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ས་དང་ས་རྣམས་སུ་མངོན་པར་སྐྱུངས་པས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་རོ་གཅིག་པ་ཚུལ་གང་
 ལའང་མི་གནས་པའི་གནས་པ་ཅན་སུས་ཀྱང་གང་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་གོམས་སུ་བྱར་མེད་པའི་དོན་ལ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་པས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་
 མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་གི་ཆེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་འདིར་དག་སྒྲུ་ནི་གཉིས་ཆེག་མིན་པར་མང་ཆེག་ལ་འགྱུར་བྱུང་དུ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱིས་མཚོན་ནས་འཁོར་འདས་
 དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་པ་དང་བརྟུན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་སུ་དམིགས་པ་གང་ཡང་ཤེས་རབ་ཏུ་
 མ་མེད་པའི་སྒྲོ་ཡང་དག་པ་དེའི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པ་འགར་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཚུལ་གང་ཡང་མ་གཟིགས་མི་

༡༡། །གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་ཤད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིང་པོ་དང་བྱུང་ངུ་དང་གིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་ལྷུ་མ་པོ་དང་འཛིངས་པ་དང་མ་
 འཛིངས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གནས་མོད་ཀྱི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྱེ་ཤད་སྒྲ་ཆོགས་པར་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲན་དང་སྒྲགས་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་སྒྱུངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ན། སྐྱེ་
 ཤད་དེ་དག་ལས་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་མ་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་འདས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིང་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་ཕྱ་བ་དོན་དམ་དང་ལྷུ་མ་པོ་ཕྱ་མོ་ལྟ་བུ་ཐ་ན་ཆོས་དབྱིངས་སུ་དམིགས་པ་ཡང་ཉེ་
 བར་ཞི་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་གང་ཐོབ་པའི་བྱུང་ཆུབ་དང་གང་གིས་འཐོབ་པ་པོ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་གང་དུ་འཐོབ་པའི་གནས་འོག་མིན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཐོབ་པའི་ཚུལ་འཆང་རྒྱ་བའི་
 གོ་རིམ་སོགས་འདུ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བྱུང་ཆུབ་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་ལ་དམིགས་སུ་ཡོད་མེད་ཉིད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གདགས་མི་རུས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་པས་རབ་ཏུ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཞི་བ་ཉིད་དེ་འདིའི་

རང་བཞིན་ཉིད་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་བསམ་བརྗོད་པར་མི་མཛད་དོ། །བཞི་པ་དེ་ལས་འབད་མེད་དུ་གཟུགས་སྤྱོད་འབྱུང་ཚུལ་ནི། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་གཤིང་། །རི་ལྷོང་རེ་བ་ཡོངས་སྒྲིང་བ། །དེ་བཞིན་གདུལ་བྱར་སྒྲོན་ལམ་གྱི། །དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྤྱར་སྤྲང་དོ། །³⁴ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་གནས་ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་པ་འོག་མིན་སྤྱད་པོ་བཀོད་པར་སྒྲིད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྤྱར་ཚུལ་གང་ཡང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཆེ་རང་དང་གཞན་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འོག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་པར་ཆད་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་སྒྲིང་གི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་མོད་གྱི། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་བྱིར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྷོང་སྒྲོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་དོན་ལ་བལྟོས་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནར་དགོངས་པའི་གོམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་སོན་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རྣམས་གྲུབ་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁའ་ལྷོང་སྒྲོས་པ་ནི་བ་དེའི་ཆེ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྒྲོན་ལམ་དང་བྱགས་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཅིག་

༡༡། །ཆར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་རྟོག་པ་མེད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པོ་ལ་དགོས་འདོད་སྟོལ་བ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་གོས་དང་།
 རྒྱན་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་གང་འདོད་སྤང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དག་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 ཞོར་བུ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱར་སྒྲུང་བས་ཚོས་གྱི་དགོས་འདོད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྟོལ་ལ། ཅུང་ཟད་དག་པ་རྣམས་ལ་མཚོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྐྱ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་ལས་དང་པོ་
 པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཐོའི་ཐེག་པ་བཟའ་བཏུང་ལྟ་བུ་དང་། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་དག་ལ་ངེས་ལེགས་གྱི་ཐེག་པ་གོས་ལྟ་བུ་དང་། གདུལ་བྱ་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་རྒྱན་གྱི་མཚོག་ལྟ་བུ་
 སྟོལ་བར་མཛད་ལ། མ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་དང་ཚངས་སོགས་ནས་གཟིངས་དང་བམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྤྱིད་པ་དང་། མི་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པ་གང་དུ་ཡང་སྒྲུང་བས་
 དོན་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་གྱི་སྐྱ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་གྱི་སྐྱར་སྒྲུང་བ་གདུལ་བྱ་ལ་འབྱུང་ངོ་། །ལྷ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི།

དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་ནི། མཆོད་སྒོར་བསྐྱབས་ནས་འདས་གུར་པ། དེ་འདས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་དེས། དུག་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱེད་བཞིན། ༣༤ །བྱང་ཆུབ་སྒྱུད་དང་རྗེས་མཐུན་པར། རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྒོར་བསྐྱབས་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མུ་ངན་ལས། འདས་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད། ༣༥ ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རིགས་སྒྲགས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུས་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་མཆོད་སྒོར་བྱས་ཏེ་དེའི་རྩེར་མཁའ་ལྗིང་གི་གཟུགས་བྱས་ཏེ་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་བྱིས་ཅི་ཞིག་ན་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་དུས་ལས་འདས་པར་གུར་ལ། དེ་འདས་ནས་ཡུན་གིན་དུ་རིང་མོ་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་མང་པོ་ལོན་ཡང་མཆོད་སྒོར་དེས་གཞན་གྱི་མཐོང་བའི་དུག་དང་། རྗེ་ཡི་དུག་དང་། ཁོང་དུ་སོང་བ་དང་། རེག་པའི་དུག་ལ་སོགས་པ་དང་གྲུ་ནད་ཀྱིས་གཟེར་བ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་རེག་པས་ཀྱང་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སྒྱུད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྒོར་བསྐྱབས་པ་དེ་ཡང་སྒོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལས་མིང་འདོགས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱན་དེ་ནི་རྗེ་རྩ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མོད་ལ་རྣམ་པར་ལོག་ཅིང་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་ལས་འདས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བྱང་ཆུབ་པས་

༡༡། །བདག་གཞན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྣམས་མ་ལུས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་རྟོག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་སེམས་ལྡན་མིན་ཡང་མཆོད་པས་
བསོད་ནམས་འཕྲོག་པ་ནི། སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་བྱས་པས། །ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལྡན་པར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་བཞུགས་པའམ་མྱ་ངན་འདས། །མཚུངས་པ་ཁོ་ནར་བཤད་ཕྱིར་རོ། །^{༣༥} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་བ་ན་རེ། འོ་
ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མི་མངའ་བ་ཡིན་ན་སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་དགོང་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་
པ་ལ་གདུགས་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱས་པའམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་གདུང་གི་རིང་སྤེལ་སོགས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ནི་བསོད་ནམས་བྱུང་མེད་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་
རྟོག་བརྩེགས་པའི་གཟུངས་ལས། གང་གིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ནས་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱས་པ་དང་། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་སྤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་
བསོད་ནམས་ནི་མཉམ་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གང་གིས་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའི་སྐྱེ་གདུང་ལ། །སེམས་ནི་དད་པ་མཉམ་པ་ཡིས། །མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་མཉམ་པ་

འབྲུང་། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་ལས། གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་མཆོད་པ་དང་། །གང་ཡང་མུ་ངན་འདས་པ་ཡི། །རིང་སྤེལ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་མཆོད་པ། །སེམས་ཀྱང་མཆུངས་ལ་འབྲས་
 བྱའང་མཆུངས། །ཞེས་སོགས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སྒྲན་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་བམ་ནི་དེ་ཉིད་དུའང་། །རུང་སྟེ་དེ་འབྲས་ལུང་ལས་ཡིན། །དཔེར་ན་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །རི་ལྷོ་འབྲས་
 བྱ་བཅས་པ་བཞིན། །^{༣༧} ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཅི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནམ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། ལན་ནི་དེ་རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་བམ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གང་དུ་ཡིན་ནའང་རུང་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འབྲས་བྱ་གྱ་ལོམ་པ་དང་བཅས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་། ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་ནི་བདེན་
 པ་གཉིས་རེ་ཞིག་དབྱུད་མི་དགོས་ཏེ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་མ་དབྱུད་པར་བཀའ་བསྩལ་བའི་བྱིར་། རིན་ཆེན་སྦྲེང་བར། དོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། །ལྷག་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡོད་མིན། །
 ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲུབ། གང་བྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་བྱིར་དྲང་སྟོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་།

༡༡། །ན་ལན་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་གཟིགས་ཏེ་སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་སྟེ། མཆོད་རྟེན་དང་གྲུགས་བམ་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་བཞིན་ནོ། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིད་ཅག་དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་བདེན་པ་དང་བཅས་
པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ལུང་གིས་སྐྱབ་པ། རིགས་པས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དགོད་པ། ལུང་གི་ལན་མདོར་བསྟན་
པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་གྲུབ་མཐའ་པ་ན་རེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་
དུ་མཐོང་བས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལུང་གི་ལན་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་
གསུངས། ། ༤༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་མེད་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། དངོས་པོའི་འདུ་

༡༡། །འགྱུར་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནིང་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་བར་ཡང་དེས་ཕྱོགས་མཆོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་
 ལྟར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་བ་སྦྱིར་ཉུང་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྟོག་པ་ལྟར་བྱེད་པ་མང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་འདུ་ཤེས་དང་
 ཆོར་བ་བཀག་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་བདག་དགྲ་བཙུག་ཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་དགྲ་བཙུག་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་བ་སྦྱིར་དེ། དཀོན་མཆོག་ག་
 ཟ་མ་རྟོག་གི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིར་བྱང་སྤྱོད་མངོན་ཤེས་ལྡན་ཕྱིས་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་སྡུ་མ་ལྡན་བརྒྱུ་མཐོང་། དེ་ཕན་མ་མཐོང་བས་དེ་ཕན་བདག་མེད་
 དོ་ཞེས་སོགས་སྦྱེ་བ་སྡུ་ཕྱི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཙོ་བོར་ཉན་ཐོས་རྟོག་གི་པ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོག་ཙམ་འཛིན་ནིང་དེ་ལ་རིག་གོལ་གྱི་
 སྤྱོད་ས་པར་རྫོམ་པས་ཁེངས་པ་པརྟེ་ཏ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་ཤིང་ཁས་འཆེ་བ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མི་ཤེས་པར་རང་གི་ཤེས་པའི་སྤྱང་མའི་འདོམ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཀྱི་ནམ་

མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚད་འཛིན་ཞིང་ཟིན་པར་རྫོམ་སྟེ། དེ་དང་མ་མཐུན་ནོ་ཅོག་ཆོས་མིན་པར་སྒྲི་ཞིང་ཁོང་ཁྱོད་བས་གཤེ་ཞིང་སྒྲོང་བར་བྱེད་དེ། སྒྲིན་ཆེན་པོ་དང་རྩ་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་
 ཡུལ་དབུས་དང་། རུབ་ཕྱོགས་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པར་ཐེག་ཆེན་སྒྲོང་བ་ཉན་ཐོས་པར་ཁས་འཆེ་བ་འདི་སྟེད་རེ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་པས་ངན་འགོ་མཐའ་ཡས་པར་
 གཞོལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བོད་ཡུལ་འདིར་ཡང་མཐའ་བཞི་བསལ་བའི་ལྟ་བ་ལ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་པ་ཞེས་འགོག་པ་དང་། སྒོ་བལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤར་གི་ལུགས་
 ཞེས་འདོར་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་སྤང་དོར་མེད་པར་བསྟན་པ་སོགས་ལ་འོག་པའི་ཆོས་ཚད་མེད་པར་འཛིན་པ་པོ་སྒྲི་བའི་ཉི་མར་རྫོམ་པ་མཐའ་ཡས་པར་བྱུང་
 ཞིང་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ད་ལྟའི་བར་དུ་འང་དེའི་ཆོས་སྒྲོང་གི་རྩོད་རྟེན་ལ་སྒྲོས་རྒྱུ་ཆེར་སྟེལ་ཞིང་ས་འོག་གི་སྒྲོ་འབྱེད་པར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐལ་ངན་གིང་སྒྲིན་ལྟ་བུ་དག་ན་རེ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་མེད་དེ། ཤུ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་དངོས་གྱི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐོས་ན་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འོང་རིགས་པ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

༡༡། །མདོ་སྤེལ་འཇུག །འདུལ་བ་ལ་སྒྲུང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ན་བཀར་གསུངས་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེད་ཀྱི་མདོ་སྤེལ་མི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྱུབ་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་ནི་ཇི་ལྟར་གྱུབ། །གང་བྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྱུབ། །དང་པོ་ཁྱོད་ལ་འདི་མ་གྱུབ། ༤། །རྒྱུན་གང་གིས་ནི་དེར་ཡིད་ཆེས། །དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཡིན་པར་མ་གྱུབ་ན། ཉན་ཐོས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་སྤེལ་སྤོད་གསུམ་ནི་བཀའ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་གྱུབ་ཅེས་དྲིའོ། །གང་གི་བྱིར་ཡུ་བུ་གཉི་ག་ལ་འདི་གྲགས་ཤིང་གྱུབ་པས་སོ་
ཞེ་ན། ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་བཀར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནམ། བྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཐུས་བཀར་ཤེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཤེད་མ་བྱེ་
བའི་དུས་དང་གྱུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པས་བཀའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་སྤོངས་པའི་བྱིམ་པའི་དུས་ན་འདི་བཀའ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ལ་མ་གྱུབ་པའི་བྱིར། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གང་གིས་ནི་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བསྟན་པ་དམ་ཆོས་དང་། འདྲེན་པ་དགོ་འདུན་ལ་དེ་དང་དེར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ན་ནི་འདི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཟབ་རྒྱས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབ་ངག་བཀོད་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལ་རྟགས་ཀྱང་མི་འགྱུབ་མོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཕྱོག་པའི་མཚུངས་པ་བསྒྲེས་ཏེ། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། བཀའ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་མདོ་དང་མཚུངས་པར་བདེན་བཞི་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁྱེད་ཅག་གི་མདོ་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་གཅིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པར་ཡང་སྐྱབ་རྒྱས་པ་ཅིས་མ་ཡིན། བཞི་པ་རང་གིས་མ་རྟོགས་པ་གཞན་འགོག་བྱེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། ངག་གང་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ། །སོགས་པས་གཏིང་མ་དཔོགས་གྱུར་པ། ༤༤ །དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་མ་རྟོགས་པས། །གཟུང་བྱ་མིན་པར་སུ་ཞིག་བྱེད། །དེ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་མཚུངས། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངག་གང་དག་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཏིང་དཔོགས་པར་མ་གྱུར་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་ཟབ་མོའི་གནས་མཐའ་དག་དྲིས་པ་ན་སྟོབས་པ་གཏུགས་པས་ལན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ཆོ། ཅི་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ། ཉན་ཐོས་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བདག་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་གྱི་བྱང་།

༡༡། རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཤིང་། ལུ་མོ་ལྷ་མཆོག་དང་། ལུང་མེད་འགྱུར་བ་དང་། དྲི་
 མ་མེད་པར་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོབས་པས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་དོན་ཅན་དེ་ནི་བྱིད་ཅག་རྟོག་གི་སྒྲོགས་གཅིག་པའི་ཤེས་
 པ་ཅན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོད་མར་བབུང་བུ་མིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད། གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་གིས་མ་ཤེས་པ་ལས་ཡང་དག་མིན་པར་སྒྱུབ་ནུས་ན་དེ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་
 མཚུངས་ཏེ་བ་ལང་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་དང་ཚུད་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་རྟག་གང་དུ་ཡང་སྒྱུབ་མི་རུས་པར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་གཉིས་འདོད་པས་བདེན་ན་ནི། རིག་བྱེད་
 སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར། ༄༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་བྱོད་གྱིས། གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྲུབ། །ཅིས་ལན་བཏབ་པ་འདི་ཡང་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོལ་བ་རང་གཞན་
 གཉི་གས་རེ་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད་པས་བདེན་པ་ཡིན་ན་ནི་རིག་བྱེད་བཞི་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་ཁས་སྤང་བུར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་རེ་ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཚུད་བཅས་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ལུང་

ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བུས། རྫོན་ཚེ་བདག་ནི་ལྟ་ལ་ཆགས་གུར་པ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བཀྱར་བའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱ། །དེ་ནས་མགོན་པོས་བདག་གི་བསམ་མཁུན་ནས། །ལྟ་བ་དགོལ་བྱིར་མུ་ངན་
འདའ་བ་གསུངས། །ལྟ་བར་གུར་བ་དེ་དག་ཀུན་ལས་བཀོལ། །བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་ཐོབ་སྟེ། །དེ་བྱིར་བདག་ནི་མུ་ངན་འདས་སྟམ་བགྱིད། །མུ་ངན་འདས་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་མ་ལགས། །གང་ཚེ་
སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཙོར་གུར་ཏེ། །ལྟ་མི་གཞོད་སྦྱོན་སྦྱོན་པོས་མདུན་དུ་བདར། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན་གྱི་གཟུགས་ལྡན་པ། །དེ་ཚེ་མ་ལུས་མུ་ངན་འདས་པ་ལགས། །ཞེས་གསོལ་བ་སོགས་
མདོ་མང་པོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཅིང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །མུ་ངན་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བུམས་
པ་བཞེད་པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་དམིགས་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་བཟོད་པ་འཐོབ་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་བཟོད་པ་ཡང་མི་འཐོབ་པ་དེ་ལ་བྱང་
ཆུབ་ལྟ་ག་ལ་འཐོབ་པའི་བྱིར། །གཉིས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ལས་མ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རུས་

རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྟེང་པ་ནི། །མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། །སྟེང་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། ། ༤༧ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་བདེན་མོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྟེང་པ་སྦྱི་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྟེང་
 པ་ནི་མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་དགྲ་བཙུམ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་
 ཤེས་འཇུག་མི་རུས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་དག་ལ་སྟེང་པ་འདི་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཀྱན་ནས་མོངས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟེང་པ་
 ཅི་སྟེ་མེད་དེ། །ཁ་ཟས་ཆོལ་བ་དང་སྒྲན་བསྟེན་པ་སོགས་མཐོང་བའི་སྦྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ་སྟོམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པ་སོགས་ནི་དགོས་པ་
 བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེང་པ་ཡིན། །ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཉན་རང་དེ་དག་ལ་སྟེང་པ་ཡོད་དེ་ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེང་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཆོར་
 པ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྦྱིར། འོ་ན་སྟེང་པ་ལས་ལེན་པ་དང་དེ་ལས་སྟེང་པ་འབྱུང་བས་དེ་དག་སྟེང་པར་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལས་ཉོན་མཛོན་གྱུར་པས་འཕངས་པའི་ལེན་སྦྱེ་མེད་

༡༡། །ཀྱང་བག་ཆགས་ཕྱ་མོས་བསྒྲོས་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་འཆི་འཕོ་བར་བསྐྱར་བའི་ལེན་སྐྱེ་ནི་ཡོད་དེ། དེའི་བྱིར་དེ་དག་གིས་མ་རིག་བག་ཆགས་
 ཀྱི་ས་སྤངས་པའི་གཙང་བ་དམ་པ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་པའི་རྟག་པ་དམ་པའི་ས་རོལ་དུ་སོན་པ་མ་ཐོབ་པར་དཔལ་བྱེད་གི་མདོ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་
 མ་རྟོགས་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྟན་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། ཡོ། །སྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་སྟོང་པོར་མི་ཆེ་
 རྟེ། སྟོང་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས་ནི་ལན་གཅིག་འགགས་པ་ན་ཡང་སྤྲར་ཡང་རྒྱུན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་རི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་སྟོམས་འཇུག་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས་སུ་སེམས་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་སྤྲར་ཡང་སང་དེ་འཁོར་བའི་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉི་གའི་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བ་ལ་གསུམ། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་

༡༡། །སྤྱི་མཐུན་དག་པའི་མཆོག་ཡིན་པ་མདོ་སྤེལ་བྱ་མཆོག་ལྷ་བྱ་ལས་མང་དུ་བཤད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པའི་དོན་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་སྤྱི་མཐུན་གྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲིམ་པ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ལ་གཅིག་དུ་བཅུ་ན་ཞིང་འབྲས་བྱ་ལ་སྤྱིར་བར་ལྷ་བ་རང་གིས་རང་སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་
 པ་རང་གཡོས་གྱི་འདམ་དུ་རང་ཚུད་ནས་ཅི་བྱ་གཏོལ་དང་བྱལ་བ་འདི་ནམས་གྱི་དོན་དུ་ཅེ་གཅིག་དུ་འབད་པ་སྤྱི་ན་པ་མཁས་པ་ནད་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་ལྷ་ར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་བྱིས་པ་
 གང་དུ་བྱིང་བའི་འདམ་གྱི་ཟབ་བྱུང་ཞིང་མཚུ་ཞིང་ཚུང་བར་ཤེས་པ་ལྷ་ར་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་རང་ཉིད་འདམ་ལྷ་བྱའི་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་འཛིགས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བར་
 གྱུར་ཞིང་སེམས་ཅན་འབྱེན་པའི་རྣམས་པའང་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྤིང་པར་འཁོར་བར་གཞན་དོན་དུ་གནས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྤྱིར་བྱིང་པ་ཉིད་བསྒྲིམས་པའི་དངོས་
 གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པས། བདག་སྤྱིར་མ་ལུས་ཤེས་རབ་གྱིས་བཅད་དེ། །སེམས་ཅན་སྤྱིར་སྤྱིར་བཅེ་ལྷན་ཞི་འཕྲོ་བ་མིན། །དེ་ལྷ་ར་སྤྱི་བཅེ་བྱུང་ཚུབ་ཐབས་བསྤྱིན་པས། །

འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་མྱ་ངན་འདས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྟོང་རྗེས་ནི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་སྟོང་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་བས་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཕྱོགས་ལ། །མུན་འབྱེན་པ་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ་བར། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ། ༥༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལོ་ཏྲག་འདོད་ལ་རྒྱ་སོ་ནམ་འགོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གནག་རྗེས་
 གྲང་དམད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མུན་འབྱེན་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲིག་གོགས་ཀྱི་ངག་
 ལ་ཡིད་མི་རྟོན་ནིང་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འདི་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་
 མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །མུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །དེ་ནི་རི་ལྟར་སྐྱེད་མི་བྱེད། ། ༦༠ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཚོགས་ནང་གི་མུན་
 པ་སྟུག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་སྦྱར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པས་ཞུགས་པ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ནམ་མཁའ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟ་

༡༡། །བུའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་སྒོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སུ་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བསལ་སྟོབས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནས་སྐྱ་ཅེ་བྱེ་བའི་ཆའི་
 སྐབས་གྱི་ནམ་མཁའི་བར་རེ་རེ་ཞིང་གི་རྒྱ་ཚད་དང་བྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རེ་རེ་ཞིང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། མཐར་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་ལས་འདས་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། སྤང་བོ་ལྟ་དང་། ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་སྤང་བྱ་དང་ཐོབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སམ་
 སྟོང་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ལ་བསྟོས་ནས་རྣམ་
 པར་འཇོག་གོ། །དེས་ན་མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་རུང་གཞན་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟོན་པར་འཁོར་བར་གནས་པར་འདོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆེན་པའི་

བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དེ་འཕྱོང་པའི་རྒྱ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་སྒྲོམ་པར་མི་བྱེད་དེ་འདི་ཁོ་ན་སྒྲོམ་པར་རིགས་སོ། །དངོས་གང་སྟུག་བསྐྱེད་བྱེད་པ། །
 དེ་ལ་སྟུག་པ་སྟེ་འགྱུར་མོད། །སྟོང་ཉིད་སྟུག་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་པ། །དེ་ལ་འཛིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྟེ། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཅག་ནི་མ་སྐྱུངས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟུག་གོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་སྟུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 དེ་ལ་སྟུག་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་རིགས་མོད་ཀྱང་ཡན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྟུག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་མི་རིགས་པར་འཛོག་སྟེ། ནད་ལ་སྟུག་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲན་དང་སྒྲན་པ་ལ་སྟུག་པར་མི་བྱེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འདིས་ནི་དངོས་འཛིན་གྱི་ནད་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། སྒྲན་དང་སྒྲན་པའི་མཆོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཛིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྟེ་སྟེ་འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་
 མེད་པར་དད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། སྦྱིར་བདག་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ། རིགས་པ་ཅན་པ་དགག་པ། བདག་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་མི་འགལ་བ། ཞར་ལ་དཔྱོད་པ་པ་དང་རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་པའི་གང་ཟག་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡༡། ལྷན་པ་པོའི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ། ལུས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སེམས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་ཡོད་ན་ནི། །ཅི་ཡང་རུང་ལས་འཛིགས་འགྱུར་
ན། །བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་པས། །འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་སུ་ཞིག་ཡིན།། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། སྟོང་ཉིད་སྟུག་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་པ། །དེ་ལ་འཛིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་འཛིགས་པའི་
གནས་མིན་པར་བསྟན་ནས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གལ་ཏེ་འཛིགས་པ་པོ་བདག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་འཛིགས་གནས་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་འཛིགས་པར་འགྱུར་ལ་རག་མོད་ནའང་བདག་ཉིད་ནི་འགའ་ཞིག་སྟེ་
ཆུང་དུ་ཅུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་འཛིགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཐོག་མར་འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་པོ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་བརྟག་པར་བྱོས་ཤིག་གོ། །གཉིས་པ་ལུས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། སོ་དང་སྐྱ་སེན་
བདག་མ་ཡིན། །བདག་ནི་རུས་པ་བྲག་མ་ཡིན། །སྒྲུབས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆུ་སེར་དང་ནི་རྩག་ཀྱང་མིན། ༥༦ །བདག་ནི་ཞག་དང་རུལ་མིན་ཏེ། །སྒོ་མཆིན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། །ནང་རོལ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། །བདག་ནི་བྱི་
ས་གཅིན་མ་ཡིན། ༥༧ །ཤ་དང་པགས་པ་བདག་མིན་ཏེ། །དྲོད་དང་རླུང་ཡང་བདག་མ་ཡིན། །བྲུག་བདག་མིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་བདག་གོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ནི་མེད་ལ་

ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སོ་དང་སྒྲ་དང་སེན་མོ་ནི་རུས་པ་དང་སྒྲ་ཡིན་གྱི་བདག་མ་ཡིན་ལ་བདག་ནི་རུས་པ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྲག་ནི་བདག་མ་ཡིན་ལ་བདག་ཀྱང་ཁྲག་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་སེར་དང་ནི་རྣག་ཀྱང་མིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ལྗན་ལྗན་ཡིན་ལ། བདག་ལྗན་ལྗན་དུ་མི་རིགས་ཤིང་ལྗན་ལྗན་བདག་དུ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་ཞག་དང་རྩལ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ནང་གི་རྩལ་མས་སྒྲ་བཟད་དོ། །སྒྲོ་མཆོན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། ནང་རོལ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་གར་བཟད་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་ཕྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ནི་བས་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ག་དང་པགས་པ་དང་རུས་པ་དང་རྩ་དང་རྩུས་པ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དུར་བྱོད་དུ་བོར་བའི་ག་སོགས་བདག་དང་བདག་གི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ལ་ལུས་འདིའི་ག་སོགས་དང་དེ་དག་ལ་བྱུང་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ས་ཁམས་དང་། རྩལ་མས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱོད་མའི་ཁམས་དང་རྩུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་པ་དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐབ་ཀའི་མེ་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་སྒྲུད་པའི་རྩུང་བདག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ན་

༡༡། །བ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བྱ་ག་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིའི་སྐར་ཁུང་བདག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སེམས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་ཏུ། །
 རྣམ་ཤེས་དུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། ། ༥༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་བདག་མ་ཡིན་མོད་སེམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་
 བདག་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཡི་བདག་ནི་རྟེན་ལ་རག་ལས་པར་མི་རིགས་པ་དང་བདག་གི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་འདི་དག་ལ་བདག་གི་བའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་
 པའི་བྱིར། བདག་ཡིན་ན་བདག་གི་བར་འགལ་ཏེ་བདག་ཀྱང་ཡིན་ལ། བདག་གི་རྟ་ཡང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར། ཚོགས་དུག་པོ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་
 པའི་ཚོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་དུག་ཏུ་བཞག་པའི་བྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བདག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་མ་བསྟན་ཏེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཟབ་ཅིང་སྤྱ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་

ནའང་དེ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་བའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་རྒྱ་མེད་དུ་ལྟ་བ་ལྷོག་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ནི་དགོངས་པས་གསུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་སེམས་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདག་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ལ་སྣང་བར་རིགས་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་རང་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་སྣང་བ་ལས་ན་བདག་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བམ་དོན་དམ་དུ་འང་རུང་དཔུང་པའམ་ཐ་སྟོད་དུ་འང་རུང་སྟེ་ནམ་དུ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་བཞི། སྐྱ་འཛིན་རྟག་པ་བཀག་པ། དེས་གཟུགས་འཛིན་པ་བཀག་པ། བལྟོས་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་བཀག་པ། རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུར་བདེན་པ་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཤེས་པ་ནི་བདག་ཡིན་ལ་དེ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། དེའི་འདོད་པ་ལས་དུ་ལ་ཐུན་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མ་ཉམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ཆ་མི་མ་ཉམ་པ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ཞིང་རྟག་པ་དང་འདྲེས་པ་ལས་ཆེན་པོའམ་སྟོ།

༡༡། །གཟུགས་འཛིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གསུམ་པ་བལྟོས་པའི་དབེ་བརྗོད་པ་བཀག་པ་ནི། གཅིག་ནི་ཕ་དང་བུ་ཉིད་དུ། །བཏགས་ཡིན་ཡང་དག་ཉིད་མིན་ཏེ། ། ༤༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་
 གཅིག་ཉིད་ཕ་ལ་བལྟོས་ནས་བུ་དང་བུ་ལ་བལྟོས་ནས་ཕར་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་ནི་རེས་ཕ་དང་རེས་བུ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ནི་བལྟོས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་
 མ་ཡིན་ལ། མ་ལྟོས་པའི་ཆེ་ཕ་བུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྙིང་སྟོབས་རྩལ་དང་ནི། །ལུན་པ་བུ་མིན་ཕ་ཡང་མིན། །དེ་ནི་སྐྱེ་འཛིན་དང་ལུན་པའི། །རང་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་མ་ཡིན། ། ༤༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་
 བྱོད་འདོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་བདེ་བ་དང་རྩལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་ལུན་པ་གཏི་ལུག་དེ་རྣམས་ནི་བུ་མིན་ཕ་ཡང་མིན་ཏེ་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པའི་བྱིར། རྣམ་འགྱུར་ལ་བལྟོས་སོ་ཞེ་ན། མ་ལྟོས་པའི་དུས་སུ་རྩལ་
 ལུན་སྙིང་སྟོབས་དེ་ནི་སྐྱེ་འཛིན་དང་ལུན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ནི་སྤྲུལ་གྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུར་བདེན་པ་བཀག་པ་ནི། གར་མཁན་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཞན་གྱིས། །དེ་ཉིད་མཐོང་ན་
 དེ་རྟག་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲོས་གར་མཁན་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་རེར་སྤྱོད་སྐྱབ་དང་འཛིགས་སྡེ་སོགས་གྱི་གཟུགས་ཐ་དད་འཛིན་པ་ལྟར་གཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་གཞན་འཛིན་ནོ་

༡༡། །རྣམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པར་འགྱུར་བས་ཕྱིན་ཆད་ནམ་མཁའ་ལ་བདག་ཏུ་བྱངས་ཤིག་
 པའོ། །བཞི་པ་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་མི་འགལ་བ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་བཀོད་པ། བདག་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ན། །ལས་འབྲས་འབྲེལ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། །ལས་བྱས་ནས་ནི་ཞིག་པས་ན། །སྤྱི་ལས་སྤྱུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ། ༡༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟན་སྟེས་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆོ་ག་ཟེགས་ཟན་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ན་ལས་དང་འབྲས་སྤྱི་འབྲེལ་བ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་ཅིང་ལས་དེ་ཉིད་བྱས་ནས་
 ནི་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ཞིག་པས་ན་ཕྱིན་ཆད་སྤྱི་ལས་སྤྱུ་འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་ཞིག་ལ་འབྲས་སྤྱི་སྟེན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་བདག་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱ་བ་འབྲས་གཞི་ཐ་དང་
 དང་། །དེ་བདག་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་། །ཡུ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས། །འདིར་བརྩེད་དོན་མེད་མ་ཡིན་ནམ། ། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩོད་ཀྱང་བདག་རྟག་པ་བྱ་བྱེད་མེད་པར་འདོད་ཅིང་ངེད་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བདག་མེད་

༡༡། །པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་པོའི་སེམས་དེ་ཉིད་དུ་འགགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱན་ཙམ་གྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ཆུད་མི་བཟ་བར་མྱོང་ངེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ཞར་ལ་དབྱེད་པ་
 བ་དང་རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་པའི་གང་ཟག་འགོག་པ་ལ་བཞི། འདས་མ་འོངས་བདག་མ་ཡིན་པ། ད་ལྟ་བ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། བདག་མི་རྟོན་པར་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་མེད་ན་སྟོང་རྗེ་མི་འཐད་
 པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས། །བདག་མིན་དེ་ནི་མེད་པའི་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་དབྱེད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ནི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དེ་ནི་འགགས་ཟེན་ནས་ད་ལྟར་མེད་པ་ཁ་སང་གི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་བྱིར་དང་། མ་
 འོངས་པ་ནི་མ་སྦྱེས་པས་ད་ལྟར་མེད་དེ་སང་གི་འཇམ་ཆོན་ད་ལྟ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར། གཉིས་པ་ད་ལྟ་བ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཏེ་སྦྱེ་སེམས་བདག་ཡིན་ན། །དེ་ཞིག་ན་ཡང་བདག་མེད་ན། །ཡན་ ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་ད་ལྟར་སྦྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་སེམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་གིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞིབ་མོར་དབྱེད་ན་ད་ལྟ་བ་དམིགས་པར་མི་རུས་ལ་

རགས་པར་བྱས་ན་ཡང་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་ཆོ་བབྱང་བྱ་དེ་ཞིག་ཟིན་པས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ད་ལྟར་བ་བདག་ཡིན་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་བདག་མི་རྟེན་པར་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་གིང་སྒོང་པོ་དག་ །ཆ་གས་ཕྱེ་ན་
 འགའ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིས། །བཙལ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་མིན། ། ༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རང་སྡེ་གནས་མ་བྱ་བ་ན་རེ། བདག་ནི་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་
 དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་གིང་གི་སྒོང་པོ་དག་ལ་སྟ་རེས་བཙད་ཅིང་དུམ་བུར་བྱས་ལ་དེ་རེ་རེ་ཡང་ཆ་གས་སུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ། ད་ནི་འདི་རྣམས་གང་ལ་ཆུ་གིང་གི་སྒོང་པོ་གནས་སྟམ་
 དུ་བརྟགས་ན་ཆ་གས་དེ་དག་མ་གཏོགས་ཆ་གས་ཅན་གྱི་སྒོང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ལ། ཆ་གས་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་སྒོང་པོ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ཆུ་གིང་གི་སྒོང་པོར་ཞེན་པ་རྣམ་པར་ལོག་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱི་ནང་གི་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིས་བཙལ་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མིན་པར་མཐོང་སྟེ་བདག་ཅེས་བྱ་
 བ་གང་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་སེམས་ཅན་མེད་ན་སྟོང་རྗེ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་ན། །སུ་ལ་སྟོང་རྗེ་བྱ་ཞེ་ན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བདག་མེད་ན་

༡༡། །བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ནི་སྐྱ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཡང་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཆེ་ན་སྐྱས་སྐྱ་
 ལ་སྟིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟིང་རྗེ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི། རྫོངས་པས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 སྦྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་པའི་དོན་དུ་སྟིང་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་ལ། དབྱེད་པའི་ཆེ་བདག་དང་
 སེམས་ཅན་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་གང་ཡང་མི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྱུབ་པར་ཤེས་པ་ན་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པས་བདག་དང་གཞན་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་དུ་ལྟ་བའི་གཏི་མུག་གི་སྤང་བོས་ཀྱན་ནས་རྫོངས་
 པས་བདག་གཞན་སོགས་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཤིང་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་མེད་འབྲས་སུ་ཡི་ཡིན། །བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རྫོངས་
 ལས་འདོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་མེད་ན་དེའི་ཆེད་དུ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་པ་དེ་ཡང་སྐྱ་ཡི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པའི་

མོངས་པ་རྣམས་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་བར་འདོད་དོ། །སྤྱལ་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་དོན་དུ། །འབྲས་བུའི་མོངས་པ་སྒྲིག་མི་བྱ། ། ༥༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་འདོད་ཀྱང་འབྲས་
 བུའི་མོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཐར་ཐུག་དོན་དམ་ལ་བསྟོས་ན་ཡིན་མོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འབྲས་བུའི་མོངས་པ་འདི་ནི་མོངས་པར་གྲེས་ཀྱང་རེ་
 ཞིག་ལྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ་སྤྱན་པ་རྣམས་ཀྱང་དུག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ངེས་པར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་མོངས་པ་འདི་ནི་ཆེད་དུ་མ་སྤངས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ན་མེ་ཏོག་ཡལ་བ་
 ན་དྲི་ལྟར་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱལ་བསྐྱལ་རྒྱ་ཡི་ང་རྒྱལ་ནི། །བདག་ཏུ་མོངས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་རེ་ཞིག་ལམ་གྱི་ཉེན་དུ་
 འབྲས་བུའི་མོངས་པ་མི་ལྟོག་པ་ལྟར་བདག་འཛིན་ཡང་བསྟེན་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚུངས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་བསྟེན་པར་བྱེད་ཀྱི་དུག་རྒྱ་དང་རྩི་རྒྱ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པ་ལྟར་མོངས་པར་མཚུངས་
 ཀྱང་འབྲས་བུའི་མོངས་པ་བཞིན་དུ་བདག་འཛིན་ནི་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་དེ། སྤྱལ་བསྐྱལ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་བདག་ཏུ་མོངས་པ་འདི་ལས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་

༡༣། །དེ་ལ་བརྒྱལ་བ། གཤམ་ཏི་ལུས་ཉིད་ནི་ཆ་གས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རེ་ཡིས་ནི་གནས་པར་གྱུར་ན་མགོ་ལྟ་བུ་ཆ་གས་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཆ་གས་སོ་སོ་ཉིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏི་ཞེས་སྒྲོ་
འདོགས་ན་འདོགས་སུ་བྱང་མོད་ལུས་དེ་རང་ཉིད་ནི་ཆ་གས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ལ་གནས་ཞེས་དྲིའོ། །གཤམ་ཏི་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ལུས། །ལག་སོགས་རྣམས་ལ་གནས་ན་ནི། །ལག་སོགས་དེ་དག་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་
སྟེད་གྱི་ནི་ལུས་སུ་འགྱུར། ། ་ ་ ་ ། །ཞེས་གསུངས་ཏི། གཤམ་ཏི་ལུས་བདག་ཉིད་དེ་ཆ་གས་ཀུན་གྱི་ལུས་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ཞིང་གནས་པར་འདོད་ན་ནི་ལག་པ་ལ་གནས་པའི་ལུས་དང་རྒྱུ་པ་ལ་
གནས་པའི་ལུས་ཞེས་སོགས་ལག་སོགས་འདི་དག་གི་གྲངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་གྱི་ལུས་སུ་འགྱུར་བས་ལུས་ཆེས་མང་པོར་འགྱུར་ལ། །ལག་པ་ལ་གནས་པའི་ལུས་ལ་ཡང་གཡས་གཡོན་གྱི་ལུས་གཉིས་
དང་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆེགས་གྱི་ལུས་གསུམ་དང་སོར་མོའི་ལུས་ལྷ་དང་ཆེགས་རྩུང་གི་ལུས་བཙོ་ལྷ་སོགས་ནས་ཐ་ན་རྩལ་ཤར་རབ་གྱི་བར་གྱི་ལུས་དེ་སྟེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏི། དེ་ལྟ་ན་ཆ་
གས་རེ་རེ་ཞིང་ལུས་སུ་ཐལ་བས་བྱུང་བྱེད་ཆ་གས་ཅན་གྱི་ལུས་ཁས་སྦངས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་སྒྲེས་བུ་གཅིག་ལ་རྩལ་ཤར་རབ་གྱི་གྲངས་གྱི་ལུས་ཡོད་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སོ། །ཕྱི་དང་ནང་ན་

ལུས་མེད་ན། །རི་ལྟར་ལག་སོགས་ལ་ལུས་ཡོད། །ལག་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་མེད་ན། །དེ་ནི་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན། ། ༥༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཕྱི་བེམ་པོར་སྣང་བ་དང་ནང་གེས་པར་སྣང་བ་འདི་གང་ནའང་དབྱེད་ན་
 ལུས་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ན་རི་ལྟར་ན་ལག་སོགས་ལ་ལུས་ཡོད་ཅེས་སྒྲུ་སྟེ་ལག་སོགས་ཐལ་བར་བྱས་ཀྱང་དེའི་ནང་ནས་ལུས་མི་རྟེན་དོ། །གལ་ཏེ་ཆ་གས་འདི་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་
 ལུས་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་སྟོག་དབང་གི་བར་དུ་བརྟབས་ཀྱང་ལུས་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆ་གས་རེ་རེ་ཞིང་ལུས་མ་
 ཡིན་ལ་ཆ་གས་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་ནའང་ལུས་མེད་ན་ལུས་དེ་ནི་རི་ལྟར་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མིང་ཙམ་དུ་གེས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་ཞེན་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་ལུས་མེད་ལག་སོགས་ལ། །
 རྫོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་སྟོར་འགྱུར། །དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་གྱིས། །ཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མིའི་སྟོ་བཞིན། ། ༥༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཆ་གས་ཙན་ནམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་མེད་ཀྱང་ལག་སོགས་
 ཀྱི་འདུས་པ་ལ་སེམས་གཏི་མུག་གི་རྫོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་མི་དང་ཐོ་ཡོར་རྒྱང་ནས་ལྟ་ན་ནག་ཡོར་ཙམ་དུ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་ཐོ་ཡོར་ལ་

༡༡། འི་མི་ཞིག་སྤང་ངོ་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་བཞིན་ནོ། འི་སྤྱི་ཆུན་ཆོག་མཁན་དེ་སྤྱི་དུ། འོ་ཡོར་སྒྲེས་བུ་ལྟར་སྤང་བ། འདེ་བཞིན་འི་སྤྱི་ལག་སོགས་ལ། འདེ་ཡོད་དེ་སྤྱི་དེར་ལུས་སྤང་། ། ༥༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་
 ཏེ་འོ་ཡོར་ལ་དུས་ཐ་གི་ཅམ་ཞིག་དུ་མིར་འབྱུལ་པར་བྱད་ལ་ལག་སོགས་ལ་ལུས་སྒོ་ཡུན་རིང་དུ་འབྱུང་བས་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། འི་སྤྱི་དེའི་རྒྱ་ཆུན་ཆོག་མཁན་པ་དེ་སྤྱི་དུ་འི་འོ་ཡོར་ལ་ཡང་སྒྲེས་བུ་ལྟར་སྤང་
 བ་སྒྲེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འི་སྤྱི་ལག་སོགས་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆུན་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ལུས་སྒོར་སྤང་བ་སྒྲེ་བས་བྱད་པར་མེད་དོ། གསུམ་པ་དབྱུད་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་
 བཞིན་སོར་མོའི་ཆོག་མཁན་ཡིན་ཕྱིར། ལག་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། འདེ་ཡང་ཆོག་མཁན་གྱི་ཆོག་མཁན་ཡིན་ཕྱིར། ཆོག་མཁན་ཀྱང་རང་གི་ཆས་སྟེ་བས། ༥༤ ཆ་ཡང་རྩལ་དུ་སྟེ་བ་སྟེ། རྩལ་དེའང་སྟོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། སྟོགས་དབྱེའང་ཆ་ཤས་
 དང་བྲལ་ཕྱིར། མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྩལ་ཡང་མེད། ། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུས་རིལ་པོར་འཛིན་པ་སྟོག་པར་མ་བྱད་ཆ་ཤས་ཀྱང་དབྱུད་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུས་བཞིན་དུ་ལག་པ་དེ་ཡང་སོར་མོའི་ཆོག་མཁན་
 ཡིན་ཕྱིར། ལག་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། སོར་མོ་དེ་ཡང་ཆོག་མཁན་གྱི་ཆོག་མཁན་ཡིན་ཕྱིར། ཆོག་མཁན་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་སྟེ་བས། ཆ་ཡང་རྩལ་དུ་སྟེ་བ་སྟེ། རྩལ་དེའང་སྟོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། སྟོགས་

དབྱེའང་ཆ་གས་དང་བྲལ་བྱིར། དེས་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ་དེའི་བྱིར་རྩལ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །བཞི་པ་གཟུགས་མི་ལམ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡི། །གཟུགས་ལ་དབྱེད་ལྟན་སུ་ཞིག་ཆགས། །
 གང་ཆེ་དེ་ལྟར་ལུས་མེད་པ། །དེ་ཆེ་སྦྱེས་གང་བྱད་མེད་གང་། ། ༥༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ནི་དབང་པོའི་བྱད་པར་ལས་བཞག་པར་བྱད་ལ་དབང་པོ་དེ་ཡང་ལུས་སུ་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་ལ་ལུས་ཉིད་
 མི་དམིགས་པར་ཤེས་ནས་དེའི་བྱད་པར་ལྟ་བུལ་དུ་ག་ལ་ལུས་པའི་དོན་དོ། །གཉིས་པ་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་བཞི། ཚོར་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ། ཚོར་བའི་རྒྱ་མེད་པ། གང་ཚོར་བའི་ཡུལ་མེད་
 པ། ཚོར་བའི་འཛིན་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལྷག་བསྐལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ། བདེ་བས་བྱིས་མནན་པར་འདོད་པ་བཀག་པ། ལྷག་བསྐལ་ཕྱ་མོར་ཡོད་པ་བཀག་པ། ཚོར་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐལ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། །རི་སྟེ་རབ་དགའ་ལ་མི་གཞོད། །བདེ་ན་སྐྱ་ངན་གདུང་སོགས་ལ། །ཞིམ་སོགས་ཅི་སྟེ་དགའ་མི་བྱེད། ། ༥༩ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོར་བ་ནི་མིག་གིས་
 འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་སོགས་དུག་གམ། བསྐྱུ་ན་བདེ་སྐྱག་བར་མ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་བྱིར། རེ་ཞིག་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཚོར་བ་སྐྱག་བསྐལ་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་ཞིང་ཡོད་པར་ངེས་ན་ཅིའི་བྱིར་རབ་

༡༡། །རྟུ་དགའ་བདེའི་ཚོར་བ་ལ་ཅིས་མི་གཞོད་དེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཚོར་བ་ཉིད་དུ་བདེན་པས་བདེ་བ་ཚོར་དུས་ན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར། བདེ་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ཡང་བྱ་ངན་
 དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུངས་པ་སོགས་གྱི་གནས་སྐྱབས་ལའང་རོ་ཞིམ་པ་སོགས་ལ་དགའ་བ་དང་ཅི་སྟེ་ཡོད་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་བདེ་བ་དོན་དམ་དུ་བདེན་ལ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བདེ་བས་བྲིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ནི། སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བྲིལ་མནན་བྱིར། །གལ་ཏེ་དེ་མྱོང་མ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་ཉམས་མྱོང་བདག་ཉིད་མིན། །དེ་ནི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན།། ༥༩ ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཚོར་བ་ཡོད་མོད་ནའང་བདེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བྲིལ་གྱིས་མནན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་བ་མྱོང་བའི་སྐབས་དེར་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བདེ་
 བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་བྲིལ་གྱིས་མནན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་ཚོར་ཞིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་འདོགས་ན་སུས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་དེ་ནི་ཚོར་
 བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། གསུམ་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཕྱ་ཚོར་ཡོད་པ་བཀག་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཕྱ་ཚོར་ཉིད་དུ་ཡོད། །འདི་ཡིས་རགས་པ་བསལ་མིན་ནམ། །དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་འགའ་ཙམ། །ཞེན་ཕྱ་ཉིད་དེ་ཡང་དེའི།། ༦༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

༡༡། །པོར་རྣམ་དཔྱོད་འདི་སྒོམ་སྟེ། །རྣམ་བརྟགས་ཞིང་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །བསམ་གཏན་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་བས།། ༥༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡི་ནི་གཉེན་པོར་ཚོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འདི་སྒོམས་ཤིག་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལས་སྦྱེས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་མུ་གུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུས་སྦྱིང་བ་སྦྱོས་པའི་སྦྱན་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་དམ་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བར་འཚོ་བའི་བས་ཀྱི་དམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོར་བའི་རྒྱ་མེད་པ་ལ་གསུམ། དབང་དོན་ཕྱད་པ་བཀག་པ། རྣམ་ཤེས་ལ་ཕྱད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་རེག་པ་མེད་པས་ཚོར་བ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཆོ་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བ་ན་རེ། དབང་ཤེས་དང་ཡུལ་ཕྱད་པ་ནི་རེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚོར་བ་ནི་དོན་དམ་པར་སྦྱེའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་དོན་བར་བཅས་ན། །དེ་དག་གང་དུ་ཕྱད་པར་འགྱུར། །བར་མེད་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་དེ། །གང་ཞིག་གང་དང་འཕྱད་པར་འགྱུར།། ༦༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དྲིས་པ་ཅི་དབང་དོན་བར་བཅས་སུ་སྦྱེའོམ་བར་མེད་དུ་སྦྱེ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དང་དོན་གྱི་བར་རྣམ་པའོམ་དེ་ལས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བས་ཚོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྦྱེ་ན་དབང་དོན་དེ་དག་གང་དུ་ཕྱད་པར་

འཇུག་ཏེ་བར་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་བར་མེད་དུ་འདོད་ན་ཡང་དབང་དོན་འཕྲད་པ་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཉིད་དུ་འདྲེ་བར་འཇུག་ཏེ་བར་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབང་དོན་གང་
 དང་གང་ཞིག་ཕྲད་པར་འཇུག་ཏེ་དབྱུད་ན་ཕྲད་པ་ཉམས་སོ། །རྩལ་ཕྲན་རྩལ་ཕྲན་ལ་འཇུག་མེད། །དེ་ནི་སྐབས་མེད་མཉམ་པ་ཡིན། །མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་མེད་ཅིང་། །མ་འདྲེས་པ་ལ་ཕྲད་པ་མེད། །༥ །ཆ་མེད་པ་ལ་འང་ཕྲད་པ་
 ཞེས། །བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འཇུག། །ཕྲད་པ་དང་ནི་ཆ་མེད་པར། །གལ་ཏེ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས། །༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །གལ་ཏེ་རགས་པ་ཕྲད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྩལ་ཕྲ་རབ་ཕྲད་པའོ་ཞེ་ན། །རྩལ་ཕྲ་རབ་ནི་རྩལ་ཕྲ་
 རབ་རང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་མེད་དེ་རྩལ་ཕྲ་རབ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་གོ་སྐབས་གཞན་ནམ་བུ་ག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་པ་བྱོད་ཉིད་འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆུ་ལ་ཆུ་ལྟར་གཅིག་
 ལ་གཅིག་མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པ་ལ་ནི་བྱུག་ཕྲད་དུ་ཕྲད་པ་མེད་ལ་ཕྱོགས་དང་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཕྲད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ན་འཐད་པར་འཇུག་དེའི་བྱིར་ཕྲད་པ་དང་
 ནི་སྐད་ཅིག་དང་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་པར་གཞི་མཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་གལ་ཏེ་བྱོད་གྱིས་མཐོང་ན་ཁོ་བོ་ལ་བསྟན་པར་གྱིས་ཤིག་དང་ངོ་མཚར་གྱི་རྟེན་པ་བྱིན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཤམ་ལ་ཕྲད་པ་མི་འཐད་

༡༡། །པར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི། །ཐུང་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཚོགས་པ་འདུང་པ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །སྤར་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་དབྱུང་བ་ཞིན། །^{༡༥} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་ལུས་ཅན་ལ་ཐུང་པ་
 ཡོད་མོད། རྣམ་ཤེས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི་ཕན་ཚུན་ཐུང་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལ་འདུང་ཚོགས་པ་ལས་ཐུང་པ་བཞག་གོ་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་འདུང་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
 སྤར་ནི་ཐུང་པ་དང་དམག་སོགས་ཀྱི་དབེས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་རེག་པ་མེད་པས་ཚོར་བ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རེག་པ་ཡོད་མིན་ན། །ཚོར་བ་གང་ལས་
 འབྱུང་བར་འགྱུར། །ངལ་འདི་ཅི་ཡི་དོན་དུ་ཡིན། །གང་གིས་གང་ལ་གནོད་པར་འགྱུར། །^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབང་དོན་ཕན་ཚུན་དུ་རེག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་ཚོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མེ་མེད་
 ན་དུ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མ་མཐོང་ན་ཡང་ཚོར་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ངལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ་ངལ་བ་འདིས་ཅི་བྱ། དེས་ན། གང་ཆེ་ཆོར་
 པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཚོར་བ་འདུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །ཐུང་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྷོག་མི་འགྱུར། །^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོར་བ་ལས་ཐུང་པ་འབྱུང་ལ་རྒྱ་འགགས་ན་འབྲས་བུ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོར་བའི་ཡུལ་མེད་པ་ནི། མཐོང་བ་འཕམ་ནི་རེག་པ་ཡང་། ཁྱི་ལམ་སྐྱུ་འདྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་གང་ཚོར་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་ན་ཚོར་ལ་རག་མེད་ཀྱང་གང་མཐོང་བ་འཕམ་གང་
ལ་རེག་པར་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་འདི་ཡང་ངི་ལྟར་ཁྱི་ལམ་ན་མཐོང་རེག་དང་སྐྱུ་མའི་མཐོང་རེག་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ཚོར་བའི་
འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་གསུམ། དུས་གསུམ་གྱི་ཚོར་འཛིན་བཀའ། ཚོར་བ་པོ་མེད་པར་བསྟན། བརྗོད་བྱའི་དོན་སྦྱར་བསྐྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བྱིར། ཚོར་བ་དེ་ཡིས་མཐོང་མ་ཡིན། ༡༧ །
སྐྱེ་དང་བྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། དྲན་པར་འགྱུར་གྱིས་སྤྱོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཚོར་བ་ཡང་དག་པར་མེད་དེ་དེ་སེམས་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་ཚོར་བའི་སྐྱད་ཅིག་
ལྟན་ཅིག་དུ་སྐྱེས་པ་ན་ནི་ཚོར་བ་དེ་ཡིས་སེམས་དེ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་དེས་ཚོར་བ་དེ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དུས་མཉམ་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་བའི་བྱིར། ཚོར་བ་སྐྱེ་ལོགས་དང་སེམས་བྱི་
མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི་བྱི་མའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་མིན་ཏེ་འགགས་ཟེན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཁ་སང་གི་གྲང་རེག་དེ་རིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་སྐྱེ་ལ་

བཞག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། སེམས་མ་གྲུབ་པ། ཡུལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་དབྱུད་མི་བཟོད་པ། གཟོད་ནས་དག་པར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཡིད་ནི་དབང་རྣམས་ལ་མི་གནས། །གཟུགས་སོགས་ལ་མིན་བར་ནའང་མིན། །ནང་ཡང་སེམས་མིན་སྤྱི་མིན་ཞིང་། །གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྟེན་མ་ཡིན། ། ༡༠༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོར་བ་ཡོད་དེ་ཆོར་བ་པོ་སེམས་ཡོད་
 པས་སོ་སྟུམ་ན། སེམས་སམ་ཡིད་དེ་ཉིད་ནི་ནང་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མི་གནས་ཤིང་སྤྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་མིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའང་གནས་པ་མིན་ཏེ། དེས་ན་གང་
 ནའང་མི་གནས་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཞིག་སེམས་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན་ནང་དབང་པོ་ཡང་སེམས་མིན་ལ་སྤྱི་ཡུལ་ཡང་སེམས་མིན་ཞིང་སྤྱི་ནང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ནི་སེམས་
 ཐ་དད་པར་རྟེན་པ་མིན་ཏེ་སྤྱི་ཡང་སེམས་ཡིན་པ་པོ་མ་མཐོང་ན་ད་ནི་སེམས་ཞེས་གང་ཞིག་ལ་འདོགས། གང་ཞིག་ལུས་མིན་གཞན་དུ་མིན། །འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་འགར་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་གང་
 ཞིག་ཡིད་དེ་ནི་ལུས་ཀྱང་མིན་ལ་ལུས་ལས་གཞན་དུ་འང་མིན་ཞིང་ལུས་དང་འདྲེས་པའང་མིན་ལ་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་ཡང་འགར་ཡང་མཐོང་དུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཟོད་ནས་དག་པར་བསྟན་པ་ནི།

༡༡། །དེ་ནི་ཅུང་ཟད་མིན་དེའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས།། ༡༠༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་དུ་ཡང་མཐོང་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟོང་
 མ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྒྲོས་པས་མ་གོས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་བྱ་སྒྲ་མ། དུས་མཉམ་པ། ཤེས་བྱ་འཕྱི་བའི་སྒྲོན་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཤེས་བྱ་ལས་སྒྲར་ཤེས་ཡོད་ན། །
 དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དེ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། །འོ་ན་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་སྒྲོན་དུ་གང་བྱུང་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་
 ཤེས་པ་སྒྲར་ན་ཤེས་བྱ་ལས་སྒྲར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་སྒྲེ་ཤེས་བྱ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མེད་ལ་ཤེས་བྱ་ནི་བྱུང་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ནི།
 ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་ན། །དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ།། ༡༠༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་སྒྲེ་དུས་མཉམ་པ་ནི་བྱ་བྱེད་འགཤམ་
 བས་ན་གཞལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་འཕྱི་བའི་སྒྲོན་བསྟན་པ་ནི། །འོ་ན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཕྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ཆེ་ཤེས་པ་གང་ལས་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་

༣༡ ། དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བཀལ་བ་བཀོད། ལན་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གྱུན་རྒྱུ་མེད། །དེ་ལ་བདེན་གཉིས་གལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། དེའི་ཆེ་རྒྱུ་རིག་པ་དང་དངོས་སྤྱོད་བཀལ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མེད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གྱུན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གྱུན་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གལ་ཡོད་དེ་སྤྱོད་
 བདེན་གཉིས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་གྱུན་རྒྱུ་མེད་གཞན་གྱིས་ན། །སེམས་ཅན་མུ་ངན་གལ་འདུ། །༡༠༩ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གྱུན་རྒྱུ་མེད་ཡང་གྱུན་རྒྱུ་མེད་རང་གི་ངོ་བོ་ནས་བཞག་པ་མིན་པར་རྒྱ་
 མཚན་གཞན་གྱིས་བཏོས་ཏེ་བཞག་པ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ཆུར་ཞེན་ནི་སྤྱི་རྒྱུས་བཞག་པ་མིན་པར་དེར་ཞེན་གྱི་སྤྱོད་གྱུན་རྒྱུ་མེད་པ་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་སེམས་ཅན་མུ་ངན་གལ་འདུ་སྤྱོད་གྱུན་
 རྒྱུ་མེད་ན་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་སངས་རྒྱས་ཟེན་ཡང་གཞན་གྱིས་མ་རིག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱོད་པ་དང་། ལན་གྱི་དོགས་པ་བསུས་ནས་སྤྱོད་བཀལ་བར་
 རྒྱུ་པ་བཀོད་ནས། གཉིས་པ་ལན་བཏབ་པ་ནི། འདི་ནི་གཞན་སེམས་རྒྱུ་རྒྱེ། །དེ་ནི་རང་གི་གྱུན་རྒྱུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་དང་མ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་གཞན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་

༡༡། ཡིན། རོགས་དང་། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ན། རེགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། རྟོན་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། རོགས་རོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐུག་མེད་དུ་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་བཞི། རྟོན་པ་བཞི་པ། ལན་བཏབ་པ། ས་རོལ་གྱི་ཡང་ལན་བརྗོད་པ། དེ་ཡི་དོགས་པ་བསལ་བའོ། རྟོན་པོ་ནི། རྟོག་དང་བརྟག་པར་བྱ་བ་དག རག་ཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན། རོགས་
 གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གང་གིས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ལ་བརྟོས་ནས་གང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་འཛོག་ཅིང་། ཤེས་བྱ་ལ་བརྟོས་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་འཛོག་པ་དག་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་
 བྱ་གཉིས་པོ་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རག་ཉིས་པ་ལན་བཏབ་པ་ནི། རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད། རྟོན་
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཉི་གའང་མི་འགྱུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་འཛོག་གི་སྐབས་འདིར་ནི་གོ་ལ་བ་གཉི་ག་ལ་
 གྲགས་པའི་ཆོས་གཟུགས་ལ་རོགས་པ་མ་དབྱེད་པའི་ངོར་རི་ལྟར་གྲགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་སྒྲོག་པའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་

གྲང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དབྱད་བྱ་དཔྱོད་བྱེད་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟོས་ཤིང་མ་བརྟོས་པའི་ཆོ་ན་ནི་གཉི་ག་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མི་འགྲུབ་པར་བརྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་དབང་
 ལས་དོན་གྱུབ། །ཤེས་ཡོད་ཉིད་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད།། ༡༡༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་སྣ་བ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་ལས་བྱི་དོན་གཟུགས་སོགས་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་ནམ་
 འབྲད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟོས་ཤིག། །འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལས་ཤེས་གྱུབ། །ཤེས་བྱ་ཡོད་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད། །དེ་སྟེ་ཕན་ཚུན་དབང་གིས་ཡོད། །གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མེད་པར་འགྱུར།། ༡༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལས་
 ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གྱུབ་པོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལའང་རྟེན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཅི་ཡོད། དེ་སྟེ་ཤེས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་འགྲུབ་ཅིང་ཤེས་བྱ་ལས་ཤེས་པ་འགྲུབ་པས་ཕན་ཚུན་བརྟོས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་དོ་
 ཞེ་ན། འོ་ན་མ་རྟོས་པའི་ཆོ་གཉི་ག་ཡང་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་མ་རྟོས་པར་ཤེས་བྱ་མེད་ཅིང་ཤེས་བྱ་ལ་མ་རྟོས་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དེའི་དབེ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱ་མེད་པ་མིན་
 ན། །བྱ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །བྱ་མེད་པར་ནི་པ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དེ་གཉིས་མེད་པ་ཉིད།། ༡༡༣ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབེར་ན་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟོས་ཏེ་བྱ་དང་། བྱ་སྐྱེད་པ་ལ་བརྟོས་ཏེ་པར་འཛོག་པའི་བྱིར།

གཞོན་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ལ་དབྱད་པ་རྗེ་རྗེ་གཟེགས་མ། འབྲས་བུ་ལ་དབྱད་པ་ཡོད་མེད་སྒྲེ་འགོག་གོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། རྒྱུ་མེད་དུ་སྒྲེ་བ་དགག་པ། གཞན་སྒྲེ་དགག་པ། རང་སྒྲེ་དགག་པ། ཡུལ་མེད་པར་དགག་པའི་སྒོ་ཚད་མར་བསྟན་པ། ཚད་མས་ངས་པའི་དོན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བསྟན་པ། རྗོད་བུ་དང་འདབ་མ་སོགས་རྒྱའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ། དེ་རྣམས་སྤྲུལ་མའི་རྒྱན་ལས་སྒྲེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རྒྱུ་འཇིག་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་ཆེར་མ་གཟངས་རིང་རྩོད་དང་། །མ་བྱའི་སྒོ་གཤོག་རིམ་བཞུག་བ་དང་། །ཉི་ཤར་རྒྱ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་རྣམས། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས། །རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྲུལ་པ་རེ་ཞིག་རྒྱུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱུ་གྱའི་རྒྱ་ས་བོན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྗོད་བུ་དང་འདབ་མ་སོགས་རྒྱའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི། བརྒྱའི་རྗོད་བུ་སོགས་དབྱེ་ནི། །རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ། ༡༡༤

༡༡། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་བུའི་སྒོ་གཤོག་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་སོ་སོའི་རྒྱ་ཐ་དད་པར་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་པདྨའི་སྒོར་བུ་དང་ལོ་མ་དང་ཟེ་འབྲུ་དང་གོ་སར་དང་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། སོ་སོའི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེ། ས་བོན་གཅིག་ལ་རྒྱའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་ལ། འདི་ནི་ཚོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་ལ་མ་བསྐྱེདས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་བྱིས་པས་མི་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་རྣམས་སྒྲ་མའི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་དབྱེ་གང་གིས་བྱས་ཤེ་ན། སྒྲར་གྱི་རྒྱ་དབྱེ་ཉིད་ལས་སོ། །ཅི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སྐྱེད་རུས། སྒྲར་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཐུ་ཉིད་ལས། །༡༢། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གང་གིས་བྱས་གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མེད་ན་ནི། དེ་མེད་པར་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་པས་འགྱུབ་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་རུས་ཤེ་ན། སྒྲར་གྱི་རྒྱ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མཐུ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་ཅིང་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འགོད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་བཞི། དབང་ཕྱུག་མ་གྱུབ་

བར་བསྟན་པ། དེའི་འབྲས་བུ་མི་སྤྲོད་པར་བསྟན་པ། སྤྲོད་བྱེད་དུ་འགལ་བར་བསྟན་པ། རུལ་ཕྱ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲུང་བ་བཞི་དབང་ཕྱག་མིན་པར་བསྟན་པ། ནམ་མཁའ་དང་བསམ་
 དུ་མེད་པ་དབང་ཕྱག་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དབང་ཕྱག་ཅེས་བྱ་བའི་ལྷ་གཙང་བ། ཡང་བ། མཆོད་པར་འོས་པ། རྟག་པ། གཅིག་ཕུར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་
 བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་ཕྱ་ཞིང་གཅིག་ཕུ་སྤྲོ་གནས་འདུག །སོགས་དང་། རྟེན་ལྡན་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྟེན་ཅི་དབང་ཕྱག་བྱེད་པར་བརྗོད། །སེམས་མེད་
 བས་ནི་རང་གི་འབྲས། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྩོམ་རྒྱས་མིན། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དྲིས་པ། དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། །རེ་ཞིག་དབང་ཕྱག་གང་ཡིན་སྟོན། །ཞེས་གསུངས། འབྲུང་རྣམས་ཞེ་ན་དེ་ལྷ་མོད། །མིང་ཙམ་ལ་
 ཡང་ཅི་ཞིག་ངལ། ། ༡༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་དབང་ཕྱག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་འབྲུང་བ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པར་ངེད་ཀྱང་འདོད་པས་འབྲུང་བ་དང་དབང་ཕྱག་གི་མིང་
 ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་ནི་རྩོད་པས་ཅི་ཞིག་ངལ་བར་བྱ་སྟེ་མི་རྩོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ས་སོགས་དུ་མ་དང་། །མི་རྟག་གཡོ་མེད་ལྷ་མིན་ཞིང་། །འགོང་བྱ་ཉིད་དང་མི་གཙང་བས། །དེ་ནི་དབང་ཕྱག་ཉིད་མ་ཡིན། ། ༡༡༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

༡༡། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་ཏེ་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ནི་དུ་མ་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱུག་གཅིག་པུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སོགས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་དབང་ཕྱུག་རྟག་པར་འདོད་པ་
 དང་། ས་སོགས་ནི་གཡོ་བ་མིན་པས་སེམས་མེད་ལ་དབང་ཕྱུག་སེམས་བཅས་སུ་འདོད་པ་དང་། ས་སོགས་ནི་ལྷ་མིན་ཞིང་རྐང་པས་འགོང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབང་ཕྱུག་ནི་ལྷ་དང་མཆོད་འོས་སུ་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སོགས་ནི་མི་གཙང་བས་བྱབ་ལ་དབང་ཕྱུག་ནི་གཙང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནམ་མཁའ་དང་བསམ་
 དུ་མེད་པ་དབང་ཕྱུག་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་མཁའ་མིན་གཡོ་མེད་ཕྱིར། །བདག་མིན་སྐར་ནི་བཀག་ཟིན་ཕྱིར། །བསམ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པོ་ཡང་། །བསམ་མིན་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །༡༢༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་
 ཏེ་ནམ་མཁའ་དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ནི་ནམ་མཁའ་མིན་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ནི་གཡོ་བ་ཡིན་ལ་ནམ་མཁའ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །ནམ་དུ་ཡང་མི་སྤྲིད་པའི་བདག་
 ནི་དབང་ཕྱུག་མིན་ཏེ་བདག་སྐར་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། །བསམ་དུ་མེད་པ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། །བསམ་བྱ་མིན་པའི་བྱེད་པོ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་ན་བརྗོད་པར་ཡང་མི་རུས་

བས་དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དེས་སྐྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ། བདག་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་པ། ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་བསྐྱེད་འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཕྱུག་མ་གྲུབ་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན། གཉིས་པ་བདག་
 དབང་ཕྱུག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ནི། བདག་ནི་དེ་དང་ས་སོགས་དང་། །དབང་ཕྱུག་ངོ་བོའང་རྟག་མིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྐྱུ་ལ་པས་བདག་ནི་དབང་ཕྱུག་གོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་
 ནི་གཅིག་པུ་དེ་དང་རྟག་པ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་ན་དེས་ས་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་རྟག་ཏུ་སྐྱུ་ལ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱུ་ལ་པར་ཐལ་ཏེ། དབང་ཕྱུག་དེའི་ངོ་བོའང་
 རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ། གསུམ་པ་ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་དང་། ༡༢༡ །ཐོག་མེད་བདེ་སྐྱུག་ལས་ལས་ཡིན། །དེ་ཡིས་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་སྐྱོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་
 ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ནི་ཕན་ཚུན་བསྟོས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བདེ་སྐྱུག་གྲང་རང་གི་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་མིང་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་དབང་ཕྱུག་དེ་ཡིས་ནི་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་སྐྱོས་ཤིག །

༡༡། །གསུམ་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་པ་རྒྱུར་བསྟན་པ། དབང་ལྷུག་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཐོག་མ་མེད་ཡིན་ན། །འབྲས་བུ་ཐོག་མ་ག་
ལ་ཡོད། ། ༡༢༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་རྒྱུ་དབང་ལྷུག་དེ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། དེ་འདོད་ན། །འབྲས་བུ་གསར་བྱུང་གཏན་མི་
སྐྱེད་པར་བཤལ་ལོ། །རྟག་ཏུ་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མིན། །དེས་བྱས་མིན་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་འདི་གང་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར། ། ༡༢༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་ལྷུག་དེ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་
པོ་ཡིན་ན་དེས་ཆུ་ལེན་པ་དང་མེ་འབུད་པ་སོགས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྷ་ན་དབང་ལྷུག་གིས་བྱེད་མོད་བྲན་གཞན་གསོ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། དབང་ལྷུག་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་ལ་
བསྟོས་པ་མིན་མོད། ཚོས་འདི་དག་ནི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བསྟོས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྟེ། མེ་འདོད་ན་བུད་ཤིང་དགོས་གྱིས་དབང་ལྷུག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དབང་ལྷུག་དེས་བྱས་པ་མིན་
པ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན་རྩ་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདི་དག་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གང་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྟོས་པར་མི་རིགས་ཀྱང་རྩ་ནི་དབང་ལྷུག་གིས་མི་བྱེད་པར་རྩ་མཁན་གྱིས་བྱེད་པ་དང་།

མར་མེ་ནི་དབང་ཕྱག་ལས་མི་སྐྱེའི་སྐྱམ་དང་སྐྱོང་བུ་དང་གོང་བུ་དང་མེ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བཟོས་ན་ཚོགས་པ་ཉིད། །རྒྱ་ཡིན་འགྱུར་གྱིས་དབང་ཕྱག་མིན། །ཚོགས་ན་མི་བསྐྱེད་དབང་མེད་ཅིང་། །དེ་
 མེད་པར་ནི་སྐྱེད་དབང་མེད།། ༡༣༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་དེ་དག་ལ་བཟོས་ན་ནི་ཚོགས་པ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དབང་ཕྱག་ནི་མིན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ཚོགས་ན་ནི་དབང་ཕྱག་གིས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་
 གྲུང་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་ཚོགས་པ་དེ་མེད་པར་ནི་སྐྱེད་པར་འདོད་གྲུང་སྐྱེ་བའི་དབང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབང་ཕྱག་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་མི་འདོད་བཞིན། །
 བྱེད་ན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་ཐལ། །འདོད་ནའང་འདོད་ལ་རག་ལས་འགྱུར། །བྱེད་ནའང་དབང་ཕྱག་ག་ལ་ཡིན།། ༡༣༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དྲིས་པ། ཅི་དབང་ཕྱག་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བྱེད་དམ་འདོད་ནས་
 བྱེད། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་རང་ཉིད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་དེ་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་ཏེ། བྱན་ལྟར་མི་འདོད་གྲུང་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ནས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་གིང་
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བའི་བྱིར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། གཉི་ག་ལྟར་ཡང་རང་དབང་ཅན་ཉམས་པས་དེ་ལྟ་ན་རང་དབང་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱག་ག་ལ་ཡིན། བཞི་པ་རྩལ་ཕྱ་དགག་པ་ནི།

༡༡། །གང་དག་རྩལ་ཕྱ་རྟག་སྤྱོད་པ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་བཀག་ནས་གཞན་དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་རྩལ་ཕྱ་ཆ་མེད་རྟག་པར་ཡོད་པ་
 ལས་འཛིག་རྟོན་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྩལ་ཕྱ་ཆ་མེད་རྟག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པར། རྩལ་གིས་ཅིག་ཆར་སྤྱོད་པ་ན། །ཕྱ་རབ་རྩལ་ཆ་རྩལ་ཏུ་འགྱུར། །
 རྩལ་པོ་དག་ནི་ཆ་མེད་ན། །གོང་བུའང་རྩལ་ཕྱ་ཅོམ་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པས་ཆ་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་རྩལ་ཕྱ་རབ་གསེར་ཡིན་ན་དེ་བསགས་པའི་རི་བོ་ཡང་གསེར་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྟག་པ་ཡིན་
 ན་དེ་བསགས་པའི་རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་ཡང་རྟག་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། དེས་ན་ལྷགས་དེ་དག་ཀྱང་ནི། །ཕྱོགས་དབྱེའང་ཆ་གས་དང་བྲལ་བྱིར། །མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྩལ་ཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་སུ་སྤྱོད་
 བསྐྱོགས་ཅིན་ཏེ། །གསུམ་པ་རང་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། གྲངས་ཅན་པའི་གཙོ་བོ་འགོག་པ། བདེ་སོགས་རྟག་པར་འདོད་པ་སེལ་བ། རྩལ་འབྲས་བུ་གནས་པར་འདོད་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
 ཕྱོགས་སྤྱོད་པའོ། །ཡོན་ཏན་བཀག་པ། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་སོགས་བཀག་པ། ས་སོགས་ལ་བདེ་སོགས་ཡོད་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་འཕངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་རྟག་པ་འགྲོ་བ་ཡི། །རྩལ་ཡིན་པར་ནི་གྲངས་

ཅན་འདོད། ༡༣༥ སྒྲིང་སྟོབས་རྩལ་དང་མུན་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མཉམ་གནས་ནི། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྗོད་དེ། །མི་མཉམ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད།། ༡༣༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ནི་བརྟན་གཡོའི་
 འགྲོ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་འདོད་དེ། སྒྲིང་སྟོབས་དང་རྩལ་དང་མུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པ་ཆོས་ལུ་ལྟན་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བྱ་བརྗོད་དེ་
 རྟག་པ་ཡིན། བེམ་པོ་ཡིན། མི་སྒྲིང་བ་ཡིན། གཅིག་ཕུ་ཡིན། རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་
 པའི་སྐབས་ན་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཉེར་བཞི་ལས། བདག་ནི་ཆོས་ལུ་དང་ལྟན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན། རྟག་པ་ཡིན། གཅིག་ཕུ་ཡིན། རྒྱུས་བུའི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱ་བ་པོ་ཡིན་པའོ། །གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་འཇམ་སྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ། དེ་ལས་སྟོའི་དབང་པོ་རྣ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ལུ་དང་། ལས་གྱི་དབང་
 པོ་ངག་སོགས་ལུ་དང་། ལས་སྟོ་གཉི་གའི་དབང་པོ་ཡིད་དེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག །དེ་ལས་སྐྱ་དེ་ཙམ་སོགས་དེ་ཙམ་ལུ། དེ་ལས་ནམ་མཁའ་སོགས་འབྱུང་བ་ལུ་སྟེ་ཉེར་གསུམ་པོ་རིམ་པར་འབྱུང་ལ།

རིང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་མེད་ན་དེ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་དང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་གིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་
 མེད་ན་དེ་ཡི་རྒན་གཞོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ས་སོགས་ལ་བདེ་སོགས་ཡོད་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ནི། སེམས་མེད་ས་ལ་སོགས་པ་ལ། །བདེ་སོགས་ཡོད་པར་སྤྱིད་པའང་མིན། ། ༡༣༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 འགྲོ་བ་ཉེར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་བདེ་སོགས་གསུམ་དང་ལྟན་པར་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེ་བ་སྤྱིང་སྟོབས་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་རྩལ་དང་ཐུན་པ་གཏི་ཐུག་གི་ཚོར་
 གྱུར་ཡོད་པའང་སྤྱིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འང་སྒྲས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དངོས་རྣམས་དེ་རྒྱའི་རང་བཞིན་ན། །དངོས་པོ་རྣམ་དཔུང་ཟིན་མིན་ནམ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བདེ་སོགས་ཉིད། །
 དེ་ལས་སྒྲམ་སོགས་འབྱུང་བའང་མེད། ། ༡༤༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སོགས་དེའི་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ས་སོགས་ལས་བདེ་སོགས་དེ་སྐྱེའོ་སྒྲམ་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རྩལ་ཕྱ་རབ་
 ནས་ཚོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྒྲར་རྣམ་པར་དཔུང་དེ་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་མིན་ནམ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡང་བདེ་སོགས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ན་དེ་ལས་སྒྲམ་བུ་ལ་སོགས་

༡༡། །འབྲུང་བ་མེད་དེ། བདེ་བ་ལས་སྒྲུལ་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྲུལ་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། སྒྲུལ་སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་ཡིན། །དེ་མེད་བྱིར་ན་བདེ་སོགས་མེད།། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་བས་
 ནི་སྒྲུལ་སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་སྐྱེ་འོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་འོས་པར་འབྱུང་ཏེ་སྒྲུལ་སོགས་ཀྱི་གོས་དེ་མེད་ན་ངོ་བའི་བདེ་སོགས་དེ་མེད་པའི་བྱིར་ན་འོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲུལ་སོགས་ཡིན་ལ།
 སྒྲུལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བདེ་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ནམ་དུ་ཡང་སྒྲུལ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གང་ཡང་འབྱུབ་པར་མི་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་བདེ་སོགས་རྟག་པར་འདོད་པ་སེལ་བ་ལ་གསུམ། མ་ཟློང་བའི་
 རྟགས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། རྟག་པ་ལ་རགས་ཕྱ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ། བདེ་སོགས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་། ནམ་ཡང་
 དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༢༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་དང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སོགས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ནམ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བདེ་སོགས་རྟག་པར་ཡོད་ཀྱང་མ་ཟློང་བར་ཟད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་གསལ་བ་ཡོད་ཉིད་ན། ཟློང་བ་ཅི་བྱིར་འཛིན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་སྟེ་བྱེ་བྲག་གམ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་

༡༡། །འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་གསུམ། དོན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྤངས་པར་བསྟན་པ།
 རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བཀོད་པ། དེའི་ལན་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་ཡང་ནི། སྐྱེ་མིན་མེད་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན། ༡༣༤ །གསལ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི། ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད།
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱད་པ་ན་གཙོ་བོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་རང་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ལས་རང་སྐྱེ་བར་གོར་མ་
 ཆག་གོ་ཞེས་འདོད་ན། ཁྱོད་གྱིས་རང་སྐྱེ་མ་མཐོང་ཡང་འོལ་ཆོད་གྱིས་རང་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ལྟར་རྒྱུའི་ཆོག་གས་གསལ་བ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 གནས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བཀོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་ན། །ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། ༡༣༥ །རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི། །ས་བོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་གྱིས།
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གྱིས་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པར་འདོད་ན་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པའི་ཟན་ཟ་བ་ནི་མི་གཙང་བ་བཤང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཟས་ལ་འབྲས་བུ་བཤང་བ་གནས་

པའི་བྱིར་དང་། རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་སྒན་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིས་ལ་བྱོད་རང་གོས་སུ་བགོ་བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་རྒྱ་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་རས་བལ་དང་རས་ཡུག་གནས་པའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་དེའི་ལན་བཀག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་རྫོངས་པས་མ་མཐོང་ན། །དེ་ཉིད་ཤེས་ཀྱི་འང་བཞག་དེ་ཉིད། ༡༣༤ །ཤེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ནི། །ཡོད་པས་ཅི་སྟེ་མཐོང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་
 མོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་རྫོངས་པས་མ་མཐོང་བའོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཤེས་པར་རྫོམ་པ་བྱོད་ཉིད་གྱིས་རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉིས་ནས་ས་བོན་ཉིད་གོས་སུ་བསྒྲོ་བ་སྒྲར་སྒྲམ་བུར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་
 གྱོས་ཤིག །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བྱོད་གྱིས་རྒྱ་རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་འབྲས་བུ་རས་ཡུག་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་རས་བལ་ལས་འབྲས་བུ་རས་ཡུག་འགྲུབ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ནི་ཡོད་པས་
 འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་རས་ཡུག་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་དགོས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ན། །གསལ་བར་མཐོང་བའང་བདེན་མ་ཡིན། ༡༣༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་སྟོན་མིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ནོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་སྟེ་བ་སོགས་གསལ་བར་མཐོང་བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་བཏགས་པའང་

༡༡། །འཛིག་རྟེན་བཞིན་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡུལ་མེད་པར་དགག་པའི་སྒོ་ཚད་མར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བཀལ་བ་བཀོད་པ། བརྟན་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ། དེ་དངོས་འཛིན་གྱི་གཉིན་
 བོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཚད་མིན་ན། །དེས་གཞལ་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རམ། །དེ་ཉིད་དུ་ན་སྟོང་པ་ཉིད། །སྒྲིམ་པ་དེ་བྱིར་མི་འཐད་འགྱུར། ། ༡༣༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་དག་ན་རེ།
 བྱེད་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་གང་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་ན། དེས་གཞལ་བའི་ཚོས་ཀྱང་བརྟན་པར་མི་འགྱུར་རམ། དབུ་མ་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པ་དེ་ཉིད་ལྟར་དུ་དབྱེད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྱུར་པས་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་བརྟན་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་
 འཛིན་མ་ཡིན། །དེ་བྱིར་བརྟན་པའི་དངོས་གང་ཡིན། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་གསལ་བར་བརྟན། ། ༡༣༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་དེ་ལ་མ་རེག་པ་སྟེ་མ་བརྟན་པར་དེ་ཡི་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་
 འཛིན་པའམ། འཛིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཐ་སྟད་ལ་མ་བརྟན་ན་རྣམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་ཡང་འཛིག་མི་རྟེན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་སྤང་ཙམ་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་

བདེན་པར་ཞེན་པས་འཁོར་བར་ལྷུང་ལ། དེ་ཉིད་མི་བདེན་པ་སྐྱེ་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་ན་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་དངོས་པོར་སྣང་བ་བརྟུན་པ་དེའི་དངོས་མེད་དུ་བཏགས་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་གསལ་
 བར་བརྟུན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མའི་སེང་གས་སྐྱེ་མའི་གྲང་པོ་ཆེ་གསོད་པ་ལྟར་བདེན་པར་རྟོག་པའི་དངོས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དངོས་འཛིན་དེ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དངོས་
 འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་མི་ལམ་བུ་གི་བ། །དེ་མེད་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། །དེ་ཡོད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །གོགས་ཡིན་དེ་ཡང་བརྟུན་པ་ཡིན། ། ༡༧ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མི་ལམ་དུ་བུ་སྐྱེས་ནས་གི་བར་
 མིས་ན་སྐྱེས་པ་དང་གི་བ་དེ་གཉི་ག་མི་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་མོད་ཀྱང་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེ་ལས་བུ་ཡོད་དོ་སྟམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། གི་བར་སྣང་བ་ན་བུ་དེ་ནི་གི་ནས་མེད་དོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནི་བུ་
 དེ་ཡོད་དོ་སྟམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་གོགས་ཡིན་ལ། བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་མི་ལམ་དུ་མཚུངས་པས་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །ལྷ་པ་ཚད་མས་ངས་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས།
 དབྱུད་ན་རྒྱ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བས་དེ་ལྟར་རྣམ་དབྱུད་པས། །འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། །སོ་སོ་བ་འམ་འདུས་པ་ཡི། །རྐྱེན་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་

༡༡། །མ་ཡིན། ༡༤༡ །གཞན་ནས་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ལ། །གནས་པ་མ་ཡིན་འགྲོ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ཆོས་འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྒྱ་
 སོ་སོ་བའང་མ་མང་པོ་འདུས་པ་ཡི་རྒྱུན་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་འགགས་
 འགྲོ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ནི། རྫོངས་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་འདི། །རྒྱ་མ་ལས་ནི་བྱད་ཅི་ཡོད། ། ༡༤༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྫོངས་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་ཤིང་
 བཟུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་མ་ལས་ནི་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེ། རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལས་གཟུགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དང་དེ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཡོད་ན་དེ་
 ཡང་རྒྱ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱ་མ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གནས་པ་
 མེད་པར་བསྟན་པ། གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མི་བདེན་པར་བསྟན་པ། ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ། དངོས་མེད་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བཀག་

པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱུ་མས་སྐྱུ་ལ་པ་གང་ཡིན་དང་། རྒྱ་ནམས་ཀྱིས་ནི་གང་སྐྱུ་ལ་པ། དེ་ནི་གང་ནས་འོངས་གུར་ཅིང་། གང་དུ་འགོ་བའང་བརྟག་པར་གྱིས། ། ༡༤༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་
པའི་སྐྱུ་མའི་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པར་རྫོམ་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་ནི་གང་སྐྱུ་ལ་པའི་དངོས་པོར་སྤང་ཅམ་པ་འདི་ལ་ནི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་གཉི་གའང་ནི་གང་ནས་འོངས་པར་
གུར་ཅིང་གང་དུ་འགོ་བ་དང་ད་ལྟ་ཇི་ལྟར་གནས་པའང་བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་དང་དེ་དག་གང་ཡང་རྟེན་པར་མི་འགུར་རོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མི་བདེན་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་ནི་ཉེ་བ་
ཡིས། །མཐོང་འགུར་དེ་མེད་ན་མིན་པ། །བཅོས་བྱ་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ། །དེ་ལ་བདེན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོད། ། ༡༤༤ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེ་ལོང་དང་གཟུགས་ཉེ་བ་ན་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་
རྒྱ་རྒྱེན་གང་ནི་ཉེ་བ་ཡིས་མཐོང་བར་འགུར་ལ། རྒྱ་རྒྱེན་ཉེ་བ་དེ་མིན་ན་མཐོང་བ་མིན་པ་སྟོངས་གར་མཁན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་བཅོས་བྱར་བྱས་པ་དང་། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ་དབྱུང་
མི་བཟོད་ཅིང་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཅམ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོད། གསུམ་པ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚོས་གང་ཡོད་པའང་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་མེད་པའང་

༡༡། །རྒྱལ་མི་ལྷོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །རྒྱལ་མིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །འོན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །རྒྱལ་མི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༡༥༥ །བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྒྱལ་མིས་ཀྱང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་བརྒྱུར་དུ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །བཞི་པ་དངོས་མེད་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་བཀག་པ་ནི། གནས་སྐབས་དེ་དངོས་ཇི་ལྟར་ཡིན། །དངོས་གྱུར་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། ། ༡༥༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཕྱིས་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཕྱིས་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའི་པདྨ་ཕྱིས་ཚུ་ནང་གི་ཡུའྲུ་ལར་
 མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མི་འགྱུར་ཡང་གནས་སྐབས་གཞན་ཞིག་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་
 མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མེད་ཆེ་དངོས་ཡོད་སྲིད་མིན་ན། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དང་དེའི་གནས་སྐབས་དང་དེ་ལས་གཞན་པའང་དངོས་
 པོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཡོད་པའང་སྲིད་པ་མིན་ན་སྤར་ནས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་བར་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་ཙམ་སྲིད་པ་མིན་ན་རི་བོང་དཀར་པོའི་རྩ་གཤེལ་ལྟར་དུངས་པ་

གྱེ་བ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། དངོས་པོ་གྱེ་བར་མ་གྱུར་བར། །དངོས་མེད་དེ་ནི་འབྲལ་མི་འགྱུར། ༡༤༡ །དངོས་མེད་དེ་དང་མ་བྲལ་ནའང་། །དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད།། ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་བལྟོས་ཏེ་དངོས་པོ་གྱེ་
 བར་མ་གྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་དངོས་མེད་དེ་ནི་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་དང་མ་བྲལ་ན་ནི་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །དངོས་པོ་འང་མེད་པར་འགྱུར་མིན་ཏེ། །རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ་
 འགྱུར་བྱིས།། ༡༤༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་ནི་སྤར་ཡོད་པ་ལས་བྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ལ། འང་གི་སྐྱས་སྤར་མེད་པ་ལས་བྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའང་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་
 མེད་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་སྟེ་གཉི་གར་དུ་ཅིག་ཆར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིས། གཉིས་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱེ་འགག་མེད་པར་བསྟན་པ། འཁོར་འདས་མི་དམིགས་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །དངོས་པོ་འང་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་བྱིས། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་ཏུ་མ་གྱེས་མ་འགགས་ཉིད།། ༡༤༣ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱེ་བ་མེད་པས་འགག་པ་
 དང་། གནས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། གྱེ་འགག་མེད་པས་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཡོད་པ་མིན་ལ། འང་གི་སྐྱས་དེའི་བལྟོས་བླ་འདུས་མ་བྱས་སམ་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་

༡༡། ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ཉིད། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་འཁོར་འདས་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །
 རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཆུ་ཤིང་འདྲ། རྩ་ངན་འདས་དང་མ་འདས་པའང་། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་བྱེད་པར་མེད།། ༡༥༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཆུ་དང་རྒྱམ་ས་ལྟར་འཁོར་བ་དང་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྲོ་
 བཏགས་པ་གཉིན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་སྒོ་ལས་འདས་པ་སྒྲོ་བསམ་བཞེད་དུ་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོ་ནའོ། །ལྷ་པ་སྟོང་ཉིད་
 བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པས་སྤིད་པ་ལས་འདའ་བ། མ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་སྐྱེ་བས་ཞི་བར་མི་ལྷུང་བ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་པ་
 གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་བསྟན་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤིད་པའི་དངོས་གཉིན་དུ་བསྟན་པ། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་
 མཐོང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། །གང་གིས་རིམ་གྱོ་བྱས་པའམ། །ཡོངས་སུ་བརྟན་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༡༥༡ །བདེའམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་གང་ལས་ཡིན། །མི་དགར་ཅི་ཡོད་

དགར་ཅི་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟུགས་ལྟ་བུ་གོམས་པར་བྱས་པས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ལ། དངོས་འཛིན་གྱི་ནད་ཐམས་ཅད་རྩ་
 བ་ནས་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཟབ་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་
 གོམས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱོད་བསམ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲིང་གྲག་ཙམ་གྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་བ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་གྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་ལ། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དང་རེ་བ་དང་དོགས་པ་དང་སྤང་བ་དང་དོར་བའི་སྒོ་
 རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། གང་གིས་རིམ་གྱོ་བྱས་པའམ་ཡོངས་སུ་བརྟན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བདེ་བའམ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གང་ལས་ཡིན། མི་དགར་ཅི་ཡོད་
 དགར་ཅི་ཡོད་དེ་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་སྒྲིང་ཞུར་ལ་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་གང་ལ་ཞེན་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཇི་སྟུམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་མོད། འདི་ཙམ་ནི་དེ་དག་ལ་

༡༡། །ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་ཀྱང་བྱས་པ་རྣམས་གང་ལ་ཞེན་པའི་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་དང་འཛིམ་པའི་རྟ་སྒྲུང་སོགས་ལ་རྒན་པོ་
 རྣམས་ཅིར་ཡང་མི་སྟམ་པ་སྟངས་པའི་བྱེར་རོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེད་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙལ་བྱས་ན། །གང་ཞིག་སྐྱེད་ཅིང་གང་ལ་སྐྱེད། ། ༡༥༢ ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞལ་བུ་བཙལ་ཞིང་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱས་ན་སྐྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱེད་ཅིང་རྒྱ་
 མཚན་གང་ལས་སྐྱེད་དེ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་མི་ལམ་གྱི་རི་དྲགས་སྐྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དབྱུང་ན་གསོན་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི། །གང་ཞིག་འདིར་ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དབྱུང་པ་ན་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དུས་བདེན་བདེན་འདྲ་ཞིང་གསོན་པོ་ལྟར་སྤང་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་མེད་པའི་མདུན་
 འདིར་ནི་འཆི་བའམ་གི་བ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རྩུན་པའི་སྤྲགས་སྐྱེད་ཅིག་གིས་རིབ་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ནི། འབྱུང་འགྱུར་གང་ཡིན་

བྱུང་གྱུར་གང་། །གཉེན་གང་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན། ༡༥༩ །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། །བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་གྱིས། ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་འབྱུང་འབྱུར་མ་འོངས་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ལ། བྱུང་
 ཟེན་པར་གྱུར་པར་འཛིན་པ་འདས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། མཛའ་བའི་གཉེན་བཤེས་དང་། ཀྱང་གི་སྦྱས་མི་མཛའ་བར་བཏགས་པ་དག་ཡང་གང་ངམ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟོད་
 ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དངོས་པོ་མེད་ལ། བསམ་དུ་མེད་པ་མཐའ་དང་ཚད་མི་དམིགས་པ་གང་དུ་ཡང་མཐོང་དུ་མེད་ལ། ནམ་གྱི་ཆོའང་མ་མཐོང་བ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་དང་། བདག་ཉིད་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་སྟོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་གྱིས། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱིས། ཀྱན་ཆུབ་པར་གྱིས། ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག །ཞེས་
 གདམས་ངག་འདོམས་པ་དང་བཅས་པའོ། །འོ་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་ནི་སྟེད་པ་ཡིན་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲེམས་པས་སྟེད་པ་ལྟོག་པའི་སྤྱིར་ཉན་རང་གི་དག་བཙོམ་དུ་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་རང་ནི་ཐེག་ཆེན་པའི་
 གཡང་སར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་གཞི་རྩ་དང་བཅས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལག་མཐིལ་དུ་འོངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅམ་དུ་ཡང་རྩི་བར་མི་

གྲིས་ཡིད་ཆེས་པ་དང་མོས་པ་ལྟ་ཞོག་མཉན་པ་ཅམ་དུ་ཡང་དགའ་སྟེ། སྟོད་ནས་མེ་འབར་ཞིང་། སྤང་ནས་ཁུ་འབྲུབ་པའི་ཡ་མ་བྱང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་བསྐྱུན་དུ་མེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡ་མ་
 བྱང་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་གྲིས་མ་ཀན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཅི་བྱ་མཚང་བརྒྱག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་བདག་ཅག་གྲིས་པར་མཚུངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་
 སྟིང་རྗེས་བཟོད་མི་རུས་པར་སྤང་ན་བསྐྱེལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་ལ་གོམས་པ་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་བལྟོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་
 ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བབྱང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚུ་གྲུང་བགྲང་དུ་མེད་པ་འབད་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྲིས་འབབ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བྱི་གང་དུ་མི་མངོན་པ་
 ཏྲག་ཆད་ཀྱི་འགྲམ་ངོགས་སྤངས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་རིན་པོ་ཆེས་དང་བ་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་གནས་གཅིག་ལུ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་བརྒྱབས་སྤེང་ཅིའི་སྤྱིར་མི་གཡོ། དེ་ཡང་
 བདག་ཅག་གི་ཕ་མའི་ཆོགས་འདི་རྣམས་བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པས་སྡིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བདག་འགྲན་ལྷ་མེད་པར་འདོད་པས་ཕ་རོལ་པོ་གསོད་པར་བྱེད་ལ། རྒྱ་དེས་བདག་

༡༡། །ཉིད་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་སུ་སྐྱེ་བས་ཉིན་རེ་ལ་ལན་བྲི་ཕྱག་ཏུ་ཕན་ཚུན་གསོད་པ་སྦྱང་ལ། དེ་ལས་ཐར་ནས་གྲང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཆེ་བྱང་ཞིང་ནད་མང་ལ་གཞན་
 གྱིས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྦྱང་ལ། ད་དུང་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ལ་སྦྱོད་པས་སྒོག་གཙོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པས་དེ་ལས་ལྷོག་པར་དགའ་ཞིང་ཡང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུས་དཔྱལ་བ་སོགས་སུ་བློ་
 རྒྱན་གྱི་རྒྱན་ལྟར་འཁོར་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་དུས་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱག་ཅིང་འབྱོར་བར་འདོད་ནས་གཞན་གྱི་ལོངས་སྦྱོད་འཕྲོག་པ་དང་རྒྱ་བས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ལ། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་
 དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་གྱི་གནས་གྲངས་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔྱལ་ཐག་བཅད་ནས་གཞན་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་ཡང་དཔྱལ་ཞིང་འཕྲོངས་ལ་ཡོ་བྱད་རྒྱ་འཕྲོག་ལ་འཆོར་བ་ཁོ་ན་དང་། མེ་ཆུས་ཆུད་
 འཇོལ་བ་སོགས་རང་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་གནས་མིན་དུ་གོད་པ་ཤ་སྤྱག་འབྱུང་ལ། བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་གང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་མོས་ཤིང་ལྷོག་པར་དགའ་ལ་ཡང་དེའི་རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྦྱང་བ་སོགས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཁོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་བདུན་ག་ལ་འདི་ལྟ་བུར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ་ཆེ་འདིའི་དེ་རིང་བྱིན་གྱི་བས་གོས་ལོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་བཙོངས་ནས་རེག་

༡༡། །གཅིག་བྱས་པས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་དུ་ལུས་ཁྱོན་གྱིས་གང་བྱབ་པ་དེའི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་སྟོང་དུ་བསྐྱར་བའི་གྲངས་དེ་སྟེད་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་འཕྲོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་
 བའི་ལས་སྒྲ་རེས་ཀྱང་ལྟ་མིའི་ལུས་འབུམ་ཕྱག་མང་པོ་འཕྲོབ་པར་རྒྱས་པ་ཡོད་ལ། དགོ་བ་དེ་རྣམས་ཚུད་མ་བློས་ན་ལྟ་མིའི་ལུས་དེ་སྟེད་འཕྲོབ་ལ། དེ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་གྱིད་ལ་སོགས་པའི་འབྲོར་པ་ཆེན་པོ་
 མཐའ་ཡས་པ་སྟོད་ཅིང་མི་ལོ་འབུམ་ཕྱག་མང་པོར་འཆོ་བར་རྒྱས་པ་སོགས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་སྒྲར་དགོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་མ་སྟེད་ན་སྒྲར་གྱི་ཕན་བྱེད་གྱི་དགོ་བ་དེ་རྣམས་བཟད་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲར་ཡང་ངན་
 འགྲོར་འཁོར་ཞིང་སྒྲུག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་སྟོང་བར་འབྱུར་བ། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྟུང་བྱས་ནས། །ཤི་ནས་ངན་སོང་སྒྲུག་བསྐྱལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་སུ་
 ལྟང་བ་དེ་དག་ལ་བྱུང་པར་དུ་ཡང་བརྟེ་བར་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐྱལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། གླིང་པ་ན་ནི་གཡང་ས་མང་། །དེར་ནི་དེ་ཉིད་མིན་འདི་འདྲ། །དེར་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ན། །
 གླིང་ན་དེ་ཉིད་འདི་འདྲ་མེད། ། ༡༥༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་འཁོར་བ་འདི་ནི་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་རྒྱས་པ། གཏིང་འཛིགས་པ། ཡང་བ། འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་ཁོ་ན་སྟེ་གླིང་པ་ན་ནི་དེ་འདྲ་

བའི་གཡང་ས་མང་ལ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་ཡང་ནི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པ་ལྟར་ཞིང་འགྲེས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་འོ། །གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་ཡང་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྤང་བར་བྱེད་
 པ་ཡན་ཚུན་འགལ་བའི་སྒྲོ་ཁོ་ན་འི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་ན་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པར་འགྱུར་གྱི། སྤྱིང་པ་འདི་ན་ནི་བདེ་སྤྱག་གི་རང་བཞིན་མི་བདེན་པར་གཤམ་
 བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་མི་ལམ་ཙམ་ན་ཡང་མེད་དོ། །དེར་ཡང་དཔེ་མེད་མི་བཟད་པའི། སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་མི་ལམ་ན་བདེ་སྤྱག་དང་སྤྱིང་བ་པོ་
 གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཅིང་འབྲུལ་ངོར་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྤྱིང་བར་སྤང་བ་ལྟར་འཁོར་བ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་ཡང་དཔེ་མེད་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤྱིང་བར་སྤང་
 གྱི། སྤྱི་མའི་གཉེན་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་དཔྱོད་འདི་ལྟ་བུ་རྟོག་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེར་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆུང་ཞིང་། དེར་ནི་ཆོ་ཡང་བྱང་བ་ཉིད། ༡༥༥ །དེར་ཡང་
 གསོན་དང་ནད་མེད་གྱི། བྱེད་དང་བགྲེས་ནའི་ངལ་བ་དང་། གཉིད་དང་འཆོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱིས་དང་འགྲོགས་སོགས་དོན་མེད་གྱིས། ༡༥༦ །ཆོ་ནི་དོན་མེད་སྤྱིར་འདའ་ཡིས། རྣམ་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་རྟོག་པར་དཀའ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

༡༡། །བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་ཆེ་བྱང་ལ་ཇི་སྲིད་གསོན་པ་དེར་ཡང་ནད་གྲིས་མནར་བ་དང་ནད་མེད་པ་ནའང་བྲེལ་ཕོངས་སྒྲ་ཚོགས་པས་དུབ་ཅིང་། གྲིས་པར་གྱུར་པ་དང་། འགྲོགས་པ་དང་། གཞན་གྲིས་དབང་མེད་དུ་བཀོལ་ཏེ། འགྲོ་བ་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་པར་སྒྲུག་བསྐྱེལ་བས་དོན་མེད་དུ་ཆེ་བྱང་པར་འགྱུར་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་རྟེན་གྱང་བདུད་གྱི་ལས་ལྷོག་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེར་ཡང་རྣམ་གཡེང་གོམས་པ་ནི། །སྒྲོག་པའི་ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད། ༡༤༠ །དེར་ཡང་ངན་སོང་ཆེན་པོར་ནི། །ལྷ་པ་བྱིར་བདུད་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད། །དེར་ནི་ལོག་པའི་ལམ་མང་ཞིང་། །ཐེ་ཆོས་ལས་ཀྱང་བརྒལ་དཀའ་སྟེ། ༡༤༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ལན་རེ་རྟེན་སྲིད་གྱང་ཆེ་རབས་མཐའ་ཡས་པར་རྣམ་གཡེང་ཁོ་ན་ལ་གོམས་པའི་བྱིར། རྣམ་གཡེང་ལས་སེམས་ལྷོག་པར་དཀའ་ཞིང་ཐུང་པོ་ལ་ཆགས་པ་ཐུང་པོའི་བདུད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ངན་འགྲོར་འཕེན་ལ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྒྲུང་བ་ལྟའི་བྱའི་བདུད་གྲིས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟར་བཅོས་ནས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་དབུ་མ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་།

གསང་སྤྲུགས་ལྟར་བཅོས་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་ལ། ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ཆེས་མང་བ་དེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་གོལ་ས་མང་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ནི་སྐྱེ་བོ་དག་ཡིད་
 ཆེས་པར་དགའ་ལ་ལམ་གོལ་བ་ལ་ནི་མོས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་ལམ་གྲུབ་པ་ནི་ཆེས་ཉུང་ངོ་། །དུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་གིན་ཏུ་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྲུལ་ཡང་དལ་བ་རྟེན་དགའ་ཞིང་། །
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྟེན་གིན་ཏུ་དགའ། །ཉོན་མོངས་ཚུ་བོ་སྤང་དགའ་སྟེ། །ཀྱེ་མ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བརྒྱད་པར་འགྱུར། ། ༡༥༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལུས་རྟེན་ཅིང་ཚོས་དང་ཕྱད་པའི་དུས་ལོང་བས་ཕྱགས་བདར་གྱི་གསེབ་ནས་ནོར་
 བུ་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མ་འབད་ན་ཕྱིས་འགྲུབ་པར་དགའ་སྟེ། སྤྲུལ་ཡང་དལ་བ་རྟེན་དགའ་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྟེན་གིན་ཏུ་དགའ། །ཉོན་མོངས་ཚུ་བོ་སྤང་དགའ་སྟེ། །ཀྱེ་མ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བརྒྱད་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འབྱུང་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་། །རང་སྤྲུག་མི་མཐོང་གང་ཡིན་པ། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཚུ་བོར་གནས་འདི་དག །ཀྱེ་རུད་མུ་ངན་བྱ་བར་འོས། ། ༡༥༣ །དབེར་ན་
 འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་བྱས། །བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་པ། །དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བར། །གནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེར་རྫོམ་བཞིན། ། ༡༥༤ །དེ་ལྟར་ཁྱ་དང་འཆི་མེད་པ། །བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་གནས་རྣམས་ལ། །དང་བོ་ཉིད་དུ་བསང་

༡༡། །བྱས་ནས། །དན་སོང་ལྟང་བ་མི་བཟད་འོང་། ། ༡༢༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྲུལ་འབའ་ཞིག་གིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐད་ཅིག་གྲང་བར་མ་ཆད་པར་མནར་ཡང་མི་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་མ་ཐོབ་ཀྱིས་དོགས་པ་སྤྲེལ་ལེབ་མི་ལ་སྤྲེབ་པ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ་འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རྫོམ་ཞིང་ང་རྒྱལ་ལ་འཆི་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཆོ་འདིས་གནས་ཆོག་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་
 འདི་རྣམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་གྲུད་པས་ནོར་འཛོམས་པ་དང་། རྒྱས་པས་ལང་ཆོ་འཛོམས་པ་དང་། ན་བས་ནད་མེད་པ་འཛོམས་པ་དང་། འབྲལ་བས་འདུས་པ་འཛོམས་པ་དང་། འཆི་བས་སྒོག་འཛོམས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསད་ནས་སྤྲར་དན་སོང་མི་བཟད་པ་སྟོང་དགོས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་རུང་ཞེས་བཟོད་མེད་དུ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མང་། །རང་སྤྲུག་
 མི་མཐོང་གང་ཡིན་པ། །སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཆུ་བོར་གནས་འདི་དག །ཀྱེ་རུད་མུ་ངན་བྱ་བར་འོས། །དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་བྱས། །བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་པ། །དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བར། །
 གནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེར་རྫོམ་བཞིན། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འཆི་མེད་པ། །བཞིན་དུ་སྒྲིད་པས་གནས་རྣམས་ལ། །དང་པོ་ཉིད་དུ་བསད་བྱས་ནས། །དན་སོང་ལྟང་བ་མི་བཟད་འོང་། །ཞེས་གིན་ཏུ་བྱགས་

རྗེ་བའི་ཚིག་གོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོབ་པ་གཞན་དོན་གྱི་ཡིན་ཏན་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་འགོ་ཀུན་བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་
 བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེལ་མེས་གདུངས་ལ། །བསོད་ནམས་སྒྲིན་ལས་ལེགས་བྱུང་བའི། །རང་གིས་བདེ་བའི་ཚོགས་ཆར་གྱིས། །ཞི་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་འགྱུར། ། ༡༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་མ་མེད་པས་སྤྱང་པོ་ཆེ་ས་སྤྱང་གི་བྱས་མཚོའི་ཚད་ལོངས་པས་ཇི་མི་སྟམ་པར་འཇུག་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་ཚད་ལོངས་པས་སྤྱག་པ་མེད་ཅིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་དུ་བྱེད་ཀྱང་བདག་
 ཉིད་སྟོང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་དེ་དག་གི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་གྲོ་བྱར་བར་མཆིན་པས་གཞོམ་རུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཞོན་ནས་དག་
 བའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཀུན་གྱང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གཟིགས་ཤིང་མ་རིག་པ་གྲོ་བྱར་བ་དེ་སེལ་བ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སྐྱུ་མ་ལ་སྐྱུ་མར་མ་ཤེས་པས་སྟུག་
 བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གོ་ཆ་བསྐྱོ་བར་མཛད་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེལ་མེས་གདུངས་ལ། །བསོད་

༡༡། རྒྱལ་སྤྱི་ལས་ལེགས་བྱུང་བའི། རང་གི་བདེ་བའི་ཚོགས་ཆར་གྱིས། ཞི་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་འགྱུར། ཞེས་ཕན་བདེའི་ཡོ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སེལ་ཞིང་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པའོ། ལག་ཉིས་པ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་འགོ་ཀུན་བྱུང་ཚུབ་ལ་འགོད་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་ཞིག་དམིགས་པ་མེད་ཚུལ་དུ། ལྷན་པས་བསོད་ནམས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། དམིགས་པས་སྤང་བར་གྱུར་ནམས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། ། ༡༢ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐབས་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་རྒྱུགས་ཏེ་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱུང་ཚུབ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་དང་ཞེན་པ་ཁོ་ནས་རང་གཡོས་གྱི་འདམ་དུ་རང་ཚུད་པའམ་དར་གྱི་སྤོང་བུ་རང་གི་ཁ་ཚུས་བཅིངས་པ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ནམས་ལ་དམིགས་པ་དང་མཚན་མར་ལྟ་བུ་དངས་ནས་འབྱིན་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། རང་ཚུད་གྱི་ཚོས་སྐྱུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་ནམ་གྱི་ཆེ་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་ཞེས་སྟོན་པས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པས་སྤོང་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྟོང་

རྗེས་ནི་བ་ལ་མི་གནས་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་གིང་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། གང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དང་། དེ་སྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་ཐམས་ཅད་
 གྲུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགྲ་བ་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའོ། །།དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགོ་བ་ལེགས་
 པའི་ཚོགས་ཉིད་དུ་བསྟོ་བར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ད་ནི་གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བསྟོ་བ་དངོས། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཕྱག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཐའ་བསྟུ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ། གཙོ་བོར་གཞན་དོན་དུ་བསྟོ་བ། ཞར་ལ་རང་དོན་དུ་བསྟོ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགྲོ་བ་ཕལ་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ། མཚེག་གི་དོན་དུ་
 བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟོ་བ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི་བར་བསྟོ་བ། མཐོ་རིས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི་བར་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་
 དུ་འཇུག་པར་བསྟོ་བ། སེམས་ཅན་གྱི་ནད་ནི་བར་བསྟོ་བ། ཐམས་ཅད་ཕན་བདེ་འཕྲོ་བ་བར་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པར་བརྩམས་པ་ཡི། །དགོ་བ་གང་དེས་འགྲོ་བ་ཀུན། །

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་ལ་འཇུག་པར་ཤོག། ༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་གཞུང་འདོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་བརྩམས་པ་འདིས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྒྲོན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་འཇུག་པར་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཞག་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་མཐའ་མེད་ན་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། དེའི་བྱིར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གསུངས་པའི་དུས་དེ་ཁོ་ནར་ཡང་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲོ་རྒྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། དགེ་བ་དེ་ཡི་མཐུས་སེམས་ཅན་ཐེག་ཆེན་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཞུགས་པ་རྣམས་སྤར་མི་ལྷོག་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ནད་ཞི་བར་བསྒྲོ་བ་ནི། ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་ན་ལུས་དང་སེམས། །སྤྱག་བསྐྱལ་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོ་འཕྲོབ་པར་ཤོག། ༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལུས་སེམས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའི་ནད་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་སྤྱོན་ཆེན་པོ་གྲོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་ཆར་གྱིས་དཔྱལ་མེ་གཞིལ་བ་དང་། བཞི་པ་ཉི་འཁོར་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། རལ་གྱི་ལོ་མའི་
 རྒྱལ་མཚལ་ཡང་། །དེ་ལ་དགའ་ཚལ་སྤྲུག་གུར་ཤོག །ཤལ་མ་ལི་ཡི་སྤྱོད་པོ་དག །དཔག་བསམ་ཤིང་དུ་འབྱུངས་པར་ཤོག། ༤ ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་བྱུང་པར་མནར་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། མཐིང་རིལ་དུར་པ་དག་དང་ངང་
 པ་དང་། །བཞད་སོགས་སྐད་སྟན་འབྱེན་པས་མཛེས་གུར་ཅིང་། །པདྨ་བྱི་བསུང་ཆེ་ལྷན་མཆོད་ག་གིས། །དཔྱལ་བའི་ས་སྤྱོགས་དག་ནི་ཉམས་དགར་ཤོག ། །སོལ་སྤང་དེ་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་པོར་གྱུར། །ས་སྤྱོག་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་བསྟར་བར་ཤོག།
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཐིང་རིལ་དང་བཞད་དགར་ནི་ཆུ་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་དཔྱལ་བའི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་པདྨ་འི་མཆོད་བསིལ་བ་ཆུ་བྱ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དུག་པ་བསྐྱུས་འཛོམས་པའི་དོན་
 དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། བསྐྱུས་འཛོམས་རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པའི་སྤྱོན། །གཞལ་མེད་ཁང་གུར་བདེ་ག་ཤེགས་གང་བར་ཤོག ། །མདག་མ་རྩོལ་བསྤྱོགས་མཆོན་གྱི་ཆར་པ་ཡང་། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་ཏོག་ཆར་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བདུན་པ་ཡང་སོས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱུས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བར་བསྐྱོ་བ་ནི། བན་ཚུན་མཆོན་གྱིས་འདེབས་པ་དེ་ཡང་ནི། །དེང་ནས་ཅེ་ཕྱིར་མེ་ཏོག་འཕེན་པར་ཤོག། ༥ ཅེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྤྱོད་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་དགོ་

བའི་མཐུས་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་བསྟོ་བ་ནི། ཟུ་བོ་རབ་མེད་མེ་དང་འདྲ་ནང་བྱིང་བ་དག། །ཤ་ཀུན་ཞིག་གྱུར་རུས་གོང་མེ་ཏྲོག་ཀུན་དའི་མདོག། །བདག་གི་དག་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། །ལྷ་མོ་རྣམས་དང་དལ་གྱིས་ལྷན་ཅིག་
 འབབ་གནས་ཤོག། ༡༠ ཅེས་གསུངས་སོ། །དགུ་པ་ཕྱག་ན་དོ་རྗེའི་མཐུས་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་བསྟོ་བ་ནི། ཅི་ཕྱིར་འདི་ན་གཤིན་རྗེའི་མེ་དང་ཁྱ་དང་བྱ་གོད་མི་བཟད་རྣམས་སྤྱག་བྱེད། །ཀུན་ནས་ལུན་བསལ་བདེ་དགའ་བསྐྱེད་
 བའི་མཐུ་བཟང་འདི་གོ་སུ་ཡི་མཐུ་སྟམ་སྟེ། །ཁྱེན་དུ་བལྟས་པས་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ན་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་འབར་བ་བཞུགས་མཐོང་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྲིག་དང་བྲལ་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པར་ཤོག། ༡༡ ཅེས་གསུངས་
 སོ། །བརྩ་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཐུས་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་བསྟོ་བ་ནི། མེ་ཏྲོག་ཆར་བ་སྟོས་ཟུ་དང་འདྲེས་བབ་བ་ཡིས། །དཔྱལ་བའི་མེ་མདག་ཆེལ་ཆེལ་གསོད་བ་མཐོང་གྱུར་ནས། །སྟོ་བར་བདེ་བས་ཆོམ་བ་འདི་ཅི་བསམས་
 པ་དང་། །སེམས་དཔྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་བརྒྱ་མཐོང་བར་ཤོག། ༡༢ ཅེས་གསུངས་སོ། །བརྩ་གཅིག་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མཐུས་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བར་བསྟོ་བ་ནི། གྲོགས་དག་འཇིགས་པ་བོར་ལ་རིངས་པར་རྩུར་ཤོག་ཡུ་བུའི་
 ཐང་དུ་ནི། །གང་གི་མཐུ་ཡིས་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ཞིང་དགའ་བའི་ཤུགས་ཕྱིན་ལ། །འགྲོ་བ་ཀུན་སྟོབ་བྱང་རྩལ་སེམས་དང་འོད་དང་བཙེ་བ་སྐྱེས་གྱུར་པ། །གཞོན་ནུ་ཟུར་ལུད་ཅན་འབར་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་བྱོན། ༡༣ །

༡༡། །ཁྱོད་གྱིས་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་དག་གིས་ཞབས་གྱི་པརྩ་ལ་མཆོད་ཅིང་། །ཐུགས་རྗེས་བརྒྱན་སྦྱན་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་དུ་མའི་ཚོགས་གྱི་ཆར་འབབ་པ། །ཁང་བཙེགས་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ་སྟོང་ཐུག་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོག་ལྷན་འདི་ལྷོས་
 ཞེས། །འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་ད་ནི་སེམས་དཔྱལ་ཅ་ཅོ་འདོན་པར་ཤོག། ༡༢ ཅེས་གསུངས་སོ། །བརྩ་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐུས་ནི་བར་བསྟོ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གི་དགོ་
 ཅུས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་ལ་སོགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིབ་པ་མེད་སྦྱིན་བདེ་བ་དང་། །བསིལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་ངད་ལྡང་ཆར་པ་འབེབས་མཐོང་ནས། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དེ་དག་མདོན་པར་དགའ་གྱུར་ཅིག། ༡༣ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་
 སྟོབས་གྱིས་ནི་བར་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་གིས་སྟོན། བདག་གིས་ངན་སོང་གནས་ལ་ཕྱོགས་གྱུར་ན། །ངན་སོང་གནས་རྣམས་ཞིག་ཅིང་སྟོང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་གྱི་
 སྟོན་ལམ་མཛད་པ་གྲུབ་པ་དང་། ཏིར་མེད་པ་སྐྱེམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་ངན་འགྲོ་སྟོངས་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ལས། སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུག་དེ་དཔྱལ་བ་
 མནར་མེད་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱགས་ཁང་ཐམས་ཅད་ནི་ཞིག །དཔྱལ་བའི་ཐུ་ཆེན་རྣམས་ནི་འཕྲོར་མེ་ནི་ཞི་སྟེ་རྗེ་དབུ་བསིལ་བར་གྱུར། དཔྱལ་བ་པ་དེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་ཆོ་འཕྲོས་པས་དཔྱལ་

སྤང་ནམས་ག་ཤིན་རྗེའི་མདུན་དུ་དོང་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་འདིར་སྐྱེས་བུ་འདོད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་འོངས་མ་ཐག་བདག་ཅག་གི་ལས་ཀྱིས་བས་པར་གྱུར་དོ། །ཞེས་གསོལ་ཞིང་ག་ཤིན་རྗེའི་
 རྒྱལ་པོས་བལྟས་ན་སྤྱོད་རས་གཟིགས་བཞུགས་པར་མཐོང་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་བཙལ་བ་དང་། དེ་ནས་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དང་ཡི་དྲགས་ཁ་ནས་མེ་འབར་བ་ཡན་ལག་
 འཇག་མ་ལྟར་བྲ་བ་ལུས་རི་བོ་ཙམ་པ་དུལ་གྱི་གྲངས་ཙམ་བདག་ཅག་བཀྱེས་སོ། །སྒྲོམ་མོ། །ཞེས་དེའི་མདུན་ན་རྒྱག་པ་དང་དེས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་བཅུ་ལས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཅུ་པ་བ་སྟེ་ཡི་དྲགས་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་མང་དུ་འབྱངས་པས་བཀྱེས་སྒྲོམ་ཞི་སྟེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་མིང་མཐུན་པར་སྐྱེད་ཅིག་ལ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱོད་རས་གཟིགས་རི་ལྟ་
 བ་དེ་ལྟར་ཕྱག་ན་རྗོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ངན་འགོ་འདོན་པའི་ཕྱིན་ལས་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཞེས་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ཞི་བར་བསྟོས་པའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་དུད་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞི་བར་བསྟོས་པ་ནི། དུད་འགོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ །ཟ་བའི་འཛིགས་དང་བྲལ་བར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་སོ། །བཅུ་བཞི་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་

༡༡། །བསྐྱེད་ལ་ཞི་བར་བསྐྱོ་བ་ནི། སྒྲུ་མི་སྒྲུན་པའི་མི་བཞིན་དུ། །ཡི་དྲགས་རྣམས་ནི་བདེ་གྱུར་ཅིག་ ༡༤ །འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་གིས། །ཕྱག་ནས་འབབ་པའི་འོ་རྒྱུན་གྱིས། །ཡི་དྲགས་རྣམས་ནི་ཆོམ་བྱས་ཤིང་། །
 བྱས་བྱས་རྟག་ཏུ་བསིལ་བར་ཤོག། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུ་མི་སྒྲུན་པའི་མི་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། བྱང་སྒྲུ་མི་སྒྲུན་ན་ངག་འབྲུལ་མ་གཏོགས་སྔོང་བ་དྲུག་པོ་མེད་པ་དང་། གོས་དང་རྒྱུན་དང་ཡོངས་སྔོན་ཐམས་
 ཅད་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་འབྱུང་བས་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། འོ་སྔོང་འཆོ་ཞིང་སྒོ་བྱར་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་དང་། འཆི་བའི་ཞག་བདུན་མ་གཏོགས་ནད་མེད་ཅིང་མི་དགོ་བའི་མཆོམས་སྒྱུར་
 མེད་པས་ཤི་ནས་ཀྱང་ལྷ་མི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིང་གཞན་ལ་བལྟོས་ན་བདེ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་མཐོ་རིས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཞི་བར་བསྐྱོ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་པ་ཞི་བར་བསྐྱོ་བ།
 འབྱོར་བ་ལྷན་སྤྱུམ་ཆོགས་པར་བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོང་བ་རྣམས་གྱིས་མིག་མཐོང་ཞིང་། །འོན་པས་རྟག་ཏུ་སྒྲུ་ཐོས་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡོང་འོན་སོགས་དབང་པོ་སྒྱོན་ལྷན་རྣམས་གྱི་དབང་པོའི་སྒྱོན་རབ་
 རིབ་སོགས་ཞི་ནས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མིག་གསལ་བ་དང་རྣ་བ་གསང་བ་དང་སྒྲུ་མཁས་པ་དང་དྲན་པ་དང་ལྷན་པ་སོགས་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ལྷ་མོ་སྐྱེ་འབྱུལ་བཞིན་དུ་ནི། །སྤྱུམ་མའང་གཞོད་

༡༡། ཡང་ན་མི་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །སྒྲག་པ་རྣམས་ནི་འཛིགས་མེད་ཤོག །བཅིངས་པ་རྣམས་ནི་གོལ་བར་གྱུར། །མཐུ་མེད་རྣམས་ནི་མཐུ་ལྡན་ཞིང་། །ཕན་ཚུན་སེམས་ནི་མཉེན་གྱུར་ཅིག། ༡༢ ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་མེ་དང་ཚུ་དང་སྐྱུ་ལ་དང་ཐོག་དང་གཙན་གཟན་གཏུམ་པོ་དང་ཤ་བ་དང་ཆོམ་རྒྱན་དང་ཆད་པ་སོགས་འཛིགས་པ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དྲུག་གིས་སྒྲག་པ་རྣམས་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་
 བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པས་བཙོན་དུ་བཅིངས་པ་རྣམས་བདེ་བར་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ལུས་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་མཐུ་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། དེས་དྲེགས་པ་
 མེད་པར་སེམས་མཉེན་ཞིང་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ནི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོབ་བ་སྟེ། མགོན་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། རྟོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་
 བར་ཤོག །གང་གི་དོན་དུ་འགོ་བྱེད་པ། དེ་འབད་མི་དགོས་གྱུ་བ་གྱུར་ཅིག ༡༣ །གྲུ་དང་གྲུ་ཆེན་ཞུགས་པ་རྣམས། ཡིད་ལ་བསམས་པ་གྲུ་བ་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཡི་ངོགས་སུ་བདེར་སྦྱོར་ནས། གཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་བར་ཤོག ༡༤ །ལྷ་ངམ་
 ལམ་གོལ་འབྱམས་པ་རྣམས། མགོན་པ་དག་དང་ཕྱད་གྱུར་ནས། ཆོམ་རྒྱན་སྟག་སོགས་འཛིགས་མེད་པར། མི་ངལ་བདེ་སྒྲག་འདོང་བར་ཤོག། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོས་དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་

བདེ་བར་བགྲོད་ལ་དོན་ཚེགས་ཆུང་དུས་གྲུབ་པའི་ཆེད་དང་། གཉིས་པས་གརྒྱ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར་གྱུའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་བོ་ཆེར་ཞུགས་ཏེ་འདོང་བ་རྣམས་ནི་བྱད་
 པར་དུ་སྒོག་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བས་དེ་དག་གི་གྲུ་ཉི་ཞོ་མེད་ཅིང་བསམས་པ་གྲུབ་ནས་རང་གནས་སུ་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དང་། ཐ་མས་མུ་ངམ་གྱི་ཐང་དང་དགོན་དུང་ཚ་སྒོ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལམ་འབྲམས་
 ཏེ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་པ་རྣམས་ལམ་སྟོན་པ་དང་གྲོགས་དང་ཕྱད་ཅིང་བདེ་བར་ཕྱིན་པར་བསྐྱོས་པ་སྟེ་ངལ་ཞིང་དུབ་ལ་སྤྱར་འཛིགས་པས་ཉན་པ་འདི་དག་གིན་ཏུ་སྟིང་རྩེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོན་སོགས་ལམ་
 མེད་ཉམ་ང་བར། །བྱིས་པ་རྒན་པོ་མགོན་མེད་པ། །གཉིད་ལོག་ཕྱིས་གིང་རབ་ཕྱིས་རྣམས། །ལྟ་དག་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཤོག། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབུལ་པོ་སོགས་སྟོང་བའི་ཆེད་དང་། ཁ་ཅིག་གཞན་གྱི་བྲན་དུ་གྱུར་པས་
 བ་ལང་སོགས་འཚོ་བའི་ཕྱིར། དགོན་པ་ཉམ་ང་བར་གཅིག་པུས་འདུག་པ་དང་། གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་དང་། གང་དག་ཆང་གིས་ར་རོ་བས་འཕྱན་པ་དེ་དག་ལ་ལྟ་དག་གིས་བསྤངས་ཏེ་གཞོན་སྟོན་དང་
 ཤ་ཟས་འཚོ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་འབྱོར་པ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱོ་བ་ནི། མི་དལ་ཀུན་ལས་ཐར་པ་དང་། །དད་དང་གེས་རབ་བརྩེར་ལྷན་ཞིང་། །ཟས་དང་སྦྱོད་པ་ལྷན་ཚོགས་ནས། །ཏྲག་ཏུ་ཆེ་རབས་

༡༡། །དམ་གུར་ཅིག། ༡༧ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དལ་འབྱོར་གཉིས་དང་ལྷན་ཞིང་ཆེ་རབས་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པར་གུར་ཅིག་པའོ། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མངོན་བཞིན་དུ། །ལོངས་
 གློད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤོག། རྩོད་པ་མེད་ཅིང་འཆེ་མེད་པ། །རང་དབང་དུ་ནི་གློད་པར་ཤོག། ༡༨ ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་མངོན་ནི་ནམ་མཁའ་ལས་ཅི་བསམས་པ་འབྱུང་ཞིང་ཟད་པ་མེད་པ་
 ལྟར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མངོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ནམ་མཁའི་མངོན་འཕྲོག་པར་གུར་ཅིག་པའོ། །སེམས་ཅན་གཟི་བརླིང་ཆུང་དུ་དག། །དེ་དག་གཟི་བརླིང་ཆེན་པོར་ཤོག། །དཀའ་ཐུབ་ཅན་གང་
 གཟུགས་ངན་པ། །གཟུགས་བབང་ལུན་སུམ་ཆོགས་གུར་ཅིག། ༡༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟི་བརླིང་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་གུར་ཅིག་པའོ། །འཛིག་རྟེན་བྱད་མེད་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་སྦྱེས་པ་ཉིད་གུར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་ཏེ།
 བྱད་མེད་ནམས་སྦྱེས་པའི་དངོས་པོ་འཕྲོག་པ་དང་། བྱད་མེད་ནི་ཕལ་ཆེར་གཞན་དབང་དུ་གུར་པ་དང་། སྟིང་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མངལ་འཛིན་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཆེ་ཞིང་བྱད་
 མེད་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་སྟེ་མཆོག་ལྷ་མི་འབྱུང་ལ། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྦྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་བྱད་མེད་རབ་དུ་

བྱུང་བས་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་འགྲིབས་པས་ན་དེ་དག་བྱད་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ལས་འདེལ་བའི་ཕྱིར་བསྟོས་པའོ། །མ་རབས་ནམས་ནི་མཐོ་ཐོབ་ཅིང་། །ང་རྒྱལ་དག་ཀྱང་བཙོམ་པར་ཤོག། ༣༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། མ་
 རབས་གྱི་གནས་ལས་འདེལ་བར་བསྟོས་པ་སྟེ། མ་རབས་གདོལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དམད་པའི་ལས་སྤངས་ཏེ་མཐོན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། །འོན་ཀྱང་མ་རབས་ལ་མཐོན་པོའི་གནས་བྱུང་བ་ཕལ་ཆེར་ནི་
 ང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་གནས་མིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་རང་གཞན་གཉི་ག་བརྒྱག་པ། བསྟོས་ལ་དུད་འགྲོའི་རྒྱལ་པོའི་གནས་བྱུང་བ་ལྷ་བྱ་མང་བས་ན་དེ་དག་མཐོན་པོ་ཐོབ་ཀྱང་ང་རྒྱལ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་པར་
 བསྟོས་པའོ། །བདག་གི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ། །སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །ཏྲག་རྩ་དག་བ་བྱེད་པར་ཤོག ༣༡ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །
 སངས་རྒྱས་ནམས་གྱིས་ཡོངས་བབྱུང་ཞིང་། །བདུད་གྱི་ལས་ཀྱང་སྟོང་བར་ཤོག ༣༢ །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཆོ་ཡང་དཔག་མེད་རིང་བར་ཤོག །ཏྲག་རྩ་བདེ་བར་འཆོའའགྱུར་ཞིང་། །འཆི་བའི་སྐྱ་ཡང་གྲག་མ་གྱུར།། ༣༣ །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དག་སྤྲིག་གི་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ཏེ་བདུད་ལས་སྟོང་བ་དང་། མཐོ་རིས་གྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་ཆང་ཞིང་ཆོ་སྟོན་སུམ་

དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་དཔེ་རྫོགས་པས་གང་ཞིང་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བྱ་དང་ནི། །ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། །ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །རྒྱན་མི་འཆད་
 པར་ཐོས་པར་ཤོག། ༣༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ནམ་མཁའ་ཀླས་པའི་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་པ་སྟེ།
 །འདི་ནམས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་དག་སྟོར་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་སྟོན་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདི་མན་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྟན་སུམ་ཆོགས་པར་བསྟོ་བ་སྟེ། དེ་དག་རྟག་ཏུ་
 སངས་རྒྱས་དང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་དང་ཕྱད་གྱུར་ཅིག །མཚན་པའི་སྒྲིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས། །འགྲོ་བའི་སྤྱོད་མ་མཚན་པར་ཤོག། ༣༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་ཅིང་མཚན་
 པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ལྷ་ཡང་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ལོ་རྟོག་སྟན་སུམ་ཆོགས་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཆར་དུས་སུ་འབབ་ཅིང་ལོ་རྟོག་དང་འབྲས་འབྱོར་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །རྒྱལ་པོ་
 ཆོས་བཞིན་བྱེད་གྱུར་ཅིག །འཛིག་རྟེན་དག་ཀྱང་དར་བར་ཤོག། ༣༣ ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཆོས་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གསུག་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་པ་དང་། །རྒྱ་དེ་དག་ལས་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་མང་དུ་འཕེལ་ཞིང་དར་བར་གྱུར་

༡༡། ཅིག་པའོ། །སྤོན་རྣམས་མཐུ་དང་ལྷན་པ་དང་། །གསང་སྤྲུགས་བཞུགས་བཞུང་འབྲུག་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་པ་དང་པོས་སྤོན་དང་འབྲུ་བཅུད་ཐམས་ཅད་བཅུད་ཆེ་ཞིང་རུས་པ་དང་ལྷན་པའི་
 ཆེད་དང་། གཉིས་པས་ཕན་བྱེད་གྱི་གསང་སྤྲུགས་སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ངག་རུས་དང་ལྷན་ཞིང་རིག་པ་དེ་མུར་དུ་འབྲུག་པར་འབྲུར་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །མཁའ་འགྲོ་སྤོན་པོ་ལ་སོགས་པ། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་
 དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག། ༤༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤ་བ་དང་གཞོན་སྤོན་དང་སྤོན་པོ་རྣམས་གདུག་པའི་སེམས་ཞི་ཞིང་བྱད་པར་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱ་མེན་པོ་མོ་ཉིན་པར་མིའི་ལུས་སུ་གནས་ཤིང་མཆོན་མོ་རྩ་
 འབྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ན་འཛིགས་པ་ཆེན་པོར་ལྷ་བའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་གྱི་གདུག་རྩུབ་ཞི་ཞིང་སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷན་པར་བསྐྱོ་བའོ། །སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྤྲུག་མ་གྱུར། །
 སྤོན་པར་མ་གྱུར་ན་མ་གྱུར། །འཛིགས་དང་བརྟན་པར་མི་འབྱུར་ཞིང་། །འགའ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གྱུར། ། ༤༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་སྤྲུ་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྤྲུག་མ་གྱུར། །སྤོན་པར་མ་གྱུར་ན་མ་
 གྱུར། །འཛིགས་དང་བརྟན་པར་མི་འབྱུར་ཞིང་། །འགའ་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཞེས་དོན་བསྐྱུས་པ་སྟེ། འདིའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པ་འདི་གྲགས་བམ་ཕལ་ལ་ཆད་སྤང་བས་ངེས་པར་གཞུག་

གོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཆོག་གི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་གྲོག་པ་དང་། །ཁ་ཏོན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་གནས་ཤོག །རྟག་ཏུ་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། །དགོ་འདུན་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག། ༤༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་དགོ་འདུན་གནས་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཙུག་ལག་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་གནས་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་པ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་ཆོས་འདི་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དང་། བྱམས་དང་། བཀའ་ས་དང་། དགོན་པའི་བསྟེ་གནས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པོ་གྲོག་པའི་ཁ་ཐོན་བྱེད་པས་གང་ཞིང་རྒྱས་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་བསམ་གཏན་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བར་འགྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་འདུན་རྣམས་མཐུན་པ་དང་མི་བྱེད་པ་འོ་མ་དང་འོ་མ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་གྲོག་པ་ལས་རིག་གོལ་གྱི་སྟོབས་པ་ཐོབ་ཅིང་། བསམ་གཏན་ལས་འབྲས་བུ་བཞི་དང་ས་བཙུ་སོགས་ཐོབ་པས་དགོ་འདུན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པ་སྟེ། སྟོན་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱིད་པ་བྱུང་

579

ཟུར་དུ་བཀར་ནས་བཤད་པ་དང་བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་མཐུ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་འདོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དག་པའི་རྒྱ་ནི་ལུས་ངག་འདུ་འཛིས་དབེན་པ་དང་སེམས་
 རྣམ་གཡེང་གིས་དབེན་པ་ཡིན་པས་ལུས་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པ་སྟེ། དག་སྦྱའི་གཉིས་ཆོག་གིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་གཉིས་འདྲན་ཏོ། །གཡེང་བ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་གིས་ནི་དབེན་པ་
 དེ་གཉིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གཡེང་བ་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། ངག་གི་གཡེང་བ་བྲེ་མོ་དང་ངག་འབྲུལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་ཡུལ་ལ་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སེམས་དུལ་
 ཞིང་ལས་སུ་རུང་བས་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་། སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཆེད་ལུན་ཞིང་། །འཐབ་དང་གནོད་
 པ་སྤྱོད་བར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་མའི་དོན་དུ་བསྐྱོས་པ་སྟེ། དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ནི་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོ་བྱད་ཆེད་པར་དགའ་ཞིང་ཆེད་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་སྤྱོད་ཉེར་དགས་
 དག་བཙོམ་མ་ལྷུང་ལའི་མདོག་ཅན་ལས་རས་བྱང་བཟང་པོ་བྲངས་པས། ལྷུང་ལའི་མདོག་ཅན་ཆོས་གོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་ཆོ་འདི་ལྟར་བྱད་མེད་ནི་ཆེད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོགས་ཆེན་པོས་འཆོ་བ་ཡིན་པས་

༡༡། །དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་དགེ་སློང་གིས་གོས་སློང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཅས་པ་མཛད་པའོ། །དེས་ན་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ནི་ཚོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་པ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་ཞིང་རྟེན་སྤྱོད་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །བྱད་མེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཐབ་གྲོལ་ལ་དགའ་ཞིང་བས་ལ་གདུ་བའི་བྱིར། སྟོན་པས་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་སོར་བཤགས་དང་ལྷག་མ་མང་
 དུ་བཅས་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་དགེ་སློང་མ་རྣམས་འཐབ་དགྲོལ་སློང་ཞིང་རྒྱད་འཇམ་པོར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ནས་རབ་བྱུང་སྟེ་འོ་ན་དུ་བསྟོས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཀུན། །ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་མེད་གྱུར་
 ཅིག་ ༤༤ །ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་ཡིད་བྱུང་ནས། །རྟག་དུ་སྒྲིག་པ་བད་བྱེད་ཤོག། །བདེ་འགྲོ་དག་ཀྱང་ཐོབ་གྱུར་ནས། །དེར་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་ཤོག། ༤༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཁོ་
 རས་སྟེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་ཞིང་མི་ཉམས་པ་དང་། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་ཡིད་བྱུང་སྟེ་སེམས་ཤིན་དུ་གཙང་བས་གནས་པས་བག་པ་བད་པ་འཐོབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་བག་པ་མ་
 བད་པར་གི་འཕོས་ན་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མཐུས་བདེ་འགྲོ་ལྟ་མི་གང་རུང་དུ་སྟེ་ཞིང་དེར་ཡང་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པས་འདོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་འདྲི་བྱང་སྟོང་དུ་འགྱུར་བའམ་མི་

༡༡། །སྒྲེ་བ་སྒྲེ་མ་རྣམས་སྒྲེ་མང་དུ་སྒྲུངས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བྱས་པ་དང་ཆོ་འདིར་སྒྲེ་བས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའམ་མི་ལྡན་ཡང་རུང་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཞིང་
དཀའ་བས་སྒྲུངས་པ་རྣམས་ནི་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྟེན་པའི་རྒྱ་ནི་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་སྒྲིན་པ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། བཀྱར་སྟེའི་རྒྱ་ཡང་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཕ་མ་དང་སྤྱ་མའི་གནས་
ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པ་དང་གཞན་བྱད་དུ་མ་བསད་ཅིང་རྒྱལ་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། མཁས་པ་འཐོབ་པ་དང་རྟེན་བཀྱར་འཐོབ་པ་ནི་རྒྱ་ཐ་དད་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྟེན་བཀྱར་དང་མི་ལྡན་པ་ཡོད་
ལ། དེའི་ཆོ་ཁ་ཅིག་ཁོ་བོ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་བཀྱར་མི་འབྱུང་བར་སྒྲུན་པོ་འདི་དང་འདི་ལ་འབྱུང་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་དང་ཞུམ་པ་ཅིག་ཆར་སྒྲེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེའི་བྱིར་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྟ་ཅམ་
ཤེས་པའི་བརྟེན་ཏེ་ཆུང་བའམ། རིག་གནས་དང་བྱད་པར་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོན་དང་རྒྱད་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ལ་ཇི་འཆམ་པའི་བཀྱར་སྟེ་མཐོན་པོའི་
གོ་འཕང་ལ་འཛོག་ཅིང་སྒྲེ་བོས་འདུད་པ་དང་ལོངས་སྟོན་གྱི་རྟེན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །རྒྱད་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། །སྟོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་ཤོག། ༤༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲེ་

གཤེད་དུས་གཞོན་ནུ་མ་སྐྱེས་དགུས་ལྷས་བྱིན་འཁོར་བཅས་ལ་གཤེད་རྟ་ལྷ་བརྒྱུལ་ཁ་བཅས་པས་ཤོད་པས་གང་བས་རྟག་ཏུ་མཆོད་ཅིང་རྩུ་འབྲུལ་མ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་འཆོ་བས་ཐོངས་པའི་ཆོ། སྟོན་པས་
 ལྷས་བྱིན་གྱི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་སྤྲ་དང་སྐྱིག་མའི་འབྲུ་དང་། དེའུ་མོ་སྐྱུ་མ་པ་ལྷ་བྱར་བལྷ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ནི་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར། ཡོན་ཏན་
 ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྐྱེ་བོ་རང་བཞིན་ངན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྟེན་བཀྱར་རུང་བད་ཐོབ་ན་རིགས་ངན་མདུན་ན་འདོན་གྱི་སྟན་ལ་བཞག་པ་ལྷར་དེགས་གཤེད་རང་གཞན་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པས། དེའི་
 བྱིར་མཁས་པ་རྣམས་རྟེན་བཀྱར་ཐོབ་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་སྤྲག་དོག་མེད་པར་རྒྱད་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མཁས་པའི་གྲགས་པ་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་སྤྱོད་ཞིང་། །དཀའ་བ་སྤྱད་པ་མེད་པར་
 ཡང་། །ལྷ་ལས་ལྷག་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལྷུང་འགྱུར་ཤོག། ༥༧ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོད་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལ་མཁས་པའི་བྱིར་ཆོས་སློང་དང་
 གང་ཟག་ལ་དམོད་པར་མི་བྱེད་མོད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལས་ཁེངས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བ་ལང་ལྷར་ལྷ་ཞིང་རྩོད་པ་དང་རྩོམ་པ་ན་ཡང་ཆོག་རྩལ་རྣམ་སྒྲིན་མི་བཟད་པ་འབྱུང་བ་མང་དུ་འཕེན་ལ་

༡༡། །ཆོས་སྤྱོད་དང་གང་ཟག་སྤྱོད་བའི་ལས་ཆེར་གསོག་ཅིང་། རྒྱ་དེས་སྤྱི་མར་ངན་འགྲོའི་གནས་མི་བཟད་པ་ལེན་པ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་པ་དེ་དག་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་
 ཞིང་སྤྱི་མར་ཡང་དལ་བ་འཐོབ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྦྱར་དུ་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་བསྐྱོས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀུན་
 གྱིས་ལན་མང་དུ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ཡས་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་བདེ་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་བདེ་
 བ་དམ་པ་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བུས་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱོས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །འགྲོ་དོན་བྱུགས་ལ་དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་
 དགོངས་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་འབྱོར་ཤོག། ༥༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཇི་ལྟར་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དགོངས་པའི་ཕྱིན་ལས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་ཞིང་གྲུ་ལོ་མ་པས་འབྱོར་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་

༡༡། །གྲི་ངོ་མཚར་གྱི་བཀོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་མཛད་ན་བདག་འདྲ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་སྒྲུམ་ནས་འཁོར་དེ་ནས་དྲེགས་པ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་འདིས་བརྟུལ་བར་གཏོན་
 མི་བཟོ། །བདག་ནི་ཁ་བས་གྱི་ནས་ཀྱང་། །ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་འཆོ་བར་ཤོག། །ཆོ་རབས་ཀྱན་རྟུ་དབེན་གནས་པ། །ལུན་སུམ་ལྡན་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། ༥༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམ་གྱི་བས་ལ་མ་ལྟོས་ཤིང་སྒྲོ་གསུམ་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་དབེན་ཞིང་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུ་ལོན་ཏན་ལུན་ཆོགས་འཕྲོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གང་ཆོ་ལྟ་བར་འདོད་པའམ། །རྟུང་བད་འདྲི་བར་འདོད་ན་ཡང་། །མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཉིད་ནི། །
 གེགས་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག། ༥༣ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་དེའི་ངག་ཇི་ལྟ་བར་བསྐྱབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཕྱོགས་
 བརྒྱ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཀྱན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ༥༤ །ཇི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་སྒྲོད་མཛད་པ། །བདག་སོགས་སྒྲོད་པའང་དེ་འདྲར་ཤོག། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཇམ་
 དཔལ་དང་། སྐྱན་རས་གཟིགས་དང་། ཀྱན་རྟུ་བཟང་པོ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་། སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པའི་མཚན་བཟུང་བ་ལས་དེ་དག་གི་མཚན་བཟུང་བ་ཡན་ཡོན་ཆེ་

བར་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞི་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་དང་། འོད་གྱི་ཏྲོག་དང་། སྒྲོན་ལམ་སྒྲོ་གྲོས་དང་། དབང་པོ་ནི་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་བཟང་སྦྱོང་དང་། སྤྱག་སྤྱས་དང་། འདམ་བུས་
 དྲིན་ལ་སོགས་པ་སྦྱེས་བུ་དམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱེས་བུ་དམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་དང་། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་བོ་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱོད་པ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀྱན་གྱིས་འཇུག་པས་
 ན་བདག་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་རྟག་པར་སྦྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ཏེ། །འགྲོ་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཇི་ཙམ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་དུས་དང་རྒྱར་ཆད་པ་མེད་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་མདུན་ན་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀྱན་བདག་ལ་སྦྱིན་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་དགོ་འདུན་གྱིས། །འགྲོ་བ་བདེ་ལ་འགོད་པར་ཤོག། ༥༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྗེ་བ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། མདོར་ན་བདག་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

༡༡། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོ་བའི་མཐུ་ཀུན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པར་བསྐྱོས་པའོ། །གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བརྟན་པའི་དོན་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི། འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྟོན་གཅིག་ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བརྟན་པ་རྟེན་དང་བཀུར་བསྟེན་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གུར་ཅིག། ༥༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགོ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་དམ་པ་དང་གནས་སྐབས་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བརྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལུ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་བརྟན་པ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ནི། གྲོག་པ་དང་། །ཁ་ཏོན་གྱིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་མི་རུབ་ལ། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི། ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 རྩལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་དེ་དག་གི་རྟེན་ལུང་གི་སྒྲིགས་བམ་དང་སྐྱ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་དང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་སྐྱ་བར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 ལྟ་ནམས་གྱིས་ཆེར་བསྐྱགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་སྟོན་ཆུ་དང་ཅན་ནའི་ཕྱེ་མའི་ཆར་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་དང་། གྲུ་དང་གཞོད་སྦྱིན་དང་དྲི་བ་དང་ལྷོ་འཕྲུག་ལ་སོགས་པ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཆོད་

༡༡། །རྟོགས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་དགེ་སློང་གི་བསྐྱབ་པ་སོགས་སྟེར་བས་ཕྱགས་གྱི་
 དགེ་བ་དར་བར་མཛད་པ་མཁན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ཡང་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཕྱག་མཛད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསྟོ་
 བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བཙུ་བ་རྣམ་པར་བྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་བསྟན་བཅོས་གྱི་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དེ་མས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །
 ཞེས་མཛད་བྱང་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སཀ་རྩེ་དེ་མ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྷ་དང་། ལྷས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བརྟེ་དཔལ་བརྩེགས་གྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་བསྟན་ནས་ལྷས་ཏེ། འདི་ནི་སྦྱིར་ཆོས་རྒྱལ་
 བྱི་སྟོང་གི་དུས་བསྐྱར་ནས་བྱིས་མངའ་བདག་བྱི་རལ་གྱི་དུས་གསར་བཅད་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པའོ། །སྤར་པ་རྩེ་ཏ་རྩམ་གྱི་སྟ་ཏ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ལྷས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བརྟེ་རིན་ཆེན་བཟང་
 པོ་དང་གྲུ་སྟོ་གྲོས་གྱིས་ཡུལ་དབུས་གྱི་དཔེ་དང་འགྲེལ་བ་དང་བསྟན་ཏེ་བསྐྱར་ལ། བྱིས་བལ་ཡུལ་གྱི་པ་རྩེ་ཏ་སུ་མ་ཏེ་གི་ཏེ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་གྲགས་པ་དང་། རྫོག་ལོ་ཙྰ་བ་སྟོ་ལྷན་གཤམ་རབ་གྱིས་

༡༡། །པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །དང་པོའི་ལས་ཅན་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །བྲིས་འདིས་དེ་རྣམས་མཁས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །སཐ་མདྲ་ལོ། ། ། (བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་
 ལ་འཇུག་པའི་ཆེག་འགྲོལ་གཅེས་བརྟམས་འདི་ཉིད་ལྷ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་ཁྱ་འགྲུ་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ་གྲུ་བཙུན་ཡོངས་ལ། སྦྱི་ལོ་༢༠༠༧ ཟླ་༩ ཆོས་༡༩ ནས། ཆོས་༢༧ བར། ཉིན་དགུའི་རིང་ཆོས་
 ཐུན་ཐེངས་བཙུ་བདུན་དང་། སྦྱི་ལོ་༢༠༠༨ ཟླ་༩ ཆོས་༢༥ ནས། སྦྱི་ཟླ་༩ ཆོས་༩ བར། ཉིན་བཙུའི་རིང་ཆོས་ཐུན་ཐེངས་ཉི་ཤུ་སྟེ། བྱོན་ཆོས་ཐུན་ཐེངས་སུམ་ཅུ་ཅེ་བདུན་གསུངས་ནས་བཀའ་བློན་ལེགས་པར་བསྟུ་ལ། སྤྱིར་ཡང་ལྷ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགུང་གངས་གྲུ་དགུ་
 ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བློན་ལུང་གནང་སྐབས། སྦྱི་ལོ་༢༠༡༡ སྦྱི་ཟླ་༡༠ ཆོས་༣༠ ནས། སྦྱི་ཟླ་༡༡ ཆོས་༡༩ བར། ཆོས་ཐུན་ཐེངས་བརྒྱད་གསུངས་ནས་བློན་ལུང་བཀའ་བློན་བསྟུ་ལ་བའོ། །དེ་ཡང་
 རེས་གཟུང་སྦྱོན་པ་དང་མིག་དམར་དང་ལུས་བུ་རྣམས་ལའོ།)

